

VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO
SÍDLOM V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI
ZA ROK 2018

1. Identifikácia úradu

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ).

IČO: 00607215

Sídlo: Štúrova 36, 031 80 Liptovský Mikuláš

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia štátu napojená na rozpočet Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

Generálna tajomníčka služobného úradu a regionálna hygienička: MUDr. Gabriela Guráňová

Kontakt: 0903 540 635, 044/5522538, lm.riaditel@uvzs.sk

Vedúci zamestnanci:

Zástupca generálnej tajomníčky služobného úradu a regionálnej hygieničky: **MUDr. Mgr. Iveta Triznová, MPH, MHA**

Vedúca osobného úradu: **Ing. Danka Kostolná**

Vedúca odd. preventívneho pracovného lekárstva: **MUDr. Gabriela Guráňová**

Vedúca odd. výživy: **MUDr. Iveta Triznová**

Vedúca odd. epidemiológie: neobsadené

Vedúca odd. hygieny detí a mládeže: **MVDr. Renata Stupková**

Vedúca odd. podpory zdravia: **MUDr. Ľubica Benková**

Vedúci odd. hygieny životného prostredia a zdravia: **MUDr. Ivan Hudák**

Krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR: hlavných odborníkov nemáme, krajskí odborníci dvaja – MUDr. Gabriela Guráňová v odbore PPL, MUDr. Mgr. Iveta Triznová, MPH, MHA v odbore HV.

RÚVZ je rozpočtovou organizáciou štátu zapojenou finančnými vzťahmi na Ministerstvo zdravotníctva SR v Bratislave. RÚVZ riadi a za jeho činnosť zodpovedá regionálny hygienik. Tento je zároveň generálnym tajomníkom služobného úradu.

RÚVZ plní úlohy uvedené v zákone NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov vzťahujúcich sa na oblasť podpory a ochrany verejného zdravia. Hlavné činnosti sú tieto:

- zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie a vykonáva vedecký výskum v tejto oblasti,
- riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
- posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na lokálnej úrovni,
- plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva a úlohy pri ohrození verejného zdravia
- nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- podáva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie a návrh na vykonanie opatrení v rámci svojej územnej pôsobnosti,

- vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch v správnom konaní,
- zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti
- povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky,
- vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru
- prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady,
- vedie register rizikových prác,
- sprístupňuje počas kúpacej sezóny informácie o kvalite vôd určených na kúpanie a o kvalite vody v prírodných kúpaliskách a v umelých kúpaliskách na svojom webovom sídle,
- plní úlohy kontrolného orgánu oprávneného ukladať sankcie pri uvádzaní chemických látok a zmesí na trh podľa osobitného predpisu,
- poskytuje súčinnosť okresným úradom a obciam pri vypracúvaní plánu ochrany obyvateľstva,
- vytvorí každoročne pred začiatkom kúpacej sezóny pre každú vodu určenú na kúpanie program monitorovania a vymedzuje dĺžku kúpacej sezóny,
- zabezpečuje monitorovanie pre každú vodu určenú na kúpanie počas kúpacej sezóny,
- preskúmava znečistenie vody určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie a vydáva trvalý zákaz kúpania alebo trvalé odporúčanie nekúpať sa vo vode určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie pri výnimočných okolnostiach.
- vykonáva ďalšie špecializované úlohy, ako napr.: monitoruje vzťah determinantov zdravia a verejného zdravia, zhromažďuje základné údaje v oblasti ochrany verejného zdravia, zabezpečuje ich prenos, vedie evidenciu a dokumentáciu epidemiologických údajov a iných údajov významných z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, vykonáva odber vzoriek biologického materiálu od ľudí a vzoriek vôd, ovzdušia, pôdy, odpadov, potravín a kozmetických výrobkov na zisťovanie ich zdravotnej bezpečnosti a na vykonávanie laboratórneho určovania pôvodcov prenosných ochorení vrátane zisťovania citlivosti na antimikróbne látky, monitoruje výskyt prenosných ochorení a vykonáva epidemiologický dohľad, prešetruje podozrenia na choroby z povolania, plánuje a koordinuje kontrolu prenosných ochorení, plánuje, koordinuje a kontroluje imunizačný program, kontroluje správne postupy a manipuláciu s očkovacími látkami na všetkých úrovniach, monitoruje kvalitu pitnej vody u spotrebiteľa a kvalitu vody určenej na kúpanie počas kúpacej sezóny, monitoruje zdravotný stav obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, monitoruje vplyv výživy na zdravie ľudí, vykonáva identifikáciu zdravotných rizík a vypracúva návrhy na ich minimalizáciu, spracúva a zverejňuje údaje o stave verejného zdravia a vykonáva edičnú činnosť v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

Charakteristika dozorovaného územia (špecifiká): Rozloha okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok je 2000 km². Liptov je významným strediskom cestovného ruchu na Slovensku, s lokalitami s medzinárodným významom, s čím súvisí aj vysoký počet rekreačných zariadení. V oboch okresoch je evidovaných 914 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 21 987 lôžok. Územie je bohaté na minerálne a liečivé pramene, využívané v kúpeľoch Lúčky(Aqua Vital Park Lúčky). Celoročne sú prevádzkované dve termálne kúpaliská – Aquapark Tatralandia (6 bazénov s termálnou vodou, celkový počet bazénov 14) a Gino Paradise Bešeňová(8 termálnych bazénov, celkový počet bazénov 21),

Krytá plaváreň v Liptovskom Jáne (2 termálne bazény) a letné termálne kúpalisko Termal raj pri hoteli Sorea Máj v Liptovskom Jáne. Celková kapacita termálnych kúpalísk v regióne je 14 280 osôb v lete a 8 780 osôb v zime. Celoročne sú prevádzkované aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. V roku 2018 bolo prevádzkované 1 prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je riešené prevažne zásobovaním z verejných vodovodov (98,4 % obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš a 97.1% obyvateľov okresu Ružomberok). V regióne sa koná veľký počet hromadných podujatí.

V regióne zdravotnú starostlivosť zabezpečujú 2 nemocnice , z toho jedna v Liptovskom Mikuláši a jedna v Ružomberku - Ústredná vojenská nemocnica s celoslovenskou pôsobnosťou, spadajúcou do rezortu ministerstva obrany. V obci Ľubochňa je prevádzkovaný národný endokrinologický ústav taktiež s celoslovenskou pôsobnosťou.

Územie mesta Ružomberok a obce Likavka je vymedzené ako oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM10.

V štruktúre priemyslu prevláda výroba celulózy a papiera, drevospracujúci priemysel, kožiarsky priemysel, elektrotechnický priemysel a strojárstvo.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny detí a mládeže , epidemiológie a oddelenie podpory a výchovy k zdraviu . V r. 2018 bolo štátnym zdravotným dozom a úradnou kontrolou potravín kontrolovaných 1852 prevádzok. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor a posudková činnosť, intervenčné aktivity vedené oddelením podpory a výchovy k zdraviu vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva . Celkom bolo v rámci týchto programov a projektov riešených 27 úloh, iných štúdií a projektov 4.

Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických a fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva, ktoré sú určené zákonmi , nariadeniami európskeho parlamentu a vykonávacími predpismi. Svojimi preventívnymi aj represívnymi aktivitami (sankcie) významnou mierou ovplyvňujú determinanty na udržanie zdravých životných a pracovných podmienok. Šetria podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky na úseku verejného zdravotníctva, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru a národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na úseku hygieny výživy je zabezpečovaný dohľad na výrobou, manipuláciu a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov v rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie prídavných látok v potravinách, obsahu jódu v kuchynskej soli, kontrola potravín určených pre dojčenskú výživu a pre osobitné výživové účely, kontrola dodržiavania odporúčaných výživových dávok). Rýchly výstražný systém zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku hygieny detí a mládeže je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu na podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v zariadeniach regiónu.

Na úseku hygieny životného prostredia a zdravia je zabezpečovaný monitoring kvality pitnej vody, kontrola vôd určených na kúpanie vo všetkých zariadeniach, kontrola podmienok pri poskytovaní služieb v starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, kontrola na úseku pohrebníctva .

Na úseku preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie je zabezpečovaný dohľad na pracovnými podmienkami, identifikácia pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov alebo viesť ku chorobám z povolania alebo k iným poškodeniam zdravia z práce, dohľad nad dodržiavaním chemickej legislatívy, nad dodržiavaním pracovných podmienok na chránených pracoviskách.

Odbor epidemiológie systematicky zbiera údaje o výskyte prenosných ochorení , určuje potrebné protiepidemické opatrenia, zabezpečuje dohľad a usmerňuje povinné očkovanie osôb, vykonáva na úseku prevencie ochorení HIV preventívno - výchovné aktivity a vedie register HIV pozitívnych osôb. Úzko spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami vo všetkých otázkach prevencie infekčných ochorení, vrátane nemocničných nákaz.

Odbor podpory a výchovy k zdraviu poskytuje poradenstvo na úseku zdravej výživy, boja proti alkoholizmu a iným návykovým látkam, na úseku odvykania od fajčenia. Svojimi aktivitami sa snaží ovplyvniť nežiaduci stav vo výskyte tzv. civilizačných ochorení, na ktorých sa významnou mierou podieľa nezdravý životný štýl, nezdravé stravovanie a nadmiera konzumácie alkoholu, tabakizmus a iných návykových látok. Aktivity odboru sú orientované na celú vekovú škálu populácie , od detí po seniorov, špecificky orientované na preventívne opatrenia podľa potrieb jednotlivých vekových skupín.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ) by mal aj v budúcnosti zabezpečovať jedinečné poslanie – dohľad nad zdravými životnými a pracovnými podmienkami všetkých občanov regiónu Liptova, ktorý v súčasnosti zabezpečujú zdravotnícki pracovníci (lekári, verejní zdravotníci a ostatní pracovníci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon povolania), Tento trend by mal byť zachovaný aj do budúca. Jeho udržanie a rozvoj predpokladá vytvorenie dostatočných finančných zdrojov zo strany MZ SR.

Činnosti úradu – RÚVZ sú vykonávané v rámci a v súlade so zákonom NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov .

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

P. č.	Odborné pracoviská RÚVZ	Výkon ŠZD/ÚK	Posudková činnosť	Výkon práce v ohniskách	Monitoring	Skúšky odb.spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odb.spôsobilosti	Plnenie hlavných úloh, programov a projektov	Ostatné (konzultácie)
1.	% podiel	29	16	8	11	4	18	14
2.	Náklady v €	157 614	86 711	43356	59 614	21 679	97550	75 872
3.	SH	11 546	6 370	3 185	4 379	1 593	7 166	5 574

Úrad vykonával činnosti vyplývajúce zo zák. č. 355/2007 Z. z. a v súlade s hlavnými a regionálnymi úlohami a Programami a projektmi úradov verejného zdravotníctva na rok 2017. Na svoju činnosť využíval prostriedky pridelené zo štátneho rozpočtu. Jednotlivé činnosti boli vyčíslené v tabuľkách výkazníctva, podľa ktorých sa vypočítal hrubý odhad percentuálneho zastúpenia jednotlivých činností.

Vzhľadom na množstvo, charakter a rôznorodosť vecných úloh úrad nekalkuluje priame ani nepriame náklady na jednotlivé vecné úlohy. Náklady sú kalkulované aj sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Podiel jednotlivých blokov úloh na využívaní kapacít úradu je vyjadrený aj v skutočných hodinách (SH).

5. Rozpočet organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši je rozpočtovou organizáciou hospodáriacou s prostriedkami prideleného rozpočtu. V sledovanom období boli pridelené kapitálové výdavky presunom z bežných výdavkov, mimorozpočtové prostriedky neboli získané.

Schválený rozpočet na rok 2018

	€
Príjmy	40 000,00
Bežné výdavky	510 854,00
z toho – mzdy a platy (610)	285 401,00
poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní (620)	99 748,00
tovary a služby (630)	121 805,00
bežné transfery (640)	3 900,00
Kapitálové výdavky (700)	0,00
Počet zamestnancov k 1.1. 2018	32

Celkový schválený rozpočet k 1.1.2018 **510 854,00**

Celkový schválený rozpočet k 31.12.2017 **511 335,00**

Rozpočet na rok 2018 s porovnaním rozpočtu roku 2017 bol navýšený o 481,00 €.

V priebehu roka 2018 bol rozpočet upravovaný nasledovne :

1. úprava zo dňa 08.03.2018 pod číslom UR/0018062/2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-67:

- zvýšenie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ + 4 068,00 €
- zvýšenie položky poistné a príspevok do poisťovni /620/ + 1 422,00 €

2. úprava zo dňa 24.4.2018 pod číslom UR/0025447/2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-99:

- pridelenie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ +29 710,04 €
na účel – oprava strechy

3. úprava zo dňa 25.06.2018 pod číslom UR/0041344/2018 – úprava rozpočtu na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-137 :

- zvýšenie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ +10 670,00 €
- zvýšenie položky poistné a príspevok do poisťovni /620/ + 3 729,00 €

4. úprava zo dňa 24.07.2018 pod číslom UR/0049318/2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-179:

- viazanie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ - 1 538,00 €

5. úprava zo dňa 16.08.2018 pod číslom UR/0055454/2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-63:

- pridelenie kapitálových prostriedkov na účel–nákup výpočtovej techniky/700/ + 3 706,92 €
prostriedky pridelené z nevyčerpaných prostriedkov predchádzajúcich období

6. úprava zo dňa 18.09.2018 pod číslom UR/0061984/2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-238:

- viazanie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ - 769,00 €

7. úprava zo dňa 22.10.2018 pod číslom UR/00729969/2018 na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastné presuny medzi položkami:

- tovary a služby /630/ - 14 400,00 €
- kapitálové výdavkové /700/ +14 400,00 €

8. úprava zo dňa 04.12.2018 pod číslom UR/0093337/2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S00226-2018-OVVHR-343:

- viazanie finančných prostriedkov na položke bežné transfery /640/ - 1 800,00 €

9. úprava zo dňa 14.12.2018 pod číslom UR/0100589/2018 – zmena záväzného ukazovateľa:

- zmena rozpočtu príjmov - 3 700,00 €

10. úprava zo dňa 18.12.2018 pod číslom UR/0102813/2018 na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastné presuny medzi položkami:

- tovary a služby /630/	- 936,20 €
- poisťné a príspevok do poisťovní /620/	+ 936,20 €

11. úprava zo dňa 18.12.2018 pod číslom UR/0102793/2018 na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastné presuny medzi položkami:

- tovary a služby /630/	- 2,44 €
- bežné transfery /640/	+ 2,44 €

12. úprava zo dňa 27.12.2018 pod číslom UR/0109214/2018 na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastná úprava v rámci položky - koncoročné vyrovnanie rozpočtu

Po úpravách boli celkové limity rozpočtu na rok 2018 k 31.12.2018 nasledovné :

Príjmy	36 300,00 €
Bežné výdavky	541 946,04 €
z toho – mzdy a platy /610/	300 139,00 €
poisťné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní /620/	105 835,20 €
tovary a služby /630/	133 869,40 €
bežné transfery /640/	2 102,44 €
Kapitálové výdavky /700/	14 400,00 €

Úprava limitu počtu zamestnancov na rok 2018 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S06414-2018-OÚ-5 zo dňa 26.4.2018:

- 1 osoba

Limit počtu zamestnancov k 31.12.2018:

31 osôb

Čerpanie bežných výdavkov

Z toho :

610 – mzdy a platy

Čerpanie k 31.12.2018 300 139,00 €

Čerpanie v percentách 100%

Čerpanie výdavkov na mzdy a platy oproti roku 2017 je vyššie o 15 710 €. Listom MZ SR č. S00226-2018-OVVHR-11 zo dňa 19. 1. 2018 nám bol určený záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy vo výške 285 401 €. Dňa 8. 3. 2018 listom MZ SR č. S00226-2018-OVVHR-

67 nám bol záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy zvýšený o 4 068 € a dňa 25.6.2018 listom MZ SR č. S00226-2018-OVVHR-137 zvýšený o 10 670 € v súvislosti so zvýšením platových taríf štátnych zamestnancov a s úpravou stupníc platových taríf zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme o 4,8 % od 1. 1. 2018. Záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy bol týmto upravený na celkovú čiastku na položke 610 v celkovej sume 300 139 €.

620 – poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Čerpanie k 31.12.2018	105 835,20 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na poistné sa odvíja od čerpania mzdových prostriedkov. Úpravou zo dňa 8.3.2018 na základe listu MZ SR č. S00226-2018-OVVHR-67 bol navýšený záväzný limit prostriedkov na poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní o 1 422 € a dňa 25.6.2018 listom MZ SR č. S00226-2018-OVVHR-137 o 3 729 €. Dňa 18.12.2018 na základe súhlasu na presun nevyčerpaných prostriedkov z položky 630 tovary a služby na položku 620 poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní sa presunuli prostriedky medzi týmito položkami v sume 936,20 €.

630 – tovary a služby

Čerpanie k 31.12.2018	133 869,40 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na tovary a služby je o 16 752,56 € vyššie oproti roku 2018, z dôvodu navýšenia rozpočtu na opravu havarijného stavu strechy budovy úradu.

640 – bežné transfery

Čerpanie k 31.12.2018	2 102,44 €
Čerpanie v percentách	100%

Dňa 4.12.2018 došlo na základe rozhodnutia MZ SR listom č. S00226-2018-OVVHR-343 k viazaniu finančných prostriedkov na položke bežné transfery v sume 1 800,00 €.

700 – kapitálové výdavky

Čerpanie k 31.12.2018 14 400,00 €

Čerpanie v percentách 100%

Dňa 22.10.2018 schválilo MZSR žiadosť RÚVZ Liptovský Mikuláš o presun finančných prostriedkov v sume 14 400,00 € z položky tovary a služby na položku kapitálové výdavky za účelom obstarania nového služobného motorového vozidla.

Príjmy

Rozpočet rok 2018 40 000,00 €

Zmena rozpočtu príjmov 2018 36 300,00 €

Skutočné plnenie k 31.12.2018 39 748,76 €

z toho :

- prenájom nebytových priestorov v sume	13 302,00 €
- za porušenie predpisov /pokuty/	20 177,00 €
- iné nedaňové príjmy /výučba študentov KU RK/	3 967,21 €
- z dobropisov	2 302,55 €

Príjmy za prenájom nebytových priestorov v budove RÚVZ vyplývajú zo zmlúv. Ide o týchto nájomcov :

LL, s.r.o., Priemyselňa 2053, 031 01 Liptovský Mikuláš /laboratórna činnosť/

Avicena LM, s.r.o., Demänovská cesta 1463/39, 031 01 Liptovský Mikuláš /lekárne/

V budove RÚVZ sa nachádzajú voľné priestory po zrušených laboratóriách v roku 2004 a po odchode mikrobiologického laboratória Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši.

Do iných nedaňových príjmov je započítaný príjem z predaja staršieho služobného motorového vozidla v sume 425,12 €. Uvedené motorové vozidlo sa rozhodnutím generálnej tajomníčky služobného úradu zo dňa 22.10.2018 stalo prebytočným hnutelným majetkom štátu v správe RÚVZ Liptovský Mikuláš.

Výdavky, ktoré najviac zaťažili rozpočet :

- 1. výdavky na mzdy, platy** boli vo výške 300 139,00 €, čo predstavuje 55,4 % z bežných výdavkov/d'alej BV/.

2. **výdavky na odvody do poisťovní** boli vo výške 105 835,20 € a predstavuje to 19,5 % z BV.
3. **výdavky na opravu havarijného stavu strechy budovy** úradu boli výške 29 710,04 € a predstavuje to 5,5 % z BV.
4. **výdavky na spotrebu energií a vodné, stočné** boli vo výške 21 650 € a predstavuje to 4,0 % z BV.

Platby za elektrickú energiu a vodné, stočné sú uskutočňované preddavkovým spôsobom. Vyúčtovania za elektrickú energiu (preplatok 709,20€) a vodné, stočné (nedoplatok 473,91 €) boli doručené v januári 2019.

5. **výdavky na poštovné a telekomunikačné služby** boli vo výške 8 396 € a predstavuje to 1,5% z BV.

Výdavky na poštovné a telekomunikačné služby boli v roku 2018 v porovnaní s rokom 2017 nižšie o 1 437 €.

6. **výdavky na materiál /položka 633/** boli vo výške 13 804,19 € a predstavuje to 2,5 % z BV.

V sledovanom období sme vymenili staré a poškodené nábytky, koberce, kancelárske stoličky vo viacerých kanceláriách. Ďalej boli zakúpené nové počítače, tlačiarne. Na položke 633 sa výdavky oproti roku 2017 znížili o 6 031,42 €.

7. **výdavky na všeobecné služby a údržbu /položka 635/** - dodávateľské služby za ochranu osobných údajov, služby BOZP, PO, oprava a údržba PC, pranie prádla,, ktoré boli vo výške 7 802,63 € a predstavuje to 1,4 % z BV.

8. **výdavky na stravovanie** boli vo výške 14 096 € a predstavuje to 2,6% z BV.

9. **výdavky na dopravné /prevažne na pohonné látky/** boli vo výške 5 810 € a predstavuje to 1,1 % z BV .

V roku 2018 bolo na údržbu motorových vozidiel /položka 634002/ vynaložených spolu 680 €. Suma týchto výdavkov sa oproti roku 2017 výrazne znížila najmä z dôvodu obstarania nového služobného motorového vozidla.

Závázky a pohľadávky k 31.12.2018

Dlhodobé záväzky v sume 1 086,14 € sú záväzky zo sociálneho fondu a sú výsledkom tvorby a čerpania sociálneho fondu.

TVORBA	Eur
počiatočný stav k 1.1.2018	941,93
tvorba 12/2017	339,59
tvorba 1-11/2018	4 034,16
Spolu	5 315,68
ČERPANIE	
stravné lístky	1 846,17
darčkové poukážky	2 100,00
prenájom miestnosti	300,00
koncert	150,00
sociálna výpomoc	200,00
Spolu	4 596,17
Zostatok účtu k 31.12.2018	719,51

Nesúlad s účtom 472 – Závazky zo sociálneho fondu /1 086,14 €/ súvisí so zaúčtovaním prídeldu tvorby SF za 12. mesiac rok 2018 v sume 366,63 €.

Krátkodobé záväzky sme mali v celkovej výške 37 671,25 € a to :

Dodávatelia v sume 2 602,82 €, kde sú zahrnuté neuhradené dodávateľské faktúry v lehote splatnosti. Iné záväzky v sume 20 077,81 € - nevyplatené mzdy zamestnancom za 12. mesiac 2018.

Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia v sume 12 070,50 € - odvody do poisťovní za 12. mesiac 2018.

Ostatné priame dane v sume 2 920,12 € - predstavujú daň zo závislej činnosti za 12. mesiac 2018.

Krátkodobé pohľadávky

Pohľadávky sú z nedaňových rozpočtových príjmov v sume 6 970 € - rozhodnutia o uložení pokuty. Pohľadávky v sume 1 000,00 € sú v lehote splatnosti. Ostatné pohľadávky sú po dobe splatnosti, z toho v sume 3330,00 € boli dané exekútorovi na vymáhanie a ostatné sú v upomienkovom konaní registrované v Centrálnom registri splatných pohľadávok štátu.

Pri hospodárení s prostriedkami rozpočtu organizácie boli realizované a dodržiavané finančné a rozpočtové predpisy. Je uplatňovaný zákon NR SR č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K zákonu č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite máme vypracovanú internú smernicu o vykonávaní základnej finančnej kontroly. Je vypracovaná smernica pre obchodný úctovný dokladov. Pri nakladaní s dočasne prebytočným majetkom bol uplatňovaný zákon NR SR č. 324/2014 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Je vypracovaná smernica o ochrane majetku. Ochrana majetku je zabezpečená mechanickými zábranami v kombinácii s elektronickým zariadením a napojením na pult centrálnej ochrany objektov a režimovými opatreniami. Budova úradu, rovnako aj interiérové zariadenie sú poistené proti živelným pohromám. Motorové vozidlá sú havarijne poistené a vybavené zabezpečovacími zariadeniami.

6. Personálne obsadenie

Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný je 26 osôb za rok 2018.

Limit zamestnancov 31 vo fyzických osobách je naplnený k 31.12.2018 na 28 zamestnancov, vrátane 2 zamestnankýň, ktoré čerpajú materskú a rodičovskú dovolenku. Jedna štátna zamestnankyňa požiadala v priebehu roka 2018 o ukončenie štátnozamestnaneckého pomeru dohodou a jej žiadosti bolo vyhovené. V jednom prípade došlo ku ukončeniu štátnozamestnaneckého pomeru v skúšobnej dobe a v jednom skončení dočasnej štátnej služby. Z výkonu prác vo verejnom záujme došlo k ukončeniu pracovného pomeru s jedným zamestnancom na základe jeho žiadosti dohodou. Jeho pracovná pozícia bola obsadená výberovým konaním. V priebehu roka 2018 vykonal RÚVZ Liptovský Mikuláš osem výberových konaní na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest, boli prijatí štyria pracovníci, ktorí sú evidovaní v stave zamestnancov k 31.12.2018.

Plánovaný počet zamestnancov nebol naplnený pre nedostatok mzdových prostriedkov a pre nedostatočný počet záujemcov o zaradenie výberového konania alebo záujemcov, ktorí nespĺňali zákonom požadované kritéria na prijatie do štátnej služby na odborné oddelenia RÚVZ, najmä vedúcu pozíciu.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši využíval na svoju činnosť pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu zriaďovateľom MZ SR. Úrad v dostatočnej miere plnil všetky úlohy v pôsobnosti odborných oddelení, na ktoré je úrad vecne a miestne príslušný podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane a podpore rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Svojou posudkovou a kontrolnou činnosťou reguloval činnosti fyzických a právnických osôb oprávnených na podnikanie v zmysle cit. zákona č. 355/2007 Z.z. v záujme ochrany verejného zdravia. Okrem uvedenej činnosti úrad plnil aj programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v týchto oblastiach:

- monitoring pitnej vody a vôd na kúpanie
- kontrola podmienok v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo
- zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií
- znižovanie miery zdravotných rizík pri práci
- znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí
- znižovanie výskytu chorôb z povolania z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia
- sledovanie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách
- monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách
- monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch
- monitoring príjmu kuchynskej soli
- bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľov
- aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)
- kontroly školských bufetov so zameraním na predaj zdravých druhov potravín, poskytovanie desiat zo školskej kuchyne, dodržiavanie pitného režimu a pozitívne ovplyvňovanie zdravého pitného režimu, kontrola dodržiavania pestrosti stravy pri zostavovaní jedálnych lístkov
- monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodín TV
- znižovanie návykových látok u detí a mládeže
- monitoring úrazovosti detí
- prevencia obezity u detí - . Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)
- národný imunizačný program (kontrola ochorení preventabilných očkovaním, manažment očkovania, kontrola očkovania), podieľal sa na zabezpečení imunologických prehľadov, t.j. zisťovaní hladiny protilátok u 6-tich ochorení, preventabilných očkovaním podľa doposiaľ platných očkovacích schém v systéme povinného očkovania (okrem vírusovej hepatitídy typu C). Celkom bolo prostredníctvom všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast odobratých 100 vzoriek krvi u náhodne vybraných osôb podľa určenej vekovej štruktúry. Výsledky budú prezentované na celoslovenskej úrovni v r. 2019 a budú účinným nástrojom na riadenie povinného očkovania v budúcom období.
- surveillance infekčných chorôb
- zlepšenie informovanosti a zvýšenie edukácie obyvateľstva v problematike prenosných ochorení
- sledovanie a znižovanie rizika nozokomiálnych nákaz
- riešenie mimoriadnych situácií

- environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie divokého poliovírusu v odpadových vodách
- prevencia HIV/AIDS, vrátane výchovno - edukačných aktivít
- zabezpečenie poradne očkovania
- národný program podpory zdravia
- národný program prevencie nadváhy a obezity
- národný akčný plán pre problémy s alkoholom v SR
- sledovanie zdravotného stavu obyvateľstva Slovenskej republiky
- národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh národného programu aktívneho starnutia
- CINDY program SR

Neoddeliteľnou súčasťou činností úradu je poskytovanie informácií, v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, poskytovanie informácií médiám, komunikácia s obcami a inými inštitúciami, poskytovanie konzultácií a poradenstva.

8. Hodnotenie a analýza vývoja v roku 2018

V priebehu r. 2018 nedošlo k personálnemu posilneniu jednotlivých oddelení. Počet výkonov a náročnosť úloh stúpa v nadväznosti na aktuálnu národnú alebo európsku legislatívu, mimoriadne úlohy, mimoriadne udalosti alebo požiadavky. RÚVZ pokračoval v plnení úloh na úseku verejného zdravotníctva s cieľom pozitívne ovplyvňovať determinanty zdravia (faktory životného a pracovného prostredia a životný štýl) s očakávaným dopadom na zdravie obyvateľov.

9. Hlavné skupiny odberateľov

Odborné činnosti úradu sú vykonávané v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacími predpismi. Poslaním úradu je komplexne prispievať v súlade s jeho kompetenciami k ochrane verejného zdravia v determinantoch, na ktorých kontrolu a usmerňovanie je RÚVZ príslušný. V tomto ponímaní sú odberateľmi služieb - činností úradu fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie, obce a v konečnom dôsledku obyvatelia okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok

EPIDEMIOLOGIA OKRES LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

I. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

**Tabuľka č.1 -Vekové zloženie obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš
(k 31.12.2014)**

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	350	271	621
1 - 4	1399	1375	2774
5 - 9	1763	1600	3363
10 - 14	1636	1594	3230
15 - 19	1921	1786	3707
20 - 24	2446	2286	4732
25 - 29	2724	2590	5314
30 - 34	2892	2776	5668
35 - 39	3020	2864	5884
40 - 44	2754	2736	5490
45 - 49	2397	2501	4898
50 - 54	2566	2531	5097
55 - 59	1991	2134	4 125
60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
S p o l u	35 113	37 400	72 513

Tabuľka č. 2 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok
(k 31.12.2014)

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	258	269	527
1 - 4	1151	1075	2 226
5 - 9	1399	1387	2 786
10 -14	1374	1415	2 789
15 - 19	1636	1648	3 284
20 -24	2074	2022	4 096
25 - 29	2127	2135	4 262
30 - 34	2393	2097	4 490
35 - 39	2419	2223	4 642
40 - 44	2144	2103	4 247
45 - 49	1846	1795	3 641
50 - 54	1940	2002	3 942
55 - 59	1991	2134	4 125
60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
spolu	27813	29590	57403

Tabuľka č.3 – Index starnutia podľa územia

Okres	Index starnutia									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	101,1	104,3	107,6	112,2
muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	72,4	75,4	78,8	82,3
ženy	188,9	198,2	207,04	216,96	224,65	230,46	131,7	135,2	137,9	143,9
Ružomberok										
spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	87,4	91,1	95,8	99,8
muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	64,3	68,2	72,5	76,2
ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	110,5	114	119,4	123,7

Tabuľka č.4 – Priemerný vek podľa územia

Okres	Priemerný vek									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40	40,4	40,7	41	41,4
muži	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18	38,6	38,8	39,2	39,5
ženy	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71	42,2	42,5	42,7	43,1
Ružomberok										
spolu	37,54	37,83	38,1	38,37	38,61	38,92	39,5	39,8	40,1	40,4
muži	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37	37,9	38,2	38,1	38,8
ženy	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38	41	41,3	41,6	41,9

Tabuľka č.5 – Mŕtvorodenosť, dojčenecká, novorodenecká a perinatálna úmrtnosť v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Rok	Okres Liptovský Mikuláš				Okres Ružomberok			
	mŕtvorodenosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť	mŕtvorodenosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť
2004	4,59	7,68	3,07	6,12	0,00	3,3	1,65	1,65
2014	0,00	3,20	1,60	1,60	3,78	9,49	7,59	5,67

Tabuľka č.6 - Dojčenecká a novorodenecká úmrtnosť v okresoch L. Mikuláš, Ružomberok a v SR

Rok	Okres L. Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť
2004	7,68	3,07	3,30	1,65	6,79	3,93
2014	3,2	1,6	9,49	7,59	5,78	3,31

Tabuľka č.7 - Mŕtvorodenosť v okresoch L.Mikuláš, Ružomberok a SR

Rok	abs.	na 1000 živonarod.	abs.	na 1000 živonarod.	abs.	na 1000 živonarod.
	Okres Liptovský Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
2004	3	4,59	0	0,00	211	3,9
2014	0	0,00	2	3,78	166	3,01

Tabuľka č 8 - Hrubá miera úmrtnosti

Rok	SR	LM - okres	LM – mesto	RK - okres	RK - mesto
2004	9,63	10,19	7,28	10,59	8,71
2014	9,48	9,20	6,80	10,50	8,70

Tabuľka č. 9 – Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (muži)

krajiny EU/roky	muži											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	74.5	74.7	75.2	75.4	75.8	76.1	76.4	76.6	77.0	77.4	77.5
Belgicko	74.9	75.1	75.3	76.0	76.2	76.6	77.1	76.9	77.3	77.5	78.0	77.8
Bulharsko	68.6	68.8	68.9	69.0	69.0	69.2	69.5	69.8	70.2	70.3	70.7	70.9
Česko	72.0	72.1	72.0	72.5	72.9	73.5	73.8	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1
Dánsko	74.7	74.8	75.0	75.4	76.0	76.1	76.2	76.5	76.9	77.2	77.8	78.1
Nemecko	75.6	75.7	75.8	76.5	76.7	77.2	77.4	77.6	77.8	78.0	78.4	78.6
Estónsko	65.2	65.6	66.4	66.7	67.6	67.6	67.5	68.9	70.0	70.9	71.4	71.4
Írsko	74.5	75.0	75.7	76.1	76.7	76.9	77.3	77.9	77.8	78.5	78.6	78.7
Španielsko	76.3	76.4	76.4	77.0	77.0	77.8	77.9	78.3	78.8	79.2	79.5	79.5
Francúzsko	75.5	75.7	75.7	76.7	76.7	77.3	77.6	77.8	78.0	78.2	78.7	78.7
Chorvátsko	70.9	71.0	71.0	71.8	71.7	72.4	72.2	72.3	72.8	73.4	73.8	73.9
Taliansko	77.2	77.4	77.3	78.0	78.1	78.6	78.8	78.9	79.1	79.5	79.7	79.8
Cyprus	76.6	76.4	76.8	76.5	76.5	78.1	77.6	78.2	78.5	79.2	79.3	78.9
Lotyšsko	:	64.4	65.3	65.6	64.9	65.0	65.3	66.5	67.5	67.9	68.6	68.9
Litva	65.9	66.1	66.4	66.2	65.2	65.0	64.5	65.9	67.1	67.6	68.1	68.4
Luxembursko	75.1	74.6	74.8	76.0	76.7	76.8	76.7	78.1	78.1	77.9	78.5	79.1
Maďarsko	68.2	68.3	68.4	68.7	68.7	69.2	69.4	70.0	70.3	70.7	71.2	71.6
Malta	76.6	76.3	76.4	77.4	77.3	77.0	77.5	77.1	77.9	79.3	78.6	78.6
Holandsko	75.8	76.0	76.3	76.9	77.2	77.7	78.1	78.4	78.7	78.9	79.4	79.3
Rakúsko	75.6	75.8	75.9	76.4	76.6	77.1	77.4	77.7	77.6	77.8	78.3	78.4
Poľsko	70.0	70.3	70.5	70.6	70.8	70.9	71.0	71.3	71.5	72.1	72.6	72.7
Portugalsko	73.6	73.9	74.2	75.0	74.9	75.5	75.9	76.2	76.5	76.8	77.3	77.3

Rumunsko	67.5	67.4	67.9	68.5	68.9	69.5	69.9	69.9	69.9	70.2	71.1	71.0
Slovensko	69.5	69.8	69.8	70.3	70.2	70.4	70.6	70.9	71.4	71.8	72.3	72.5
Fínsko	74.6	74.9	75.1	75.4	75.6	75.9	76.0	76.5	76.6	76.9	77.3	77.7
Švédsko	77.6	77.7	78.0	78.4	78.5	78.8	79.0	79.2	79.4	79.6	79.9	79.9
Spojené kráľovstvo	75.8	76.0	76.2	76.8	77.0	77.3	77.6	77.7	78.3	78.6	79.0	79.1
Island	78.3	78.6	79.5	78.9	79.6	79.5	79.6	80.0	79.8	79.8	80.7	81.6
Lichtenštajnsko	76.3	77.1	78.4	78.6	77.4	78.9	79.1	80.0	79.5	79.5	79.5	79.7
Nórsko	76.2	76.4	77.1	77.6	77.8	78.2	78.3	78.4	78.7	79.0	79.1	79.5
Švajčiarsko	77.5	77.9	78.0	78.6	78.7	79.2	79.5	79.8	79.9	80.3	80.5	80.6
Čierna Hora	:	:	:	:	71.4	71.5	72.1	72.8	72.9	73.6	73.4	74.3
Macedónsko	70.9	70.6	70.9	71.5	71.6	71.7	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0
Srbsko	69.6	69.7	69.9	70.0	70.2	70.8	70.9	71.3	71.4	71.8	72.0	72.3
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	73.3	74.2	74.4	74.8
Ruská federácia	:	:	:	:	:	60.4	61.4	61.8	62.8	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	62.3	61.8	62.3	:	65.2	66.0	66.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	70.1	70.1	71.1	71.4	71.2	:	71.6

Tabuľka č. 10 - Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (ženy)

krajiny EU/roky	ženy											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	80.9	80.8	81.5	81.5	82.0	82.2	82.4	82.6	82.9	83.2	83.1
Belgicko	81.2	81.2	81.1	81.9	81.9	82.3	82.6	82.6	82.8	83.0	83.3	83.1
Bulharsko	75.4	75.5	75.9	76.2	76.2	76.3	76.6	77.0	77.4	77.4	77.8	77.9
Česko	78.5	78.7	78.6	79.1	79.2	79.9	80.2	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2
Dánsko	79.3	79.4	79.8	80.2	80.5	80.7	80.6	81.0	81.1	81.4	81.9	82.1
Nemecko	81.4	81.3	81.3	81.9	82.0	82.4	82.7	82.7	82.8	83.0	83.2	83.3
Estónsko	76.5	77.2	77.2	78.0	78.2	78.6	78.9	79.5	80.3	80.8	81.3	81.5
Írsko	79.9	80.4	80.7	81.1	81.3	81.7	82.1	82.4	82.7	83.1	83.0	83.2
Španielsko	83.2	83.3	83.0	83.7	83.6	84.4	84.4	84.6	85.0	85.5	85.6	85.5
Francúzsko	83.0	83.0	82.7	83.8	83.8	84.5	84.8	84.8	85.0	85.3	85.7	85.4
Chorvátsko	78.1	78.3	78.1	78.8	78.8	79.3	79.2	79.7	79.7	79.9	80.4	80.6

Taliano	83.2	83.2	82.8	83.7	83.6	84.1	84.2	84.2	84.3	84.7	84.8	84.8
Cyprus	81.4	81.0	81.2	81.8	80.8	82.0	82.1	82.9	83.5	83.9	83.1	83.4
Lotyšsko	:	75.8	75.7	76.0	76.3	76.1	76.2	77.5	77.7	78.0	78.8	78.9
Litva	77.4	77.4	77.7	77.7	77.4	77.1	77.2	77.6	78.7	78.9	79.3	79.6
Luxembursko	80.7	81.5	80.8	82.4	82.3	81.9	82.2	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8
Maďarsko	76.7	76.7	76.7	77.2	77.2	77.8	77.8	78.3	78.4	78.6	78.7	78.7
Malta	81.2	81.3	80.8	81.2	81.4	82.0	82.2	82.3	82.7	83.6	83.0	83.0
Holandsko	80.8	80.7	81.0	81.5	81.7	82.0	82.5	82.5	82.9	83.0	83.1	83.0
Rakúsko	81.7	81.7	81.5	82.1	82.2	82.8	83.1	83.3	83.2	83.5	83.8	83.6
Poľsko	78.4	78.8	78.8	79.2	79.3	79.7	79.8	80.0	80.1	80.7	81.1	81.1
Portugalsko	80.7	80.8	80.8	81.8	81.5	82.5	82.5	82.7	82.8	83.2	83.8	83.6
Rumunsko	74.9	74.7	75.1	75.5	75.7	76.2	76.9	77.2	77.4	77.5	78.2	78.1
Slovinsko	80.4	80.5	80.3	80.8	80.9	82.0	82.0	82.6	82.7	83.1	83.3	83.3
Slovensko	77.7	77.7	77.7	78.0	78.1	78.4	78.4	79.0	79.1	79.3	79.8	79.9
Fínsko	81.7	81.6	81.9	82.5	82.5	83.1	83.1	83.3	83.5	83.5	83.8	83.7
Švédsko	82.2	82.1	82.5	82.8	82.9	83.1	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8	83.6
Spojené kráľovstvo	80.5	80.6	80.5	81.1	81.3	81.6	81.8	81.8	82.4	82.6	83.0	82.8
Island	83.2	82.5	82.5	83.2	83.5	82.9	83.4	83.3	83.8	84.1	84.1	84.3
Lichtenštajnsko	82.4	82.3	81.6	85.1	84.1	83.1	83.6	85.5	83.6	84.3	84.2	85.2
Nórsko	81.6	81.6	82.1	82.5	82.7	82.9	82.9	83.2	83.2	83.3	83.6	83.5
Švajčiarsko	83.2	83.2	83.2	83.8	84.0	84.2	84.4	84.6	84.6	84.9	85.0	84.9
Čierna Hora	:	:	:	:	77.0	76.6	77.2	78.1	77.6	78.5	78.9	78.4
Macedónsko	76.1	75.6	75.7	75.8	75.9	76.2	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9
Srbsko	75.0	75.0	75.1	75.5	75.6	76.1	76.5	76.6	76.7	77.0	77.2	77.5
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	78.8	79.4	79.8	80.5
Ruská federácia	:	:	:	:	:	73.2	73.9	74.2	74.7	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	73.8	73.7	73.9	:	75.3	76.0	76.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	75.4	75.5	76.3	76.3	76.0	:	76.6

Tabuľka č.11 – Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995-1999 a v rokoch 2009/2013

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995-1999	72,61	79,53	80,69
SDŽ v rokoch 2009-2013	72,08	67,47	71,75

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Liptovský Mikuláš

Epidemiologická situácia v roku 2018 bola porovnateľná s minulým rokom. Celkovo bolo hlásených 991 prenosných ochorení, čo je v porovnaní s rokom predchádzajúcim o 40 hlásených prenosných ochorení menej (1031).

V priebehu roku bolo zaznamenaných 26 epidémií, z toho 20 malých rodinných epidémií (17 x 2 prípady, 3 x 3 prípady) a 6 epidémií v kolektíve. V malých rodinných epidémiách bol pôvodca ochorenia 5 x S.enteritidis, 9 x rotavírus, 1 x adenovírus, 3x Campylobacter, 1 x E. coli a 1x Sh. sonnei. Šesť epidémií rovnako ako v roku minulom bolo v kolektíve, išlo o 2x salmonelové epidémie, 2x rotavírusové epidémie, 1x nešpecifikovanú bakteriálnu alimentárnu intoxikáciu, 1x epidémiu svrabu.

V roku 2018 boli zaznamenané 2 úmrtia na infekčnú diagnózu, v roku 2017 úmrtie nebolo zaznamenané. Prvý prípad úmrtia bol na Creutzfeldt – Jakobovu chorobu, druhé úmrtie sme zaznamenali na akútnu hepatitídu typu B s pečňovou kómou.

Epidemiologická situácia vo výskyte alimentárnych ochorení bola porovnateľná s predchádzajúcimi rokmi, aj tento rok sa v najväčšom zastúpení vyskytovali kamylobakteriózy, druhé najčastejšie alimentárne ochorenia boli vírusové črevné infekcie a následne salmonelózy. U kamylobakterióz bol zaznamenaný v porovnaní s rokom predchádzajúcim pokles, u vírusových gastroenteritíd sme zaznamenali vzostup ochorení a u salmonelóz bol výskyt porovnateľný s rokom minulým.

U salmonelóz vo väčšine prípadov bola pôvodcom ochorenia Salmonella enteritidis (70,45%), v tomto roku sa vyskytli 4 typy salmonel. Sú evidované aj importované ochorenia z Bosny a Hercegoviny -15 prípadov, ktoré sa vyskytli v rámci epidémie.

U vírusových gastroenteritíd sa zlepšila diagnostika, vyskytli sa ochorenia rotavírusovej etiológie, norovírusovej etiológie a adenovírusovej etiológie. Najviac sa vyskytlo ochorení rotavírusovej etiológie 76,2%. Zaznamenali sme 35 prípadov

v epidemiologickej súvislosti, ostatné ochorenia boli sporadické. V prípade rotavírusov ide o ochorenie preventabilné očkovaním a preto sa preveroval aj očkovací status postihnutých detí. V 3 prípadoch ochoreli deti riadne zaočkované 2 dávkami vakcíny Rotarix.

V roku 2018 bolo zaznamenaných 6 ochorení na bacilárnu dyzentériu, z toho boli 3 ochorenia hlásené v rodinnej epidémii importovanej z Tuniska, 3 ochorenia mali sporadický charakter.

U hepatítid v roku 2018 bolo zaznamenané jedno úmrtie na akútnu hepatítidu B s pečňovou kómou, jeden prípad chronickej vírusovej hepatitídy typu C a 4 novoizistení nosiči HBsAg.

V roku 2018 boli z ochorení imunizačného programu zaznamenané 2 prípady pertussis, v roku predchádzajúcom to bolo 6 ochorení. Na pneumokokové invazívne nákazy sme zaznamenali 1 prípad ochorenia. Na hemofilové invazívne nákazy 1 prípad ochorenia, išlo o neočkované dieťa, z dôvodu odmietnutia očkovania zo strany rodičov dieťaťa. U vzdušných nákaz - varicella bol zaznamenaný pokles hlásených prípadov oproti minulému roku o 80 prípadov (203/283). Vykazujeme dva ochorenia na tuberkulózu.

Zaznamenaných bolo celkom 13 potvrdených ochorení na chrípku (7 x typ B + 6 x typ A). Od pacientov s príznakmi virózy bolo vykonaných prostredníctvom sentinelových lekárov celkom 12 odberov na laboratórny dôkaz chrípky. Vírus chrípky bol potvrdený z odberov ktoré nám zabezpečili: 6x sentineloví lekári, 1x infekčné oddelenie ÚVN Ružomberok, 2x detské oddelenie LNsP Liptovský Mikuláš, 2x pediatrická ambulancia, 2x DFN B. Bystrica. Prípad SARI nebol zhlásený.

Zo zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sa v roku 2018 vyskytla 1 Creutzfeldt – Jacobova choroba, 3 ochorenia na Lymesku chorobu, 1 prípad Polyneuropatie pri Lymeskej chorobe, 2 toxoplazmózy. Počet pohryzení zvierat'om oproti minulému roku bol nižší(17/31). V skupine neuroinfekcií bolo zaznamenané 1 ochorenie na nešpecifikovanú vírusovú meningitídu a 1 prípad Hemofilovej meningitídy.

V roku 2018 bol zaznamenaný pokles pohlavných ochorení oproti minulému roku (40/53). V najväčšom zastúpení išlo o chlamýdiové infekcie (celkom 19 x), 7x o kvapavku, 4x syfilis, 3x anogenitálne bradavice, 7x trichomoníazu. Boli hlásené 2 prípady HIV pozitívneho pacienta. V roku 2017 bolo potvrdené 1 ochorenie. Išlo o mužov homosexuálov s trvalým bydliskom v SR.

III. Epidemiologická situácia :

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení r. 2018

A020 Salmonelová enteritída	87
A021 Salmonelová septikémia	1
A031 Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	3
A033 Šigelóza zapríčinená Shigella sonnei	3
A040 <u>Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli</u>	19
A045 Kamylobakteriálna enteritída	157
A046 Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	1
A047 Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	27
A059 Nešpecifikované baktér.alimentár.intoxikácie	2
A080 Rotavírusová enteritída	77
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	10
A082 Adenovírusová enteritída	14
A150 Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta	1
A181 Tuberkulóza močovopohlavnej sústavy	1
A370 Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	2
A38 Šarlach – scarlatina	14
A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	2
A46 Ruža – erysipelas	54
A481 Legionárska choroba	1
A513 Sekundárny syfilis kože a slizníc	1
A530 Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý	2
A539 Nešpecifikovaný syfilis	1
A540 Gonokokové inf.dolných častí močovopohl.sústavy bez abscesu	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	6
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	19
A590 Urogenitálna trichomonóza	6

A599 Nešpecifikovaná trichomonóza	1
A630 Anogenitálne bradavice (venerické)	3
A692 Lymeská choroba	3
A810 Creuzfeldtova-Jakobova choroba	1
A86 Nešpecifikované vírusové encefalitídy	1
A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1
B009 Nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia	1
B019 Varicella bez komplikácie	203
B023 Zosterové choroby oka	1
B028 Zoster s inými komplikáciami	3
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	113
B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	1
B160 Akútna hepatitída B s ag. delta s pečeň.kómou	1
B182 Chronická vírusová hepatitída C	1
B271 Cytomegalovírusová mononukleóza	1
B278 Iná infekčná mononukleóza	1
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	7
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	2
B80 Enterobióza - mrle, Oxyuriáza	1
B850 Pedikulóza zavinená Pediculus humanus capitis	1
B86 Svrab – scabies	55
G000 Hemofilová meningitída	1
G630 Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	1
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	13
J13 Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	1
J157 Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae	1
L08 Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	1

M012 Artritída pri Lymeskej borelióze (A69.2+	1
N30 Cystitída	15
T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde	3
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	17
Z205 Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatítidou	2
Z21 Bezpríznakový stav infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (HIV)	2
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	4
Z228 Nosič inej infekčnej choroby	15
SPOLU:	991

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený v r. 1986. Bacilonosičstvo nie je evidované.

Iné infekcie salmonelami

A02

V r. 2018 bolo hlásených 88 prípadov salmonelóz, v roku predchádzajúcom 89 prípadov ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 132,47/100 000. Evidujeme 1 prípad salmonelovej septikémie. 14 prípadov bolo zadaných na základe klinických príznakov a 74 prípadov bolo kultivačne potvrdených. Najväčší výskyt bol zaznamenaný v mesiaci september (27), máj (15), júl (10). Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina 1-4 roč. (16), 5-9 roč. (12). Podľa pohlavia ochorelo 48 žien a 40 mužov. Celkom 20 prípadov sa vyskytlo v rámci epidémií a 11 prípadov v rámci rodinných epidémií (4x2 prípady, 1x3 prípady), ostatné ochorenia mali sporadický charakter.

Evidujeme 1 septikémiu. Ochorel 60 ročný muž. Menovaný neudáva žiadne gastrointestinálne ťažkosti v predchorbí. Bol hospitalizovaný na Internom odd. LNŠP Liptovský Mikuláš, S.enteritidis potvrdená z hemokultúry, tampón z recta bol negatívny.

Evidujeme 15 prípadov importovaného ochorenia. Ochorenia sa vyskytli v rámci epidémie u účastníkov pútnického zájazdu v Bosne a Hercegovine. Ako faktor prenosu bola zmiešaná strava konzumovaná v penzióne, kde boli ubytovaní.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

	OCHORENIE	
	Počet	Percento
S.Bližšie neurčená	1	1,14
S.Darizonae	1	1,14
S.Enteritidis	62	70,45
S.Infantis	2	2,27
S.Typhimurium	8	9,09
ZES-kult.negatívny	1	1,14
ZES-kult.nevyšetrený	13	14,77
Spolu	88	100

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2018 v okrese Liptovský Mikuláš

P.č	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Uhorská Ves	24.2.- 25.2.2018	2	S. enteritidis	Párky	rodinný
2.	Liptovský Mikuláš	27.5.2018	2	S. enteritidis	Domáce vajcia	rodinný
3.	Vážec	18.8.- 20.8.2018	3	S. enteritidis	Domáca majonéza	rodinný
4.	Partizánska Ľupča	13.10.- 15.10.2018	2	S. enteritidis	Nezistený	rodinný
5.	Liptovský Ján	19.10.2018	2	S. enteritidis	Zapekaný karfiol	rodinný
6.	Dúbrava	11.9.2018- 12.9.2018	3	S.enetritidis	Píškótvý koláč s kyslou smotanou	rodinný

V r. 2018 bolo hlásených 6 prípadov bacilárnej dyzentérie. V roku 2017 bolo hlásených 15 ochorení. 5-ročný priemer chorobnosti je 7,45 /100 000. Pôvodca ochorenia: *Shigella flexneri* 3x a *Shigella sonnei* 3x.

3 ochorenia mali sporadický charakter. 3 ochorenia spôsobené *Shigellou sonnei* boli hlásené v rámci rodinnej epidémie. Jednalo sa o importované ochorenia z Tuniska, kde ako rizikový faktor prenosu rodina uviedla kúpanie v bazéne pri hoteli.

Iné bakteriálne črevné infekcie

V sledovanom období bolo spolu hlásených 204 prípadov, čo je oproti minulému roku o 6 prípadov menej (210 prípadov). 201 prípadov bolo potvrdených kultivačne, 3 prípady boli vykázané na základe klinických príznakov. Podľa etiologického agens bolo najviac ochorení spôsobených *Campylobacterom jejuni* – 153 prípadov, v 27 prípadoch ako pôvodca ochorenia sa preukázal patogén *Clostridium difficile* - z toho v 5- tich prípadoch ochorenia išlo o NN, v 19 prípadoch boli pôvodcovia ochorenia enteropatogénne *E. coli*. Celkom 6 prípadov sa vyskytlo v rámci rodinných epidémií (3x2), ostatné prípady mali sporadický charakter.

U kamylobakteriôz boli udávané viaceré faktory prenosu, tak ako sú prehľadne uvedené v tabuľke. Najčastejším faktorom prenosu bolo kuracie mäso a ovčí syr. Importovanú nákazu sme zaznamenali 2x: u 14 ročného chlapca, ktorý sa vrátil z dovolenky z Izraela a 10 ročného chlapca, ktorý sa vrátil z Veľkej Británie.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	1	0,46
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	153	75,00
Clostridium difficile	nešpecifikované	6	2,94
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	10	4,90
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	2	0,98
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	9	4,41
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	3	1,47
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O86	2	0,98

E.coli/EPEC- enteropatogénne	O114	1	0,49
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O126	3	1,47
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O127	3	1,47
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O142	6	2,94
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O124	1	0,49
Yersinia enterocolitica-	nešpecifikované	1	0,49
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	3	1,47

Analýza kampylobakteriôz podľa faktora prenosu :

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	22
zmiešaná strava	2
nepasterizované mlieko	2
mliečne výrobky (okrem syra)	4
kontaminované ruky	3
mäso- hydina	43
mäsové výrobky	3
mäso – iné	2
nezistený	76
Spolu:	157

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V roku 2018 sme zaznamenali ochorenia v rámci epidemického výskytu, dva ochorenia sú vykázané v programe EPIS – popis v časti EPIDÉMIE, v minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. 5- ročný priemer chorobnosti je 0,0/100 000.

Iné protozoárne črevné choroby

A 07

V roku 2018 protozoárne črevné choroby neboli zaznamenané, tak ako ani v roku minulom.

5-ročný priemer chorobnosti je 1,38/100 000.

V tomto roku sme zaznamenali 101 prípadov vírusových infekcií, oproti minulému roku je to o 58 ochorení viac (43). 77 prípadov je rotavírusovej etiológie, 10 prípadov norovírusovej etiológie a 14 prípadov adenovírusovej etiológie.

5-ročný priemer chorobnosti je 170,56/100 000.

Najviac sa podieľali na vysokom počte ochorení detskí pacienti, hlavne vo vekovej skupine 1-4 ročných. U väčšiny ochorení bol faktor prenosu nezistený.

Pri rotavírusovej enteritíde sme zaznamenali 8x2 a 1x3 prípady ochorenia v rodine, pri adenovírusovej enteritíde 1 x 2 prípady v rodine. Vyskytli sa aj dve epidémie s rotavírusovou etiológiou, kde ochorelo 14 osôb. Ostatné ochorenia boli sporadické. V 3 prípadoch išlo o importované ochorenie 1x z Turecka a 2x z Veľkej Británie.

Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska rotavírusovej infekcie bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. V 3 prípadoch ochoreli deti riadne zaočkované 2 dávkami vakcíny Rotarix.

Diagnóza	Počet ochorení	Percentá
A 080 Rotavírusová enteritída	77	76,2
A 081 Norovírusová enteritída	10	9,9
A 082 Adenovírusová enteritída	14	13,9
SPOLU	101	100,00

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu

A 09

V roku 2018 sme ochorenia nezaznamenali. Minulý rok bolo hlásených 16 ochorení. 5 – ročný priemer chorobnosti je 6,07/100 000.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2018 evidujeme 1 akútnu hepatitídu B s ag.delta s pečň.kómou, 1 chronickú vírusovú hepatitídu typu C. Hepatitída typu A , hepatitída typu E a akútna hepatitída typu C neboli hlásené. Evidujeme štyroch novozistených nosičov vírusovej hepatitídy typu B.

Akútna hepatitída A

B 15

V roku 2018 ochorenie neevidujeme, v roku 2017 boli hlásené 2 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

V sledovanom období vykazujeme jedno ochorenie na akútnu hepatitídu typu B s pečňovou kómou. V minulom roku ochorenie nebolo hlásené.

5 - ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

- ochorel 61 ročný muž, ochorenie malo fulminantný priebeh v klinickom obraze únava, nechutenstvo, ožltol, vracal, mal triašku, vzostup pečňových testov. Po mesiaci porucha vedomia, zhoršenie renálnych parametrov, zlyhanie pečene, úmrtie. Faktor prenosu sa nepodarilo dokázať. Protiepidemické opatrenia boli nariadené len u spolupracovníkov, nakoľko s rodinou pacient nebol v kontakte. Očkovaný nebol.

Nosiči HBsAg

V roku 2018 vykazujeme 4 nové prípady nosičstva HBsAg. V roku 2017 sme evidovali 3 nové prípady nosičstva HBsAg.

1. nosičstvo bolo zistené u 39 ročného muža, v rámci predoperačného vyšetrenia na ORL odd. ÚVN Ružomberok, bezpríznaková forma. Faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. Protiepidemické opatrenia, vyšetrenie krvi a následné očkovanie boli nariadené u všetkých 6 členov rodiny.
2. nosičstvo bolo zistené u 48 ročnej ženy v NÚTPCH Vyšné Hágy, bezpríznaková forma. U pacientky diagnostikovaný tumor pľúc. Faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené vyšetrenie krvi a následné očkovanie proti VHB u matky menovanej.
3. nosičstvo bolo zistené u 53 ročnej ženy v NÚTPCH Vyšné Hágy, bezpríznaková forma. V rámci protiepidemických opatrení nariadené vyšetrenie a následné očkovanie u dcéry. Faktor prenosu nebol zistený.
4. nosičstvo bolo zistené u 48 ročného muža v rámci predoperačného vyšetrenia, bezpríznaková forma. Faktor prenosu sa nepodarilo dokázať. V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené vyšetrenie krvi a podanie očkovacej látky proti VHB u manželky.

Vyšetovanie HBsAg u tehotných:

V tomto roku vykazujeme jeden pôrod HBsAg pozit. matky. V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené u novorodenca podanie hyperimúnneho ľudského gamaglobulínu do 24 hodín po narodení a podanie prvej dávky očkovacej látky proti hepatitíde typu B. Nakoľko hyperimúnny ľudský gamaglobulín nebol dostupný, dieťaťu nebol podaný. Prostredníctvom pediatra bolo nariadené u dieťaťa do 1 roka kontrolné vyšetrenie krvi na HBsAg.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ ako aj zdravotníkov je zabezpečované. Cieleny prehľad doočkovanosti nebol zisťovaný.

Hepatitída non A non B :

V roku 2018 nevykazujeme nedodiferencované vírusové hepatitídy a to vďaka tomu, že v okrese diferenciálna diagnostika je na dobrej úrovni a výsledky sú v RÚVZ k dispozícii do 24 hodín po ohlásení suspektného ochorenia.

Akútna hepatitída C – B171

V roku 2018 nevykazujeme ochorenie s touto diagnózou. Ochorenie sme naposledy evidovali v roku 2007.

Akútna hepatitída E – B172

V roku 2018 nevykazujeme ochorenie s touto diagnózou.

Chronická vírusová hepatitída typu C – B182

V roku 2018 vykazujeme 1 ochorenie rovnako ako v roku 2017.
5 – ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

- ochorel 46 ročný muž. Ochorenie bolo zistené vo výkone trestu v ÚVTOS Ružomberok, bezpríznaková forma. Pacient užíval dlhodobo i.v. narkotiká.

Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou - Z205

V roku 2018 vykazujeme 2 prípady.

1. 18 ročná zdravotná sestra na zubnej ambulancii poranená ihlou. Menovaná bola očkovaná proti VHB. V rámci opatrení pri poranení ihlou nariadený - odber krvi na HBsAg, anti HBc IgM, anti HBs, anti HCV, anti HIV a ZZD.
2. 63 ročný pracovník firmy na zber biologického odpadu pri práci sa pichol ihlou. V rámci opatrení pri poranení ihlou nariadený - odber krvi na HBsAg, anti HBc IgM, anti HBs, anti HCV, anti HIV a ZZD.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2018 vykazujeme 2 ochorenia, v roku 2017 bolo 5 ochorení. 5-ročný priemer chorobnosti je 8,56/100 000.

Ochorenia mali sporadický charakter. Všetky prípady boli serologicky potvrdené.

1. Ochorel 49 ročný muž, menovaný často cestuje po SR, býva s manželkou a 2-mi deťmi. Ochorel sám. V klinickom obraze udával sťažené dýchanie, kašeľ. V NÚTPCH Vyšné Hágy hospitalizovaný za účelom diagnostiky, serologicky potvrdená Bordetella pertussis. Očkovanie sa u neho nepodarilo zistiť.
2. Ochorel 76 ročný muž, v klinickom obraze sťažené dýchanie, kašeľ. Za účelom diagnostiky hospitalizácia v NÚTPCH Vyšné Hágy. Ochorenia potvrdené serologicky. Faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. Očkovaný nebol.

Č. prípadu	Vek	Pohlavie	zaočkovaný	Druh kmeňa	Výskyt	Faktor prenosu
1.	49	M	nezistené	Bordetella pertussis	sporadický	nezistený
2	76	M	neočkovaný	Bordetella pertussis	sporadický	nezistený

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2018 bola úroveň očkovania nasledovná :

Ročníky narodenia:	Percento zaočkovanosti
roč. nar. 2016	97,1 %
roč. nar. 2011	96,4 %
roč. nar. 2004	97,5 %

Osýpky - Morbilli

B05

Za posledných 10 rokov sme výskyt osýpok nezaznamenali, naposledy bol výskyt v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Všeobecným lekárom pre deti a dorast bolo v roku 2018 nahlásené 1 podozrenie na osýpky u 15 mesačného neočkovaného chlapca z okresu Ružomberok, ktoré nebolo potvrdené.

RÚVZ Galanta hlásil kontakt s potvrdeným ochorením na osýpky a v tejto súvislosti, boli nariadené rozhodnutím RÚVZ u jednej osoby protiepidemické opatrenia.

V súvislosti s hláseným potvrdeným ochorením na osýpky z RÚVZ Michalovce u ubytovaného host'a Alexandra Wellnes hotel Liptovský Ján boli verejnou vyhláškou nariadené protiepidemické opatrenia u ubytovaných hotela. RÚVZ Trenčín hlásil kontakty s ochorením na osýpky v ÚVTOS Ružomberok a v tejto súvislosti boli nariadené protiepidemické opatrenia u 5- tich osôb vo výkone trestu.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2018:

roč. nar. 2016	95,8 %
roč. nar. 2015	94,6 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2006	96,9%
roč. nar. 2005	97,6%

Ružienka - Rubeola

B 06

V roku 2018 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2018: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Mumps - Parotitis epidemica

B 26

V roku 2018 sme nezaznamenali žiadne ochorenie, tak ako aj v roku 2017. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,38/100 000.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2018: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy

A 403, G001, J13

V roku 2018 sme zaznamenali 1 ochorenie, tak ako aj v roku 2017.

- ochorel 2 ročný chlapec Dg.J13- Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae. Pacient bol prijatý na DO NsP Poprad, pre zhoršený klinický stav pri respiračnom infekte, multiorgánové zlyhanie s anúriou, respiračnou insuficienciou. U dieťaťa potvrdená chrípka typu B a v moči zachytený Streptococcus pneumoniae bez bližšej špecifikácie, výter z nosohltanu bez zachytu patogéna. Pacient bol očkovaný očkovacou látkou Synflorix. U súrodenca odobratý výter z nosohltanu zachytený S.pneumoniae serotyp 19A.

Hemofilové invazívne nákazy

A 413, G000, J14

V roku 2018 sme zaznamenali jedno ochorenie, v minulom roku 2017 sme ochorenie nezaznamenali.

Dg. G000 Hemofilová meningitída, ochorelo 4 ročné dieťa, neočkované – rodičia odmietajú očkovanie. V klinickom obraze febrilita, vracanie, meningeálne príznaky, bolesti hlavy. Výsledky vyšetrení : likvor – sterilný, tampón z nosa a tampón z tonzíl kultivačne Haemophilus influenzae typ B, hemokultúra – Haemophilus species.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza

A 15, A 16

V roku 2018 vykazujeme dva ochorenia, v roku 2017 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

1. Dg.A15.0 – Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta. Ochorel 68 ročný muž, ochorenie bolo zistené pri hospitalizácii NÚTPCH Vyšné Hágy. Pacient mal dlhodobé respiračné problémy, bol liečený na Ca pľúc. Očkovanie sa nepodarilo zistiť. Následne počas hospitalizácie úmrtie na inú prvotnú príčinu – Ca pľúc.
2. Dg. A181 - Tuberkulóza močovopohlavnej sústavy. Ochorel 47 ročný muž. Ochorenie prepuklo ako komplikácia liečby Ca penisu - biologická liečba antituberkulotikami po BCG vakcinácii - 6.dávka. Klinické príznaky – v mieste aplikácie antituberkulotík vriedok na penise.

Diftéria - Záškrt

A 36

V roku 2018, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa Corynebacterium diphtheriae.

Šarlach - Scarlatina

A 38

V roku 2018 sme zaznamenali 14 ochorení, čo je pokles oproti r. 2017, kedy sme vykazovali 31 ochorení. Priemerná 5 ročná chorobnosť je 29,25/100 000.

Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 5-9 ročných (7 prípadov) a 10-16 ročných (4 prípady). Podľa pohlavia ochorelo 9 žien a 5 mužov. Najviac prípadov vykazujeme v mesiaci november (4 prípady).

Ruža - Erysipelas

A 46

V roku 2018 bolo hlásených 54 prípadov, čo je vzostup oproti roku 2017 (20 prípadov). Ochorenie postihlo 30 žien a 24 mužov. Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 65 rokov a viac (28 prípadov) a 55 – 64 ročných (10prípadov).

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V roku 2018 evidujeme 203 ochorení. V roku 2017 - 283 prípadov ochorení. Priemerná 5 - ročná chorobnosť je 600,54/100 000.

Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 1-4 ročných (132 ochorení) a 5-9 ročných detí (45 ochorení). Podľa pohlavia ochorelo 115 mužov a 88 žien. Najviac ochorení vykazujeme v mesiacoch december (75) a júl (23).

Herpes zoster - B 02

V roku 2018 bolo hlásených 117 ochorení. V minulom roku sme evidovali 72 ochorení. 5 - ročný priemer chorobnosti je 120,88/100 000.

B029 Zoster bez komplikácií	113
B028 Zoster s inými komplikáciami	3
B023 Zosterové choroby oka	1

Ochorenie postihlo 53 mužov a 64 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 65+ ročných (44 ochorení).

Iné vírusové infekcie, charakterizované léziami kože a sliznice

B08

V roku 2018 vykazujeme jedno ochorenie. V roku 2017 sme ochorenia neevidovali. Dg.B08.3 – Erythema infectiosum (piata choroba). Ochorelo 5- ročné dievča, ochorenie malo sporadický charakter.

Infekčná monomukleóza

B27

V roku 2018 vykazujeme 9 ochorení, v roku predchádzajúcom vykazujeme 7 prípadov ochorení. 5 - ročný priemer chorobnosti je 8,56/100 000. Ochorelo 7 mužov a 2 ženy.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia

J 10, J 11

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali od 4.kalendárneho týždňa do 8. kalendárneho týždňa 2018. Najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v skupine 0-5 ročných detí a 6-14 ročných detí. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských zariadení.

Bolo zaznamenaných celkom 13 potvrdených ochorení na chrípku (7 x typ B + 6 x typ A). Od pacientov s príznakmi virózy bolo vykonaných prostredníctvom sentinelových lekárov celkom 12 odberov na laboratórny dôkaz chrípky. Vírus chrípky bol potvrdený: 6x od sentinelových lekárov, 1x infekčné oddelenie ÚVN Ružomberok, 2x detské oddelenie LNsP Liptovský Mikuláš, 2x pediatrická ambulancia, 2x DFN B. Bystrica. Očkovanie proti chrípke neboli.

V roku 2018 nevykazujeme ochorenie. Ochorenie sme nezaznamenali ani v roku predchádzajúcom.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A39

V roku 2018 sme nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu. V minulom roku boli potvrdené 3 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,83/100 000.

Vírusová meningitída A 87

V roku 2018 vykazujeme 1 ochorenie, v roku 2017 sme evidovali 3 ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 2,48/100 000.

1. Dg.A87.9 Nešpecifikovaná vírusová meningitída. Ochorela 46 - ročná žena, hospitalizovaná na Infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok. V klinickom obraze herpetický výsev na tvári a krku, bolesti hlavy a ušnice, nauzea, ľahká paréza ľavej časti tváre. Ochorenie hlásené na základe klinických príznakov, laboratórne vyšetrenie likvoru negatívne.

Zosterová encefalitída B020 (G05.1)

V roku 2018 nevykazujeme ochorenie, v roku 2017 hlásené 1 ochorenie.

Hemofilová meningitída G000

V roku 2018 vykazujeme jedno ochorenie. V r. 2017 sme ochorenie nezaznamenali. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,00/100 000. Podrobný popis v časti - Skupina nákaz preventabilných očkovaním.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Creutzfeldt - Jacobova choroba A 81

V roku 2018 sme zaznamenali jedno ochorenie, v roku 2017 sme ochorenie nezaznamenali. Popis v časti – Úmrtia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,00/100 000.

Stredo európska kliešťová encefalitída A 841

V roku 2018 nebolo ochorenie zaznamenané tak ako aj v roku 2017. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Lymeská choroba A 692

V roku 2018 vykazujeme 3 ochorenia. V roku 2017 vykazujeme 2 ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 2,48/100 000.

- ochorela 79 ročná žena. V klinickom obraze – mierne začervenanie na koži. V epidemiologickej anamnéze udávala prisatie kliešť'a. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorela 45 ročná žena. V klinickom obraze Erythema chronicum migrans. V epidemiologickej anamnéze udávala prisatie kliešť'a. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorel 26 ročný muž. V klinickom obraze výsev po tvári, trupe a na rukách. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený.

Zápalová polyneuropatia

G61

V roku 2018 nevykazujeme ochorenia, v roku 2017 bolo zaznamenané jedno ochorenie.

5-ročný priebeh chorobnosti je 0,55/100 000.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe

G 63

V roku 2018 vykazujeme 1 ochorenie. V roku 2017 ochorenia neboli zaznamenané.

5 - ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

Ochorela 41 ročná žena, v klinickom obraze poruchy zraku, poruchy chôdze, krátkodobé zhoršenie pamäti. V epidemiologickej anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 012

V roku 2018 vykazujeme 1 ochorenia. V roku 2017 ochorenia neboli zaznamenané rovnako ako v roku 2016.

5 – ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Ochorela 70 ročná žena, v klinickom obraze udávala bolesti kĺbov, pobolievanie krčnej chrbtice. Faktor prenosu nezistený. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Toxoplazmóza

B 58

V roku 2018 vykazujeme 2 ochorenia. V roku 2017 sme evidovali 1 ochorenie.

5 – ročný priemer chorobnosti je 2,76/100 000.

- ochorel 23 – ročný muž. V klinickom obraze mal zväčšené lymfatické uzliny. Epidemiologickú anamnézu mal negatívnu. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorela 44 ročná žena. V klinickom mala zväčšené lymfatické uzliny. Epidemiologickú anamnézu mala negatívnu.

Formy ochorenia

uzlinová	2
Spolu	2

Mechanizmus prenosu

neznámy	2
Spolu	2

Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Z 203

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2018 bolo 17 prípadov, v minulom roku 31 prípadov.

5-ročný priemer chorobnosti je 47,75/100 000.

Ohrozených besnotou bolo 13 mužov a 4 ženy. Pozitivita zvierat'a na besnotu nebola zistená.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

Druh	Imovax	Rabipur	Verorab	Počet
pes	0	0	15	15
mačka	0	0	2	2
Spolu	0	0	17	17

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

Druh zvierat'a	Pohryznutie	Poškriabanie	Počet
pes	16	0	16
mačka	0	1	1
Spolu	16	1	17

Analýza podľa lokalizácie poranenia

Lokalizácia poranenia	Počet
Predkolenie	7
Ruka	4
Stehno	1
Rameno	2
Tvár	1
Predlaktie	1
Lýtka	1
Spolu	17

Enterobióza- mrle, Oxyuriáza

B80

V roku 2018 sme z črevných parazitárnych ochorení zaznamenali 1 prípad Enterobiózy, v roku 2017 sme zaznamenali 1 prípad Nešpecifikovanej askariózy. Ochorel 16 ročný chlapec. Často so sestrou chodil na pieskovisko a obhrýzal si nechty. V klinickom obraze udával nechutenstvo, schudol, bolesti kĺbov, celková únava. Ochorenie bolo diagnostikované na Detskom oddelení LNŠP L. Mikuláš.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna

A 480

V roku 2018, tak ako v roku 2017 nevykazujeme žiadne ochorenie.

Svrab - scabies

B 86

V roku 2018 bolo hlásených 55 prípadov, v roku 2017 bolo hlásených 63 prípadov ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 75,07/100 000. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiacoch január, apríl. Ochorenie sa vyskytlo skoro vo všetkých vekových skupinách, no najviac vo vekovej skupine 5-9 ročných – 9 prípadov a 10-14 ročných - 8 prípadov. Ochorelo 24 mužov a 31 žien. Väčšinou sa jednalo o ochorenia osôb zo slabých hygienicko-sociálnych pomerov.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie

A 41

V roku 2018 vykazujeme 2 prípady septikémie s **Dg. A41.5 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami**. Jednalo sa o NN (podrobný popis v NN) . V roku 2017 sme vykazovali 2 prípady ochorenia.

Legionárska choroba

A481

V roku 2018 vykazujeme 1 prípad ochorenia, v roku 2017 sme ochorenie nezaznamenali. Ochorel 65 ročný muž. Pacient s CA pľúc bol prijatý na interné oddelenie, v klinickom obraze - hepatopatia, vlhký kašeľ. Zdroj nákazy ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. Odber moču - dôkaz antigénu Legionella. Sérum sa nepodarilo odobrať. Zhoršenie stavu – úmrtie na inú príčinu.

Choroby vyvolané vírusom HIV

Z21

V r. 2018 sme zaznamenali 2 novozistené HIV infekcie, v minulom roku 2017 to bol 1 prípad.

- ochorel 33 ročný muž – homosexuálne orientovaný. Išlo o asymptomatické nosičstvo. Pacient udával sexuálny kontakt s HIV pozit. partnerom. Ochorenie bolo zistené v rámci preventívneho odberu z infektologickej ambulancie UN Martin.
- ochorel 36 ročný muž – homosexuál. Pacient mal zväčšené lymfatické uzliny. Odber bol robený na jeho žiadosť obvodnou lekárkou. Ako rizikový udal sexuálny kontakt v období pred 5-tich rokov s priateľom z Bratislavy.

V rámci poradenstva bolo zrealizovaných 31 konzultácií na základe telefonických a mailových otázok. V roku 2018 bolo anonymne vyšetrených 22 osôb s negatívnym výsledkom.

Nosič inej infekčnej choroby

Z228

V roku 2018 bolo hlásených 15 prípadov osídlenia Klebsiellou pneumoniae produkujúcej karbapenemázu (KPC). V minulom roku to bolo 39 prípadov.

Výsledky na pozit. nosičstvo KPC boli hlásené mikrobiologickým laboratóriom LNŠP Liptovský Mikuláš. Najviac prípadov bolo hlásených z OAIM (10), z interného odd. bol hlásený 1 prípad, z ODCH 1 prípad, z chirurgického oddelenia – 3 prípady. Mikrobiálny pôvodca nosičstva KPC bol vykultivovaný 14x z T z recta a 1x z výpotku z dutiny brušnej.

V rámci výskytu bolo kontrolované na jednotlivých oddeleniach Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš plnenie protiepidemických opatrení na zabránenie šírenia bakteriálnych pôvodcov s významnými mechanizmami rezistencie.

EPIDÉMIE

V roku 2018 sme v okrese Liptovský Mikuláš zaznamenali 6 epidémií.

A08.0- Rotavírusová enteritída

Epidémia prebiehala od 17.5.2018 do 21.5.2018. Išlo o potvrdenú rotavírusovú enteritídu v MŠ Vranovská v Lipt. Mikuláš. Z celkového počtu 80 detí + 16 osôb personálu, ochorelo 9 detí. Personál bol bez ťažkostí. Dominujúce príznaky ochorenia - vracanie, febrilita, bolesti brucha. Hospitalizované boli 2 deti na Detskom odd. LNsP LM, s potvrdeným rotavírusom v stolici. Nikto z chorých nebol očkovaný. Boli nariadené protiepidemické opatrenia.

A02.0- Salmonelová enteritída

Epidémia prebiehala od 19.8.2018 do 20.8.2018. Ochoreli 5 – ti členovia rodiny. Pri epidemiologickom šetrení bolo zistené, že ako pravdepodobný faktor prenosu bol šalát, kde bola použitá domáca majonéza z kúpnych vajec. Z 5-tich rodinných členov, ktorí konzumovali šalát ochoreli 5 –ti. Kultivačne boli potvrdené 3 ochorenia. Hospitalizovaná na infekčnom oddelení bola jedna chorá.

A05.9 – Nešpecifikované bakteriálne alimentárne intoxikácie

Epidémia prebiehala od 20.9.2018 do 20.9.2018. Ochorelo 12 osôb. V programe EPIS sa podarilo vykázat len dva prípady, údaje od ostatných chorých ubytovaných v hoteli prevádzkovateľ hotela odmietol poskytnúť. Ochorenia prebiehali u ubytovaných hostí a zamestnancov hotela Sorea SNP v Demänovskej Doline. Z celkového počtu 79 hostí ochorelo 10 a zo 16 –tich zamestnancov ochoreli dvaja. Strava u ubytovaných bola zabezpečená formou švédskych stolov, ako rizikový faktor udávali kuracie soté, podávané na večeru 19.9.2018. Odber biologického materiálu T z recta bol zabezpečený u jedného chorého, výsledok bol negatívny. Hospitalizovaný nebol nikto. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia a odobraté vzorky stravy. V strave neboli identifikované nežiadúce patogény.

A02.0- Salmonelová enteritída

Epidémia prebiehala od 7.9.2018 do 8.9.2018 u účastníkov zájazdu v Medjugorje v Bosne a Hercegovine. Z celkového počtu 39 účastníkov ochorelo 15 ľudí. 6 ochorení bolo kultivačne potvrdených, T z recta – S. Typhimurium. 9 ochorení bolo nahlásených na základe klinických príznakov. Hospitalizovaný nebol nikto. Účastníci zájazdu boli ubytovaní v penzióne od 31.8. – 9.9.2018, kde konzumovali raňajky a večere. Raňajky boli podávané formou švédskych stolov. Večere boli servírované. Ako riziková bola večera 6.9.2018, na

večeru boli podávané pečené kuracie stehná. Prvé príznaky ochorenia vo väčšine prípadov bolo zaznamenané 7.9.2018 večer. Z príznakov ochorenia dominovali hnačky, febrility, zimnica, triaška a bolesti brucha.

A08.0- Rotavírusová enteritída

Epidémia prebiehala od 18.4.2018 do 26.4.2018. Ochorelo 5 detí z rodín s nízkym hygienickým štandardom. Všetci bývali v rómskej kolónii Liptovská Porúbka, kde je len suché WC a spoločný verejný vodovod. Rotavírus zo stolice potvrdený u všetkých 5 chorých. Nikto z chorých nebol očkovaný. Hospitalizovaní boli všetci na detskom oddelení v Liptovskom Mikuláši.

B86 – Svrab – scabies

Epidémia prebiehala od 2.1.2018 do 10.4.2018. Ochorenia sa vyskytli v CSS Anima Lipt. Mikuláš. Ochorelo celkovo 8 osôb - 2 klienti zariadenia a 6 ošetrovateliek, z celkového počtu 123 klientov a 50 zdravotníckych pracovníkov zariadenia. Ochorenia boli diagnostikované dermatológom. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

ÚMRTIA

1. Zaznamenali sme 1 úmrtie na Akútnu hepatitídu typu B s pečňovou kómou u 61 ročného muža. Ochorenie malo fulminantný priebeh, v klinickom obraze únava, nechutenstvo, ožltnutie, vracanie, triaška, vzostup pečňových testov. Po mesiaci porucha vedomia, zhoršenie renálnych parametrov, zlyhanie pečene, úmrtie. Faktor prenosu sa nepodarilo dokázať. Protiepidemické opatrenia boli nariadené len u spolupracovníkov, nakoľko s rodinou pacient nebol v kontakte. Očkovaný nebol.
2. Úmrtie na Creuzfeldt – Jakobovu chorobu u 57 ročnej ženy z Liptovských Matiašoviec. Pacientka bola pre poruchy spánku liečená na psychiatrii, odkiaľ bola odporučená na vyšetrenie na neurológiu – po zistení pozitívnej rodinnej anamnézy vyslovené podozrenie na CJCH. V NRC pre pomalé vírusy z krvi potvrdená molekulárno – genetická analýza CJCH – genetická forma.
V rodine pacientky sa vyskytli ešte dva úmrtia na CJCH - u matky (v r.1987 zomrela na familiárnu formu CJCH vo veku 62 rokov) a u matkinho brata. Rodina pochádzala z obce Habovka. U troch potomkov bolo v rámci možného genetického prenosu odporučené vyšetrenie krvi, všetci vyšetrenie odmietli.

b.) Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8. Nozokomiálne nákazy (NN)

V okrese Liptovský Mikuláš boli v priebehu roka hlásené prípady NN z jedného lôžkového zdravotníckeho zariadenia v okrese - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš. NN hlásili jednotlivé oddelenia.

V roku 2018 bolo hlásených 31 prípadov osídlenia a ochorenia Klebsiellou pneumoniae produkujúcej karbapenemázu (KPC). V minulom roku to bolo 39 prípadov.

Výsledky na pozit. nosičstvo KPC boli hlásené mikrobiologickým laboratóriom LNsP Liptovský Mikuláš. Najviac prípadov bolo hlásených z OAİM (15), z interného odd. bolo hlásených 6 prípadov, z ODCH 3 prípady, z chirurgického oddelenia – 4 prípady, od všeobecných lekárov pre dospelých 3 prípady. Výsledky boli vykultivované 14x z T z recta, 1x z výpotku z dutiny brušnej, 13x z moču, 2x z rany, 1x z kaválneho katétra. Ako NN bolo celkovo zahlásených 11 prípadov (8x Dg N30, 2x T81.4, 1x A41.5). V rámci výskytu bolo kontrolované na jednotlivých oddeleniach Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš plnenie protiepidemických opatrení na zabránenie šírenia bakteriálnych pôvodcov s významnými mechanizmami rezistencie.

A. Výskyt NN podľa lokalizácie infekcie v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu, Liptovský Mikuláš

V roku 2018 bolo hlásených 24 NN t.j. 0,20% z celkového počtu hospitalizovaných (12167), čo predstavuje mierny nárast oproti minulému roku, kedy toto lôžkové zdravotnícke zariadenie vykazovalo 15 NN (0,11%).

NN boli hlásené z OAİM, chirurgického oddelenia, interného oddelenia, detského oddelenia, oddelenia dlhodobo chorých

- **Z detského oddelenia** boli hlásené 3 prípady NN, čo predstavuje 0,15% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1993) na tomto oddelení za rok. Išlo o o rotavírusové enteritídy.
 - **črevná NN**
1. ochorelo 2 ročné dievča, prijaté s bronchopneumóniou, pravdepodobne sa nakazila od spolupacienta z detského oddelenia. Klinické príznaky ochorenia mala na druhý deň po prepustení.
 2. ochorelo 1 ročné dievča, prijaté na oddelenie ako febrilný stav, ležala na izbe s dieťaťom s Dg. Rotavírusová enteritída, na 8-my deň hospitalizácie hnačky, vracanie, teploty do 39 st. C.

- ochorel 6 mesačný chlapec, prijatý na oddelenie s Dg. bronchitis acuta, na 7- my deň hospitalizácie riedke stolice, vracanie, febrility. Menovaný ležal na izbe s dieťaťom s Dg. Rotavírusová enteritída.

- **Z chirurgického oddelenia** bolo nahlásených 6 NN, čo predstavuje 0,33% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1813). Jednalo sa 3 x o ranovú infekciu, 1x cystitídu, 1x septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami, 1x infekciu kože a slizníc.

- **ranová NN**

- ochorel 52 ročný muž, bol prijatý na oddelenia s akútnou apendicitídou - laparotómia. Na 7-mi deň po zákroku vytvorený absces v rane. Kultivačne v rane – KPC (Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu).
- ochorela 62 ročná žena, prijatá na oddelenie po perforácii peptického vredu, na 20.deň po stomickom výkone kultivačne v rane – KPC.
- ochorel 61 ročný muž, prijatý na JIS chirurgické oddelenie s Dg. Akútna pankreatitída – zavedený drén do pankreasu. Na 12- ty deň od zavedenia drénu - hnisavý sekret. Kultivačne v rane - Enterococcus sp.

- **urologická NN**

- ochorela 63 ročná žena - bola prijatá na oddelenie pre chronické zlyhávanie obličiek a na laparotómiu. Zavedený PK - na 5-ty deň vykultivovaný v moči - Pseudomonas aeruginosa.

- **septická NN**

- ochorel 78 ročný muž, hospitalizovaný na JIS chirurgické oddelenie s Dg Ileus. Vykonaná laparotómia, zavedená nasogastrická sonda. Zvýšené zápalové parametre v krvi, HK neodobratá. Na 6 – ty deň hospitalizácie z bronchoalveolárnej laváže a spúta kultivačne potvrdený - Proteus mirabilis.

- **kože a sliznice NN**

- ochorela 63 ročná žena, pacientka bola preložená z UB Martin po resekcii MZS Ca ovaria, na doliečenie. Na 5- ty deň po zavedení CVK pri jeho extrakcii z vena jugularis – kultivačne cievny katéter pozitívny Citrobacter multirezistentný, zápalové parametre v krvi mala v norme.

- **Z interného oddelenia** bolo hlásených 8 NN, čo predstavuje 0,35 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (2411). Jednalo sa 3x o črevnú infekciu zapríčinenú Clostridium difficile a 5x o cystitídu.

- **črevná NN**

- ochorela 86 ročná žena, na 10- ty deň hospitalizácie hnačkovitá stolica. Bola prijatá na oddelenie ako kardiopulmonálne zlyhávanie a od prijatia na oddelenie užívala ATB. Na 10 – ty deň hospitalizácie v stolici – Clostridium difficile toxín A.
- ochorel 82 ročný muž, hospitalizovaný s Dg Zápal pľúc, nasadený Axetine, na 5-ty deň hospitalizácie riedka stolica. V stolici – Clostridium difficile toxín A.
- ochorela 78 ročná žena, preložená z chirurgického oddelenia na JIS interné oddelenie s Dg. Komorová tachykardia, na 6- ty deň hospitalizácie zelená zápachajúca stolica. V stolici – Clostridium difficile toxín B.

- **urologická NN**

1. ochorela 78 ročná žena, prijatá pre kardiálnu dekompenzáciu pri hypertofickej kardiomyopatii, zavedený PMK. Pri progresii renálnych funkcií a elevácii CRP - oder moču – kultivačne pozit. KPC.
2. ochorel 78 ročný muž, prijatý na oddelenie s akútnou cholecystitídou, prevedená cholecystektómia, preložený z chirurgického oddelenia na JIS interné oddelenie. Kultivačne moč pozit. KPC.
3. ochorel 81 ročný muž, prijatý na oddelenie ako kardiopulmonálne zlyhávanie, zavedený PMK. Kultivačne moč pozit. KPC. Na 8-my deň hospitalizácie úmrtie na prijmovú diagnózu.
4. ochorel 75 ročný muž, prijatý na oddelenie s Dg. Zápal pľúc, zavedený PMK, kultivačne moč - E-coli.
5. ochorela 53 ročná žena, prijatá na oddelenie s Dg. Akútne zlyhávanie obličiek, zavedený PMK, kultivačne moč - KPC.

- **Z OAIM** boli hlásené 4 NN, čo predstavuje 2,40 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (167). Išlo 2 x o cystitídu, 1x septikémiu, 1x črevnú infekciu zapríčinenú Clostridium difficile.

- urologická NN

1. ochorel 71 ročný muž, prijatý na oddelenie s Dg. Akútna respiračná insuficiencia. Pri prijatí zavedený PMK, kultivačne moč –KPC. Na 9-ty deň hospitalizácie exitus - kardiálne zlyhanie.
2. ochorel 75 ročný muž, prijatý na oddelenie s Dg. Akútna respiračná insuficiencia, zavedený PMK, kultivačne moč - KPC. Pacient ležal na izbe s pacientom u ktorého bolo potvrdené nosičstvo KPC.

- septická NN

1. ochorel 59 ročný muž, prijatý na oddelenie s Dg. Akútna respiračná insuficiencia. Pacient počas hospitalizácie upadol do septického šoku. Na 28 – my deň hospitalizácie kultivačne potvrdená KPC z kaválneho katetra. Následne exitus na kardiálne zlyhanie.

- črevná NN

1. ochorel 82 ročný muž, prijatý na oddelenie pre stratu vedomia, počas hospitalizácie ATB terapia. Na 21 – deň hospitalizácie riedke stolice. Stolica pozit Clostridium difficile – toxín B.

- **Z oddelenia dlhodobo chorých** boli hlásené 3NN, čo predstavuje 0,93 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (323). Jednalo sa 1x o črevnú infekciu zapríčinenú Clostridium difficile a 2x o cystitídu.

- urologická NN

1. ochorel 78 ročný muž, bol preložený z neurologického oddelenia. Prijatý po mozgovej príhode. Mal zavedený PK, príznaky NN na 15 –ty deň od zavedenia PK – hematúria, vysoké CRP, teplota. Moč kultivačne pozit. KPC.
2. ochorela 68 ročná žena. Preložená z neurochirurgického odd. ÚVN Ružomberok po hemilaminektómii L4. Zavedený PK, na 25-ty deň príznaky močového infektu. Moč kultivačne pozit. KPC.

- črevná NN

1. ochorel 88 ročný pacient, bol preložený z interného oddelenia LNsP LM ako septický stav. Zavedený PMK. Užíval Meropenem i.v., na 6 –ty deň hospitalizácie riedka stolica, afebrilný. Stolica pozit Clostridium difficile – toxín A.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo na jednotlivých oddeleniach odobratých 322 vzoriek (161 x 2) sterilného materiálu, z toho boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 1,2% z celkového počtu odobratých vzoriek. 2 x bol vykultivovaný *Staphylococcus epidermidis* a 2 x *Staphylococcus haemolyticus*. Ostatné vzorky boli negatívne.

Z prostredia bolo odobratých 481 sterov, z toho bolo 54 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 11,2 % z celkového počtu odobratých vzoriek. V r. 2018 bolo percento nevyhovujúcich vzoriek vyššie (12,0 %).

Záchyt patogénov vo vzorkách z prostredia podľa oddelení, na ktorých boli zachytené bol nasledovný :

COS – A4 – *Bacillus species*

JZS očná - *Enterococcus faecalis*, *Bacillus cereus*. Vzorky po presťahovaní - *Bacillus species*

COS – A2 – *Staphylococcus aureus*

Neurologické oddelenie - *Enterococcus faecalis*, *Bacillus cereus*, *Bacillus species*

Novorodenecké oddelenie - *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*, *Klebsiella species*, *Bacillus species*. Opakované vzorky - *Bacillus species*, *Bacillus cereus*

Centrálna sterilizácia - *Bacillus cereus*

Detské oddelenie - *Bacillus species*

Oddelenie úrazovej chirurgie - *Bacillus cereus*

Doliečovacie oddelenie - *Enterococcus faecalis*, *Staphylococcus aureus*, *Bacillus cereus*, Plesne

JIS-ka Interné oddelenie – *E.coli*, *Enterobacter species*, *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*, *Bacillus cereus*, *Bacillus species*, Plesne. Opakované vzorky - *Enterococcus faecalis*, *Bacillus species*, *Bacillus cereus*, Plesne

Gynekologické oddelenie - Plesne, *Staphylococcus aureus*, *Bacillus species*

JZS Urologická – Plesne

Pôrodnické oddelenie – *Bacillus species*

OAİM - *Staphylococcus aureus*, Plesne

Interné oddelenie - *Enterococcus faecalis*, *Bacillus cereus*

Chirurgické oddelenie – *Enterococcus faecalis*, *Bacillus species*, *Candida species*

Dialyzačné oddelenie - *Enterococcus faecalis*

Súkromná zubná ambulancia LM - *E.coli*, *Enterobacter species*

Najvyššie percento pozitívnych záchytov zo sterov z prostredia bolo na **JIS-ke interného oddelenia**. Pri prvom ŠZD bolo odobratých 22 vzoriek, z toho bolo 8 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 36,4 %. Pri druhom ŠZD z celkového počtu 10 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 40 %.

Na **neurologickom oddelení** z celkového počtu 21 odobratých vzoriek bolo 6 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 28,6 %.

Na **doliečovacom oddelení** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bolo 5 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 25 %.

Na **novorodeneckom oddelení** pri prvom ŠZD z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bolo 5 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 22,7%. Pri druhom ŠZD z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 15 %.

Na **chirurgickom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 13,6 %.

Na **gynekologickom oddelení** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 13 %.

Na **detskom oddelení** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10 %.

Na **dialyzačnom oddelení** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 10 %.

Na **OAIM** kde z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 9,1 %.

Na **internom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 9,1 %.

Na **JZS - očnéj** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %. Pri druhom ŠZD po presťahovaní oddelenia z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 4,5 %.

Na **COS – A4** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %.

Na **COS – A2** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %.

Na **oddelení úrazovej chirurgie** z celkového počtu 18 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5,6 %.

Na **JZS - urologickej** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %.

Na **pôrodníckom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 4,5 %.

Na **oddelení centrálnej sterilizácie** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 4,3 %.

V **súkromnej stomatologickej ambulancii** z celkového počtu 10 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 10 %.

V rámci ŠZD sme vykonali testovanie 13 sterilizátorov čo predstavovalo 23 sterilizačných cyklov. Všetky sterilizačné cykly boli negatívne, sterilizátory vyhoveli.

V okrese Liptovský Mikuláš je jedno lôžkové zariadenie Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu s počtom lôžok 280 a 147 ambulancií. V týchto zariadeniach bol vykonávaný štátny zdravotný dozor, ktorý sa sústreďoval na kontrolu opatrení v hygienicko- epidemiologickom režime, podľa schválených prevádzkových poriadkov. Celkom bolo vykonaných - 47 kontrol

- opatrenia zo zistení boli ukladané na mieste
- nebolo potrebné vydávať opatrenia rozhodnutím RH

V rámci zistení záchytu patogénov v steroch z prostredia na novorodeneckom oddelení, na internom oddelení JIS LN sP Liptovský Mikuláš a súkromnej stomatologickej ambulancii boli nariadené opatrenia na zlepšenie hygienicko- epidemiologického režimu a následne bola vykonaná kontrola ich plnenia spolu so stermi z prostredia.

Posudkovú činnosť novovzniknutých zdravotníckych zariadení riešime po dohode s odd. životného prostredia, ktoré dáva čiastkové vyjadrenie k umiestneniu nového objektu zdravotníckeho zariadenia a posudzuje ho z hľadiska stavby, alebo prestavby.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

v okrese sú zriadené len v rámci Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu :

- detská
- detská kardiologická
- kardiologická ambulancia pre dospelých
- reumatologická

- onkologická
- gynekologická
- hematologická
- interná
- LSPP pre deti a dorast
- LSPP pre dospelých.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

P.č.	Názov ambulancie:	Spádová oblasť:	
		Lipt. Mikuláš	Lipt. Hrádok
1.	Detské	10	5
2.	Obvodné	21	5
3.	Zubné	25	9
4.	Gynekologické	7	2
5.	Chirurgické	2	1
6.	Interné	2	1
7.	ORL	3	1
8.	Kožné	2	1
9.	Očné	3	1
10.	Ortopedické	2	1
11.	TRCH	1	1
12.	Urologické	2	1
13.	Neurologické	2	1
14.	Psychiatrické	4	1
15.	Gastroenterologická	2	0
16.	Diabetologická	1	1
17.	Logopedická	2	1
18.	Kardiologická	2	0
19.	Alergologická	2	1
20.	Infektologická	1	0
21.	Reumatologická	1	0

22.	Psychologická	3	2
23.	Denzitometria	1	0
24.	Endokrinologická	1	0
25.	Plastická chirurgia	1	0
26.	Rehabilitácia	4	1
27.	MMR	1	0
28.	RTG	1	1
Spolu		109	38

V okrese sú zriadené 4 pracoviská jednotňovej zdravotnej starostlivosti, ktoré sú súčasťou Liptovskej nemocnice. Jedná sa o tieto pracoviská: Očné, ORL, Urológia a Ortopédia.

V okrese Liptovský Mikuláš je zriadené jedno štátne mikrobiologické laboratórium v LNsP L. Mikuláš. Vyšetrovanie vzoriek materiálu z okresu však zabezpečuje aj jedno neštátne mikrobiologické laboratórium, ktoré sídli v okrese Ružomberok (Alphamedical).

V rámci nami vykonávaných vyšetrení sterov z prostredia a kontroly sterility materiálu v dozorovaných zdravotníckych zariadeniach sme nemali vykonávané vyšetrenia rezistencie, nakoľko spádové laboratórium RÚVZ Žilina, ktoré stery vyšetruje, nevykonáva zisťovanie rezistencie mikroorganizmov.

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkovom zariadení - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2018

Názov zariadenia	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcia výskytu
	2017	2018	2018	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5
Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu	15	24	11 136	0,21

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš z počtu hospitalizovaných v roku 2018

ODDELENIE	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcía výskytu
	2017	2018	2018	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>I</i>	3		4	5
OAIM	0	4	167	2,40
Chirurgické	0	6	1813	0,33
Interné	7	8	2311	0,35
Gyn.-pôrodnice	2	0	1869	0,0
Novorodenecké	1	0	655	0,0
Detské	1	3	1993	0,15
Úrazovej chirurgie (traumatologicko-ortopedické)	0	0	1182	0,0
Neurologické	1	0	1148	0,0
Oddelenie dlhodobo chorých	3	3	323	0,93
Psychiatrické	0	0	706	0,0
SPOLU	15	24	12167	0,20

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Liptovský Mikuláš / rok 2018

Kód diagnózy	Diagnóza – slovom	Počet	Proporcía
		Abs.	%
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	5	20,83
A080	Rotavírusová enteritída	3	12,5
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	2	8,3
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	1	4,17
N30	Cystitída	10	41,67

T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	3	12,5
Spolu:		24	100

Tab.III.9.4 Výpis hlásených NN podľa oddelení v SR /kraj v roku 2018

Tabuľku vyplňuje kraj

Tab.III.8.5 Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v okrese

Etiologické agens	A047	A080	A415	L08	N30	T814
	Citrobacter nešpecifikovaný	0	0	0	1	0
Clostridium difficile	5	0	0	0	0	0
E.coli nešpecifikované	0	0	0	0	1	0
Enterococcus	0	0	0	0	0	1
Klebsiella pneumoniae	0	0	1	0	8	2
Proteus mirabilis	0	0	1	0	0	0
Pseudomonas aeruginosa	0	0	0	0	1	0
rotavírus	3	0	0	0	0	0
SPOLU	8	0	2	1	10	3

Tab.III.8.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2018

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		infekcie v mieste chir.výkonu a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Interné	3	37,5	0	0,0	5	50	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8	33
Chirurgické	0	0,0	0	0,0	1	10	1	100	3	100	1	50	0	0,0	6	25
Oddelenie dlhodobo chorých	1	12,5	0	0,0	2	20	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0,0	3	12,5
Detské	3	37,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0,0	3	12,5
OAIM	1	12,5	0	0,0	2	20	0	0,0	0	0	1	50	0	0,0	4	16,7
SPOLU	8	100	0	0,0	10	100	1	100	3	100	2	100	0	0,0	24	100

Tab.III.8.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v roku 2018

Etiolog.agens	Sumár	z toho						
		črevné	dych. ciest	močopohlavné	kože a slizníc	rán	sepsy	Iné
	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	Abs.
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Citrobacter nešpecifikovaný	1	0	0	0	1	0	0	0
Clostridium difficile	5	5	0	0	0	0	0	0
E.coli	1	0	0	1	0	0	0	0
Enterococcus	1	0	0	0	0	1	0	0
Klebsiella pneumoniae	11	0	0	8	0	2	1	0

Proteus mirabilis	1	0	0	0	0	0	1	0
Pseudomonas aeruginosa	1	0	0	0	0	0	0	1
Rotavírus	3	3	0	0	0	0	0	0
SPOLU	24	8	0	9	0	3	2	1

Tab.III.8.8 Prehľad o operáciách, operačných ranách a infekciách v mieste chirurgického výkonu

Oddelenie (útvár)	Počet		
	operácií	operačných rán bez komplikácií	Infekcia v mieste chirurgického výkonu
Chirurgické	1016	1012	4
JZS v odbore urológia	260	260	0
Oddelenie úrazovej chirurgie	683	683	0
JZS v odbore ortopédia	427	427	0
Gynekologicko-pôrodnice	678	678	0
JZS v odbore ORL	567	567	0
JZS v odbore oftalmológia	1033	1033	0
SPOLU	4664	4660	4

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v ZZ v roku 2018 v okrese Liptovský Mikuláš

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. I .Stodolu+ súkromné ambulancie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6	0	0	1	2	3
Lôžk. odd.- chirurg. smer	9	0	0	0	8	8
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	6	0	0	1	6	7

Amb. všeobecní lekári	41	4	0	0	0	4
Amb. odborní lekári	62	9	0	0	0	9
stomatológovia	34	10	0	1	1	12
Centrálne operačné sály	5	0	0	0	4	4
Centrálna sterilizácia	1	0	0	0	1	1
SPOLU	164	23	0	3	22	48

Tab.IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Liptovský Mikuláš

ODDELENIE	Sterilný materiál			Prostredie		
	Počet	Z toho pozitívnych		Počet	Z toho pozitívnych	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7
Odd.COS a CS	47	0	0	138	13	9,4
OAIM	10	0	0	20	5	40,0
Gynekolog.-pôrodnice	20	0	0	44	9	20,4
Novorodenecké	7	0	0	22	6	27,3
Detské	6	0	0	23	1	4,3
Úrazová chirurgia	8	0	0	42	10	23,8
Interné	6	1	16,7	20	1	5
JIS	0	0	0	21	4	19
Doliečovacie	0	0	0	23	3	13
Dialýza	0	0	0	20	2	10
Očné	10	0	0	21	1	4,8
ORL	10	0	0	20	2	10
Neurológia	5	0	0	22	0	0
Chirurgické	10	0	0	22	2	9
Urologické	10	0	0	20	1	5
ÚPS	10	0	0	22	0	0
Odborné ambulancie	0	0	0	0	0	0
SPOLU	159	1	0,6	500	60	12,0

Tab.IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Liptovský Mikuláš

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v													% pozit.	
	bubnoch		jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajneroch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V		P
Kov			84		26		12		2		4		28	2	1,3
Sklo													4		
Guma			14				2								
Textil			44		4		30						8	1	1,2

Plasty			38									2		
Liečivá				4	1									25
Endoskopy kateg.														
Šitie														
Roztoky			12											
Iné			2				2							
SPOLU	0	0	194	0	34	0	46	0	2	0	4	0	42	0
% pozit				0	2,9	0		0		0		0	7,1	0

Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Liptovský Mikuláš

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU	% pozit.	
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
Kov	42		110									4				156	1,3
Sklo	2						2									4	
Guma			16		4											20	
Textil			70		4							8				82	1,2
Plasty			16		22							2				40	
Liečivá	2		2													4	25
Endosk. I. kateg.																	
Šitie																	
Roztoky												12				12	
Iné			2		2											4	
SPOLU	46		216		32		2					26				322	

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v SR/kraj/okres

	Výsledky testovania							
	počet sterilizátorov	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozitívnych	počet vyradených
AUT	12	11	91,7	0	0	0	0	0
HVS	19	0	0,0	0	0	0	0	0
FS	1	1	100,0	0	0	0	0	0

Plazma	0	0	0	0	0	0	0	0
EO	0	0	0	0	0	0	0	0
Iný	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	32	12	37,5	0	0	0	0	0

Tab.IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	17	1	5,9	1x Bacillus cereus		
Pokožka a ruky pac.	0	0	0			
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	32	7	25,0	3x Bacillus speciés, 1x Bacillus cereus, 1x Enterococcus faecalis, 2x E.coli		1x Candida speciés
Inkubátory	2	1	50	1x Bacillus speciés		
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie	0	0	0			
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	127	9	7,1	2x Staphylococcus aureus, 1x Enterococcus faecalis, 1x Enterobacter speciés 1x Bacillus speciés, 4x Bacillus cereus		
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	130	16	12,3	2x Staphylococcus aureus, 4x Enterococcus faecalis, 1x Enterobacter speciés, 4x Bacillus speciés, 1x E. coli 3x Bacillus cereus	1x Klebsiella speciés	3x Plesne
Dezinfekčné roztoky	0	0	0			
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0			
Masti a gély	0	0	0			
Pomôcky na stravovanie pacientov	3	1	33,3	1x Enterococcus faecalis		
Lôžkoviny a bielizeň	16	1	6,3	1x Staphylococcus aureus		
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	0	0	0			
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	92	15	16,3	4x Enterococcus faecalis, 3x Staphylococcus aureus 6x Bacillus speciés, 1x Bacillus cereus		2x Plesne
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	62	3	4,8	1x Enterococcus faecalis, 1x Bacillus speciés, 1x Bacillus cereus		1x Plesne
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	0	0	0			

Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	0	0	0			
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0			
SPOLU	481	54	11,2	8x Staphylococcus aureus, 12x Enterococcus faecalis, 2x Enterobacter speciés, 3x E.coli, 16x Bacilus speciés, 11x Bacilus cereus	1x Klebsiella speciés	6x Plesne, 1x Candida speciés

Prehľad neštátnych ambulantných zariadení v okrese L. Mikuláš a Ružomberok

I. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Liptovský Mikuláš

- Všeobecné ambulancia pre dospelých

- 1.) MUDr. Ivana Peťová, J. Janošku 4, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Agáta Kmecová, Za traťou 606, Lipt. Mikuláš
- 3.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Beňadiková
- 5.) MUDr. Anna Valčáková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Jaroslav Janiček, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Jaroslav Janiček, NZZ- PLPD Partizánska Ľupča
- 8.) MUDr. Zlatica Čajková, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Emília Kaclíková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Jana Kompišová, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Mária Ševčovičová, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Elena Bačíková, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Peter Bobčák, APB s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Marta Voštináková, ZS Nábrežie 4. apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Anna Androvičová, CAREN, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 16.) MUDr. Mária Černáková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 17.) MUDr. Elena Hrbčová, MEDICOOP, spol. s.r.o., ZS Ľubel'a

- 18.)MUDr. Katarína Gašparová, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt.Mikuláš
- 19.)MUDr. Katarína Halková, s.r.o., Štúrova 1, Lipt. Mikuláš
- 20.)MUDr. Anton Ambrózy, Zdravotník SVZL, s.r.o., Medic Centrum, ulica Pri železnici 1737 Lipt. Hrádok
- 21.)MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s. r. o., ZS Východná
- 22.)MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s.r.o., ZS Važec
- 23.)MUDr. Bronislava Fraňová, BeneVobis, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 24.)MUDr. Iveta Barta, TATRAMEDIK, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 25.) Centrum Kramáre, MUDr. Jozef Čajka, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 26.) Ambulancia pevnej pohotovostnej služby pre dospelých, Palučanská 25, Lipt.Mikuláš

- **Všeobecné ambulancie pre deti a dorast**

- 1.)MUDr. Eva Gabryšová, Kids Health & Services, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 2.)MUDr. Iveta Hlavicová, GEDEA s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 3.)MUDr. Alena Bobulová, ALAMED, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 4.)MUDr. Mária Kmetónyová, MEDBABY a ADULT s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.)MUDr. Danica Mrlianová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.)MUDr. Božena Šutliaková, Zdravie pre deti s.r.o. Smrečianska 677, Lipt. Mikuláš
- 7.)MUDr. Margita Kyčinová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 8.)MUDr. Danuša Kapcátová, DAKAMED s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 9.)MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Východná
- 10.)MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Važec
- 11.)MUDr. Zlata Karimová, DA, J.D.M., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 12.)MUDr. Beáta Baroková, BEABMED, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 13.)MUDr. Miroslava Plchová, MRPC-PEMI, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 14.)MUDr. Andrea Mojžišová, Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu, Palučanská 25 Liptovský Mikuláš
- 15.)Ambulancia pevnej pohotovostnej služby pre deti a dorast, Palučanská 25, Lipt.Mikuláš

• **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) Prestige smile, s.r.o., Bobrovec 90
- 2.) MUDr. Oľga Kováčová, ROY – DENT, s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt.Mikuláš
- 3.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, ROY - DENT s.r.o, ZZ Pltnícka 5, Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, Garbiarska 695, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Ihor Nahnichuk, ODONTOLOGIA s.r.o., Nám. Mieru 1994/1, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Dagmar Schwarczová, ZS Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Darina Fajčíková, ZŠ Demänovská 5, Lipt. Mikuláš
- 8.) MUDr. Miloš Hrkeľ, ZZOV Za traťou 606, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Michala Melnová, MÍŠA Dental Care s.r.o. ZS, Nábrežie 4.apríla, Lipt. Mikuláš
- 10.) MUDr. Anna Blaščíková, ZŠ J.Kráľa, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Janka Foltová, FOLDENT, s.r.o., Školská 1138/3, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Daniela Antolíková, Alexia creative Liptov, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Anna Tomašovičová, TOMDENT,s.r.o., ZŠ Čsl. brigády 4, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Peter Dzian, ZŠ Nábrežie 4.apríla 1936, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Anna Lacková s.r.o., Garbiarska 4/905, Lipt. Mikuláš
- 16.) MUDr. Zuzana Reifová, ZUVEKA DENT, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 17.) MUDr. Lucia Cibirová, LuckyDent, s.r.o., zubnej ambulancie a ambulancie zubnej LSPP, Školská 3, Liptovský Mikuláš
- 18.) MUDr. Rudolf Židek, ROY - DENT s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt. Mikuláš
- 19.) MUDr. Dana Pawelská, s.r.o., ZŠ Okoličné, Okoličianska 404, Lipt. Mikuláš
- 20.) MUDr. Jana Jurčová, JJ dent s.r.o., J. Alexyho 1817/10, Liptovský Mikuláš
- 21.) MUDr. Mohamed Hamam, HAMAM STOMATOLÓGIA s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 22.) MUDr. Monika Mišíková, ORTHOFIN, spol.s.r.o., Kuzmányho 15, Lipt. Mikuláš
- 23.) MUDr. Adriana Buzáková, Smiles Dental, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 24.) MUDr. Anna Dubovská, s.r.o., Hodžova 13, Lipt. Mikuláš
- 25.) MUDr. Miroslav Dubovský, s.r.o., Kláštorňá IV/145, Lipt. Mikuláš
- 26.) MUDr. Igor Folta, FF DENT, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

27. MDDr. Jaroslav Adamčík, MDDr. Jaroslav Adamčíks.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 28.) MUDr. Jozef Mäsiar, J.D.Matejovie 542, Lipt.Hrádok
- 29.) MUDr. Mária Stencláková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 30.) MUDr. Igor Vdovec, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 31.) MUDr. Emil Lošonský, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 32.) MDDr. Filip Langer , s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 33.) MUDr. Ronald Petřík, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 34.) TatraDent, s.r.o., Východná 190

- **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Dezider Timko, GSA, s.r.o., Nábr. 4. apríl 1990, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Dana Cigašová, Infinity Health s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1212, Lipt.Mikuláš
- 3.) MUDr. Mária Válečková, GYNVAL, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 2/1212, Lipt.Mikuláš
- 4.) MUDr. Ivan Halko, GYNOB, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Miroslav Boďa, Nábrežie J. Kráľa 6, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Ladislav Andreánsky, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 7.) MUDr. Jozef Kantík, JOKA gyn., s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 8.) MUDr. Michal Luníček, Femina LM, s.r.o., Priehradná 410/23, Liptovský Mikuláš
- 9.) Centrum Kramáre,s.r.o. PINIUM FAMILY CLINIK, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš

- **Odborné ambulancie**

- 1.) psychiatrická ambulancia - MUDr. Elena Poloncová, P-Zdravie, s.r.o., Starohorského14, Lipt. Mikuláš
- 2.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Berta Skusilová, VITAWEL, s.r.o., 1. mája 195/30, Liptovský Mikuláš

- 3.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Zuzana Benkovičová, Medic Center, Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 4.) ambulancia ORL – MUDr. Igor Kažmér, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) ambulancia ORL – MUDr. Helena Knutelská, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.) ambulancia ORL- MUDr. Jarmila Hybenová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 7.) neurologická ambulancia – MUDr. Viera Kováčiková, Neuro VK, s.r.o., Poliklinika Lipt. Mikuláš
- 8.) neurologická ambulancia- MUDr. Ján Pajor, TEMPUS, s.r.o., Podtatranského 6, Lipt. Mikuláš
- 9.) neurologická ambulancia- MUDr. Lenka Lakatová, NEUROLOGY s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 10.) diabetologická ambulancia- MUDr. Anna Devečková, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 11.) diabetologická ambulancia – MUDr. Ľudmila Leskovská, VITA MELLITA, s.r.o., ul. Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 12.) interná ambulancia – MUDr. Daniel Devečka, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 13.) interná ambulancia – MUDr. Elena Dorociaková s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) interná ambulancia, J.M.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 15.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Juraj Rusnák, s.r.o., námestie Osloboditeľov 87, Lipt. Mikuláš
- 16.) kardiologická ambulancia – MUDr. Vladimír Sivák, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 17.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Miloš Šlepecký, PSYCHOGOGIA, s.r.o., Garbiarska 3948, Lipt. Mikuláš
- 18.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Kata Piačková, Nábrežie 4.apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 19.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Pavol Veselovský, Nám. Osloboditeľov 32, Lipt. Mikuláš
- 20.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Monika Šostroneková, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 21.) ambulancia klinickej psychológie - Mgr.Oľga Šupalová, PORT centrum hlbinej psychológie s.r.o., Martinkovej 877, Lipt.Hrádok
- 22.) urologická ambulancia – MUDr. Viktor Kováčik, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 23.) urologická ambulancia- MUDr. Henrich Klečka, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 24.) očná ambulancia – MUDr. Judita Kováčová, JK, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 25.) očná ambulancia – MUDr. Ľudmila Sýkorová, L a E, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 26.) chirurgická ambulancia – MUDr. Jozef Kršák, CHIRURGAMB s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš

- 27.) chirurgická ambulancia, MUDr. Miroslav Kováč, MK CHIRURG, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 28) očná ambulancia – MUDr. Mária Piovarčiová, Vialens, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 29.) očná ambulancia- MUDr. Gabriela Madejová, J.D.Matejovie 542, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 30.) ortopedická ambulancia – Liptov Consulting, s.r.o., Československej brigády 1078/25 , Lipt. Mikuláš
- 31.) dozimetrická amb, Liptov Consulting, s.r.o., Československej brigády 1078/25, Lipt.Mikuláš
- 32.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Grossmann, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 33.) ortopedická ambulancia – MUDr. Dalibor Kurek, Orthosport, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 34.) pľúcna ambulancia – MUDr. Tibor Kottmann, PNEUMORESPIRO, s.r.o, Palúčanská 218/25, Lipt. Mikuláš
- 35.) pľúcna ambulancia – MUDr. Lucia Kováčiková, PaF, s.r.o., ulica Pri železnici 1737, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 36.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Adriána Skusilová, VITAWELL, s.r.o.Palúčanská 232/6, Lipt. Mikuláš
- 37.) imunologická ambulancia- MUDr. Jaroslav Barok, IMUNO-ALERGO JB, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 38.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Viera Marková, VIMAR, s.r.o., Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 39.) kožná ambulancia – MUDr. Jana Antašová, Derm Ant, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 40.) kožná ambulancia – MUDr. Jelena Honková, GASTRODERMA, SK s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 41.) kožná ambulancia – MUDr. Daša Libičová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 42.) infektologická ambulancia – MUDr. Alžbeta Smiešna, INFA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 43.) ambulancia klinického logopéda – Elena Brdečková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 44.) ambulancia klinického logopéda – Dr. Mária Kučerová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 45.) ambulancia klinického logopéda – Mgr. Monika Šostroneková, J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 46.) detská kardiologická ambulancia – MUDr. Dana Lizuchová, NsP- detské oddelenie, Lipt. Mikuláš

- 47.) gastroenterologická ambulancia – GASTRODERMA, SK. s.r.o., MUDr. Igor Honko, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 48.) reumatologická ambulancia – MUDr. Andrea Straková, J. Janošku 2120, Lipt. Mikuláš
- 49.) rehabilitačné oddelenie – SVALZY, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 50.) rehabilitačno-reflexné cvičenie u detí, Mária Farkašová, Kuzmányho 5, Lipt. Mikuláš
- 51.) SVLZ v odbore fyzioterapia, ORTO REHAB s.r.o., Československej brigády 1078/25, Lipt. Mikuláš
- 52.) Fyziatricko-rehabilitačné zariadenie, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš,
- 53.) RR-Centrum relax a rehabilitácia, Jesenského 3897, Lipt. Mikuláš,
- 54.) chirurgická a rádiologická ambulancia, MEDCENT JA, s.r.o., Demänovská dolina 83, Liptovský Mikuláš)
- 55.) Endokrinologická ambulancia, Centrum Kramáre s.r.o. PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 56.) Psychiatrická ambulancia pre dospelých, Centrum Kramáre s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 57.) Magnetická rezonancia, MRI Point s.r.o., Demänová 296, Liptovský Mikuláš
- 58.) Detská psychiatria, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 59.) Urologická ambulancia, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 60.) ORL a foniatrická ambulancia, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 61.) Amb. plastická chirurgia, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 62.) Zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v špecializovanom odbore radiológia, PHARMACY –RV, spol.s.r.o., Poliklinika Jánošíkovo nábrežie 2, Liptovský Mikuláš
- 63.) Zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v špecializovanom odbore radiológia, SVALZY s.r.o., J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok

• **zdravotnícke zariadenia iné:**

- 1.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent Santé, s.r.o., Polyfunkčný dom spoločnosti Safir s.r.o., Garbiarska 4417, Lipt. Mikuláš
- 2.) Administratíva, predajňa a ambulancia pracovného lekárstva, Gajos, s.r.o., M. Pišúta 4022, Lipt. Mikuláš
- 3.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

V. Ostatné činnosti

a) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV, Poradni očkovania, Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva fungovala:

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí

Zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.

- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy v pevne stanovenom termíne. Zaočkovanosť v okrese je dobrá. V 5-tich obvodoch bola zistená nižšia zaočkovanosť ako 90% na čom sa podpísalo odmietanie povinného očkovania u rodičov.

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2018 bola realizovaná beseda a prednáška pre študentov strednej zdravotníckej školy na tému „Očkovanie je individuálne právo, ale aj spoločná zodpovednosť“. Aktuálne informácie sú zverejňované na nástenke a tiež na webovej stránke úradu.

V roku 2018 sme sa podieľali na Imunologickom prehľade 2018 v SR. Cieľom imunologického prehľadu je zistiť stav imunity slovenskej populácie proti vybraným šiestim prenosným ochoreniam - osýpkam, mumpsu, ružienke, vírusovej hepatitíde A, vírusovej hepatitíde B, vírusovej hepatitíde C.

b) Špecializované činnosti

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými, či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na webovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2018 sme v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok zaznamenali 68 odmietnutí povinného očkovania, ktoré sme riešili predvolaním rodičov do poradne očkovania a následne dohovorom rodičom. Poradňu očkovania navštívili ôsmi rodičia. V pravidelných štvrt'ročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

d) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2018 bola realizovaná beseda a prednáška pre študentov strednej zdravotníckej školy na tému „Očkovanie je individuálne právo, ale aj spoločná zodpovednosť“. Na besede sa zúčastnilo 50 študentov a 3 pedagogickí pracovníci.

Mimoriadne úlohy :

V roku 2018 bola realizovaná úloha – Imunologické prehľady 2018 v spolupráci so všeobecnými lekármi pre dospelých a všeobecnými lekármi pre deti a dorast v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Cieľom bolo zistiť stav imunity slovenskej populácie proti vybraným šiestim prenosným ochoreniam. Odobratých bolo 110 odberov krvi na vyšetrenie protilátok proti osýpkam, mumpsu, ružienke, vírusovej hepatitíde A, vírusovej hepatitíde B, vírusovej hepatitíde C. V súčasnosti prebieha vyhodnotenie laboratórnych výsledkov vzoriek krvi účastníkov imunologického prehľadu.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ – Liptovský Mikuláš

			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	1867
		opakované návštevy v ohnisku	8
		počet vyšetrených osôb	1883
		zvýšený zdravotný dozor	21
		lekársky dohľad	0
		iné protiepidemické opatrenia	1
		spolu:	
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	38
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	803
		Voda	6
		potraviny	0
		Iné	803
		spolu:	847
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	520
		zo zdravotných záznamov	10
		z laboratórnych protokolov	876
		Iné	0
		spolu:	1406
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	25
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	7090
		kontrola skladovania očkovacích látok	25
		prejednanie neúčasti na očkovaní	8
		priestupkové konanie	0
		Iné	0
		spolu:	7148

5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ)	500
		zadávanie prípadov	1898
		kontrola a uzatváranie prípadov	1898
		spracovanie dotazníkov k epidémii	45
		SRV	7
		Chrípka	52
		spolu:	4400
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	denná	0
		týždenná	52
		mesačná	12
		ročná	1
		na požiadanie	0
		príprava podkladov	52
		spolu:	116
7.	poradenstvo a podávanie informácii	v zdravotníctve	35
		v ohniskách rodinných	876
		v ohniskách kolektívnych	10
		pre verejnosť	54
		v médiach	2
		Iné	0
		spolu:	977
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa	7
		rozbor	7
		podklad	7
		stanovisko	0
		spolu:	21
9.	Prednášková	prednášky pre verejnosť	4

	činnosť	prednášky pre ZP	0
		spolu:	4
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		spolu:	0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	0
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna	1
		Pasívna	6
		vypísať názov a miesto*	uvedené v aktivitách epid.odd.(bod VI)
		spolu:	7
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	1
		zber podkladov	110
		sumarizácia	110
		Analýza	0
		iné (príprava)	0
		*názov projektu: „Imunologické prehľady za SR 2019“	
		Spolu:	221
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

Odbor/oddelenie epidemiológie			
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	33
		opakované návštevy	2
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	322
		odber vzoriek z prostredia	481
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	11
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	2
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	846
16.	NN – ciele kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	0
		opakované návštevy	0
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	0
		odber vzoriek z prostredia	0
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0

		spolu:	0
17.	Epid. vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	4
		konzultácie	4
		spracovanie	4
		kolaudácia	4
		vydanie posudkov	4
		spolu:	20
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	1
20.	Sankcie	Počet	0
21.	Rozhodnutia	Počet	40
22.	Odvolania	Počet	0

Aktivity odd. epidemiológie v r. 2018 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účasť aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	1.2.-2.2.2018	Bratislava	Tematický kurz	pasívna	Ižariková
2.	20.3.2018	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	MUDr.Guráňová, Ižariková, Mravcová
3.	26.4.- 27.4.2018	Štrbské Pleso	Vakcinologický kongres	pasívna	Ižariková, Mravcová,
4.	6.6.-7.6.2018	Bratislava	Diskusné sústreďenie	pasívna	Mravcová

5.	16.10.- 17.10.2018	Banská Bystrica	Červenkové dni preventívnej medicíny	pasívna	Mgr. Hrabušová, Ižariková, Mravcová
6.	23.10.2018	Bratislava	Medzinárodná konferencia nemocničnej hygieny	pasívna	Mgr. Hrabušová, Ižariková
7.	6.11.2018	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mgr. Hrabušová, Mravcová

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účasť aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	23.4.2018	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	Európsky imunizačný týždeň	aktívna	Ižariková
2.	23.5.2018	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	Kampaň „Hygiena rúk 2018“	aktívna	Ižariková
3.	9.5.2018	RÚVZ L.Mikuláš	Odborný seminár	aktívne	Ižariková, Mravcová,

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,99	1,38
A181	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	0,00	0,00	1,38
A370	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	0,00	7,99	2,76
A38	a	0	3	7	4	0	0	0	0	0	0	0	14
	r	0,00	113,68	200,80	121,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,35
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	7,99	2,76
A46	a	0	0	0	0	0	0	2	5	9	10	28	54
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,46	43,17	89,14	97,30	223,62	74,65
A481	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,99	1,38
A513	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	0,00	0,00	0,00	1,38
A530	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	9,90	0,00	0,00	2,76
A539	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A540	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	29,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A549	a	0	0	0	0	1	1	2	1	0	1	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	29,70	24,16	19,46	8,63	0,00	9,73	0,00	8,29
A562	a	0	0	0	0	2	6	8	3	0	0	0	19
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	59,40	144,96	77,85	25,90	0,00	0,00	0,00	26,27
A590	a	0	0	0	0	2	0	4	0	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	59,40	0,00	38,93	0,00	0,00	0,00	0,00	8,29
A599	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	29,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A630	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,16	9,73	0,00	0,00	9,73	0,00	4,15
A692	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	9,90	0,00	7,99	4,15

A810	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,99	1,38
A86	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	0,00	0,00	0,00	1,38
A879	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	0,00	0,00	1,38
B009	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	37,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B019	a	9	132	45	9	2	3	2	0	0	0	1	203
	r	1371,95	5001,89	1290,88	272,73	59,40	72,48	19,46	0,00	0,00	0,00	7,99	280,62
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,99	1,38
B028	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	9,73	7,99	4,15
B029	a	0	0	0	4	2	3	12	10	12	26	44	113
	r	0,00	0,00	0,00	121,21	59,40	72,48	116,78	86,34	118,86	252,99	351,41	156,21
B083	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	28,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B160	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	1,38
B182	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	0,00	0,00	1,38
B271	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B278	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B279	a	0	0	2	0	2	2	1	0	0	0	0	7
	r	0,00	0,00	57,37	0,00	59,40	48,32	9,73	0,00	0,00	0,00	0,00	9,68
B589	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,16	0,00	8,63	0,00	0,00	0,00	2,76
B80	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	29,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B850	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

	r	0,00	0,00	0,00	30,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B86	a	1	8	9	8	3	6	7	2	6	3	2	55
	r	152,44	303,15	258,18	242,42	89,10	144,96	68,12	17,27	59,43	29,19	15,97	76,03
G000	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	37,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	0,00	0,00	0,00	1,38
J10	a	1	3	3	2	1	1	0	1	0	1	0	13
	r	152,44	113,68	86,06	60,61	29,70	24,16	0,00	8,63	0,00	9,73	0,00	17,97
J13	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	37,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
J157	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	28,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
L08	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	1,38
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,99	1,38
N30	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	11	15
	r	0,00	0,00	0,00	30,30	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	19,46	87,85	20,74
T814	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,90	19,46	0,00	4,15
Z203	a	0	3	3	0	2	0	2	2	2	1	2	17
	r	0,00	113,68	86,06	0,00	59,40	0,00	19,46	17,27	19,81	9,73	15,97	23,50
Z205	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	29,70	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	2,76
Z21	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	8,63	0,00	0,00	0,00	2,76
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	29,71	0,00	0,00	5,53
Z228	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4	9	14
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	29,70	0,00	0,00	0,00	0,00	38,92	71,88	19,35

PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE RUŽOMBEROK PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A020	3	2	0	0	2	11	4	8	7	5	4	3	49
A031	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A033	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A040	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
A045	1	5	3	3	5	4	10	5	5	2	2	3	48
A047	2	4	1	0	2	2	3	3	0	0	3	1	21
A059	0	0	0	0	0	0	42	1	0	0	0	0	43
A080	0	1	7	5	5	7	1	1	2	8	1	1	39
A081	1	1	3	1	1	0	6	3	2	0	4	2	24
A082	1	1	0	0	0	0	0	0	2	6	2	1	13
A09	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A183	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A38	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A408	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A46	2	1	3	1	2	2	5	3	2	3	1	1	26
A530	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A539	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A549	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	7
A562	0	2	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	6
A692	0	0	0	0	0	5	1	5	0	1	0	0	12
A841	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B008	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
B019	11	30	28	35	11	18	23	21	29	151	103	87	547
B020	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B023	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	3
B028	0	0	2	1	2	1	4	4	1	2	2	1	20
B029	5	3	2	4	5	5	3	5	4	2	3	2	43
B182	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B271	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1

B278	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
B279	0	0	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	4
B589	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
B80	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G03	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G630	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
M012	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3
N30	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Z203	2	0	0	2	1	0	1	3	0	1	0	0	10
Z225	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3

PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA
POHLAVIA V OKRESE LIPTOVSKÝ
MIKULÁŠ

Diagnoza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A020	a	40	47	87
	r	114,26	125,90	120,27
A021	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A031	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
A033	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
A040	a	13	6	19
	r	37,13	16,07	26,27
A045	a	82	75	157
	r	234,23	200,91	217,03
A046	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A047	a	15	12	27
	r	42,85	32,14	37,32
A048	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A059	a	1	1	2
	r	2,86	2,68	2,76
A080	a	46	31	77
	r	131,40	83,04	106,44
A081	a	3	7	10
	r	8,57	18,75	13,82
A082	a	6	8	14
	r	17,14	21,43	19,35
A150	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A181	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A370	a	2	0	2
	r	5,71	0,00	2,76
A38	a	5	9	14
	r	14,28	24,11	19,35
A415	a	2	0	2
	r	5,71	0,00	2,76
A46	a	24	30	54
	r	68,56	80,36	74,65
A481	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A513	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A530	a	2	0	2
	r	5,71	0,00	2,76

A539	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A540	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A549	a	4	2	6
	r	11,43	5,36	8,29
A562	a	7	12	19
	r	20,00	32,14	26,27
A590	a	0	6	6
	r	0,00	16,07	8,29
A599	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A630	a	3	0	3
	r	8,57	0,00	4,15
A692	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
A810	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A86	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A879	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B009	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B019	a	115	88	203
	r	328,50	235,73	280,62
B023	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B028	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
B029	a	51	62	113
	r	145,68	166,08	156,21
B083	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B160	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B182	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B271	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B278	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B279	a	6	1	7
	r	17,14	2,68	9,68
B589	a	1	1	2
	r	2,86	2,68	2,76
B80	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B850	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B86	a	24	31	55
	r	68,56	83,04	76,03

G000	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
G630	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
J10	a	8	5	13
	r	22,85	13,39	17,97
J13	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
J157	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
L08	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
M012	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
N30	a	10	5	15
	r	28,56	13,39	20,74
T814	a	2	1	3
	r	5,71	2,68	4,15
Z203	a	13	4	17
	r	37,13	10,71	23,50
Z205	a	1	1	2
	r	2,86	2,68	2,76
Z21	a	2	0	2
	r	5,71	0,00	2,76
Z225	a	2	2	4
	r	5,71	5,36	5,53
Z228	a	10	4	14
	r	28,56	10,71	19,35

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY V OKRESE
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ**

	2018 Abs.Hod	2017 Abs.Hod	INDEX 2018/2017	PRIEMER 2013-2017	Index 2018/P	CHOROBNOSŤ 2018	PRIEMER ch.2013- 2017
A02	88	88	1,00	96	0,92	121,65	132,47
A02N	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83
A03	6	15	0,40	5,4	1,11	8,29	7,45
A03N	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
A040	19	15	1,27	21	0,90	26,27	28,98
A045	157	162	0,97	185,8	0,84	217,03	256,39
A046	1	5	0,20	1,4	0,71	1,38	1,93
A048	1	0	0,00	0	0,00	1,38	0,00
A05	2	0	0,00	0	0,00	2,76	0,00
A07	0	0	0,00	1	0,00	0,00	1,38
A08	101	43	2,35	123,6	0,82	139,62	170,56
A09	0	16	0,00	4,4	0,00	0,00	6,07
A27	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
A370	2	5	0,40	6,2	0,32	2,76	8,56
A38	14	29	0,48	21,2	0,66	19,35	29,25
A39	0	3	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83
A410	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
A415	2	1	2,00	1,4	1,43	2,76	1,93
A418	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
A419	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	1,66
A69	3	2	1,50	1,8	1,67	4,15	2,48
A81	1	0	0,00	0	0,00	1,38	0,00
A84	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
A87	1	3	0,33	1,8	0,56	1,38	2,48
B01	203	283	0,72	435,2	0,47	280,62	600,54

B02	117	72	1,63	87,6	1,34	161,74	120,88
B15	0	2	0,00	0,8	0,00	0,00	1,10
B16	1	0	0,00	0,4	2,50	1,38	0,55
B182	1	1	1,00	0,8	1,25	1,38	1,10
B26	0	0	0,00	1	0,00	0,00	1,38
B27	9	7	1,29	6,2	1,45	12,44	8,56
B58	2	1	2,00	2	1,00	2,76	2,76
B86	55	63	0,87	54,4	1,01	76,03	75,07
G00	1	1	1,00	0,8	1,25	1,38	1,10
G000	1	0	0,00	0	0,00	1,38	0,00
G61	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
G630	1	0	0,00	0,8	1,25	1,38	1,10
M012	1	0	0,00	0,4	2,50	1,38	0,55
Z203	17	31	0,55	34,6	0,49	23,50	47,75

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ V OKRESE
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV**

dg		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A02	a	107	150	82	52	58	79	118	137	88	88
	r	146,10	204,77	112,92	71,63	79,90	108,95	162,87	189,11	121,65	121,65
A02N	a	1	0	0	3	1	0	1	0	1	0
	r	1,37	0,00	0,00	4,13	1,38	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00
A03	a	2	14	25	20	8	2	2	0	15	6
	r	2,73	19,11	34,43	27,55	11,02	2,76	2,76	0,00	20,74	8,29
A03N	a	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,38	0,00	2,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A040	a	14	34	36	53	44	13	15	18	15	19
	r	19,12	46,41	49,57	73,01	60,61	17,93	20,70	24,85	20,74	26,27
A045	a	168	207	218	275	238	166	147	216	162	157
	r	229,39	282,58	300,20	378,83	327,86	228,92	202,90	298,15	223,95	217,03
A046	a	4	0	1	2	0	0	2	0	5	1
	r	5,46	0,00	1,38	2,76	0,00	0,00	2,76	0,00	6,91	1,38
A05	a	3	0	9	0	0	0	0	0	0	2
	r	4,10	0,00	12,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76
A07	a	1	6	0	0	1	1	2	1	0	0
	r	1,37	8,19	0,00	0,00	1,38	1,38	2,76	1,38	0,00	0,00
A08	a	44	188	159	99	97	80	134	264	43	101
	r	60,08	256,64	218,95	136,38	133,62	110,33	184,96	364,41	59,44	139,62
A09	a	2	12	24	0	1	0	5	0	16	0
	r	2,73	16,38	33,05	0,00	1,38	0,00	6,90	0,00	22,12	0,00
A27	a	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00
A370	a	4	1	0	2	4	14	4	4	5	2

	r	5,46	1,37	0,00	2,76	5,51	19,31	5,52	5,52	6,91	2,76
A38	a	1	11	1	2	8	2	15	52	29	14
	r	1,37	15,02	1,38	2,76	11,02	2,76	20,70	71,78	40,09	19,35
A39	a	2	0	1	1	0	0	0	0	3	0
	r	2,73	0,00	1,38	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	4,15	0,00
A410	a	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
	r	1,37	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	a	3	3	1	2	0	1	0	5	1	2
	r	4,10	4,10	1,38	2,76	0,00	1,38	0,00	6,90	1,38	2,76
A418	a	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00
A419	a	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76	2,76	2,76	0,00	0,00
A69	a	10	7	2	2	1	0	1	5	2	3
	r	13,65	9,56	2,75	2,76	1,38	0,00	1,38	6,90	2,76	4,15
A81	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A84	a	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00
A87	a	0	2	2	3	0	1	2	3	3	1
	r	0,00	2,73	2,75	4,13	0,00	1,38	2,76	4,14	4,15	1,38
B01	a	145	303	524	98	438	185	681	589	283	203
	r	197,99	413,63	721,58	135,00	603,37	255,13	939,96	813,02	391,21	280,62
B02	a	133	121	109	90	92	97	95	82	72	117
	r	181,60	165,18	150,10	123,98	126,74	133,77	131,12	113,19	99,53	161,74
B15	a	11	8	1	0	0	1	1	0	2	0
	r	15,02	10,92	1,38	0,00	0,00	1,38	1,38	0,00	2,76	0,00
B16	a	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1
	r	0,00	1,37	1,38	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38
B182	a	5	5	1	0	2	0	1	0	1	1
	r	6,83	6,83	1,38	0,00	2,76	0,00	1,38	0,00	1,38	1,38
B26	a	0	0	0	0	0	1	1	3	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	1,38	4,14	0,00	0,00

B27	a	3	2	3	6	4	7	7	6	7	9
	r	4,10	2,73	4,13	8,27	5,51	9,65	9,66	8,28	9,68	12,44
B58	a	2	2	6	0	1	5	2	1	1	2
	r	2,73	2,73	8,26	0,00	1,38	6,90	2,76	1,38	1,38	2,76
B86	a	25	24	21	41	14	35	96	64	63	55
	r	34,14	32,76	28,92	56,48	19,29	48,27	132,51	88,34	87,09	76,03
G00	a	0	1	2	1	1	1	0	1	1	1
	r	0,00	1,37	2,75	1,38	1,38	1,38	0,00	1,38	1,38	1,38
G000	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
G61	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00
G630	a	3	0	1	2	0	2	0	2	0	1
	r	4,10	0,00	1,38	2,76	0,00	2,76	0,00	2,76	0,00	1,38
M012	a	6	0	0	0	0	0	2	0	0	1
	r	8,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76	0,00	0,00	1,38
Z203	a	31	24	42	49	41	46	27	28	31	17
	r	42,33	32,76	57,84	67,50	56,48	63,44	37,27	38,65	42,85	23,50

EPIDEMIOLOGIA OKRES RUŽOMBEROK

I. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

Tabuľka č. 2 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok (k 31.12.2014)

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	258	269	527
1 - 4	1151	1075	2 226
5 - 9	1399	1387	2 786
10 -14	1374	1415	2 789
15 - 19	1636	1648	3 284
20 -24	2074	2022	4 096
25 - 29	2127	2135	4 262
30 - 34	2393	2097	4 490
35 - 39	2419	2223	4 642
40 - 44	2144	2103	4 247
45 - 49	1846	1795	3 641
50 - 54	1940	2002	3 942
55 - 59	1991	2134	4 125

60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
spolu	27813	29590	57403

Tabuľka č.3 – Index starnutia podľa územia

Okres	Index starnutia									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	101,1	104,3	107,6	112,2
muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	72,4	75,4	78,8	82,3

ženy	188,9	198,2	207,04	216,96	224,65	230,46	131,7	135,2	137,9	143,9
Ružomberok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	87,4	91,1	95,8	99,8
muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	64,3	68,2	72,5	76,2
ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	110,5	114	119,4	123,7

Tabuľka č.4 – Priemerný vek podľa územia

Okres	Priemerný vek									
Liptovský Mikuláš	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
spolu	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40	40,4	40,7	41	41,4
muži	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18	38,6	38,8	39,2	39,5
ženy	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71	42,2	42,5	42,7	43,1
Ružomberok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
spolu	37,54	37,83	38,1	38,37	38,61	38,92	39,5	39,8	40,1	40,4
muži	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37	37,9	38,2	38,1	38,8

ženy	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38	41	41,3	41,6	41,9
------	-------	------	------	-------	-------	-------	----	------	------	------

Tabuľka č.5 – Mŕtvorodenosť, dojčenecká, novorodenecká a perinatálna úmrtnosť v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Rok	Okres Liptovský Mikuláš				Okres Ružomberok			
	mŕtvoro- denosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden ecká úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť	mŕtvorode nosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden ecká umrtnosť	perinatálna úmrtnosť
2004	4,59	7,68	3,07	6,12	0,00	3,3	1,65	1,65
2014	0,00	3,20	1,60	1,60	3,78	9,49	7,59	5,67

Tabuľka č.6 - Dojčenecká a novorodenecká úmrtnosť v okresoch L. Mikuláš, Ružomberok a v SR

Rok	Okres L. Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
	dojčenecká úmrtnosť	novoroden.úm rtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden.úmrt nosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden.úmrt nosť

2004	7,68	3,07	3,30	1,65	6,79	3,93
2014	3,2	1,6	9,49	7,59	5,78	3,31

Tabuľka č.7 - Mŕtvorodenosť v okresoch L.Mikuláš, Ružomberok a SR

Rok	Abs.	na 1000 živonarod.	Abs.	na 1000 živonarod.	Abs.	na 1000 živonarod.
	Okres Liptovský Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
2004	3	4,59	0	0,00	211	3,9
2014	0	0,00	2	3,78	166	3,01

Tabuľka č 8 - Hrubá miera úmrtnosti

Rok	SR	LM - okres	LM – mesto	RK - okres	RK - mesto
-----	----	---------------	------------	---------------	------------

2004	9,63	10,19	7,28	10,59	8,71
2014	9,48	9,20	6,80	10,50	8,70

Tabuľka č. 9 – Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (muži)

krajiny EU/roky	muži											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	74.5	74.7	75.2	75.4	75.8	76.1	76.4	76.6	77.0	77.4	77.5
Belgicko	74.9	75.1	75.3	76.0	76.2	76.6	77.1	76.9	77.3	77.5	78.0	77.8
Bulharsko	68.6	68.8	68.9	69.0	69.0	69.2	69.5	69.8	70.2	70.3	70.7	70.9
Česko	72.0	72.1	72.0	72.5	72.9	73.5	73.8	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1
Dánsko	74.7	74.8	75.0	75.4	76.0	76.1	76.2	76.5	76.9	77.2	77.8	78.1
Nemecko	75.6	75.7	75.8	76.5	76.7	77.2	77.4	77.6	77.8	78.0	78.4	78.6
Estónsko	65.2	65.6	66.4	66.7	67.6	67.6	67.5	68.9	70.0	70.9	71.4	71.4
Írsko	74.5	75.0	75.7	76.1	76.7	76.9	77.3	77.9	77.8	78.5	78.6	78.7
Španielsko	76.3	76.4	76.4	77.0	77.0	77.8	77.9	78.3	78.8	79.2	79.5	79.5
Francúzsko	75.5	75.7	75.7	76.7	76.7	77.3	77.6	77.8	78.0	78.2	78.7	78.7
Chorvátsko	70.9	71.0	71.0	71.8	71.7	72.4	72.2	72.3	72.8	73.4	73.8	73.9

Taliansko	77.2	77.4	77.3	78.0	78.1	78.6	78.8	78.9	79.1	79.5	79.7	79.8
Cyprus	76.6	76.4	76.8	76.5	76.5	78.1	77.6	78.2	78.5	79.2	79.3	78.9
Lotyšsko	:	64.4	65.3	65.6	64.9	65.0	65.3	66.5	67.5	67.9	68.6	68.9
Litva	65.9	66.1	66.4	66.2	65.2	65.0	64.5	65.9	67.1	67.6	68.1	68.4
Luxembursko	75.1	74.6	74.8	76.0	76.7	76.8	76.7	78.1	78.1	77.9	78.5	79.1
Maďarsko	68.2	68.3	68.4	68.7	68.7	69.2	69.4	70.0	70.3	70.7	71.2	71.6
Malta	76.6	76.3	76.4	77.4	77.3	77.0	77.5	77.1	77.9	79.3	78.6	78.6
Holandsko	75.8	76.0	76.3	76.9	77.2	77.7	78.1	78.4	78.7	78.9	79.4	79.3
Rakúsko	75.6	75.8	75.9	76.4	76.6	77.1	77.4	77.7	77.6	77.8	78.3	78.4
Poľsko	70.0	70.3	70.5	70.6	70.8	70.9	71.0	71.3	71.5	72.1	72.6	72.7
Portugalsko	73.6	73.9	74.2	75.0	74.9	75.5	75.9	76.2	76.5	76.8	77.3	77.3
Rumunsko	67.5	67.4	67.9	68.5	68.9	69.5	69.9	69.9	69.9	70.2	71.1	71.0
Slovinsko	72.3	72.6	72.5	73.5	73.9	74.5	74.6	75.5	75.9	76.4	76.8	77.1
Slovensko	69.5	69.8	69.8	70.3	70.2	70.4	70.6	70.9	71.4	71.8	72.3	72.5
Fínsko	74.6	74.9	75.1	75.4	75.6	75.9	76.0	76.5	76.6	76.9	77.3	77.7
Švédsko	77.6	77.7	78.0	78.4	78.5	78.8	79.0	79.2	79.4	79.6	79.9	79.9
Spojené kráľovstvo	75.8	76.0	76.2	76.8	77.0	77.3	77.6	77.7	78.3	78.6	79.0	79.1
Island	78.3	78.6	79.5	78.9	79.6	79.5	79.6	80.0	79.8	79.8	80.7	81.6
Lichtenštajnsko	76.3	77.1	78.4	78.6	77.4	78.9	79.1	80.0	79.5	79.5	79.5	79.7
Nórsko	76.2	76.4	77.1	77.6	77.8	78.2	78.3	78.4	78.7	79.0	79.1	79.5

Švajčiarsko	77.5	77.9	78.0	78.6	78.7	79.2	79.5	79.8	79.9	80.3	80.5	80.6
Čierna Hora	:	:	:	:	71.4	71.5	72.1	72.8	72.9	73.6	73.4	74.3
Macedónsko	70.9	70.6	70.9	71.5	71.6	71.7	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0
Srbsko	69.6	69.7	69.9	70.0	70.2	70.8	70.9	71.3	71.4	71.8	72.0	72.3
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	73.3	74.2	74.4	74.8
Ruská federácia	:	:	:	:	:	60.4	61.4	61.8	62.8	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	62.3	61.8	62.3	:	65.2	66.0	66.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	70.1	70.1	71.1	71.4	71.2	:	71.6

Tabuľka č. 10 - Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (ženy)

krajiny EU/roky	ženy											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	80.9	80.8	81.5	81.5	82.0	82.2	82.4	82.6	82.9	83.2	83.1
Belgicko	81.2	81.2	81.1	81.9	81.9	82.3	82.6	82.6	82.8	83.0	83.3	83.1
Bulharsko	75.4	75.5	75.9	76.2	76.2	76.3	76.6	77.0	77.4	77.4	77.8	77.9
Česko	78.5	78.7	78.6	79.1	79.2	79.9	80.2	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2
Dánsko	79.3	79.4	79.8	80.2	80.5	80.7	80.6	81.0	81.1	81.4	81.9	82.1
Nemecko	81.4	81.3	81.3	81.9	82.0	82.4	82.7	82.7	82.8	83.0	83.2	83.3
Estónsko	76.5	77.2	77.2	78.0	78.2	78.6	78.9	79.5	80.3	80.8	81.3	81.5

Írsko	79.9	80.4	80.7	81.1	81.3	81.7	82.1	82.4	82.7	83.1	83.0	83.2
Španielsko	83.2	83.3	83.0	83.7	83.6	84.4	84.4	84.6	85.0	85.5	85.6	85.5
Francúzsko	83.0	83.0	82.7	83.8	83.8	84.5	84.8	84.8	85.0	85.3	85.7	85.4
Chorvátsko	78.1	78.3	78.1	78.8	78.8	79.3	79.2	79.7	79.7	79.9	80.4	80.6
Taliansko	83.2	83.2	82.8	83.7	83.6	84.1	84.2	84.2	84.3	84.7	84.8	84.8
Cyprus	81.4	81.0	81.2	81.8	80.8	82.0	82.1	82.9	83.5	83.9	83.1	83.4
Lotyšsko	:	75.8	75.7	76.0	76.3	76.1	76.2	77.5	77.7	78.0	78.8	78.9
Litva	77.4	77.4	77.7	77.7	77.4	77.1	77.2	77.6	78.7	78.9	79.3	79.6
Luxembursko	80.7	81.5	80.8	82.4	82.3	81.9	82.2	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8
Maďarsko	76.7	76.7	76.7	77.2	77.2	77.8	77.8	78.3	78.4	78.6	78.7	78.7
Malta	81.2	81.3	80.8	81.2	81.4	82.0	82.2	82.3	82.7	83.6	83.0	83.0
Holandsko	80.8	80.7	81.0	81.5	81.7	82.0	82.5	82.5	82.9	83.0	83.1	83.0
Rakúsko	81.7	81.7	81.5	82.1	82.2	82.8	83.1	83.3	83.2	83.5	83.8	83.6
Poľsko	78.4	78.8	78.8	79.2	79.3	79.7	79.8	80.0	80.1	80.7	81.1	81.1
Portugalsko	80.7	80.8	80.8	81.8	81.5	82.5	82.5	82.7	82.8	83.2	83.8	83.6
Rumunsko	74.9	74.7	75.1	75.5	75.7	76.2	76.9	77.2	77.4	77.5	78.2	78.1
Slovinsko	80.4	80.5	80.3	80.8	80.9	82.0	82.0	82.6	82.7	83.1	83.3	83.3
Slovensko	77.7	77.7	77.7	78.0	78.1	78.4	78.4	79.0	79.1	79.3	79.8	79.9
Fínsko	81.7	81.6	81.9	82.5	82.5	83.1	83.1	83.3	83.5	83.5	83.8	83.7
Švédsko	82.2	82.1	82.5	82.8	82.9	83.1	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8	83.6
Spojené kráľovstvo	80.5	80.6	80.5	81.1	81.3	81.6	81.8	81.8	82.4	82.6	83.0	82.8

Island	83.2	82.5	82.5	83.2	83.5	82.9	83.4	83.3	83.8	84.1	84.1	84.3
Lichtenštajnsko	82.4	82.3	81.6	85.1	84.1	83.1	83.6	85.5	83.6	84.3	84.2	85.2
Nórsko	81.6	81.6	82.1	82.5	82.7	82.9	82.9	83.2	83.2	83.3	83.6	83.5
Švajčiarsko	83.2	83.2	83.2	83.8	84.0	84.2	84.4	84.6	84.6	84.9	85.0	84.9
Čierna Hora	:	:	:	:	77.0	76.6	77.2	78.1	77.6	78.5	78.9	78.4
Macedónsko	76.1	75.6	75.7	75.8	75.9	76.2	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9
Srbsko	75.0	75.0	75.1	75.5	75.6	76.1	76.5	76.6	76.7	77.0	77.2	77.5
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	78.8	79.4	79.8	80.5
Ruská federácia	:	:	:	:	:	73.2	73.9	74.2	74.7	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	73.8	73.7	73.9	:	75.3	76.0	76.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	75.4	75.5	76.3	76.3	76.0	:	76.6

Tabuľka č.11 – Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995-1999 a v rokoch 2009/2013

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995-1999	72,61	79,53	80,69
SDŽ v rokoch 2009-	72,08	67,47	71,75

2013			
------	--	--	--

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Ružomberok bola v roku 2018 naďalej priaznivá. V sledovanom období sme zaznamenali mierny pokles hlásených infekčných ochorení (906/942).

V priebehu roka 2018 bolo zaznamenaných 18 epidémií, z toho 17 malých rodinných epidémií (12 x 2 prípady, 3 x 3 prípady, 1 x 5 prípadov, 1 x 7 prípadov) a 1 epidémia v kolektíve. V malých rodinných epidémiách bol pôvodca ochorenia 6 x S.enteritidis, 6 x rotavírus, 3 x norovírus a 2 x adenovírus.

Vo výskyte alimentárnych ochorení v roku 2018 dominovali vírusové gastroenteritídy (76 prípadov). V roku 2017 sme evidovali 77 ochorení. Na druhom mieste vo výskyte alimentárnych ochorení evidujeme 75 prípadov iných bakteriálnych črevných infekcií a z nich 51 prípadov kamylobakteriôzy, čo je mierny pokles v porovnaní s rokom predchádzajúcim (75/79). V 56 prípadoch išlo o salmonelôzu, čo je opäť mierny pokles v porovnaní s rokom predchádzajúcim, kedy sme evidovali 54 ochorení.

V skupine hepatítid sme v roku 2018 zaznamenali 1 prípad chronickej vírusovej hepatitídy C a hlásené boli 3 nové prípady nosičstva HBsAg.

V roku 2018 sme zaznamenali jedno ochorenie na pertussis. Na parapertussis ochorenie nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme evidovali po jednom prípade z oboch ochorení.

U vzdušných nákaz sme zaznamenali pokles chorobnosti na varicellu (487/532).

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola v tomto roku pomerne priaznivá. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie u detí v predškolských a školských kolektívach. V tomto roku nebol zaznamenaný prípad chrípky s laboratórne potvrdeným vírusom.

Zo skupiny zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou bolo v roku 2018 hlásených 12 prípadov Lymeskej boreliózy, 3 prípady Toxoplazmózy a 1 prípad stredo európskej kliešťovej encefalitídy. Ochorenia na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu v roku 2018 nevykazujeme. Mierny pokles sme zaznamenali aj v počte hlásených ohrození besnotou (10/17).

Z neuroinfekcií sa v roku 2018 nevyskytli žiadne prípady nešpecifikovanej vírusovej meningitídy, ani encefalitídy. Vykazujeme 2 prípady polyneuropatie pri infekčnom ochorení (lymeskej borelióze).

V roku 2018 bolo hlásených 16 prípadov pohlavných ochorení, čo je pokles oproti predchádzajúcemu roku (16/24). Z celkového počtu pohlavných ochorení bolo najviac prípadov nešpecifikovaných chlamýdiových infekcií močovopohlavnej sústavy (7) a nešpecifikovaných gonokokových infekcií (7).

Úmrtie na infekčnú chorobu v okrese Ružomberok sme nezaznamenali.

III.Epidemiologická situácia v okrese Ružomberok

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

A020 Salmonelová enteritída	56
A031 Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	2
A033 Šigelóza zapríčinená Shigella sonnei	1
A040 <u>Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli</u>	3
A045 Kamylobakteriálna enteritída	51
A047 Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	21
A059 Nešpecifikované baktér.alimentár.intoxikácie	43
A080 Rotavírusová enteritída	39
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	23

A082 Adenovírusová enteritída	14
A09 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	2
A183 Tuberkulóza čriev, peritonea a mezenterických uzlín	1
A370 Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	1
A38 Šarlach – scarlatina	2
A408 Iná streptokoková septikémia	1
A46 Ruža – erysipelas	25
A530 Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý	1
A539 Nešpecifikovaný syfilis	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	7
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	7
A692 Lymeská choroba	12
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	1
B008 Nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia	2
B019 Varicella bez komplikácie	487
B020 Zosterová encefalitída (G05.1*)	1
B023 Zosterové choroby oka	3
B028 Zoster s inými komplikáciami	21

B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	43
B182 Chronická vírusová hepatitída C	1
B271 Cytomegalovírusová mononukleóza	1
B278 Iná infekčná mononukleóza	2
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	4
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	3
B80 Enterobióza - mrle, Oxyuriáza	1
G03 Zápal mozgových plien vyvol.inými a nešpec.príčinami	1
G630 Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	2
J157 Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae	3
M012 Artritída pri Lymeskej borelióze (A69.2+	3
N30 Cystitída	1
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	10
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	3
SPOLU:	906

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfusy

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený v okrese v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

Iné infekcie salmonelami

A02

V roku 2018 bolo spolu hlásených 56 prípadov ochorení na salmonelózu čo je mierny nárast oproti roku 2017, kedy sme evidovali 54 ochorení. Salmonelóza je tretím najčastejším ochorením vo výskyte hnačkových ochorení v okrese. 5-ročný priemer chorobnosti je 91,32/100 000.

48 ochorení bolo potvrdených kultivačným vyšetrením. Najčastejším etiologickým agens bola Salmonella enteritidis. Najväčší výskyt ochorení sme zaznamenali v mesiaci jún – 11 prípadov. Najviac postihnutou vekovou skupinou boli 1-4 ročné deti - 15 ochorení. Zaznamenali sme dve väčšie rodinné epidémie, kde v jednej epidémii ochoreli 5 členovia rodiny a v druhej epidémii ochorelo 7 členov rodiny. Vykazujeme aj 9 rodinných prípadov (3 x 2 prípady a 1 x 3 prípady), ostatné ochorenia boli sporadické.

V rámci importovaných ochorení evidujeme jeden prípad z Chorvátska.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

Typ	OCHORENIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Coeln	1	1,79	1	1,79
S.Enteritidis	44	78,57	44	78,57
S.Typhimurium	3	5,36	3	5,36

ZES-kult.nevyšetřený	8	14,29	8	14,29
SPOLU	56	100,0	56	100,0

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2018

v okrese Ružomberok

P.č	obec	dátum výskytu	počet ochorení	sérotyp	faktor prenosu	typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ružomberok	10.2.2018, 25.2.2018	2	S.typhimurium	nezistený	rodinný
2.	Ružomberok	9.6.2018, 10.6.2018	3	S.enteritidis	nezistený	rodinný
3.	Stankovany	13.6.2018, 14.6.2018	2	S.enteritidis	nezistený	rodinný
4.	Hubová	3.12.2018,10.12.2018	2	S.enteritidis	koláče	rodinný

Bacilárna dyzentéria- šigelóza

A 03

V tomto roku evidujeme 3 ochorenia. Vykazujeme 2 prípady *Shigelly flexneri* a 1 prípad *Shigelly sonnei*. V roku 2017 sme evidovali 2 ochorenia. 2 prípady evidujeme vo vekovej skupine 5-9 ročných a 1 prípad evidujeme vo vekovej skupine 15-19 ročných. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 2,10/100 000.

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V roku 2018 bolo spolu hlásených 75 prípadov, čo je o 4 prípady menej ako v roku predchádzajúcom (79 prípadov).

Všetky prípady boli kultivačne potvrdené. Podľa etiologického agens najviac 50 ochorení bolo spôsobených *Campylobacter jejuni*, 1 prípad *Campylobacter coli*, pôvodcami ďalších 3 ochorení boli enteropatogénne *E. coli* (1xO125, 1xO127, 1xO26). V 21 prípadoch bolo potvrdené ako etiologické agens *Clostridium difficile*. Pri klostrídiovej enteritíde žiadny prípad nevykazujeme ako nozokomiálnu nákazu.

U enteropatogénnych *E. coli* boli všetky prípady vo vekovej skupine 0 ročných detí. U kamylobakteriôz najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (10 prípadov) a u *Clostridia difficile* najviac ochorení vykazujeme u 65 a viac ročných (16 prípadov).

U kamylobakteriôz boli uvedené viaceré faktory prenosu: 16 x hydínové mäso, 4 x ovčí syr a syrové výrobky, 1 x kontakt so zvierat'om v chove, 1 x zmiešaná strava, 1 x nepasterizované mlieko, 1 x kontaminované predmety, 1 x mäso - iné a 26 x sa nám faktor prenosu nepodarilo objasniť.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia :

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	1	1,33
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	50	66,66
Clostridium difficile	nešpecifikované	4	5,33
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	5	6,67
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	2	2,67

Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	10	13,33
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	1	1,33
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O125	1	1,33
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O127	1	1,33
SPOLU		75	100,0

Analýza kampylobakteriôz podľa faktora prenosu :

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	4
mäso hydina	16
nepasterizované mlieko	1
zmiešaná strava	1
kontaminované predmety	1
kontakt so zvieratami	1
mäso – iné	1
nezistený	26
Spolu:	51

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V roku 2018 sme zaznamenali 43 prípadov nešpecifikovanej bakteriálnej alimentárnej intoxikácie v epidémii (vid. časť Epidémie). V minulom roku sme ochorenia nezaznamenali. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,00/100 000.

Iné protozoárne črevné choroby

A 07

V roku 2018 neevidujeme tieto ochorenia, v roku 2017 sme zaznamenali 4 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 2,45/100 000.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie

A 08

V tomto roku sme zaznamenali 76 prípadov vírusových infekcií. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 77 prípadov ochorenia. 39 prípadov je rotavírusovej etiológie, 23 prípadov norovírusovej etiológie a 14 prípadov adenovírusovej etiológie. 5-ročný priemer chorobnosti je 188,93/100 000.

Najväčším podielom sa na vysokom počte ochorení podieľajú detskí pacienti, hlavne vo vekovej skupine 1-4 ročných. U väčšiny ochorení je faktor prenosu nezistený.

Pri rotavírusovej enteritíde sme zaznamenali 6 x 2 prípady ochorenia v rodine, pri norovírusovej enteritíde 3 x 2 prípady v rodine, pri adenovírusovej enteritíde 1x2 a 3x1 prípady v rodine. Ostatné ochorenia boli sporadické. V 1 prípade išlo o importované ochorenie z Turecka.

Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska rotavírusovej infekcie bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. V 1 prípade ochorelo dieťa riadne zaočkované 2 dávkami vakcíny Rotarix.

Diagnóza	počet ochorení	%
A 080 Rotavírusová enteritída	39	51,3
A 081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	23	30,3

A 082 Adenovírusová enteritída	14	18,4
SPOLU	76	100

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu **A 09**

V roku 2018 evidujeme 2 ochorenia. V minulom roku nebolo zaznamenané ochorenie na túto diagnózu. V oboch prípadoch ochoreli dvaja muži vo vekovej skupine 65 a viac roční.
5-ročný priemer chorobnosti je 0,00/100 000.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

Zo skupiny vírusových hepatítid sme v tomto roku v okrese Ružomberok zaznamenali jeden prípad chronickej vírusovej hepatítidy C. Evidujeme 3 prípady nosičstva HBsAg.

Akútna hepatitída A **B 15**

V tomto roku sme nezaznamenali toto ochorenie, ako aj v roku predchádzajúcom.
5-ročný priemer je 0,35/100 000.

V tomto roku sme nezaznamenali toto ochorenie, ako aj v roku predchádzajúcom. 5-ročný priemer je 1,05/100 000.

Nosiči HBsAg

V roku 2018 evidujeme 3 prípady nosičstva HBsAg:

- bezpríznakové nosičstvo u 50-ročnej ženy. Nosičstvo zistené v predoperačnom vyšetrení krvi pred gynekologickou operáciou. V epidemiologickej anamnéze zistený v r. 1999 pôrod cisárskym rezom, ostatné rizikové faktory negat. Protiepidemické opatrenia nariadené u priateľa, syn očkovaný.
- bezpríznakové nosičstvo u 51-ročného muža. Nosičstvo zistené na hematologickej ambulancii, ako prvodarcu krvi. V epidemiologickej anamnéze udáva v r. 2013 operáciu kolena v ÚVN RK, ostatné rizikové faktory negat. Protiepidemické opatrenia nariadené u priateľky a sestry.
- bezpríznakové nosičstvo u 39-ročného muža z Ukrajiny. Nosičstvo zistené na infektologickej ambulancii v B. Bystrici, pri vybavovaní pracovného povolenia pre cudzineckú políciu. Epidemiologická anamnéza nezistená, s menovaným sa nám nepodarilo skontaktovať.

Vyšetrovanie HBsAg u tehotných:

V roku 2018 sme nevykazovali nové nosičstvo HBsAg u tehotnej ženy podobne ako v roku predchádzajúcom.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ a zdravotníkov je zabezpečené, avšak kontrola v zdravotnej dokumentácii je problematická vzhľadom na slobodnú voľbu lekárov.

Akútna hepatitída C **B171**

V roku 2018 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku.

Hepatitída non A non B **B19**

V tomto roku sme nezaznamenali žiadne nedodiferencované vírusové hepatitídy a to aj vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na dobrej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín.

Chronická vírusová hepatitída typu C **B182**

V tomto roku vykazujeme 1 prípad na chronickú VHC. V roku predchádzajúcom sme takéto ochorenie nevykazovali. 5-ročný priemer chorobnosti je 2,10/100 000.

- ochorel 30-ročný muž. Menovaný udáva ochorenie už 8 rokov, nevidujeme ho. Epidemiologická anamnéza negatívna. Menovaný t.č. vo výkone trestu ÚVV Žilina.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Divý kašiel - Pertussis A 37

Pertussis je očkovaním ovplyviteľné ochorenie. Tento rok vykazujeme 1 prípad ochorenia, tak ako aj v roku predchádzajúcom. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 5,25/100 000.

- ochorel 23-ročný muž. V epidemiologickej anamnéze udáva v predchorobí dovolenku s priateľkou v Egypte. Pracuje ako kuchár v reštaurácii – kontakt s ľudmi. Jedná sa o sporadický prípad. Ochorenie laboratórne potvrdené – Bordetella pertussis. Očkovaný riadne.

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2018 bola úroveň očkovania nasledovná :

<u>Ročníky narodenia:</u>	<u>Percento zaočkovanosti</u>
roč. nar. 2016	97,4%
roč. nar. 2011	97,5%
roč. nar. 2004.....	97,7%

Osýpky - Morbilli

B05

Za posledných 20 rokov sme výskyt osýpok v okrese nezaznamenali. Naposledy bol výskyt osýpok v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Všeobecným lekárom pre deti a dorast bolo v roku 2018 nahlásené 1 podozrenie na osýpky u 15 mesačného neočkovaného chlapca z okresu Ružomberok, ktoré nebolo potvrdené.

RÚVZ Galanta hlásil kontakt s potvrdeným ochorením na osýpky a v tejto súvislosti, boli nariadené rozhodnutím RÚVZ u jednej osoby protiepidemické opatrenia.

RÚVZ Trenčín hlásil kontakty s ochorením na osýpky v ÚVTOS Ružomberok a v tejto súvislosti boli nariadené protiepidemické opatrenia u 5-tich osôb vo výkone trestu.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2018 :

roč. nar. 2016.....	96,0 %
roč. nar. 2015.....	96,5 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2006	97,6 %
roč. nar. 2005	98,2 %

Ružienka - Rubeola

B 06

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2018: Vid' očkovanie vyššie u Morbill

Mumps - Parotitis epidemica B 26

V roku 2018 sme ochorenie nezaznamenali. V roku 2017 sme vykazovali 1 ochorenie. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,35/100 000.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2018: Vid' očkovanie vyššie u Morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy A 40.3, G00.1, J13

V roku 2018 sme ochorenia nezaznamenali. V roku 2017 sme vykazovali 1 ochorenie na septikémiu vyvolanú Streptococcom pneumoniae. Priemerná 5 – ročná chorobnosť na pneumokokovú septikémiu je 0,70/100 000.

Hemofilové invazívne nákazy A 41.3, G00.0, J14

V roku 2018 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza A 15 – A 19

V roku 2018 sme zaznamenali 1 prípad tuberkulózy čriev, peritonea a mezenterických uzlín. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 6 ochorení.

- ochorel 5 - ročný chlapec. Jedná sa o rómske dieťa z dobrých hygienicko-sociálnych pomerov. Dieťa hospitalizované v Šrobárovom ústave detskej tuberkulózy a respiračných chorôb v Dolnom Smokovci pre dlhotrvajúci kašeľ, recidivujúcu obštrukčnú bronchitídu, chudnutie a potenie. V odbere zo žalúdočnej šťavy Mtb.complex PCR pozit. USG vyšetrenie s pozitívnym nálezom lymphadenopatie v mezogastriu a oboch hypogastriách. Quantiferón – 2 x negat. Epidemiologická anamnéza negatívna. Dieťa neočkované.

Diftéria - Záškrt A 36

V roku 2018 a ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphtheriae*.

Scarlatina - Šarlach

A 38

V tomto roku sme zaznamenali 2 ochorenia, čo je pokles oproti roku 2017, kedy sme vykazovali 6 ochorení. Podľa pohlavia ochoreli rovnako ženy aj muži. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 1-4 ročných detí a 15-19 ročných.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 11,55/100 000.

Ruža

A 46

V roku 2018 bolo hlásených 25 prípadov, čo je nárast oproti roku predchádzajúcemu, kedy sme vykazovali 12 prípadov. Ochorenie postihlo 14 mužov a 11 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 65 a viac roční (12 ochorení).

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V roku 2018 bolo hlásených 487 prípadov ochorení, čo je oproti minulému roku pokles (487/529). Ochorenie postihlo 248 mužov a 239 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4 ročných - 206 ochorení a 5-9 ročných - 195 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 676,30/100 000.

Herpes zoster - B 02

V roku 2018 bolo hlásených 68 ochorení, čo predstavuje nárast oproti minulému roku (68/40). Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 43 prípadov ako zoster bez komplikácií, 21 prípadov ako zoster s inými komplikáciami, 3 prípady ako zosterové choroby oka a 1 prípad ako zosterová encefalitída. Ochorenie postihlo 27 mužov a 41 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 65 a viac roční - 25 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 64,38/100 000.

Iné vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice nezatriedene inde B 08

V roku 2018 neboli hlásené uvedené ochorenia. V roku 2017 bolo hlásených 10 ochorení na piatu infekčnú chorobu.

V roku 2018 bolo hlásených 7 ochorení, čo je o 1 ochorenie viac ako v roku predchádzajúcom (7/6). Z celkového počtu ochorení boli hlásené 4 prípady nešpecifikovanej infekčnej mononukleózy, 2 prípady inej infekčnej mononukleózy a 1 prípad cytomegalovírusovej mononukleózy. Podľa pohlavia ochoreli 4 ženy a 3 muži. Najviac ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 15-19 ročných - 5 prípadov.

5 – ročný priemer chorobnosti je 14,69/100 000.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia

J 10, J 11

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola v tomto roku pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali v 7. kalendárnom týždni 2018. Najvyššia chorobnosť počas roku 2018 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (65767,4/100 000). V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských zariadení.

Pozitívny záchyt chrípky sme nezaznamenali. V okrese Ružomberok nie sú sentineloví lekári, ktorí by v spolupráci s RÚVZ odoberali materiál na vyšetrenie, takže na prípadnom vykazovaní záchytu chrípky sa vždy podieľajú len lôžkové oddelenia ÚVN Ružomberok.

SARI

J107

Tak ako v roku predchádzajúcom sme ochorenie v roku 2018 nezaznamenali.

Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae

J 15.7

V roku 2018 vykazujeme 3 ochorenia. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 prípad ochorenia. 2 prípady vykazujeme v rodinnej súvislosti.

- ochorelo 4 – ročné dievča. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu nezistený. V klinickom obraze febrility do 39,2 st. C, bolesti hlavy, kašeľ, zostrené dýchanie. Na Rtg snímke pozitívny nález. Z krvi potvrdená Mycoplasma pneumoniae IgM - hraničná a IgG - pozit.
- ochorelo 9 – ročné dievča. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu nezistený. V klinickom obraze febrility do 38 st. C, hýkavý kašeľ, neskôr kašeľ s expektoráciou, nádcha, auskultačný nález pri dýchaní. Na Rtg snímke pozit. nález. Z krvi potvrdená Mycoplasma pneumoniae IgM a IgG - pozit.
- ochorelo 13 – ročné dievča (sestra druhého prípadu). Zdrojom nákazy je chorý človek. V klinickom obraze febrility do 38 st. C, stupňujúci kašeľ, nádcha, auskultačný nález pri dýchaní. Na Rtg snímke pozit. nález. Z krvi potvrdená Mycoplasma pneumoniae IgM a IgG - pozit.

Chlamýdiová pneumónia

J 16.0

V tomto roku ochorenie nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 3 ochorenia.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia

A39

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

Nešpecifikované vírusová encefalitída A86

V tomto roku ochorenie nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 ochorenie.

Nešpecifikované vírusová menigitída A87.9

V tomto roku ochorenie nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 2 prípady ochorenia.
5 – ročný priemer chorobnosti je 2,45/100 000

Herpetickovírusová encefalitída B004

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

Bakteriálny zápal mozgových plien G009

Ochorenie v tomto, ani v roku predchádzajúcom nebolo zaznamenané. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,35/100 000.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Nešpecifikovaná leptospiróza A279

V roku 2018, tak ako v roku predchádzajúcom toto ochorenie nevidujeme. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,35/100 000.

Creutzfeldt - Jacobova choroba A 81

V roku 2018 nevykazujeme toto ochorenie. V roku 2017 sme zaznamenali 2 ochorenia a následne úmrtia na túto diagnózu. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 2,10/100 000.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída A841

V roku 2018 vykazujeme 1 ochorenie. V roku 2017 sme ochorenie nevykazovali.

- ochorela 17 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva 2 týždne pred ochorením prisatie kliešť'a. Udáva aj konzumáciu ovčieho syra a kyslého kravského mlieka. Neočkovaná. V klinickom obraze febrility do 39 st. C, zimnica, únava, bolesti ramenných kĺbov a chrbta. Z krvi potvrdený vírus Stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy (IgM pozit.).

Nešpecifikovaná vírusová encefalitída prenášaná kliešťami A849

V tomto roku nevidujeme toto ochorenie. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 1 ochorenie na túto diagnózu.

Lymeská choroba A 69.2

V roku 2018 bolo hlásených 12 prípadov ochorení, čo je o 9 prípadov menej ako v roku predchádzajúcom (12/21). Podľa pohlavia ochorelo 7 mužov a 5 žien. Najviac ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine 45 - 54 ročných - 5 prípadov. Podľa sezonality najviac ochorení vykazujeme v mesiaci jún a august po 5 ochorení. V epidemiologickej anamnéze bolo udané prisatie kliešť'a v 11 prípadoch a v 1 prípade poštipanie hmyzom. Priemerná 5-ročná chorobnosť je 13,99/100 000.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe G 63

V roku 2018 sme zaznamenali 2 ochorenia. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 3 ochorenia. 5- ročný priemer chorobnosti je 3,50/100 000.

- ochorela 35 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva prisatie 3 kliešť'ov. Hospitalizovaná s parézou tvárového nervu vpravo. V klinickom obraze únava, myalgie, bolesti chrbtice, poruchy spánku, pokles ústneho kútika vpravo. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

- ochorel 62 – ročný muž. V epidemiologickej anamnéze udáva na konci augusta prisatie kliešť'a. Kliešť' odstránený doma. V klinickom obraze závraty, zahmlený obraz, slabosť DK, ťahalo ho do ľavej strany. Pred hospitalizáciou niekoľko minútová afázia, neschopnosť spájať písmená do slov a viet. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 01.2

V roku 2018 sme zaznamenali 3 ochorenia, čo je pokles oproti roku predchádzajúcemu, kedy sme vykazovali 6 ochorení. 5- ročný priemer chorobnosti je 2,80/100000.

- ochorela 42- ročná žena. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť, prisatie kliešť'a neguje. V klinickom obraze bolestivosť drobných kĺbov na rukách a nohách, bez zmeny farby kože, s prechodným zhoršením stavu. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorela 43 – ročná žena. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť, prisatie kliešť'a neguje. V klinickom obraze artralgie, bolestivosť drobných kĺbov na rukách, zápästí, kolenách, lakt'och. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorel 57 – ročný muž. V epidemiologickej anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Kliešť' odstránený doma. V klinickom obraze bolesti chrbtice, kľemby oboch nôh, kĺbov členkov a kolien, afebrilný. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Toxoplazmóza

B 58

V tomto roku sme zaznamenali 3 ochorenia. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 5 prípadov ochorenia. Ani v jednom prípade sa ochorenia nezistili v gravidite. Z vykazovaných ochorení má 1 prípad gynekologickú formu, 1 prípad uzlinovú formu a v 1 prípade má ochorenie bezpríznakový charakter. Vo všetkých prípadoch ochoreli ženy. 5- ročný priemer chorobnosti je 4,55/100000.

- ochorela 35 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva kontakt s mačkou, veterinárne ošetrovanou a prácu v záhrade. Ochorenie vyšetrené na žiadosť gynekológa pre 2 spontánne potraty. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorela 14 – ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva kontakt s mačkou, psom a zajacom. V klinickom obraze najprv infekť HDC, potom ústup ťažkostí, neskôr potenie, bolesti hrdla, zväčšenie lymfatických uzlín pod pravým uchom. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorela 29 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva kontakt s mačkami a prácu v záhrade. Jedná sa o bezpríznakovú formu ochorenia. Serologickým vyšetrením bolo zistené, že sa jedná o stav po prekonaní toxoplazmózy v minulosti. Ochorenie vyšetrené na žiadosť gynekológa pre opakovanú pozitívu v tehotenstve.

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2018 bolo 10, čo je o 7 prípadov menej, ako v roku predchádzajúcom (10/17). Ohrozených besnotou bolo 7 žien a 3 muži. Najviac prípadov ohrozenia besnotou vykazujeme v auguste (3 prípady). Pozitivita zvierat'a na besnotu nebola potvrdená.

5-ročný priemer chorobnosti je 26,94/100 000.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

druh	Imovax	Rabipur	Verorab	počet
pes	0	0	7	7
mačka	0	0	2	2
potkan	0	0	1	1
SPOLU	0	0	10	10

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

druh zvierat'a	pohryznutie	poškriabanie	poslinenie	manipulácia	kontakt	počet
pes	7	0	0	0	0	7
mačka	2	0	0	0	0	2
potkan	1	0	0	0	0	1
SPOLU	10	0	0	0	0	10

Analýza podľa lokalizácie poranenia

lokalizácia poranenia	počet
ruka	5
hlava - tvár	0
predlaktie	0
predkolenie	1
stehno	3
noha	1
SPOLU	10

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna A 48.0

Ani v tomto roku, rovnako ako za sledované 10-ročné obdobie, sa ochorenie na túto diagnózu nevyskytlo.

Legionárska choroba A 48.1

V tomto roku neevidujeme toto ochorenie. V predchádzajúcom sme vykazovali 2 ochorenia.

Svrab - scabies B 86

V roku 2018 neevidujeme toto ochorenie. V roku predchádzajúcom boli hlásené 4 prípady ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 8,75/100 000.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Streptokokové septikémie A 40

V roku 2018 vykazujeme 1 ochorenie na Inú streptokokovú septikémiu. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 2 prípady septikémie vyvolanej streptokokom zo skupiny A.

- ochorel 58 - ročný muž, ktorý bol hospitalizovaný pre protrahované febrility do 40,2 st. C, napriek ATB liečbe. Z hemokultúry opakovane potvrdený Streptococcus speciés. Príčina a ložisko nezistené.

Iné septikémie A 41

V tomto roku ochorenia nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 prípad nešpecifikovanej septikémie.

Choroby vyvolané vírusom HIV B 20 – B 24

V tomto roku nové prípady neevidujeme. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 1 prípad novozistenej HIV infekcie.

Nešpecifikovaná malária

B54

V roku 2018 ochorenie nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 1 importovaný prípad nešpecifikovanej malárie.

EPIDÉMIE

V roku 2018 sme v okrese Ružomberok zaznamenali 3 epidémie, z toho 2 malé rodinné epidémie a 1 epidémiu v kolektíve.

A020 Salmonelová enteritída

1. rodinná epidémia kde ochoreli všetci členovia zo 7 - člennej rodiny. V 3 prípadoch bola vykultivovaná *S. enteritidis*. 2 prípady (starí rodičia) boli hospitalizovaní na Infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok a 3 deti vyšetrené na detskej LSPP. Z klinických príznakov dominovali febrility, hnačky, bolesti brucha. Zdrojom nákazy bol majonézový zemiakový šalát, ktorý jedla celá rodina. Majonéza pripravená doma z domácich vajíčok.
2. rodinná epidémia, kde ochoreli všetci členovia z 5 - člennej rodiny. V 3 prípadoch bola vykultivovaná *S. enteritidis*. 1 prípad (stará mama) bola hospitalizovaná na Infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok. Z klinických príznakov udávali febrility, hnačky a vracanie. Pravdepodobným zdrojom nákazy je majonézový šalát. Majonéza pripravená doma z kúpnych vajíčok.

A059 Nešpicifikovaná alimentárna intoxikácia

1. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok ochorelo 43 väzňov z celkového počtu 360 odsúdených na akútnu gastroenteritídu.. Zo zamestnancov neochorel nikto. Z klinických príznakov dominovali bolesti brucha, vracanie, hnačky, bez teploty. Klinické ťažkosti rýchlo odzneli. Pravdepodobným zdrojom nákazy bola večera podávaná odsúdeným – Bratislavské bravčové pliecko s cestovinou. Boli odobraté tampóny z rekta aj vzorky stolice s negatívnym výsledkom.

V ÚVTOS Ružomberok bol vykonaný ŠZD a nariadené protiepidemické opatrenia. Vzorky z inkriminovanej stravy neboli k dispozícii.

ÚMRTIA

V tomto roku sme v okrese Ružomberok úmrtie na infekčné ochorenie nezaznamenali. V roku 2017 sme zaznamenali dva úmrtia na genetickú formu CJCH.

III. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Ružomberok sú 4 lôžkové zdravotnícke zariadenia, z ktorých však dozorujeme len 3 (Liečebňu pre dlhodobu chorých v Liptovskej Štiavničke, Národný endokrinologický a diabetologický ústav v Ľubochni a kúpele Lúčky). Najväčšie zdravotnícke zariadenie okresu Ústredná vojenská nemocnica je dozorovaná ministerstvom obrany.

Okrem toho dozorujeme v okrese Ružomberok 120 ambulancií.

- v priebehu roka bolo vykonaných 10 dozorov
- všetky zariadenia vyhovovali
- nebolo potrebné riešenie nedostatkov na mieste
- nebolo potrebné vydať opatrenie RH rozhodnutím

IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2018 okres Ružomberok

Lôžkové odd. + ambulancie Ružomberok	Celkový počet	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. Previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	0	0	0	0	0	0
Lôžk. odd.- chirurg. smer	0	0	0	0	0	0
Amb. detský lekár	16	0	0	0	0	0
Amb. všeobecní lekári	24	1	0	0	0	1
Amb. odborní lekári	46	6	0	0	0	6
Stomatológovia	34	2	0	1	0	3
Centrálna sterilizácia	0	0	0	0	0	0
SPOLU	120	9	0	1	0	10

Posudkovú činnosť novovzniknutých zdravotníckych zariadení riešime v spolupráci s odd. životného prostredia, ktoré dáva čiastkové

vyjadrenie k umiestneniu nového objektu zdravotníckeho zariadenia a posudzuje ho z hľadiska stavby, alebo prestavby. Posudky boli najmä vydávané z dôvodu sťahovania ambulancie do nových priestorov a za účelom prechodu majiteľa z fyzickej osoby na právnickú osobu stávajúcich ambulatných zariadení.

Nami dozorované lôžkové zdravotnícke zariadenia nehlásili v tomto roku NN, preto ďalej tabuľky s rozborom NN neuvádzame.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

V okrese Ružomberok sa nenachádza žiadna štátna ambulancia.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

Názov ambulancie:	Počet	Názov ambulancie:	Počet
Detské	16	Kožná	3
Obvodné	24	Očné	4
Zubné	33	Ortopedická	3
Gynekologické	8	Alergologická	2
Chirurgické	2	Urologická	1
Interné	4	Neurologická	6
ORL	1	Psychiatrické	3
Diabetologická	1	Rehabilitácia	1

RTG,MR	1	Denzitometria	1
Psychologická	4	Spolu:	120
Endokrinologická	2		

V okrese Ružomberok existujú 2 mikrobiologické laboratóriá – neštátne laboratórium ALPHA-Medical Ružomberok a oddelenie klinickej mikrobiológie ÚVN Ružomberok.

II. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Ružomberok

- **Všeobecné ambulancie pre dospelých**

- 1.) MUDr. Lucia Garajová, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok
- 2.) MUDr. Iveta Čechová, Madačova 5, Ružomberok
- 3.) MUDr. Juraj Kobyľák, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 4.) MUDr. Pavol Hollý, s.r.o., Na Kamenci 36, Liptovská Teplá
- 5.) MUDr. Martin Činčura, MC-CLINIC s.r.o, ZS Lipt. Osada
- 6.) MUDr. Mária Záhňová, J.M.ZÁŇ, s.r.o., Poľná, č. 6030/2, Ružomberok,
- 7.) MUDr. Mária Preislerová, Slobody 45, Lúčky
- 8.) MUDr. Daniela Rázgová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 9.) MUDr. Jela Turská, Mostová 26, Ružomberok
- 10.) MUDr. Ivana Hrušková, ZDRAVSTAR, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok

- 11.) MUDr. Zuzana Piovarčiová, HEALT FACTORY, s.r.o., M.Vesela 83/12, Ružomberok
- 12.) MUDr. Martina Lastičová , D. Kráľovskej 867, Likavka
- 13.) MUDr. Mária Holá, s.r.o., Podhora 47, Ružomberok
- 14.) MUDr. Karin Letková, KARPET, s.r.o., Podhora 47, Ružomberok
- 15.) MUDr. Agata Šventová, SAPMED, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 16.) MUDr. Juraj Jankovič, MEDPRAKTIK, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok

- 17.) MUDr. Dagmar Kapalová, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok

- 18.) MUDr. Ľubomír Machyna, DD a DSS pre dospelých Likavka 9

- 19.) MUDr. Štefan Szalai, Medicstar, s.r.o., ZS Lipt. Lúžna

- 20.) MUDr. Viera Maslová, Plavisko 22, Ružomberok

- 21.) MUDr. Jozef Sille, PROMED,s.r.o., ZS Liptovské Sliače

- 22.) MUDr. Helena Imreová, Hasičská 241/16 Ľubochňa
- 23.) MUDr. Ľubomír Machyna, Považská 12, Ružomberok

- 24.) LSPP, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok

- **Všeobecné ambulancie pre deti a dospelých**

- 1.) MUDr. Stanislav Polóny, Námestie slobody 8, Ružomberok
- 2.) MUDr. Danica Papúchová, Bernolákova 12, Ružomberok
- 3.) MUDr. Monika Horváthová, Pro infantibus, spol.s.r.o., Kľačno 4/2201, Ružomberok
- 4.) MUDr. Monika Koreňová, ZS Liptovské Sliače

- 5.) MUDr. Oľga Fliegová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) MUDr. Zora Puskeilerová, PediaGyn, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 7.) MUDr. Daniela Kordošová, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 8.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o, LSPP, Hurbanova 5, Ružomberok
- 9.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Preveticion, s.r.o., ZS Lúčky
- 10.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention s.r.o., Lipt. Teplá
- 11.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s. r. o., Lisková
- 12.) MUDr. Jozef Jakubec, MEDIKA – DMZ, s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 13.) MUDr. Beáta Drusková, ZS Liptovská Lúžna
- 14.) MUDr. Beáta Drusková, ZS Lipt. Osada
- 15.) MUDr. Emília Martinková, s.r.o., Hasičská 241/16 Ľubochňa
- 16.) MUDr. Ivona Gubalová, D. Kráľovskej 865, Likavka

- **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. František Hoffmann, FENADENT s.r.o., Lúžňanská 139, Lipt. Osada
- 2.) MUDr. Jana Duffková, La dent s.r.o., Bystrická cesta 14, Ružomberok
- 3.) MUDr. Zuzana Piklová, Z-DENT, s.r.o., Lipová Alej 266/10, Ľubochňa
- 4.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., ZŠ Kľačno, Ružomberok
- 5.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 6.) MUDr. Dionýz Jáger, Alpha - Dent, s.r.o., Lipt. Lúžna 629
- 7.) MUDr. Dana Jágerová, Alpha – Dent, Liptovská Lúžna 629
- 8.) MUDr. Ján Preisler, Madačova 6, Ružomberok

- 9.) MUDr. Ivona Mlynáriková, ORTIVA, s.r.o., K. Salvu 1985/5, Ružomberok
- 10.) MUDr. Beáta Pfefferová, Považská 4, Ružomberok
- 11.) MUDr. Anna Kaliská, ZS SCP, Bystrická 13, Ružomberok
- 12.) MUDr. Ludmila Zlatinská, s.r.o., Pánska 1301, Ružomberok
- 13.) MUDr. Peter Hyža, KARPET, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 14.) MUDr. Damián Karniš, AD7, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 15.) MUDr. Ján Záhora, 3Z ZdravézubyZáhora, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 16.) MUDr. Terézia Osvaldová, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 17.) MUDr. Monika Bollová, K. Sidora 110, Ružomberok
- 18.) MUDr. Pavol Bogyi, Havránekova 134, Ružomberok
- 19.) MUDr. Ľubomíra Mosná, Na Kamenci 36, Lipt. Teplá
- 20.) MUDr. Jarmila Natšinová, Rybárpolská 23, Ružomberok
- 21.) MUDr. Elena Remenárová, Lúčky 45
- 22.) MUDr. Ján Štalmach Š. Moyzesa 21, Ružomberok
- 23.) MUDr. Ján Štalmach, ZS Ľubochňa 232
- 24.) MUDr. Mária Schneiderová, ZS Lipt. Sliače
- 25.) MUDr. Eva Šimanská Textilná 23, Ružomberok
- 26.) MUDr. Anna Nováková, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 27.) MUDr. Mária Gáboríková, GAMADENT,s.r.o.,Považská 4, Ružomberok
- 28.) MUDr. Viera Kariková, KARIDENT,s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 29.) MUDr. Marta Halášová, Stomafix, s.r.o., D. Kráľovskej 865, Likavka
- 30.)MDDr. Štefan Straka, S-DENT, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 31.) MUDr. Jozef Skurcoňák , s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 32.) MUDr. Radoslav Ružinák, RUŽA- DENT, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 33.) MDDr. Martin Šida, Pánska 1301, Ružomberok

- **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Milan Puskeiler, Pedia Gyn s.r.o., Mostová 6, Ružomberok
- 2.) MUDR. Ľubomír Javorka, s.r.o., Dončova 17, Ružomberok
- 3.) MUDr. Bohumil Kuchyňa, Praktik Duo, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 4.) MUDr. Ján Hruška, ZDRAVSTAR, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 5.) MUDr. Miroslava Žilková, Z-GYN, s.r.o., Kačkova 4, Ružomberok
- 6.) LLK Lúčky, a.s. – LD Choč
- 7.) Doc. MUDr. Stanislav Tomáš PhD., TOM-GYN, s.r.o, Nám. Štefana Hýroša 12, Ružomberok
- 8.) MUDr. Michal Luníček, Femina L.M., s.r.o., Mostová 6, Ružomberok

- **Odborné ambulancie**

- 1.) ambulancia kožná a lekárskej kozmetiky – MUDr. Lýdia Valentovičová, K. Salvu 11/78, Ružomberok
- 2.) neurologická ambulancia s.r.o., – MUDr. Helena Psotná, Považská 12, Ružomberok
- 3.) diabetologická ambulancia – MUDr. Drahomíra Kuderová, DIACENTRUM, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 4.) interná ambulancia – MUDr. Marián Boček, Oáza relax, s.r.o., Gen. M. Vesela 5053/12A, Ružomberok
- 5.) interná ambulancia – MUDr. Eva Svozilová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok

- 6.) interná a reumatologická ambulancia – MUDr. Ivan Blahút, Madačova č. 5, Ružomberok
- 7.) urologická ambulancia – MUDr. Marián Lofaj, Prvá urologická ambulancia, s.r.o., Dončova 1455/2, Ružomberok
- 8.) kožná ambulancia – MUDr. Michaela Pavlenková, MP-DERM s.r.o., Dončova 1455, Ružomberok
- 9.) očná ambulancia – MUDr. Mária Šimanská, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 10.) očná ambulancia – MUDr. Zina Jeleníková, VISARIS, s.r.o., K.Salvu 1, Ružomberok
- 11.) očná ambulancia, SPINN CLIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 12.) očné laserové centrum, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 13.) ambulancia magnetickej rezonancie, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 14.) neurochirurgická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 15.) ortopedická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 16.) detská endokrinologická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 17.) neurologická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 18.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Eva Kordovanová, s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 19.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Pogran, Dončova 1455/2, Ružomberok

- 20.) ortopedická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 21.) denzitometria, Medical Cassovia s.r.o., MUDr. Vladimír Masaryk, ul.gen.Vesela 83, Ružomberok
- 22.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Janka Javorková, Dončova 17, Ružomberok
- 23.) imunoalergologická ambulancia - MUDr. Omar Mohamedová Eva, A. Bernoláka 4, Ružomberok
- 24.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Marián Hatala, s.r.o., Makovického 18, Ružomberok
- 25.) chirurgická ambulancia – MUDr. Stanislav Mlynárik, Považská 12, Ružomberok
- 26.) ambulancia ORL – MUDr. Gabriela Tereková, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 27.) detská neurologická ambulancia – MUDr. Ján Pajor, Považská 12, Ružomberok
- 28.) detská neurologická a neurologická ambulancia – MUDr. Andrea Tomášová, Neuroprotect, s.r.o., Š. Hýroša 12, Ružomberok
- 29.) psychologická ambulancia – PhDr. Jana Petříčková, spol.s.r.o., A. Bernoláka 12, Ružomberok
- 30.) rehabilitácia – Krekáč, s.r.o., Námestie slobody 4, Ružomberok
- 31.)ambulancia klinického psychológa pre deti a dospelých – PhDr. Jana Maťašová, Hollého 11, Ružomberok
- 32.) ambulancia klinickej psychológie, Mgr. Anna Kollárová, Ľubochňa 224

- 33.) ambulancia klinickej psychológie, PhDr. Monika Navrátilová, Námestie A. Hlinku 35, Ružomberok

- 34.) ambulancia detskej psychiatrie, MUDr. Martin Naď, Hviezdoslavova 870, Likavka

- 35.) ambulancie cievnej chirurgie, ul. Gen. M. Vesela č. 83, 034 01 Ružomberok

- 36.) dermatovenerologická ambulancia a korektívna medicína, Derma-Consulting IMG, s.r.o., Bystrická cesta 2825, Ružomberok

- 37.) neurologická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 38.) endokrinologická ambulancia – MUDr. Mikuláš Pura, Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 39.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Ján Magál, J.M.Magál s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok

IV. Ostatné činnosti

e) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV, Poradni očkovania, Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva fungovala:

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telef
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí

Zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.

- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy v pevne stanovenom termíne. Zaočkovanosť v okrese je dobrá. V 5–tich obvodoch bola zistená nižšia zaočkovanosť ako 90% na čom sa podpísalo odmietanie povinného očkovania u rodičov.

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2018 bola realizovaná beseda a prednáška pre študentov strednej zdravotníckej školy na tému „Očkovanie je individuálne právo, ale aj spoločná zodpovednosť“. Aktuálne informácie sú zverejňované na nástenke a tiež na webovej stránke úradu.

V roku 2018 sme sa podieľali na Imunologickom prehľade 2018 v SR. Cieľom imunologického prehľadu je zistiť stav imunity slovenskej populácie proti vybraným šiestim prenosným ochoreniam - osýpkam, mumpsu, ružienke, vírusovej hepatitíde A, vírusovej hepatitíde B, vírusovej hepatitíde C.

f) Špecializované činnosti

g) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými, či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na webovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2018 sme v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok zaznamenali 68 odmietnutí povinného očkovania, ktoré sme riešili predvolaním rodičov do poradne očkovania a následne dohovorom rodičom. Poradňu očkovania navštívili ôsmi rodičia. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

h) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2018 bola realizovaná beseda a prednáška pre študentov strednej zdravotníckej školy na tému „Očkovanie je individuálne právo, ale aj spoločná zodpovednosť“. Na besede sa zúčastnilo 50 študentov a 3 pedagogickí pracovníci.

Mimoriadne úlohy :

V roku 2018 bola realizovaná úloha – Imunologické prehľady 2018 v spolupráci so všeobecnými lekármi pre dospelých a všeobecnými lekármi pre deti a dorast v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Cieľom bolo zistiť stav imunity slovenskej populácie proti vybraným šiestim prenosným ochoreniam. Odobratých bolo 110 odberov krvi na vyšetrenie protilátok proti osýpkam, mumpsu, ružienke, vírusovej hepatitíde A, vírusovej hepatitíde B, vírusovej hepatitíde C. V súčasnosti prebieha vyhodnotenie laboratórnych výsledkov vzoriek krvi účastníkov imunologického prehľadu.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ – Liptovský Mikuláš			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	1867
		opakované návštevy v ohnisku	8
		počet vyšetrených osôb	1883
		zvýšený zdravotný dozor	21
		lekársky dohľad	0
		iné protiepidemické opatrenia	1
		spolu:	

2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	38
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	803
		Voda	6
		potraviny	0
		Iné	803
		spolu:	847
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	520
		zo zdravotných záznamov	10
		z laboratórnych protokolov	876
		Iné	0
		spolu:	1406
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	25
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	7090
		kontrola skladovania očkovacích látok	25
		prejednanie neúčasti na očkovaní	8
		priestupkové konanie	0
		Iné	0

		spolu:	7148
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ)	500
		zadávanie prípadov	1898
		kontrola a uzatváranie prípadov	1898
		spracovanie dotazníkov k epidémii	45
		SRV	7
		Chrípka	52
		spolu:	4400
		6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)
týždenná	52		
mesačná	12		
ročná	1		
na požiadanie	0		
príprava podkladov	52		
spolu:	116		
7.	poradenstvo a podávanie		
		v ohniskách rodinných	876

	informácii	v ohniskách kolektívnych	10
		pre verejnosť	54
		v médiach	2
		Iné	0
		spolu:	977
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa	7
		rozbor	7
		podklad	7
		stanovisko	0
		spolu:	21
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	4
		prednášky pre ZP	0
		spolu:	4
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		spolu:	0
11.	Publikačná činnosť	1. autor	0

	v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	0
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna	1
		Pasívna	6
		vypísať názov a miesto*	uvedené v aktivitách epid.odd.(bod VI)
		spolu:	7
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	1
		zber podkladov	110
		sumarizácia	110
		Analýza	0
		iné (príprava)	0
		*názov projektu: „Imunologické prehľady za SR 2019“	
		Spolu:	221

14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti	0
-----	---	---

Odbor/oddelenie epidemiológie			
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	33
		opakované návštevy	2
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	322
		odber vzoriek z prostredia	481
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	11
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	2

		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	846
16.	NN – cielená kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	0
		opakované návštevy	0
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	0
		odber vzoriek z prostredia	0
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	0
17.	Epid. vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0

18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	4
		konzultácie	4
		spracovanie	4
		kolaudácia	4
		vydanie posudkov	4
		spolu:	20
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	1
20.	Sankcie	Počet	0
21.	Rozhodnutia	Počet	40
22.	Odvolania	Počet	0

VII. Všeobecné kritéria :

Analýzy výstupov z programu EPIS

A38	a	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	46,02	0,00	0,00	34,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52
A408	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,83	0,00	1,76
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	1	4	8	12	25
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,09	53,24	102,62	128,95	44,02
A530	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,09	0,00	0,00	0,00	1,76
A539	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,09	0,00	0,00	0,00	1,76
A549	a	0	0	0	0	0	0	5	1	1	0	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	59,88	11,09	13,31	0,00	0,00	12,33
A562	a	0	0	0	0	1	4	1	1	0	0	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	34,01	112,77	11,98	11,09	0,00	0,00	0,00	12,33
A692	a	0	0	1	2	1	0	1	2	5	0	0	12
	r	0,00	0,00	35,75	72,20	34,01	0,00	11,98	22,18	66,55	0,00	0,00	21,13
A841	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	34,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
B008	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,83	10,75	3,52
B019	a	12	206	195	53	11	2	6	2	0	0	0	487
	r	2065,40	9479,98	6971,76	1913,36	374,15	56,39	71,86	22,18	0,00	0,00	0,00	857,53
B020	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,83	0,00	1,76
B023	a	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,98	11,09	13,31	0,00	0,00	5,28
B028	a	0	0	0	0	0	1	3	1	4	4	8	21
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,19	35,93	11,09	53,24	51,31	85,97	36,98
B029	a	0	0	0	1	2	1	7	1	8	6	17	43
	r	0,00	0,00	0,00	36,10	68,03	28,19	83,83	11,09	106,48	76,96	182,68	75,72
B182	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,98	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
B271	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
B278	a	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	68,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52
B279	a	0	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	46,02	0,00	0,00	102,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,04
B589	a	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	36,10	0,00	0,00	11,98	11,09	0,00	0,00	0,00	5,28
B80	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	36,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
G03	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,98	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,09	0,00	12,83	0,00	3,52
J157	a	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	46,02	35,75	36,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,28
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,18	0,00	12,83	0,00	5,28
N30	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,75	1,76
Z203	a	0	1	0	1	1	2	2	0	2	0	1	10
	r	0,00	46,02	0,00	36,10	34,01	56,39	23,95	0,00	26,62	0,00	10,75	17,61
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,09	26,62	0,00	0,00	5,28

PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE RUŽOMBEROK PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A020	3	2	0	0	2	11	4	8	7	5	4	3	49
A031	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A033	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A040	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
A045	1	5	3	3	5	4	10	5	5	2	2	3	48
A047	2	4	1	0	2	2	3	3	0	0	3	1	21
A059	0	0	0	0	0	0	42	1	0	0	0	0	43
A080	0	1	7	5	5	7	1	1	2	8	1	1	39
A081	1	1	3	1	1	0	6	3	2	0	4	2	24
A082	1	1	0	0	0	0	0	0	2	6	2	1	13
A09	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A183	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A38	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A408	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A46	2	1	3	1	2	2	5	3	2	3	1	1	26
A530	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A539	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A549	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	7
A562	0	2	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	6
A692	0	0	0	0	0	5	1	5	0	1	0	0	12
A841	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B008	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
B019	11	30	28	35	11	18	23	21	29	151	103	87	547
B020	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B023	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	3
B028	0	0	2	1	2	1	4	4	1	2	2	1	20
B029	5	3	2	4	5	5	3	5	4	2	3	2	43
B182	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B271	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1

B278	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
B279	0	0	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	4
B589	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
B80	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G03	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G630	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
M012	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3
N30	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Z203	2	0	0	2	1	0	1	3	0	1	0	0	10
Z225	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA
POHLAVIA V OKRESE RUŽOMBEROK**

Diagnoza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A020	a	23	33	56
	r	83,40	112,97	98,61
A031	a	1	1	2
	r	3,63	3,42	3,52
A033	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
A040	a	1	2	3
	r	3,63	6,85	5,28
A045	a	24	27	51
	r	87,02	92,43	89,80
A047	a	9	12	21
	r	32,63	41,08	36,98
A059	a	43	0	43
	r	155,92	0,00	75,72
A080	a	15	24	39
	r	54,39	82,16	68,67
A081	a	11	12	23
	r	39,89	41,08	40,50
A082	a	7	7	14
	r	25,38	23,96	24,65
A09	a	2	0	2
	r	7,25	0,00	3,52
A183	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A370	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A38	a	1	1	2
	r	3,63	3,42	3,52
A408	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A46	a	14	11	25
	r	50,76	37,66	44,02
A530	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
A539	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A549	a	4	3	7
	r	14,50	10,27	12,33
A562	a	3	4	7
	r	10,88	13,69	12,33
A692	a	7	5	12
	r	25,38	17,12	21,13
A841	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
B008	a	1	1	2

	r	3,63	3,42	3,52
B019	a	248	239	487
	r	899,23	818,16	857,53
B020	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
B023	a	1	2	3
	r	3,63	6,85	5,28
B028	a	5	16	21
	r	18,13	54,77	36,98
B029	a	20	23	43
	r	72,52	78,73	75,72
B182	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
B271	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
B278	a	0	2	2
	r	0,00	6,85	3,52
B279	a	3	1	4
	r	10,88	3,42	7,04
B589	a	0	3	3
	r	0,00	10,27	5,28
B80	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
G03	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
G630	a	1	1	2
	r	3,63	3,42	3,52
J157	a	0	3	3
	r	0,00	10,27	5,28
M012	a	1	2	3
	r	3,63	6,85	5,28
N30	a	0	1	1
	r	0,00	3,42	1,76
Z203	a	3	7	10
	r	10,88	23,96	17,61
Z225	a	2	1	3
	r	7,25	3,42	5,28

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY V OKRESE RUŽOMBEROK

	2018 Abs.Hod	2017 Abs.Hod	INDEX 2018/2017	PRIEMER 2013- 2017	Index 2018/P	CHOROBNOSŤ 2018	PRIEMER ch.2013- 2017
A02	56	54	1,04	51,6	1,09	98,61	90,27
A02N	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,05
A03	3	2	1,50	1,2	2,50	5,28	2,10
A040	3	14	0,21	19,2	0,16	5,28	33,59
A045	51	42	1,21	46,2	1,10	89,80	80,82
A046	0	4	0,00	2,4	0,00	0,00	4,20
A048	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,70
A05	43	0	0,00	0	0,00	75,72	0,00
A07	0	4	0,00	1,4	0,00	0,00	2,45
A08	76	76	1,00	108	0,70	133,82	188,93
A09	2	0	0,00	0	0,00	3,52	0,00
A21	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A370	1	1	1,00	3	0,33	1,76	5,25
A38	2	6	0,33	6,6	0,30	3,52	11,55
A400	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	0,70
A403	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,70
A408	1	0	0,00	0	0,00	1,76	0,00
A411	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A415	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,05
A419	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A69	12	21	0,57	8	1,50	21,13	13,99
A81	0	2	0,00	1,2	0,00	0,00	2,10
A84	1	1	1,00	1	1,00	1,76	1,75
A87	0	2	0,00	1,4	0,00	0,00	2,45
B01	487	529	0,92	386,6	1,26	857,53	676,30

B02	68	40	1,70	36,8	1,85	119,74	64,38
B15	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
B16	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,05
B182	1	0	0,00	1,2	0,83	1,76	2,10
B26	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
B27	7	6	1,17	8,4	0,83	12,33	14,69
B58	3	5	0,60	2,6	1,15	5,28	4,55
B86	0	4	0,00	5	0,00	0,00	8,75
G00	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
G630	2	3	0,67	2	1,00	3,52	3,50
M012	3	6	0,50	1,6	1,88	5,28	2,80
Z203	10	17	0,59	15,4	0,65	17,61	26,94

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ V OKRESE RUŽOMBEROK ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV

dg	Názov	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A02	a	47	59	38	52	48	23	54	79	54	56
	r	79,52	99,81	65,57	90,02	83,42	40,07	94,49	138,75	95,09	98,61
A02N	a	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,73	1,73	1,74	1,74	1,75	0,00	0,00	0,00
A03	a	0	1	0	0	2	2	0	0	2	3
	r	0,00	1,69	0,00	0,00	3,48	3,48	0,00	0,00	3,52	5,28
A040	a	29	23	37	28	27	15	27	13	14	3
	r	49,06	38,91	63,84	48,47	46,92	26,13	47,25	22,83	24,65	5,28
A045	a	56	69	52	94	62	33	35	59	42	51
	r	94,74	116,73	89,73	162,74	107,75	57,49	61,25	103,62	73,96	89,80
A046	a	0	0	0	1	3	2	3	0	4	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,73	5,21	3,48	5,25	0,00	7,04	0,00
A048	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00	1,76	0,00
A05	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	43
	r	0,00	0,00	0,00	3,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75,72
A07	a	0	1	0	0	0	2	1	0	4	0
	r	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	3,48	1,75	0,00	7,04	0,00
A08	a	45	52	87	46	54	82	158	170	76	76
	r	76,13	87,97	150,12	79,64	93,84	142,85	276,48	298,58	133,82	133,82
A09	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52
A21	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00
A27	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	1	3	0	3	0	12	0	2	1	1
	r	1,69	5,08	0,00	5,19	0,00	20,90	0,00	3,51	1,76	1,76
A38	a	1	0	2	8	4	9	7	7	6	2
	r	1,69	0,00	3,45	13,85	6,95	15,68	12,25	12,29	10,57	3,52
A400	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52	0,00
A403	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	1,76	0,00
A408	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
A410	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A411	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00
A415	a	3	0	0	0	2	0	1	0	0	0
	r	5,08	0,00	0,00	0,00	3,48	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00
A69	a	7	2	0	2	1	4	5	9	21	12

	r	11,84	3,38	0,00	3,46	1,74	6,97	8,75	15,81	36,98	21,13
A81	a	2	1	3	2	1	1	2	0	2	0
	r	3,38	1,69	5,18	3,46	1,74	1,74	3,50	0,00	3,52	0,00
A84	a	0	0	0	1	2	1	1	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,73	3,48	1,74	1,75	0,00	1,76	1,76
A87	a	0	3	0	1	1	1	1	2	2	0
	r	0,00	5,08	0,00	1,73	1,74	1,74	1,75	3,51	3,52	0,00
B01	a	513	202	61	227	767	176	142	319	529	487
	r	867,90	341,72	105,26	392,99	1332,92	306,60	248,49	560,27	931,49	857,53
B02	a	29	44	24	43	38	40	30	36	40	68
	r	49,06	74,43	41,41	74,44	66,04	69,68	52,50	63,23	70,43	119,74
B15	a	0	5	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	8,46	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00
B16	a	0	0	1	0	1	0	0	2	0	0
	r	0,00	0,00	1,73	0,00	1,74	0,00	0,00	3,51	0,00	0,00
B181	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	1	1	2	1	1	4	1	0	0	1
	r	1,69	1,69	3,45	1,73	1,74	6,97	1,75	0,00	0,00	1,76
B26	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00
B27	a	4	8	3	8	4	12	11	9	6	7
	r	6,77	13,53	5,18	13,85	6,95	20,90	19,25	15,81	10,57	12,33
B58	a	0	1	0	2	4	2	1	1	5	3
	r	0,00	1,69	0,00	3,46	6,95	3,48	1,75	1,76	8,80	5,28
B86	a	4	2	7	2	2	7	3	9	4	0
	r	6,77	3,38	12,08	3,46	3,48	12,19	5,25	15,81	7,04	0,00
G00	a	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	a	0	1	1	3	2	1	1	3	3	2
	r	0,00	1,69	1,73	5,19	3,48	1,74	1,75	5,27	5,28	3,52
M012	a	1	2	2	1	1	0	1	0	6	3
	r	1,69	3,38	3,45	1,73	1,74	0,00	1,75	0,00	10,57	5,28
Z203	a	13	19	13	20	18	17	12	13	17	10
	r	21,99	32,14	22,43	34,62	31,28	29,62	21,00	22,83	29,93	17,61

ODBOR HYGIENY DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola v roku 2018 zameraná na sledovanie hygienických podmienok v predškolských a školských zariadeniach, podmienok stravovania detí a mládeže, podmienok na uskutočňovanie zotavovacích podujatí, podmienok v ubytovacích zariadeniach pre deti a mládež, objektivizáciu faktorov pracovného prostredia v školských jedálňach a na pracoviskách praktického vyučovania a na kategorizáciu zariadení.

Okrem bežného štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2018 vykonávali aj ciele mimoriadne kontroly, s nasledovným zameraním:

- na dodržiavanie hygienických požiadaviek na vysokoškolských internátoch v Slovenskej republike
- v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež.

Taktiež sme sa v roku 2018 podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových jedál v dozorovaných zariadeniach podľa plánu, vypracovaného oddelením hygieny výživy tunajšieho RÚVZ.

Ďalšou z činností bolo sledovanie kvality piesku vo vybraných pieskoviskách regiónu Liptov (bližšie uvedené v kap. 2.2.).

V rámci výkonu ŠZD sme sa zameriavali aj na kontrolu dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov.

V roku 2018 sme sa zapojili do riešenia programov a projektov ÚVZ SR. Išlo o projekty: Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025, Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku a Monitoring obsahu kuchynskej soli v obedoch v zariadeniach školského stravovania základných škôl. Ďalej sme sa zapojili do riešenia projektu COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative), gestorom ktorého je Ministerstvo zdravotníctva SR (vyhodnotenie projektov bolo spracované samostatne).

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab.č.1)

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2018 sme sa zúčastnili XXV. ročníka vedecko-odbornej konferencie „Životné podmienky a zdravie“, Nový Smokovec.

Činnosti na úseku výchovy ku zdraviu

Na úseku výchovy ku zdraviu samostatné prednášky neboli vykonávané, priebežne sú vykonávané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (zdravá výživa v rámci zostavy jedálneho lístka, pestrosť stravy, prevencia chybného držania tela, pitný režim a pod.).

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek ÚVZ SR

V rámci plnenia úloh vyplývajúcich z požiadaviek ÚVZ SR sme spracovávali správy o plnení Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR (za rok 2018) a údaje v rámci výkazníctva (za 1. polrok a celý rok 2018).

Odborné stanoviská, expertízy

V roku 2018 bolo na základe požiadaviek obcí a iných právnických a fyzických osôb vydaných 58 odborných stanovísk a vyjadrení (problematika týkajúca sa zariadení pre deti a mládež, stravovania, elokovaných pracovísk školských zariadení, zaraďovania do siete škôl a pod.).

Odborná a metodická činnosť

V rámci odbornej metodickej činnosti boli vykonávané konzultácie, celkovo sme v roku 2018 realizovali 208 konzultácií, ktoré sa týkali zariadení pre deti a mládež a zariadení školského stravovania (riešenie hygienických nedostatkov, kapacita zariadení, spracovávanie prevádzkových poriadkov, prevádzka elokovaných pracovísk, rozvoz stravy, podmienky stravovania, organizovanie zotavovacích podujatí, legislatíva, odborná spôsobilosť osôb a pod.).

Iné činnosti

- odborné usmerňovanie študentov, ktorí v roku 2018 absolvovali na oddelení HDM odbornú prax (17 študentov III. ročníka Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku)
- účasť 2 pracovníčok oddelenia HDM na skúškach na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a administratívna činnosť súvisiaca so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti v agende WIN ASu). Za rok 2018 bolo vydaných 465 osvedčení o odbornej spôsobilosti, 29 duplikátov osvedčení, 30 rozhodnutí o vrátení správneho poplatku a 61 rozhodnutí o zastavení konania.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

Niektoré školské jedálne sa podieľajú na školskom mliečnom programe v zmysle Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 399/2008 Z.z. Tento program je realizovaný prostredníctvom školských jedální a mlieko resp. jogurty sú poskytované len pre stravujúcich sa žiakov. Do uvedeného programu bolo v roku 2018 zapojených celkovo 73 školských jedální, s počtom

stravujúcich sa žiakov 8 133. Oproti roku 2017 došlo k poklesu počtu zapojených školských jedální (v roku 2017 bolo zapojených 74 školských jedální), ale došlo k nárastu počtu zapojených žiakov (v roku 2017 bolo zapojených 6 382 žiakov). V rámci výkonu ŠZD neboli zistené nedostatky v manipulácii s mliekom resp. mliečnymi výrobkami pri realizácii tohto programu. K uvedenému prispieva aj skutočnosť, že program je zabezpečený prostredníctvom školských jedální, kde sú vytvorené vyhovujúce podmienky na skladovanie (dostatok chladiacich zariadení, dodržanie chladiaceho reťazca, kontrola doby spotreby a pod.) a manipuláciu vykonávajú pracovníci, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí.

V niektorých školských zariadeniach je realizovaná aj tzv. mliečna liga DANONE. V roku 2018 boli do ligy zapojené 2 zariadenia (v roku 2017 to boli 4 zariadenia), s počtom žiakov 197 (v roku 2017 to bolo 540 žiakov), z čoho vyplýva, došlo k poklesu počtu zapojených škôl aj žiakov.

V niektorých školách sú inštalované mliečne automaty RAJO, tieto automaty boli v našom regióne v roku 2018 prevádzkované v 5 školách a ponúkali mlieka pre 1 413 žiakov (v roku 2017 boli automaty prevádzkované v 6 školách a ponúkali mlieko pre 1680 žiakov).

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2018

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	44	44	0
ZŠ	27	27	0
SŠ	1	1	0
Iné	1	1	0
Spolu	73	73	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V regióne Liptov je celkom 128 pieskovísk, z toho 66 v predškolských zariadeniach a 62 pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Niektoré vonkajšie areály predškolských zariadení, vrátane pieskovísk, napr. v MŠ Ondrašovská, Súkromnej MŠ Lobelka, MŠ Nábřeží Dr. A. Stodolu a MŠ Agátová v Liptovskom Mikuláši, v MŠ Bernoláka v Ružomberku, v MŠ Štiavnička a MŠ Likavka, boli v roku 2018 rekonštruované. Vymenené resp. doplnené bolo záhradné vybavenie, oplatenie, opravené boli pieskoviská, vykonaná bola výmena piesku. Vo vonkajšom areáli materskej školy na Nábřeží Dr. A. Stodolu v Liptovskom Mikuláši bolo vybudované nové dopravné ihrisko. Na

všetkých verejných pieskoviskách bol v jarnom období roku 2018 doplnený, resp. úplne vymenený piesok.

V roku 2018 bolo odobratých a vyšetrených 25 vzoriek piesku, z toho 15 z pieskovísk predškolských zariadení a 10 z pieskovísk, vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Vzorky boli vyšetrené v zmysle vyhlášky č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Požiadavkám citovanej vyhlášky vyhovel 22 vzoriek, nevyhoveli 3 vzorky z pieskovísk predškolských zariadení. Jedna vzorka nevyhovela z dôvodu mikrobiálneho znečistenia piesku – prekročenia najvyššieho prípustného množstva termotolerantných koliformných baktérií a dve z dôvodu parazitárneho znečistenia piesku (v roku 2017 bolo taktiež odobratých 25 vzoriek, z toho jedna vzorka nevyhovela). Prevádzkovateľom všetkých 3 pieskovísk boli vydané pokyny na vykonanie opatrení, ktoré zabezpečia odstránenie mikrobiálneho resp. parazitárneho znečistenia piesku. Prevádzkovatelia písomne informovali RÚVZ o vykonaných opatreniach a zabezpečili, aby do doby vykonania opatrení pieskoviská neboli využívané deťmi.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2018

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
Pieskoviská v MŠ	15	1	0	2
Verejné pieskoviská	10	0	0	0
SPOLU:	25	1	0	2

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V roku 2018 bolo v prevádzke 10 školských bufetov (rovnaký počet ako v roku 2017). Do prevádzky boli uvedené 2 nové bufety a to v Základnej škole, Klačno, Ružomberok a v Strednej odbornej škole polytechnickej, Demänovská cesta, Liptovský Mikuláš. Prevádzku ukončil bufet v objekte Bankového inštitútu v Liptovskom Mikuláši a ambulatný predaj v Základnej škole s materskou školou v Likavke.

V roku 2018 sme realizovali cieľenú mimoriadnu kontrolu v bufetoch, automatoch a iných formách ambulatného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež. Vykonali sme celkom

34 kontrol. Kontrolou nebol zistený tovar, ktorý nie je možné predávať podľa § 8 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 527/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Po vykonaných cielených kontrolách možno konštatovať, že prevádzkovatelia jednotlivých automatov tieto umiestňujú v zariadeniach pre deti a mládež len na základe uzatvorenej zmluvy so štatutármi zariadení, nežiadajú príslušný RÚVZ o vydanie vyjadrenia k ich umiestneniu.

Niektorí pracovníci, ktorí zabezpečujú dopĺňanie tovaru do nápojových automatov, nie sú odborne spôsobilí. V niektorých školách, kde sú umiestnené mliečne automaty boli zistené aj nedostatky v skladovaní (nedostatočná kapacita regálov na uloženie tovaru, poškodená maľovka v miestnosti kde je tovar skladovaný a pod.). Odstránenie uvedených nedostatkov je t.č. v riešení s prevádzkovateľmi automatov.

Z bufetov sme v roku 2018 odobrali 3 vzorky lahôdkárskych výrobkov (obložených bagiet) na laboratórne vyšetrenie, z toho 1 nevyhovela, čo je 33,3 %.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. č. 2 a 3)

Celkový počet zariadení, dozorovaných oddelením HDM je 1 328 (okres Liptovský Mikuláš a okres Ružomberok). Z uvedeného počtu je 619 neštátnych zariadení.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná:

- vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež (v prevádzkach do 6 rokov, v predškolských a v školských zariadeniach a pod.)
- v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) pri všetkých typoch škôl
 - v domovoch sociálnych služieb
 - v miestach výkonu praktického vyučovania žiakov
 - v školských bufetoch
 - v školských internátoch
 - v zariadeniach a lokalitách, kde prebiehali zotavovacie podujatia
 - v telovýchovných zariadeniach, na vonkajších telovýchovných plochách
 - v zariadeniach mimoškolskej výchovy.

Celkový počet kontrol vykonaných v roku 2018 bol 360. Z toho bolo 299 kontrol vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru (tu sú zahrnuté aj kontroly dodržiavania ustanovení zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov - 59 kontrol) a 61 kontrol bolo vykonaných v rámci úradnej kontroly potravín. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na komplexné zhodnotenie hygienických podmienok v jednotlivých prevádzkach, záznamy boli vypracovávané podľa vzorov, predložených ÚVZ SR. V zariadeniach školského stravovania boli používané tzv. „check listy“. Pri kontrolách v zariadeniach školského stravovania a pracoviskách praktického vyučovania odbor cukrár bol vykonávaný aj odber vzoriek hotových pokrmov a cukrárskych výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie podľa kritérií hygieny procesu výroby a kritérií bezpečnosti potravín v súlade s PK SR. Taktiež bol v týchto zariadeniach vykonávaný aj odber sterov z pracovného prostredia. Celkový počet odobratých vzoriek v roku 2018 bol 171, z toho 46 vzoriek potravín, 100 vzoriek sterov z pracovného prostredia a 25 vzoriek piesku (uvedené v tabuľke č. 2, v kolónke č.6). V rámci 46 vzoriek potravín bolo odobraté:

6 vzoriek cukrárenských výrobkov – všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám,

3 vzorky lahôdkárskych výrobkov – z toho 1 nevyhovela mikrobiologickým požiadavkám, t.j. 33,3 % a

37 vzoriek hotových pokrmov – všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám.

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 390, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia, záväzné stanoviská, oznámenia a vyjadrenia.

V roku 2018 bolo uložených v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru 8 pokút rozhodnutím v celkovej sume 2 250,- € , 8 blokových pokút v sume 492,-€. V rámci úradnej kontroly bolo uložených 14 blokových pokút, spolu v sume 932,- €.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

ÚSEKY:

Prevádzkárne do 6 rokov (detské jasle)

Do tejto kategórie zaraďujeme zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku (predtým jasle). V regióne bolo v roku 2018 v prevádzke 5 zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku (rovnaký počet ako v roku 2017), z toho sú 3 zariadenia súkromné a 2 štátne. Kapacita týchto zariadení je 91 detí. Hygienická situácia v nich je vyhovujúca.

Materské školy

V regióne bolo v roku 2018 v prevádzke 78 materských škôl (v roku 2017 to bolo 77 materských škôl), z toho je 9 neštátnych - 5 súkromných a 4 cirkevné. Počet detí v materských školách v roku 2018 bol 3 915 (v roku 2017 bol 3 851 detí), vek detí od 2 do 6 rokov.

V roku 2018 bola uvedená do prevádzky nová súkromná materská škola Lobelka. Ide o 2-triednu materskú školu s kapacitou 38 detí. V Evanjelickej materskej škole, Komenského 3738, Liptovský Mikuláš, došlo k zvýšeniu kapacity. Materská škola sa presťahovala do nových priestorov, kde bola zriadená nová výdajná školská jedáleň a ďalšia trieda pre 20 detí (t.č. je materská škola 2-triedna, s kapacitou 40 detí). V materskej škole na Nábřeží 4. apríla v Liptovskom Mikuláši bola od septembra 2018 uvedená do prevádzky školská jedáleň (pôvodne bola prevádzkovaná výdajná školská jedáleň, strava bola privázaná zo Školskej jedálne pri Základnej škole M. R. Martákovej na Nábřeží 4. apríla v Liptovskom Mikuláši).

K zhoršeniu hygienickej úrovne predškolských zariadení za spracovávané obdobie nedošlo. V niektorých objektoch, v ktorých sú materské školy umiestnené, sa zlepšil stavebno-technický stav, vykonané bolo zateplenie objektov, vymenené boli okná (napr. v MŠ Ondrašovská 55, MŠ Nábřežie Dr. Aurela Stodolu, MŠ Agátová v Liptovskom Mikuláši, MŠ Vlchy, MŠ Pribylina). Uvedené stavebné úpravy jednak znížili energetickú náročnosť objektov a jednak zlepšili mikroklimatické podmienky. V niektorých materských školách dochádza k postupnej výmene resp. rekonštrukcii vnútorného vybavenia, výmene nábytku, podláh, osvetlenia a pod. (napr. v MŠ Ondrašovská 55, MŠ Kláštorňa, MŠ Čs. brigády, MŠ Agátová v Liptovskom Mikuláši, MŠ Vlchy, MŠ Bernoláka v Ružomberku, MŠ Biely Potok, MŠ Štiavnička, MŠ Hradná v Liptovskom Hrádku, MŠ Likavka). V niektorých materských školách bola vykonaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu (napr. v MŠ Nábřežie Dr. Aurela Stodolu, MŠ Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, MŠ Východná).

K výraznému zlepšeniu hygienických podmienok došlo v materskej škole v obci Vlachy, kde bola vykonaná rekonštrukcia priestorov. Objekt materskej školy bol zateplený, vybudovaný bol bezbariérový vstup, vymenené boli okná, podlahy, elektroinštalácia, osvetlenie a vykurovanie, priestory boli vymaľované.

Nepriaznivá situácia z dôvodu prekročenia kapacity detí bola v materskej škole v obci Komjatná. Situácia je riešená zriaďovateľom, v septembri 2018 bola začatá výstavba novej materskej školy a školskej jedálne. Predpokladané ukončenie stavby je do začiatku nového školského roku, t.j. do septembra 2019.

Základné školy

V regióne je spolu 47 základných škôl, z toho 4 cirkevné a 1 súkromná. Počet žiakov navštevujúcich základné školy v roku 2018 bol 10 292 (v roku 2017 bol 10 183 žiakov). Možno konštatovať, že hygienické podmienky sú na vyhovujúcej úrovni, za uplynulý rok nedošlo k zhoršeniu resp. havarijným situáciám v objektoch základných škôl.

K zlepšeniu stavebno-technického stavu objektov základných škôl došlo napr. v ZŠ Likavka, Základnej škole s materskou školou Okoličianska Liptovský Mikuláš, Základnej škole s materskou školou Svätý Kríž, v Základnej škole Dončová a Základnej škole Sládkovičova v Ružomberku.

Gymnázia

V regióne bolo v roku 2018 v prevádzke 6 gymnázií (rovnaký počet ako v roku 2017), z toho sú 2 cirkevné a 1 súkromné. Počet žiakov navštevujúcich tieto školy v roku 2018 bol 1 984 (v roku 2017 bol 1 994 žiakov). Hygienická situácia v nich je vyhovujúca. V roku 2018 bola realizovaná prístavba k objektu Evanjelického gymnázia na ul. Komenského v Liptovskom Mikuláši. V prístavbe bolo zriadených 6 nových učební (kmeňové aj odborné) pre potreby zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov gymnázia. K zlepšeniu podmienok došlo v gymnáziu v Liptovskom Hrádku, kde bola vykonaná výmena palubovky a svietidiel v telocvični, výmena podlahy, lavičiek a vešiakov v šatni.

Stredné odborné školy

V regióne bolo v roku 2018 v prevádzke 13 stredných odborných škôl (SOŠ), z toho je jedna cirkevná a jedna súkromná (počet SOŠ bol rovnaký aj v roku 2017). Počet žiakov v SOŠ v roku 2018 bol 3 345 (v roku 2017 bol 3 491).

K zhoršeniu hygienickej situácie v stredných školách za sledované obdobie nedošlo. Pretrváva nevyhovujúci stavebno-technický stav v školskej jedálni školy pri Strednej odbornej škole lesníckej a drevárskej v Liptovskom Hrádku. Vec je riešená so zriaďovateľom školy – Žilinským samosprávnym krajom. RÚVZ v danej veci vydal pokyn, s termínom odstránenia nedostatkov do 31.08.2019.

K zmenám došlo v strednej zdravotníckej škole, ktorá sa presťahovala do objektu Bankového inštitútu na Komenského ulici v Liptovskom Mikuláši, z dôvodu plánovanej rekonštrukcie pôvodného objektu školy na Vrubickej ulici v Liptovskom Mikuláši.

Jazykové školy

V regióne máme 8 jazykových škôl - z toho 1 štátna pri Gymnáziu M.M.Hodžu v Liptovskom Mikuláši a 7 súkromných. Počet jazykových škôl je rovnaký ako v roku 2017. Hygienické podmienky v týchto školách sú vyhovujúce.

Miesta výkonu praktického vyučovania

V roku 2018 stredné odborné školy prevádzkovali 160 pracovísk praktického vyučovania (v roku 2017 to bolo 155 PPV). PPV sú zriadené jednak pri SOŠ – ich počet je 21 a jednak PPV u iných PO a FO – ich počet je 139. Počet PPV je získaný z údajov, ktoré nám poskytli jednotlivé SOŠ. V uvedenom počte PPV sú zahrnuté aj pracoviská na duálne vzdelávanie (9 pracovísk), ktorého sa zúčastňujú žiaci Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši.

V roku 2018 bol dozor vykonaný v obidvoch cukrárskych výrobniach – miestach výkonu praktického vyučovania pri Hotelovej akadémii v Liptovskom Mikuláši a pri Spojenej škole, Scota Viatora v Ružomberku, spojený s odberom vzoriek cukrárenských výrobkov a sterov z pracovného prostredia výrobní.

Špeciálne školy

V regióne máme 12 škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s počtom žiakov 534. Počet žiakov v týchto školách stúpol (v roku 2017 bol počet žiakov 519). Z vedeného počtu škôl sú 4 internátne.

V roku 2018 bola uvedená do prevádzky nová špeciálna materská škola, v priestoroch objektu na ul. Kuzmányho 6 v Liptovskom Mikuláši, ktorý je elokovaným pracoviskom Spojenej školy, J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš. Ide o jednotriednu materskú školu s poldennou prevádzkou, s kapacitou 10 detí. Prevádzku ukončilo elokované pracovisko Špeciálnej základnej školy v detskej ozdravovni Železnô.

K zhoršeniu hygienickej situácie v priebehu roka 2018 v špeciálnych školách nedošlo.

Ku školám pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zaradujeme v zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. aj špeciálne triedy v materských, základných a stredných školách pre deti s nadaním (intelektovým resp. športovým). V regióne bolo v roku 2018 takýchto tried 8 v Základnej škole na Dončovej ulici v Ružomberku, s počtom žiakov 106.

Fakulty VŠ

V regióne boli v roku 2018 v prevádzke 4 fakulty VŠ (rovnaký počet ako v roku 2017), z toho v meste Liptovský Mikuláš 1 fakulta: Elektrotechnická fakulta - detašované pracovisko Žilinskej univerzity a v meste Ružomberok 3 fakulty pri Katolíckej univerzite v Ružomberku: filozofická, pedagogická a zdravotníctva.

Fakulty navštevovalo spolu 3 141 študentov, čo je pokles oproti roku 2017, kedy fakulty navštevovalo 3 302 študentov.

Hygienická úroveň týchto zariadení je vyhovujúca, k výrazným zmenám v hygienickej úrovni týchto zariadení za hodnotené obdobie nedošlo.

Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy

Medzi zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania zaradujeme školské kluby detí (ŠKD) a centrá voľného času (CVČ). V roku 2018 bolo v prevádzke 47 ŠKD a 37 CVČ (počet ŠKD aj CVČ je rovnaký ako v roku 2017). Školské kluby detí sú zriadené pri základných a špeciálnych školách, buď v samostatných priestoroch, prípadne sa na tento účel

využívajú kmeňové učebne. Štátny zdravotný dozor v školských kluboch detí je vykonávaný v súčinnosti s výkonom dozoru v škole.

V roku 2018 bolo prevádzkovaných 84 pracovísk ZUŠ (v roku 2017 bol počet pracovísk 81). Do prevádzky boli uvedené 3 nové elokované pracoviská ZUŠ Ludovíta Fullu v Ružomberku. Hygienická úroveň týchto škôl je vyhovujúca.

Ubytovacie zariadenia

Ubytovacích zariadení bolo v našom regióne v roku 2018 v prevádzke 20 (rovnaký počet ako v roku 2017). Od júla 2018 došlo k ukončeniu prevádzky ubytovacieho zariadenia IKAR Ružomberok. Ide o ubytovacie zariadenie Žilinskej univerzity. Taktiež bola od 1.9.2018 pozastavená činnosť školského internátu pri Strednej odbornej škole polytechnickej v Ružomberku.

K ubytovacím zariadeniam zaraďujeme všetky ubytovacie zariadenia pri stredných, vysokých a špeciálnych školách, ako aj ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež. Ubytovacia kapacita týchto zariadení je 2 099 miest, oproti roku 2017 došlo k nárastu ubytovacej kapacity z dôvodu, že v ubytovacom zariadení Blok C Katolíckej univerzity v Ružomberku boli uvedené do prevádzky priestory na III. poschodí objektu, čím došlo k zvýšeniu ubytovacej kapacity o 40 miest (celková ubytovacia kapacita Bloku C je t.č. 196 miest). Izby na III. NP boli kompletne rekonštruované (nové omietky, maľovka, podlahy, nábytok, zariaďovacie predmety v zariadeniach na osobnú hygienu).

V roku 2018 sme realizovali mimoriadnu cieleňú kontrolu ubytovacích zariadení pri vysokých školách. Celkom bolo kontrolovaných 5 vysokoškolských internátov. V žiadnom neboli zistené závažné nedostatky, ktoré by bránili ich prevádzke. V 2 zariadeniach neboli zistené žiadne nedostatky, v 3 nedostatky, ktoré sa týkali maľovania priestorov a doplnenia vybavenia izieb. Podľa vyjadrení prevádzkovateľov budú nedostatky odstraňovať postupne podľa finančných prostriedkov daného ubytovacieho zariadenia alebo po pridelení finančnej dotácie z prostriedkov Vlády SR určenej na zlepšenie pomerov ubytovania študentov.

K zlepšeniu podmienok ubytovania došlo v školskom internáte na Námestí A. Hlinku v Ružomberku, školskom internáte pri Strednej odbornej škole elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku a v ubytovacom zariadení TRIO Ružomberok (zmluvné ubytovacie zariadenie Katolíckej univerzity v Ružomberku).

V školskom internáte na Námestí A. Hlinku v Ružomberku došlo k zatepleniu celého objektu, izolácii strechy, rekonštruované boli balkóny, vymenené všetky okná, zariaďovacie predmety (WC a umývadlá) v zariadeniach na osobnú hygienu, priestory boli vymaľované a prebieha postupná výmena nábytku.

V školskom internáte pri Strednej odbornej škole elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku bola vykonaná kompletná výmena podláh v izbách a komunikačných priestoroch, vymenený bol nábytok, matrace a lôžkoviny, priestory boli vymaľované. Pretrváva nevyhovujúci stav okien a dverí na izbách – odstránenie rieši škola so zriaďovateľom – Žilinským samosprávnym krajom, na ktorý bola zaslaná žiadosť o pridelenie finančných prostriedkov.

V ubytovacom zariadení TRIO bolo vykonané maľovanie priestorov, vymenené boli posteľe a matrace, postupne prebieha výmena nábytku.

Počet ubytovaných v roku 2018 bol 1 321, čo je 62,9 % vyťaženosť (v roku 2017 bol počet ubytovaných 1 255, vyťaženosť 60,5 %). Ani v jednom ubytovacom zariadení nedošlo za sledované obdobie k prekročeniu ubytovacej kapacity.

Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

V roku 2018 bolo v prevádzke celkom 10 zariadení sociálnych služieb (v roku 2017 to bolo 9 zariadení) a to: Komunitné centrum „Nový svet – Hlboké“, Komunitné centrum vo Važci, Dom Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, Nízkoprahové centrum pre deti a rodinu v Ružomberku, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na ul. Sv. Anny v Ružomberku, Komunitné centrum na Madačovej ulici v Ružomberku, Komunitné centrum na ul. Bernoláka 18 v Ružomberku, Centrum včasnej intervencie na ul. Jefremovskej v Liptovskom Mikuláši a Detské centrum Samuel vo Važci. Do prevádzky bolo v roku 2018 uvedené nové zariadenie Služba včasnej intervencie na Námestí A. Hlinku v Ružomberku. Hygienické podmienky v týchto zariadeniach sú vyhovujúce.

V regióne je zriadených 12 detských domovov rodinného typu, v ktorých je prevádzkovaných 16 samostatných výchovných skupín (vek klientov od 0 – do 25 rokov) s celkovou kapacitou 160 miest. Sú umiestnené v rodinných domoch. Hygienické podmienky v detských domovoch sú vyhovujúce. V detskom domove v Liptovskej Porúbke bola vykonaná v roku 2018 výmena elektroinštalácie, podláh, zábradlia na schodisku a maľovanie priestorov.

V roku 2018 predložili všetky detské domovy na schválenie nové prevádzkové poriadky, ktoré mali povinnosť vypracovať a zaslať na schválenie RÚVZ v termíne do októbra 2018. Dôvodom na vypracovanie nových prevádzkových poriadkov bola novelizácia vyhlášky MZ SR č. 210/2016, ktorou sa mení vyhláška MZ SR č. 259/2008 o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia.

Špeciálne výchovné zariadenia

V regióne boli v roku 2018 v prevádzke 2 takéto zariadenia a to Diagnostické centrum v Ružomberku a Liečebno-výchovné sanatórium, Ľubochňa – dolina, v ktorých bolo umiestnených 72 detí. Hygienické podmienky v oboch zariadeniach sú vyhovujúce.

Zotavovacie podujatia a školy v prírode

V roku 2018 bolo v našom regióne organizovaných 274 zotavovacích podujatí a to: lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a detská letná rekreácia. Ich počet stúpol oproti roku 2017, kedy bolo organizovaných 241 podujatí. Problematika je bližšie popísaná v bode č. 7.

Zariadenia školského stravovania

Zariadení školského stravovania bolo v roku 2018 v prevádzke 128 (v roku 2017 to bolo 125), z toho je 90 školských jedální a 38 výdajných školských jedální. Do prevádzky boli v roku 2018 uvedené 2 nové školské jedálne pri Materskej škole Žirafka na Nábřeží 4. apríla v Liptovskom Mikuláši a pri Súkromnej materskej škole Lobelka na ul. SNP v Liptovskom Mikuláši a nová výdajná školská jedáleň pri Evanjelickej materskej škole na ul. Komenského 3738 v Liptovskom Mikuláši. Problematika školského stravovania je bližšie popísaná v bode č. 6.

Zariadenia rýchleho občerstvenia

Medzi zariadenia rýchleho občerstvenia zaraďujeme všetky formy ambulatného predaja a bufety v školách. V roku 2018 bolo v prevádzke 10 zariadení.

V zariadeniach rýchleho občerstvenia sme vykonali sme 34 kontrol, zameraných na dodržiavanie povoleného sortimentu, osobnú a prevádzkovú hygienu a odber vzoriek lahôdkárskych výrobkov.

Telocvične pri školách

Do uvedenej kategórie zaraďujeme areály na výučbu telesnej výchovy pri školách, jednak vnútorné (telocvične), ktorých bolo v roku 2018 v prevádzke 51 a jednak vonkajšie areály (multifunkčné ihriská, bežecké dráhy a pod.), ktorých bolo v prevádzke 48.

Oproti roku 2017 stúpol počet vonkajších areálov (v roku 2017 ich bolo 46), do prevádzky boli uvedené nové multifunkčné ihriská pri Základnej škole Apoštola Pavla v Liptovskom Mikuláši a pri Základnej škole s materskou školou v obci Svätý Kríž.

V roku 2018 bola vykonaná kompletná rekonštrukcia telocvične pri Základnej škole s materskou školou, Okoličianska, Liptovský Mikuláš, čím bol odstránený havarijný stav. Rekonštrukcia zahŕňala výmenu podláh, stropných podhládov, svietidiel, okien, obkladov stien, dverí, radiátorov, krytov, maľovanie a obnovu náterov zariadení. Rekonštrukcia bola vykonaná aj v zariadeniach na osobnú hygienu – umyvárkach a WC. Vymenené boli podlahy, okná, dvere, radiátory, zariadenie predmety (umývadlá, WC, sprchy), obklady stien a dlažba. K zlepšeniu hygienických podmienok došlo aj v telocvični pri Základnej škole s materskou školou v Likavke. Vymenená bola strecha na objekte telocvične a vykonaná rekonštrukcia kotolne.

Ostatné

Medzi ostatné zariadenia, ktorých je 249 (v roku 2017 to bolo 244 zariadení), boli zaradené: materské a opatrovateľské centrá, autoškoly, Akadémie vzdelávania, rekreačné zariadenia, ktoré dozoruje odd. HDM, tanečné školy, detské pieskoviská a dopravné ihriská, detské interiérové herne a pod.

Štátny zdravotný dozor bol v roku 2018 vykonávaný pravidelne v rekreačných zariadeniach, v ktorých sa uskutočňovali zotavovacie podujatia (konkrétne uvedené v kap. 6) a na vonkajších areáloch predškolských zariadení a detských ihrísk, ktorý bol spojený s odberom vzoriek piesku z pieskovísk.

Hygienické podmienky v rekreačných zariadeniach, kde prebiehajú zotavovacie podujatia sú vyhovujúce.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab.č.5)

Zmenného vyučovania sa na základných školách v školskom roku 2018/2019 nezúčastňujú žiaci žiadnej školy v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab.č.6)

Z počtu zariadení 1 318 je na verejný vodovod napojených 1 292, čo predstavuje 98,0%, 26 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj.

Problémy s kvalitou vody neboli v roku 2018 riešené, kvalita vody na odberových miestach je pravidelne kontrolovaná oddelením HŽP, s ktorým v tejto oblasti spolupracujeme.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab.č.7)

V roku 2018 sa v regióne nevyskytlo žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu.

5. Stravovanie detí a mládeže.

(tab. č. 8/a, 8/b,8/c, 8/d)

Z počtu 723 zariadení (uvedených v tab. č.8/a) má 100 vlastné stravovacie zariadenie, do 38 sa strava dováža, 337 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení (ŠJ pri MŠ, ZŠ, SOŠ, ŠI a v iných zariadeniach spoločného stravovania) a 8 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení. V kolónke č. 10 tabuľky č.8/a je celkový počet 240 zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie, v skutočnosti však ide o zariadenia v kategórii ostatné, t.j. autoškoly, materské centrá a pod.

V tabuľke č.8/b – kategorizácia zariadení spoločného stravovania sú hodnotené podmienky 100 stravovacích zariadení detí a mládeže. Z uvedeného počtu do I. kategórie bolo zaradených 70 prevádzok, do II. kategórie 29 prevádzok a do III. kategórie 1 prevádzka.

V tabuľke č.8/c – kategorizácia výdajní stravy, sú hodnotené podmienky 38 výdajní stravy, z toho 29 je zaradených do I. kategórie a 9 do II. kategórie (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č. 8/d je uvedený počet stravujúcich sa detí a mládeže. Podľa získaných podkladov k výročnej správe najmenej stravujúcich sa je medzi študentmi VŠ – z celkového počtu 3 141 študentov sa stravuje len 534, čo je 17,0% (v roku 2017 sa z počtu 3 302 študentov stravovalo 531, čo predstavovalo 16,08% študentov). Z celkového počtu 3 345 žiakov stredných odborných škôl sa stravuje len 1 092, čo je 32,65 % žiakov. Tu možno konštatovať mierny pokles počtu stravujúcich sa žiakov (v roku 2017 sa z počtu 3 491 žiakov stravovalo 1 281, čo predstavovalo 36,7%). Mierny nárast v počte stravujúcich sa žiakov je v základných školách, kde sa z celkového počtu 10 292 žiakov stravuje 7 244, čo je 70,4 % (v roku 2017 to bolo 68,5% žiakov). Mierny pokles je aj v počte stravujúcich sa žiakov gymnázií, z počtu 1 984 žiakov sa stravuje 1 036, čo je 52,2% (v roku 2017 to bolo 55,4 % žiakov). Porovnateľný je počet stravujúcich sa detí v materských školách, z počtu 3 915 detí sa stravuje 3 883, čo je 99,2% (v roku 2017 sa stravovalo 99,0 % detí). 100 % detí sa stravuje v zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku (predtým jasle).

Kapacita stravovacích zariadení nie je ani v jednom prípade prekročená. V súvislosti s plánovaným poskytovaním obedov zadarmo je však riziko, že v niektorých školských jedálňach nebudú na uvedené vytvorené vyhovujúce podmienky z dôvodu:

- nedostatočnej kapacity technologického vybavenia školských jedální (kotlov, hrncov a pod.), ale aj nevyhovujúcich priestorových podmienok v kuchyni na prípadné doplnenie vybavenia,
- nedostatočného personálneho obsadenia - dlhodobo pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaného ale aj pomocného personálu v zariadeniach školského stravovania,
- nedostatočnej stoličkovej kapacity jedálne,

- predĺženia času výdaja hotových jedál, pričom nemusí byť dodržaný časový limit na výdaj do 3 hodín od ukončenia tepelnej úpravy jedál,
- nedostatočnej kapacity skladov, chladiacich a mraziacich zariadení.

Tam, kde to v súčasnosti umožňujú hygienické podmienky a voľná výrobná kapacita, pripravuje sa strava i pre cudzích strávníkov. Výdaj stravy je vykonávaný vo vyčlenenom čase a za osobitných podmienok určených vedúcou ŠJ (podmienky stravovania cudzích strávníkov sú zahrnuté aj do prevádzkových poriadkov).

Počas roku 2018 došlo v nasledovných zariadeniach školského stravovania k zlepšeniu podmienok (modernizácií vnútorného vybavenia, doplneniu technologických zariadení, výmene okien a pod.):

- ŠJ pri Zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku, ul. Komenského, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri MŠ, Nábrežie 4. apríla, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri MŠ, Východná
- ŠJ pri MŠ, Vluchy
- ŠJ pri MŠ, Biely Potok
- ŠJ pri ZŠ s MŠ, Likavka
- ŠJ pri ZŠ Janka Kráľa, Žiarska, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri Obchodnej akadémii, Nábrežie K. Petroviča, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri Školskom internáte, Námestie A. Hlinku, Ružomberok
- VŠJ pri MŠ, Ondrašovská 55, Liptovský Mikuláš
- VŠJ pri Súkromnej materskej škole Stonožka, Vansovej, Liptovský Mikuláš
- VŠJ pri MŠ, Nábrežie Dr. A. Stodolu, Liptovský Mikuláš

V roku 2018 bolo v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) vykonaných 105 kontrol. Možno konštatovať, že dochádza k postupnej modernizácii jednotlivých stravovacích prevádzok, aj keď už nie v takom rozsahu, ako to bolo v predchádzajúcich rokoch.

Pri výkone ŠZD je kontrolovaná aj pestrosť jedálneho lístka so zameraním na obsah epidemiologicky rizikových potravín a jedál pripravovaných z nich, dodržanie energetickej a biologickej hodnoty pripravovanej stravy. Zisťované sú nedostatky v dodržiavaní percentuálneho zastúpenia dennej výživovej dávky, hlavne u detí predškolského veku (napr. podávanie len ovocia na olovrant) a v dodržiavaní zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov (nedodržanie časovej a obsahovej štruktúry jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní z dôvodu častejšieho zaraďovania hlavných jedál z mäsa, nedostatočná frekvencia jedál zo strukovín, prívarkov, v rámci pitného režimu podávanie len sladeného čaju a pod.).

V rámci úradnej kontroly potravín bolo podľa zostavených plánov odberov vzoriek (plány vzoriek pre odd. HDM a odd. HV) odobratých 37 vzoriek hotových pokrmov, z toho všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám, t.j. 100 %. Za účelom zistenia účinnosti vykonávaného čistenia a sanitácie sme vykonávali odber sterov z pracovného prostredia. Celkom sme odobrali 100 sterov.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež.

(tab. č. 9/a, 9/b)

Úroveň organizovania zotavovacích podujatí je porovnateľná s predchádzajúcim obdobím, v roku 2018 sa konalo spolu 274 podujatí a to: lyžiarske výcvikovo-výchovné kurzy, školy v prírode a letná detská rekreácia. K organizovaniu bolo vydaných 268 rozhodnutí, 1 podujatie nebolo schválené z dôvodu neskoro podanej žiadosti a 5 podujatí bolo organizovaných bez predchádzajúceho posúdenia a vydania rozhodnutia ku konaniu podujatia (v roku 2017 sa konalo 241 podujatí). Za kalendárny rok 2018 sa v regióne Liptov rekreovalo spolu 12 853 detí, čo je o 773 detí menej ako v roku 2017 (vtedy sa rekreovalo 13 626 detí).

Zotavovacie akcie prebiehali v účelových rekreačných zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu a v letných stanových táboroch.

V rámci ŠZD bolo vykonaných počas konania zotavovacích podujatí 73 kontrol. Za zistené nedostatky v zariadeniach, kde sa konali zotavovacie podujatia, boli uložené blokové pokuty v sume 932,-€ a pokuty rozhodnutím v sume 1 500,-€. Organizátorom, ktorí nepožiadali RÚVZ o vydanie rozhodnutia ku konaniu zotavovacích podujatí boli uložené pokuty v sume 750,-€.

Epidemiologická situácia počas zotavovacích podujatí bola v roku 2018 priaznivá, nevyskytla sa žiadna epidémia.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

V roku 2018 pokračoval v regióne Liptov trend obnovy objektov a zvyšovania hygienickej úrovne prevádzok, avšak už v menšom rozsahu ako tomu bolo v predchádzajúcich rokoch. Zriaďovatelia, prípadne prevádzkovatelia sa touto problematikou zaoberajú a riešia ju postupne vo vzťahu k ekonomickej situácii. Vypracovávajú projekty na získavanie prostriedkov z fondov EÚ a zo Žilinského samosprávneho kraja, jednak na úpravy objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti (zatepl'ovanie, výmena okien a dverí), jednak na úpravy za účelom zvýšenia hygienickej úrovne vnútorných priestorov (výmena podláh, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu vrátane výmeny zariadení predmetov a pod.) a vytvorenia podmienok pre imobilných žiakov (vybudovanie bezbariérových vstupov).

Konkrétne školské zariadenia, v ktorých boli v roku 2018 vykonané stavebné úpravy resp. rekonštrukčné práce na zlepšenie hygienických podmienok, sú uvedené pri jednotlivých typoch zariadení pre deti a mládež, v špeciálnej časti, kapitola Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež.

K modernizácií dochádza aj v zariadeniach školského stravovania. Vykonávajú sa úpravy a dopĺňa sa technologické vybavenie tak, aby tieto zariadenia vyhovovali požiadavkám, uvedeným vo vyhláske č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania. Konkrétne sú stravovacie prevádzky, v ktorých došlo k zmenám, uvedené v textovej časti, v bode 5. Stravovanie detí a mládeže.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež.

V roku 2018 sa v zariadeniach pre deti a mládež vyskytla 1 epidémia, išlo o nasledovné:

Epidemický výskyt rotavírusovej gastroenteritídy v Materskej škole, Vranovská, Liptovský Mikuláš

Išlo o potvrdenú rotavírusovú enteritídu. Z celkového počtu 80 detí a 16 osôb personálu ochorelo 9 detí (personál bez ťažkostí). Prvé príznaky ochorenia u dvoch detí boli evidované 17.05.2018, dominujúce príznaky ochorenia boli vracanie, febrility, bolesti brucha. Dve deti boli hospitalizované na detskom oddelení LNsP Liptovský Mikuláš, s potvrdeným rotavírusom v stolici. Pracovníkmi RÚVZ bol dňa 22.05.2018 vykonaný štátny zdravotný dozor a nariadené boli protiepidemické opatrenia.

Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Celkový počet vykonaných kontrol fajčenia:	59
Počet uložených sankcií na základe priestupkového konania:	0
Výška pokút v rámci priestupkového konania:	0
Počet uložených sankcií v rámci správneho konania:	0
Výška pokút v rámci správneho konania:	0

Publikačná a prednášková činnosť za odbor príslušného RÚVZ v SR - HDM

**1. Konkrétnu publikačnú činnosť uvádzať podľa normy STN ISO 690,
Bibliografické odkazy - 0**

2. Prednášková činnosť – 1

Ústavný seminár na tému Zotavovacie podujatia

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplyvajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odbor- níkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo- komunikač- nými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
3	58	0	3/721	208	0	0	2	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	3	1	0	0	0	2
2.	Materské školy	78	9	29	0	0	15	13
3.	Základné školy	47	5	8	0	0	0	5
4.	Gymnázia	6	3	3	0	0	0	3
5.	SOŠ ^{b)}	13	2	2	0	0	0	3
6.	Jazykové školy	8	7	0	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	160	136	3	0	0	6	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	20	0	1	0	0	0	2
9.	Fakulty vysokých škôl	4	3	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	168	78	5	0	0	0	5
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	20	7	10	0	0	0	1
12.	ZSS + zar. soc. kurately	22	8	3	0	0	0	7
13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	5	2	0	0	0	3
14.	Zot. poduj. + ŠvP	268	262	73	0	0	0	269
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	128	16	105	0	0	137	40
16.	Zar. rýchleho občerstv.	10	7	14	0	0	3	8
17.	Telocvične pri školách	99	4	2	0	0	0	1
18.	Ostatné	249	64	99	0	0	10	29
SPOLU:		1318	619	360	0	0	171	390

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet nešťátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov
 - a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	3	5	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	78	9	67	85,9	11	14,1	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	5	37	78,7	10	21,3	0	0	0	0
4.	Gymnázia	6	3	2	33,3	4	66,7	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	2	6	46,2	7	53,8	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	8	7	6	75	2	25	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	160	136	102	63,8	55	34,4	3	1,9	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	20	0	18	90	2	10	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	4	3	3	75	1	25	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk.	168	78	123	73,2	45	26,8	0	0	0	0
	vých. a vzdel. + ZUŠ										
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	20	7	10	50	9	45	1	5	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	22	8	20	90,9	2	9,1	0	0	0	0

13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	5	12	92,3	1	7,7	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	268	262	230	85,8	32	11,9	6	2,2	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	128	16	93	72,7	34	26,6	1	0,8	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	10	7	5	50	5	50	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	99	4	48	48,5	50	50,5	1	1	0	0
18.	Ostatné	249	64	219	88	30	12	0	0	0	0
S P O L U:		1318	619	1006	76,3	300	22,2	12	0,9	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.		SOŠ	5	665	525	78,9	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	8	1133	600	52,9	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	1	13	13	100	0	0
6.		ZŠ	2	85	58	68,2	0	0
7.		SŠ	1	75	13	17,3	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		3	128	112	87,5	0	0
	SPOLU		20	2099	1321	62,9	0	0

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
L.Mikuláš	23	0	5438	644	0	0	0	0
Ružomberok	24	0	4854	603	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2018/19	47	0	10292	1247	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2017/18	47	0	10183	1229	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tabuľka

č.6

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	78	78	100	0	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	47	100	0	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnaziá	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOS ^{b)}	13	13	100	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	8	8	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	160	160	100	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	20	20	100	0	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	4	4	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	168	168	100	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	20	19	95	1	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	22	22	100	0	0	0	0	0	0	0

13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	12	92,3	1	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	268	252	94,0	16	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	128	126	98,4	2	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	10	10	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	99	99	100	0	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	249	243	97,6	6	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		1318	1292	98,0	26	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj
(rozvod vody)
5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody

v percentách

7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
v percentách
9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody

- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdikou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	1	20	4	80	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	78	41	52,6	27	34,6	10	12,8	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	31	65,9	6	12,8	10	21,3	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	6	3	50	0	0	3	50	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	53,8	0	0	6	46,2	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	20	3	15	1	5	16	80	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	4	1	25	0	0	3	75	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	20	1	5	0	0	11	55	8	40	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	15,4	0	0	11	84,6	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	268	1	0,4	0	0	267	99,6	0	0	0	0
11.	Ostatné	249	9	3,6	0	0	0	0	0	0	2406	96,4
S P O L U:		723	100	13,8	38	5,3	337	46,6	8	1,1	240	33,2

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
 2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
 3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
 4. počet zariadení s dovozom stravy
 5. počet zariadení s dovozom stravy v %
 6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
 7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
 8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
 9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
 10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
 11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %
- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	78	41	34	82,9	7	17,1	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	31	26	83,9	5	16,1	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	6	3	1	33,3	2	66,7	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	2	28,6	4	57,1	1	14,3	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	20	3	0	0	3	100	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	4	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	20	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	268	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	249	9	4	44,4	5	55,6	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		723	100	69	70,0	29	29,0	1	1,0	0	0	0	0

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	78	41	34	82,9	7	17,1	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	31	26	83,9	5	16,1	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	6	3	1	33,3	2	66,7	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	2	28,6	4	57,1	1	14,3	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	20	3	0	0	3	100	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	4	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	20	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	268	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	249	9	4	44,4	5	55,6	0	0	0	0	0	0

S P O L U:	723	100	69	70,0	29	29,0	1	1,0	0	0	0	0
------------	-----	-----	----	------	----	------	---	-----	---	---	---	---

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

S P O L U:	723	38	29	76,3	9	23,7	0	0	0	0	0	0
------------	-----	----	----	------	---	------	---	---	---	---	---	---

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež

a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	91	91	100
2.	Materské školy	3915	3883	99,18
3.	Základné školy	10292	7244	70,38
4.	Gymnáziá	1984	1036	52,22
5.	SOŠ ^{b)}	3345	1092	32,65
6.	Špeciálne školy ^{c)}	534	266	49,81
7.	Fakulty vysokých škôl	3141	534	17,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1133	600	52,96
9.	Špeciálne vých. zariadenia	72	72	100
10.	Zot. poduj. + ŠvP	12853	12853	100
11.	Ostatné	0	0	0
S P O L U:		37360	27671	74,07

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	24	24	0	1252
2	školy v prírode	132	131	1	5515
3	Iné	2	2	0	83
SPOLU:		158	157	1	6850

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	101	96	5	5312
2	školy v prírode	4	4	0	310
3	Iné	5	5	0	381
SPOLU:		110	105	5	6003

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

HYGIENA VÝŽIVY

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I. HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

Počet zamestnancov: 5

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie: VŠ – II.stupňa – (1 – MUDr., 1 – Ing.) .

<i>Meno, priezvisko, titl.</i>	<i>Rok nástupu na RÚVZ</i>	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
MUDr. Iveta Triznová	1.10.1993	áno			
Ing. Žaneta Šrollová	1.8.2010	áno			
Bc. Alžbeta Muriňová	12.11.2018		áno		
Eva Voštinárová	1.8.1983				áno
Nina Voskárová	1.5.1995				áno

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Celoslovenská prac.porada ved.odb. a odd.HV	porada	3.- 4.12.2018	Hotel Krym Trenč.Teplice	ÚVZ SR	1
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žil.kraja	porada	15.03.2018	RÚVZ Žilina	RÚVZ L.Mikuláš	1
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žil.kraja	porada	18.09.2018	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre HV	porada	13.02. - 14.02.2018	Hotel Krym Trenč.Teplice	ÚVZ SR	1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre HV	porada	16.05.- 17.05.2018	Hotel Toliar Štrbské Pleso	ÚVZ SR	1
Celoslovenská pracovná porada pracovníkov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickým i výrobkami	porada	13.03.- 14.03.2018	Hotel Metropol Spišská Nová Ves	ÚVZ SR	3
XXVI.ved.-odb.konf. „Životné podmienky a zdravie“	konferencia	01.-03.10.2018	Kongresové centrum Kúpeľov Nový Smokovec	ÚVZ SR	4

Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre HV	porada	25.09.- 26.09.2018	Hotel Krym Trenč.Teplice	ÚVZSR	1
Obalové materiály	seminár	13.11.2018	RÚVZ Poprad	RÚVZ Poprad	2
Obaly pre potraviny a kozmetiku Veltrh Brno	konferencia	27.02.2018	Veltrh Brno	ÚVZSR	3

A. Odborní zamestnanci pripravili prednášky: **0**

Aktivity v médiách: **0**

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – počet **620**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, vrátane iných komisií, v ktorých zastupuje odborný zamestnanec úrad – počet **2**

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ v Liptovskom Mikuláši – oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch: Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3.1.1 Posudková činnosť

Počet vydaných súhlasných rozhodnutí: **266** nesúhlasných: **0**

Počet vydaných súhlasných záväzných stanovísk: **32** nesúhlasných: **0**

Počet zastavení konania: **25**

Počet odvolaní: **1**

Veľmi významné potravinárske podniky s rozsahom pôsobnosti presahujúcim región neboli uvádzané do prevádzky.

3.1.2 Kontrolná činnosť

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z. – **360 - ŠZD +269 - ÚKP, spolu 629 kontrol**
- b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov - **162**

- **kontroly na základe podnetov/st'ažností** - celkový počet podnetov/kontrol: **46 / 38**
- počet opodstatnených: 22
- neopodstatnených: 16
- odstúpených: 8
- riešenie podnetov bolo podľa zákona č. 355/2007Z. z. - 36
- podľa zákona č.152/1995 Z. z. – 10
- predmetom šetrenia podnetov bola vo väčšine prípadov:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena v ZSS
- zdravotné problémy po konzumácii pokrmov v ZSS
- nedostatočná prevádzková hygiena v ZSS
- zápachajúca voda, kanalizačný zápach
- poskytovanie stravovacích služieb v neskolaudovanej kuchyni
- nekvalitné suroviny
- nekvalitné skladovanie surovín a príprava jedál
- nelegálna stavba zariadení na osobnú hygienu
- výskyt hlodavcov
- prevádzkovanie ZSS bez predchádzajúceho odsúhlasenia
- potraviny po dobe spotreby
- klamlivý zavádzajúci názov výrobku
- nehygienická manipulácia bez rukavíc
- nepravdivé tvrdenie o schopnosti liečenia
- senzoricky zmenené mäso
- žalúdočné ťažkosti po konzumácii jedla
- absencia bezplatných zariadení na osobnú hygienu
- prevoz výrobkov v aute bez chladiaceho zariadenia
- zmiešanie arómy s liehovinou a výskyt mastných flákov

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2018 vykonané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2018, ktoré boli upravené na podmienky regiónu.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. Epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky zmrzlina)
2. Potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. Výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. Prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. Bezgluténové potraviny
6. Potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. Potraviny na báze GMO
8. Ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone úradnej kontroly bola sústredená pozornosť na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Počet podnikateľských subjektov: 1760 (HV: 1613 HDM: 147)

Počet kontrol: 713 (HV: 629 HDM: 84)

Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami: 93, z toho v sektore služieb: (HV: 81 HDM: 12)

Počet nezhôd ÚK: 179 (HV: 165 HDM: 14)

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami, obalovými materiálmi

Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobkov:

- počet vyhovujúcich kontrol ÚK: 291 (HV: 250 HDM: 41)
- počet vyhovujúcich kontrol ZSS: 458 (HV: 386 HDM: 72)
- celkový počet odobratých vzoriek: 312 (HV: 267 HDM: 45)

Frekvencia a typy nezhôd

Nebalená zmrzlina HV 15 nezhôd Počet: 45

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 1
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 1
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné - označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – 0, používanie farbív, ktoré nie sú v zmrzlinách povolené - 0, odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hod – 12

Minerálne a pramenité vody pre dojčatá HV nezhody 0 Počet: 1

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Potraviny na osobitné výživové účely HV nezhody 0 Počet: 98

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0

- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Výživové doplnky HV nezhody 0 Počet: 96

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Prídavné látky HV nezhody 0 Počet: 2

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Arómy HV nezhody 0 Počet: 2

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami HV nezhody 0 Počet: 6

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Analýza nezhôd

Nebalená zmrzlina

- **v odbornej spôsobilosti**
 - nedokladovaná odborná spôsobilosť u jednej osoby
- **v označovaní**
 - niektoré suroviny neoznačené v kodifikovanej podobe štátneho jazyka
- **vo výsledovateľnosti**
 - nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom
- **odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hod**
 - vzorky zmrzliny neboli odobraté a odložené na dobu 48 hodín zo dňa ich výroby

Potraviny na osobitné výživové účely – nedostatky nezistené

Výživové doplnky – nedostatky nezistené

Minerálna a pramenitá voda pre dojčatá - nedostatky nezistené

Prídavné látky - nedostatky nezistené

Arómy – nedostatky nezistené

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

V r.2018 úradné kontroly prebiehali nasledovne:

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek.
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvádzanie materiálov a predmetov určených na styk s potravinami na trh.
3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.
4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.
5. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

Ad.1) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 3 (1 distribučná sieť+ 2 ZSS), počet odobratých vzoriek: **6** (2 vzorky polystyrénové menu boxy, 4 vzorky – výrobky z bambusu alebo z bambusových vlákien).

Dňa 03.08.2018 boli vykonané odbornými pracovníčkami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v L. Mikuláši (ďalej RÚVZ) odbery obalových materiálov určených na styk s potravinami v nasledovných prevádzkach:

Predajňa Everland, Kamenné pole 4449/3, Liptovský Mikuláš, konkrétne:

- *Kuchynská pomôcka 3 pcs BAMBOO KITCHEN TOOLS* č.5903-5905
- *Kuchynská pomôcka 2 pcs BAMBOO KITCHEN TOOL* č.5908-5910
- *Špajle bambusové jednostranne hrotené* č.5907
- *Bambusové napichovadlá BAMBOO SKEWERS* č.5906

Testované vzorky v parametri – obsah formaldehydu v 1. a 3. výluhu vzorky do 3% kys.octovej **spĺňajú požiadavky** nariadenia Komisie (EÚ) č.10/2011 zo 14. januára 2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a jeho dodatkov nariadenia Komisie (EÚ) č.1282/2011, nariadenia Komisie (EÚ) č.1183/2012, nariadenia Komisie (EÚ) č.202/2014, nariadenia Komisie (EÚ) č.174/2015, nariadenia Komisie (EÚ) č.2016/1416, nariadenia Komisie (EÚ) č.2017/752, nariadenia Komisie (EÚ) č.2018/79, nariadenia Komisie (EÚ) č.2018/213 a nariadenia Komisie (EÚ) č.2018/831.

Marino restaurant, Kamenné pole 4449/3, L.Mikuláš, konkrétne:

- Menu box nedelený, 241x207x69 mm, výrobca: Wimex s.r.o., Broumovská 72, CZ-547 01 Náchod

Reštaurácia Veža, Kamenné pole 4558/14, L.Mikuláš, konkrétne:

- Menu box 2-dielny, 241x207x69 mm, výrobca: Wimex s.r.o., Broumovská 72, CZ-547 01 Náchod

Výsledky 2 testovaných vzoriek (menu boxy) v parametri styren, ešte neboli doručené RÚVZ.

Laboratórne analýzy boli vykonané v akreditovanom špecializovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Poprade v rámci plnenia Viacročného plánu úradnej kontroly „Materiály a predmety určené na styk s potravinami“.

Ad.2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – 6 (výrobcovia)

- zameranie úradných kontrol na označovanie, skladovanie a požadovanú dokumentáciu výrobkov. Nedostatky neboli zistené. Kontroly boli vykonané v súlade s požiadavkami Nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá a Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS.

Ad.3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď. – nebol vykonaný monitoring a odber materiálov v rámci harmonogramu odberu vzoriek.

Ad.4) Výkon auditov SVP u výrobcov obalových materiálov

- v r.2018 nebol vykonaný audit

Ad.5) Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov

- bola vykonaná a zaslaná e- mailom do RÚVZ so sídlom v Poprade dňa 15.01.2018

V okrese L.Mikuláš a Ružomberok sa nachádza **6** prevádzok výrobcov a spracovateľov obalových materiálov určených na priamy a nepriamy styk s potravinami.

1. Obaly Solo s.r.o., Tatranská cesta 3, 034 01 Ružomberok – areál MONDI SCP

spracovateľ papiera extrúziou a potlačou určeného na styk s potravinami, hlavné výrobky: papier s nánosom polyetylénu – SOLOCOAT, papier s nánosom polypropylénu SOLOPROP, potlačené papiere na priamy a nepriamy styk s potravinami, výrobné procesy sú certifikované podľa ISO 9001, ISO 14 000, OHS AS 18 001:2008, ISO 9001:2008, ISO 14 001:2004. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, tlačiarenské farby sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov, prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

2. Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, 034 01 Ružomberok – areál MONDI SCP

- sortiment výroby: baliaci materiál pre potravinárske účely: ADVANTAGE WHITE SUPRAKRAFT – biely klasický vrecový papier, ADVANTAGE SMOOTH WHITE – hladký klasický vrecový papier, PROVANTAGE SUPRAWHITE – linerový papier (krabice na pizzu) na priamy a nepriamy styk s potravinami. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva. Technológia výroby prebieha podľa ISO 9001 – 2000, OHSAS 18 001, ISO 14 001. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode (ISEGA, Nemecko) odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, chemické látky sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

3. FLEXOPRINT s.r.o., Bystrická cesta 69, 034 01 Ružomberok

– tlač a kaširovanie obalových materiálov určených na priamy a nepriamy styk s potravinami, fólia BOPP, ELDPE, PET (polyester), papier + ELDPE (nízko hustotný polyetylén), štvorvrstvový papier + ELDPE + Al + ELDPE, výstupné produkty: TENOLAN –biaxiálne orientované polyesterové fólie, biaxiálne orientované polypropylénové fólie, 4-vrstvový laminát zložený z natieraného papiera kombinovaného s vrstvou polyetylénu, hliníka a polyetylénu, natieraný papier Pd SIMCASTOR (KRAFT) s nánosom polyetylénu, strojne hladený papier s nánosom polyetylénu – SOLOCOAT, obalové fólie z HDPE typ mikrotén číry a potlačený. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva, výroba sa uskutočňuje na základe objednávok jednotlivých odberateľov v rámci SR a ČR. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, tlačiarenské farby sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov.

4. K&M a .s., J.Rumana 7/41, Lipt.Mikuláš

- papierové a fóliové etikety pre potravinársky priemysel (nealkoholické nápoje...), obalové materiály zložené z biaxiálne orientovaných polypropylénových fólií – nepotlačené a potlačené, transparentné, biele, matné a metalizované, jednoduché alebo skaširované určené na styk s potravinami, papierové etikety určené na nepriamy styk s potravinami, laminácia fólií a ich následná potlač farbivami, výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

5. INVENTIVE, s.r.o., Pri železnici 50, 033 01 L.Hrádok

- výroba plastov, foriem a obalov z plastov pre kozmetický, potravinársky a automobilový priemysel, obaly na kozmetické výrobky, kelímky, medzivrchnáky, uzávery, vrchnáky na nepriamy styk s potravinami, plastové okrasné kryty na fľaše nápojov – 1 druh na nepriamy styk s potravinami, výroba plastov pre autom. priemysel, výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

6. AMOS-SERVICES s.r.o., Hlavná 276, 935 31 Horná Seč – prevádzka: plniareň Korytnica

669

- plniareň prírodnej liečivej vody, pramenitej vody, dojčenskej pramenitej vody, balenej pitnej vody Korytnica

- vyfukovanie PET fliaš

Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva, vyhlásenie o zhode bolo predložené na výlisky.

RASFF systém pre potraviny a krmivá – hlásenia – 9; kontrol – 30

1. Babylove ovocný príkrm jahoda, malina, jablko od 4. mesiaca

Na základe žiadosti ÚVZ SR č.: OHVBPKV/660/2018/Jo, zo dňa 09.01.2018 týkajúcej sa informácie zaslanej z dm drogerie markt, s.r.o., Na pántoch 18, Bratislava o stiahnutí výrobku **Babylove ovocný príkrm jahoda, malina, jablko od 4. mesiaca, 190 g, dátum minimálnej trvanlivosti (DMT) do 05.07.2019** z trhu v Slovenskej republike, z dôvodu preventívnej ochrany spotrebiteľa, nakoľko pri vlastných kontrolách boli v príkrme **nájdene zvyšky čistiaceho prostriedku s obsahom chlóru**, boli dňa 12.01.2018 a dňa 15.01.2018 vykonané 3 úradné kontroly potravín v prevádzkach dm drogerie markt nachádzajúcich sa v regióne Liptov so zameraním na overenie stiahnutia predmetného výrobku z trhu.

Počas kontrol bolo zistené, že vyššie uvedený výrobok v prevádzkach dm drogerie markt bol stiahnutý z predaja, a to:

1. dm drogerie markt – filiálka 204, Kamenné pole 4449/3, Liptovský Mikuláš:
5 ks s DMT do 05.07.2019 a 4 ks s DMT do 23.05.2019
2. dm drogerie markt – filiálka 196, 1. Mája 41, Liptovský Mikuláš:
5 ks s DMT do 05.07.2019 a 1 ks s DMT do 23.05.2019
3. dm drogerie markt – filiálka 134, Podhora 48, Ružomberok:
6 ks s DMT do 05.07.2019 a ks s DMT do 23.05.2019

Na základe pokynov z centrály boli v predmetných prevádzkach stiahnuté všetky šarže predmetného výrobku.

Stiahnuté výrobky z predaja boli v každej kontrolovanej prevádzke zabalené do kartónovej krabice, skladované oddelene od ostatného tovaru. Výrobky boli likvidované vrátením do centrálného skladu dm drogerie markt, Ďiaľničná cesta 2, Senec.

2.Preventívne sťahovanie dojčenskej mliečnej výživy Amilk Bifido

Na základe žiadosti ÚVZ SR č.: OHVBPKV/18/2018/Ht, zo dňa 10.01.2018 týkajúcej sa informácie o preventívnom sťahovaní dojčenskej mliečnej výživy Amilk Bifido z trhu, z dôvodu podozrenia na bakteriálnu kontamináciu. Informáciu zaslala Dr. Max Pharma s.r.o., Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1, ČR. Predmetnú detskú výživu umiestňuje na trh spoločnosť MIRAKL, a.s., Digital Park II, Einsteinova 23, 851 01 Bratislava – mestská časť Petržalka.

Išlo o nasledovné výrobky:

Amilk Bifido 1, počiatočná mliečna výživa, balenie: 2 x 300 g, šarža: 17C0012408 a 17C0013590, dátum minimálnej trvanlivosti: 27.02.2019 a 03.10.2019;

Amilk Bifido 2, následná mliečna výživa, balenie: 2 x 300 g, šarža: 17C0012709 a 17C0012332, dátum minimálnej trvanlivosti: 04.05.2019 a 15.02.2019;

Amilk Bifido 3, sušená mliečna výživa pre malé deti, balenie: 2 x 300 g, šarža: 17C0012626 a 17C0013238, dátum minimálnej trvanlivosti: 06.04.2019 a 07.08.2019.

Všetky uvedené výrobky boli od výrobcu: Lactalis Nutrition Santé, Parc d'activités de Torcé, Secteur Est, 35370 Torce, Francúzsko.

Dňa 12.01.2018, 15.01.2018 a dňa 17.01.2018 bolo vykonaných 11 úradných kontrol potravín v sieti lekární Dr. Max nachádzajúcich sa v regióne Liptov so zameraním na overenie stiahnutia predmetných výrobkov z trhu.

Počas kontrol bolo zistené, že vyššie uvedené výrobky boli v lekárňach Dr. Max v regióne Liptov stiahnuté z predaja, a to:

Amilk Bifido 1, počiatočná mliečna výživa, balenie: 2 x 300 g:

- šarža: 17C0012408, DMT 27.02.2019 v počte 27 ks stiahnutých z predaja lekárňami a 8 ks vrátených od spotrebiteľov

Amilk Bifido 2, následná mliečna výživa, balenie: 2 x 300 g:

- šarža: 17C0012709, DMT 04.05.2019 v počte 16 ks stiahnutých z predaja lekárňami
- šarža: 17C0012332, DMT 15.02.2019 v počte 20 ks stiahnutých z predaja lekárňami a 7 ks vrátených od spotrebiteľov

Amilk Bifido 3, sušená mliečna výživa pre malé deti, balenie: 2 x 300 g:

- šarža: 17C0012626 DMT 06.04.2019 v počte 4 ks stiahnutých z predaja lekárňami a 6 ks vrátených od spotrebiteľov
- šarža: 17C0013238, DMT 07.08.2019 v počte 44 ks stiahnutých z predaja lekárňami a 5 ks vrátených od spotrebiteľov

Na základe interných pokynov boli v predmetných prevádzkach stiahnuté všetky šarže predmetných výrobkov.

Okrem nahlásených šarží predmetných výrobkov boli v lekárňach stiahnuté výrobky aj ďalších šarží, a to:

Amilk Bifido 1, počiatočná mliečna výživa, balenie: 2 x 300 g:

- šarža: 16C0011770 DMT 19.10.2018 v počte 1 ks vrátený od spotrebiteľa
- šarža: 17C0012274 DMT 30.01.2019 v počte 7 ks stiahnutých z predaja lekárňami a 3 ks vrátené od spotrebiteľov

Amilk Bifido 2, následná mliečna výživa, balenie: 2 x 300 g:

- šarža: 16C0011771 DMT 20.10.2018 v počte 2 ks stiahnuté z predaja lekárňami

Stiahnuté výrobky z predaja boli v každej kontrolovanej prevádzke skladované oddelene od ostatného tovaru. Výrobky budú likvidované vrátením do distribučnej spoločnosti PHOENIX zdravotnícke zásobovanie a.s., Moyzesova 37, Zvolen.

3. Sťahovanie mrazenej zeleniny z Belgicka v súvislosti s nákazou Listerie monocytogenes

Na základe žiadosti ÚVZ SR č.: OHVBP KV/5673-3/2018/Jo, zo dňa 25.07.2018 týkajúcej sa sťahovania mrazenej zeleniny z Belgicka v súvislosti s nákazou Listerie monocytogenes v nadväznosti na zaslané výstražné oznámenie RASFF č. 2018.1933, kedy na Slovensko boli dodané výrobky – **Summertime mixed vegetable 4x2,5 kg Ping a Peas F 4x2,5 kg Ping, distribuované spoločnosťou HO&PE FAMILY s. r. o., Priemyselná ulica 1, 059 51 Poprad-Matejovce**, bola dňa 27. 07. 2018 vykonaná jedna úradná kontrola potravín podľa distribučných zoznamov, so zameraním na overenie stiahnutia predmetných výrobkov z trhu. V regióne Liptov sa nachádzal 1 odberateľ (Eko–šport hotel Björnson, Demänovská dolina).

Počas kontroly bolo zistené, že vyššie uvedené výrobky sa v predmetnom zariadení nenachádzali. Súčasne bolo zistené, že odberateľ nebol o nevyhovujúcich výrobkoch informovaný od dodávateľa.

4. Výstražné oznámenie Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. 2018.2035 Salmonella enterica serovar Thypimurium – bravčová sviečkovica s palcom bez retiazky IVP mrazená

Dňa 24. 7. 2018 bolo z ÚVZ SR zaslané predmetné oznámenie č. 2018.2035 a žiadosť o vykonanie kontrol.

Dňa 25.07.2018 pracovníci RÚVZ kontaktovali prevádzkovateľov podľa zaslaných distribučných listov telefonicky, taktiež elektronicky. Dňa 27.07.2018 bola vykonaná pracovníkmi RÚVZ úradná kontrola potravín na základe odpovedí.

Z e-mailových výziev (3 kontroly) a z úradnej kontrol potravín (1 kontrola) neboli v regióne Liptov zistené potraviny hlásené v RASFF č. 2018.2035.

Úradná kontrola bola vykonaná v Hoteli Grand v Jasnej, do ktorého bola stiahnutá z Reštaurácie Rotunda na Chopku bravčová sviečkovica od predmetného výrobcu v množstve 30 kg (ako bolo uvedené v distribučnom zozname poskytnutom RVPS), avšak pracovníkmi RÚVZ bolo zistené, že nešlo o predmetnú závadnú šaržu.

5. Výstražné oznámenie Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. 2018.0216 – Listeria monocytogenes v mrazenej sladkej kukurici a informácia „News 17-849“ Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) z 30. 11. 2017

Dňa 13.07.2018 bolo z ÚVZ SR zaslané výstražné oznámenie Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. 2018.0216 – Listeria monocytogenes v mrazenej sladkej kukurici.

Zároveň bola RÚVZ dňa 13.07.2018 z ÚVZ SR zaslaná informácia „News 17-849“ Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) z 30. 11. 2017, ktorú vytvorila Európska komisia – Vypuknutie nákazy Listeria monocytogenes IVB, ST6. Vypuknutie infekcií spôsobených invazívnou baktériou Listeria monocytogenes, potvrdených sekvenáciou celého genómu (WGS) a spojených s konzumáciou mrazenej kukurice a prípadne s inou zmrazenou zeleninou, sa od roku 2015 vyskytlo v piatich členských štátoch EÚ (Rakúsko, Dánsko, Fínsko, Švédsko a Spojené Kráľovstvo). K 15. júnu 2018 bolo hlásených 47 prípadov a 9 úmrtí súvisiacich s infekciou (úmrtnosť súvisiaca s nákazou 19 %).

K pôvodnému oznámeniu jednotlivé štáty zasielali výsledky kontrol až vzniklo oznámenie RASFF so 68 následnými oznámeniami. Pre Slovensko je dôležitá informácia z následného oznámenia „fup68“, ktorú zaslalo Belgicko a „fup67“, ktoré zaslalo Maďarsko.

Oznámenie sa týkalo nasledovných mrazených výrobkov:

1.) **CORN SURERSWEET 4x2,5 kg** vyrobené Greenyard Frozen Poland Sp. z.o.o. Poland

2.) **Sweet corn supersweet 10x1 kg** vyrobené v Belgicku

Na Slovensko boli dodané výrobky distribuované spoločnosťou - **VOS HO&PE FAMILY s. r. o., Priemyselná ulica 1, 059 51 Poprad- Matejovce:**

CORN SURERSWEET 4x2,5 kg

Podľa distribučného zoznamu (z oznámenia RASFF) bol výrobok (72017) prijatý v júli 2017 dvoch zásielkach:

a) Dávka L 7201A v množstve 15 840 kg

b) Dávka L 7201B v množstve 4 320 kg

Sweet corn supersweet 10x1 kg

V distribučnom zozname (z oznámenia RASFF) bolo zahrnutých päť zásielok (9008):

a) várka W6258G4, DMT 15/09/18

b) várka W6258H4, DMT 15/09/18

c) várka W6258G4, DMT 15/09/18

d) várka W6258H4, DMT 15/09/18

e) várka W7094G5, DMT 04/04/19

Na Slovensko boli dodané výrobky distribuované spoločnosťou **Ryba Žilina, spol. s r.o., Hviezdoslavova 5, 010 01 Žilina:**

- Mexican mixed vegetables 4x2,5 kg, šarža W62923 92H, DMT: 19/10/18

- Mexican mixed vegetables 4x2,5 kg, šarža W63222 22G DMT: 30/11/18

- Mexican mixed vegetables 4x2,5 kg, šarža W63222 22H DMT: 30/11/18

- Mexican mixed vegetables 4x2,5 kg, šarža W171362 6H, DMT: 30/05/19

- Sweet corn kernels 4x2,5 kg, šarža L7016B, DMT: 30/01/19

Dňa 13.07.2018 pracovníci RÚVZ kontaktovali prevádzkovateľov podľa zaslaných distribučných listov telefonicky, taktiež elektronicky. Dňa 17.07.2018 bola vykonaná pracovníkmi RÚVZ úradná kontrola potravín na základe výstražných hlásení.

Z e-mailových výziev (4 kontroly) a z úradných kontrol potravín (2 kontroly) neboli v regióne Liptov zistené potraviny hlásené v RASFF č. 2018.0216 a v informácii „News 17-849“ RASFF z 30.11.2017.

6. Vysoký obsah jódu v sušených morských riasach z Južnej Kórei cez Nemecko

Dňa 13.07.2018 bola z ÚVZ SR zaslaná žiadosť o vykonanie kontrol na základe výstražného oznámenia Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. 2018.2465 – o vysokom obsahu jódu v sušených morských riasach (DRIED SEAWEED), obchodná značka DASHI KOMBU, balenie: priehľadné vrečko o hmotnosti 113,4 g, čiarový kód: 011152134079, šarža: L18965, dátum minimálnej trvanlivosti: 15/02/2020, krajina pôvodu: Južná Kórea, dovozca do EÚ: JFC Deutschland GmbH, Theodorstraße 293, 40472 Düsseldorf, Nemecko. Podľa výsledkov laboratórneho vyšetrenia z Rakúska predmetné riasy obsahujú až 4,9950; 4,3870 mg/kg – ppm jódu. Prípustný denný príjem je 0,6 mg jódu.

Dňa 13.09.2018 pracovníci RÚVZ vykonali úradnú kontrolu potravín podľa zaslaného distribučného listu v prevádzke ALTO SUSHI, 1. mája 112/17, Liptovský Mikuláš, ktorej prevádzkovateľom je DUTRE, s.r.o., Medvedzie 158/40, Tvrdošín, IČO: 47 184 604.

V predmetnej prevádzke bolo nájdené 1 balenie morských rias, avšak nešlo o vyššie uvedené šaržu. Nájdené bolo otvorené balenie sušených morských rias s dátumom minimálnej trvanlivosti 05.04.2020, č. šarže L 19101. Prevádzkovateľ stiahol predmetný výrobok z predaja a zlikvidoval ho legislatívnym spôsobom.

7. Listeria monocytogenes – „PIKNIK“ vlašský šalát

Dňa 16.10.2018 bola z ÚVZ SR zaslaná žiadosť o vykonanie kontrol na základe informácie o nevyhovujúcom výrobku z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) – zistená *Listeria monocytogenes* vo výrobku „PIKNIK“ Vlašský šalát: označenie PIKNIK vlašský šalát, 1 kg balenie, DS: 6. 11. 2018, výrobca Ryba Košice spol. s r.o., Južná Trieda 54, 040 01 Košice.

Podľa distribučného zoznamu bol v regióne Liptov predmetný výrobok dodaný do zariadenia HOTEL SOREA SNP, Demänovská Dolina (č. dokladu RD80172561, dátum rozvozu 04.10.2018, množstvo 6 ks).

Dňa 17.10.2018 pracovníci RÚVZ vykonali úradnú kontrolu potravín podľa zaslaného distribučného listu v prevádzke Hotel Sorea SNP, Demänovská Dolina 80, ktorej prevádzkovateľom je SOREA spol. s r.o., Odborárske námestie 3, 815 70 Bratislava, IČO: 31 339 204.

V predmetnej prevádzke nebol zistený vyššie uvedený výrobok.

8. Zakázaná látka nitrofurán (metabolit) nitrafurazon (SEM) v mrazených filetách pangasia z Vietnamu – výrobok: Pangasius filety mrazené, krajina pôvodu Vietnam, veterinárne schvaľovacie číslo: DL 376, DMT: 17.08.2020, dovozca: FRIGOEXIM spol. s r.o., Březinova cesta 136, 412 01 Litoměřice, Česká republika, LOT: VN 376 VI 166. V regióne Liptov nebol zistený výskyt. Počet kontrol: 2.

9. Salmonella v tekutej vaječnej melanži pôvodom z Ukrajiny

Dňa 11.12.2018 bolo z ÚVZ SR zaslané výstražné oznámenie Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. 2018.2807 – Salmonella v tekutej vaječnej melanži pôvodom z Ukrajiny a žiadosť o vykonanie kontrol.

Dňa 13.12.2018 pracovníci RÚVZ kontaktovali prevádzkovateľa podľa zaslaných distribučných listov telefonicky, taktiež elektronicky.

Z e-mailovej výzvy (1 kontrola) nebol v regióne Liptov zistený výrobok hlásený v RASFF č. 2018.2807.

Do predmetnej prevádzky: Stravovacie zariadenie IKEA INDUSTRY SLOVAKIA, 032 02 Závažná Poruba bol dodaný výrobok v troch dodávkach, spolu 13 l vaječnej melanže s dátumom spotreby 20.10.2018 a 2 l vaječnej melanže s dátumom spotreby 23.11.2018 – celé množstvo bolo použité na výrobu.

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami

– hlásenia – 2, počet kontrol – 4

1. Migrácia primárnych aromatických amínov z nylonových kuchynských klieští pôvodom z Číny

Na základe žiadosti ÚVZ SR č.: OHVBP KV/4168/2018/Ht zo dňa 17.05.2018, v RÚVZ evidovanej dňa 22.05.2018, pod evid. č.: 2018/003877, týkajúcej sa informácie z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. **2018.1166 – migrácia primárnych aromatických amínov z nylonových kuchynských klieští vyrobených v Číne: Kuchynské kliešte z nylonu, značky EXCELLENT HOUSEWARE®**, predávané po jednom kuse, čiarový kód: **1066171913100000179**, šarža: **1066171 P46944**, ďalšie údaje v označení: **Saison 118WGR; 913 Artikel:1066171**, výrobca: vyrobené v Číne pre **Koopman international B.V., distelweg 88, 1031 HH Amsterdam, Holandsko**; odberateľ veľkoobchod: **KIK Textillen Und Non Food GmbH, Siemenstr. 21, 59199 Boenen, Nemecko** a na základe distribučného listu bol tento výrobok dodaný na územie Slovenskej republiky, v rámci regiónu Liptov do predajne KiK textil a Non-Food, ul. 1. mája 41, Liptovský Mikuláš (dodávka zo dňa 14.02.2018).

Dňa 23.05.2018 bola vykonaná kontrola v predajni KiK textil a Non-Food, ul. 1. mája 41, Liptovský Mikuláš so zameraním na výskyt predmetného výrobku a overenie jeho stiahnutia z predaja.

Počas kontroly bolo zistené, že v predmetnej predajni bol vyššie uvedený výrobok stiahnutý z predaja.

V čase kontroly bolo nájdených 13 ks predmetných kuchynských klieští, ktoré boli zabalené v kartónovej krabici a uložené v sklade, oddelene od ostatného tovaru, určené na vrátenie do centrálného skladu. V rámci kontroly nebolo možné zistiť dodané množstvo výrobkov do predajne, nakoľko sa dodací list (resp. faktúra) v predajni nenachádzal.

Nebolo možné zistiť konkrétnych odberateľov nevyhovujúceho výrobku, nakoľko v predajni nakupujú bežní spotrebitelia.

V predmetnej predajni bolo uložené opatrenie v zmysle § 19 ods. 2, § 20 ods. 9 a ods.12 zákona č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a čl. 54 ods. 2 písm. g) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá: zabezpečiť informáciu pre spotrebiteľa o nevyhovujúcom výrobku na viditeľnom mieste s možnosťou jeho vrátenia.

2. Migrácia primárnych aromatických amínov z nylonových kuchynských klieští z Číny

Dňa 20.11.2018 bola z ÚVZ SR zaslaná žiadosť o vykonanie kontrol na základe oznámenia z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) č. **2018.3245 – Migrácia primárnych aromatických amínov z nylonových klieští z Číny, cez Holandsko a cez Českú republiku: kliešte – obracačka z nylonu, označenie: Art. Number: 143735, EAN kód: 8711295442186, výrobca: neuvedený, krajina pôvodu: Čína.**

Na základe distribučného listu bol tento výrobok dodaný na územie Slovenskej republiky – v rámci regiónu Liptov do predajne Orion v Liptovskom Mikuláši („stav zásoby 4“) a do predajne Orion v Ružomberku („stav zásoby 2).“

Dňa 22.11.2018 bola vykonaná kontrola v predajni Orion Liptovský Mikuláš v RGB Liptov, Kamenné pole 4449/3, Liptovský Mikuláš a v predajni Orion Ružomberok, Poľná 60/5576, City Market Obchodné centrum, Ružomberok so zameraním na výskyt predmetného výrobku a overenie jeho stiahnutia z predaja. Prevádzkovateľom predajni je ORION TRADE s.r.o., Pezinská cesta 30, 903 01 Senec, IČO: 36 540 773.

Počas kontrol bolo zistené, že vyššie uvedený výrobok bol v predmetných predajniach stiahnutý z predaja obchodným zástupcom, v predajniach sa nenachádzal.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Počet evidovaných zariadení spoločného stravovania (ZSS): **1601** z toho 1454 (HV), 147 (HDM), z ktorých bolo kontrole podrobených 713 (HV: 629, HDM: 84) subjektov, u ktorých bolo vykonaných 713 (HV: 629, HDM: 84) kontrol.

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS: nezhody 141 (HV:128 HDM: 13)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP 1 / 0
- vo vzdelávaní zamestnancov 1/0
- v hygiene prevádzky 10/0
- v osobnej hygiene 1 /0
- v odbornej spôsobilosti 3 / 1
- v zdravotnej spôsobilosti 0/0
- v označovaní 10/0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach 0/0
- potraviny po DS/DMT - 21 / 2
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti 2/ 0
- v skladovaní potravín 5 / 0
- v manipulácii s potravinami 17/1
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením 9/4
- iné 48 / 5

Analýza nezhôd

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP**
 - chýbajúca CCP, nepravidelný monitoring, neúplná evidencia, overovanie teplôt nekalibrovaným teplomerom
- **vo vzdelávaní zamestnancov**
 - nepredložené doklady zo školenia zamestnancov v hygiene potravín
- **v hygiene prevádzky**
 - nezabezpečená kontrola čistoty zariadenia a prevádzkových priestorov, nedostatočná frekvencia čistenia a sanitácie priestorov, nedodržiavania sanitačného režimu, nedostatočné čistenie technologických zariadení v prevádzke
- **v osobnej hygiene**
 - nepoužívanie pracovného odevu
- **v odbornej spôsobilosti**
 - nepredložený doklad o odbornej spôsobilosti
- **v označovaní**

- neoznačenie potravín v slovenskom jazyku
- **potraviny po DS/DMT**
- nedodržanie lehoty spotreby surovín
- **v overení pôvodu potravín, výsledovateľnosti**
- neboli predložené dodacie listy (faktúry), chýbajúce označenie surovín v slovenskom jazyku
- **v skladovaní potravín**
- nezabezpečené a nekontrolované podmienky dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných surovín, polotovarov, polotovarov, hotových pokrmov a nápojov, nezabezpečené oddelené skladovanie nezlučiteľných druhov potravín vzájomne ovplyvňujúcich bezpečnosť a kvalitu, skladovanie potravín na podlahe, skladovacie priestory nevybavené meracími zariadeniami – teplomeri na kontrolu podmienok skladovania)
- **v manipulácii s potravinami**
- vystavovanie hotových jedál bez zabezpečenia teplotného reťazca, nedodržanie teplotného reťazca pri preprave pokrmov, nepoužívanie jednorazových rukavíc, zmrazovanie potravín dodané do zariadenia v čerstvom stave, neoznačenie dátumov otvorenia
- **v manipulácii s odpadom a jeho zaradením**
- nezabezpečené odstraňovanie odpadu kategórie 3, znečistené nádoby na odpad bez označenia, nevhodný sklad na odpad, nedodržovanie frekvencie odvozu odpadu
- **iné**
- nevyhovujúce stavebno – technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie, nevypracovaný prevádzkový poriadok a nepredložený regionálnemu hygienikovi na schválenie, prevádzka bez schválenia orgánu verejného zdravotníctva, nedostatočná účinnosť vzduchotechnického zariadenia

3.2.3 Audity

Audity a inšpekcie kontrolných orgánov – čl. 5(3) nariadenia (ES) č. 882/2004

- plánovaný počet auditov na rok 2018 – HV: **4**
- realizovaný počet auditov na rok 2018 – HV: **0**

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

- v roku 2018 bolo oddelením Hygieny výživy celkovo odobratých **262** vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo mikrobiologicky vyšetrených **217** vzoriek, z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám **21** vzoriek, t.j. **9,68 %** a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených cukrárskych výrobkov: 20

počet nevyhovujúcich vzoriek: **5** (plesne) t.j. **25 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených zmrzlín: 42

počet nevyhovujúcich vzoriek: **4** (kvasinky, kolif.baktérie) t.j. **9,52 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených hotových pokrmov: 140

počet nevyhovujúcich vzoriek: **10** (kvasinky, kolif.baktérie, E.coli) t.j. **7,14 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených pokrmov rýchleho občerstvenia: 16

- vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených voda-watercoolery: 5

počet nevyhovujúcich vzoriek: **2** (kolif.baktérie) t.j. **40 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek - detská a dojčenská výživa: 11 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených výživových doplnkov: 6 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených - ostatné potraviny na osobitné výživové účely: 0

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených – bylinné čaje: 2 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených minerálnych vôd, pramenitých vôd a balených pitných vôd - dojčenská voda: 4 - vyhoveli

počet vzoriek vyšetrených na Listeriu monocytogenes – 0

kontrola zoonóz – Salmonella sp. – 2 - vyhoveli

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín

- z celkového počtu **262** vzoriek potravín bolo chemicky vyšetrených **67** vzoriek, z toho vyhoveli požiadavkám všetky vzorky a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v pramenitej vode dojčenskej, watercooleroch, hotových pokrmoch, dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v prídavných látkach - farbivách, pričom bolo *vyšetrených 27 vzoriek na kadmium, ortuť, olovo, konkrétne:*
 - o pramenité vody dojčenské: 4 (Pb, Cd, Hg)
 - o voda – watercoolery: 5 (Pb, Cd, Hg)
 - o hotové pokrmy: 2 (Pb, Cd, Hg)
 - o detská a dojčenská výživa: 5 (Pb, Cd, Hg)
 - o výživové doplnky: 7 (Pb, Cd, Hg)
 - o ostatné potraviny na osobitné výživové účely: 0 (Pb)
 - o prídavné látky – farbivá: 4 (Pb, Cd, Hg) - vyhoveli
- kontaminanty As, Cu, Ni, Al, Cr boli vyšetrované nasledovne: **As v 12 vzorkách, Cu v 9 vzorkách, Ni v 11 vzorkách, Al v 8 vzorkách a Cr v 9 vzorkách**
 - o pramenité vody dojčenské: 4 (As, Cr, Al, Cu, Ni)
 - o voda – watercooler: 5 (As, Cr, Al, Cu, Ni)
 - o detská a dojčenská výživa 2 (Ni)
 - o prídavné látky – farbivá: 4 (As)
- prítomnosť **dusičnanov**
 - o pramenité vody dojčenské: 4, z toho 0 nevyhovelo, (\emptyset množstvo 2 mg.l⁻¹)
 - o voda – watercoolery: 5 (\emptyset množstvo – 7,6 mg.l⁻¹)
 - o detská a dojčenská výživa: 0
- prítomnosť **dusitanov**
 - o pramenité vody dojčenské: 4 (\emptyset množstvo 0,002 mg.l⁻¹), hodnota: <0,002 mg/l
 - o voda – watercoolery: 4 (\emptyset množstvo 0,006 mg.l⁻¹), hodnota: : <0,006 mg/l
 - o detská a dojčenská výživa: 0
- na stanovenie prítomnosti **mykotoxínov** bolo odobratých 6 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti: patulín - 1, deoxynivalenol - 2, ochratoxín 2, aflatoxín B1 - 1
- z prídavných látok bola sledovaná:
 - o prítomnosť **farbív v 9** vzorkách (z toho cukrárske výrobky: 0, zmrzlina: 9)
 - o prítomnosť **náhradných sladidiel v 0** vzorkách (nealkoholický nápoj), ostatné potraviny na osobitné výživové účely - 0, Ostatné potraviny - 0)
 - o prítomnosť chemických konzervačných látok v 0 vzorkách
- glutén v bezgluténových potravinách – 2 (vyhoveli) – hodnota: < 5 mg/kg, hodnota: < 5 mg/kg

- sledovanie potravín na prítomnosť GMO - 0
- akrylamid v detskej a dojčenskej výžive – 0
- kumarín - 0

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor počas letnej turistickej sezóny v r. 2018 bol vykonaný v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov.

Centrá LTS: Aquapark Tatralandia Ráztoky, Demänovská dolina, TK Bešeňová, ATC Liptovský Trnovec, TK Liptovský Ján

- letná turistická kontrola v r. 2018 – počet kontrol: **185**

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu:

- dokumentácie (rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k prevádzke, dodacie listy, HACCP, zdravotná a odborná spôsobilosť pracovníkov...)
- uchovávaní hotových jedál pred ich výdajom
- teplotného režimu pri predaji hotových jedál a pokrmov
- chladiaceho a mraziaceho reťazca
- úrovne vykonávania sanitácie v prevádzke
- skladovania a uchovávaní potravín, skladovania vzájomne nezlúčiteľných druhov výrobkov potravín po dobe spotreby
- manipulácie pri predaji hotových pokrmov (používané pracovného náčinia, jednorazových rukavíc pri výdaji hotových pokrmov)
- označovania alergénov a GMO v jedálnych lístkoch
- zabezpečenia zdravotnej neškodnosti pri výrobe pokrmov
- zabezpečenia plynulej dodávky pitnej vody a teplej vody

Najčastejšie nezhody :

- nezabezpečená vlastná kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných surovín a hotových pokrmov
- nevyhovujúca prevádzková hygiena (výskyt pavučín, zatečené okná a omietky, znečistené osvetľovacie telesá, výskyt lietajúceho hmyzu, poškodené sieťky na oknách)
- nevyhovujúci stavebno – technický stav (poškodený keramický obklad, opotrebovaný povrch dverí, zatečený strop v kuchyni a v chladiacom boxe, opotrebovaný klát na mäso, mechanicky opotrebované stoly a stoličky v odbytovej časti, poškodené skrinky a podlahová krytina v šatni zamestnancov)
- nepredložené doklady o odbornej spôsobilosti
- nediferencované skladovanie potravín
- nájdené potraviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
- neodložené vzorky hotových jedál po dobu 48 hodín
- nezabezpečená kontrola pri prijíme potravín
- nedostatočné označenie pracovných plôch v kuchyni (možná krížová kontaminácia)
- nevedená evidencia o dodržiavaní technologického spracovania zmrazovania
- nezabezpečená vysledovateľnosť potravín
- nezabezpečená kontrola čistoty zariadenia a prevádzkových priestorov prevádzkovateľom
- nerealizované priebežné vzdelávanie zamestnancov

Za zistené nedostatky boli uložené v 32 prevádzkach blokové pokuty v celkovej sume 2513 € (podľa zák.č.355/2007 Z.z. – 17/1212 €, podľa zák.č.152/1995 Z.z 15/1301 €). V 1 prevádzke bolo uložené opatrenie o uzatvorení prevádzky.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor počas zimnej turistickej sezóny v r. 2018 bol vykonaný v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov.

Centrá ZTS: Demänovská dolina, Žiarska dolina, Čertovica, Malinô Brdo

- zimná turistická sezóna v r. 2018 – počet kontrol: **70**

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu:

- dokumentácie (rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k prevádzke, dodacie listy, HACCP, zdravotná a odborná spôsobilosť pracovníkov...)
- uchovávanie hotových jedál pred ich výdajom
- teplotného režimu pri predaji hotových jedál a pokrmov
- chladiaceho a mraziaceho reťazca
- úrovne vykonávania sanitácie v prevádzke
- skladovania a uchovávanie potravín, skladovania vzájomne nezlúčiteľných druhov výrobkov
- potravín po dobe spotreby
- manipulácie pri predaji hotových pokrmov (používanie pracovného náčinia, jednorazových rukavíc pri výdaji hotových pokrmov)
- označovania alergénov a GMO v jedálnych lístkoch
- zabezpečenia zdravotnej neškodnosti pri výrobe pokrmov
- zabezpečenia plynulej dodávky pitnej vody a teplej vody

Najčastejšie nezhody:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena (hrubá príprava zemiakov vykonávaná priamo v kuchyni, na ktorú neboli vytvorené podmienky, chýbajúca plocha na výtlk vajec)
- riedenie prípravkov na umývanie podláh a plôch s vodou
- nepredkladanie dokumentácie o vykonanej sanitácii a deratizácii
- nepredložená dokumentácia o maľovaní
- nepredložený protokol o rozbere vody
- neuvedené alergény v potravinách
- nájdené potraviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
- nedostatočné označenie pracovných úsekov podľa účelu používania
- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (zmrazovanie chladených potravín, zmrazovanie hotových jedál)
- skladovanie potravín na podlahe
- nevyhovujúca manipulácia s hotovými jedlami (nezabezpečená vyhovujúca doba výdaja hotových pokrmov)
- neudržiavanie prevádzkových priestorov vo vyhovujúcom stavebno – technickom stave
- nesplnenie oznamovacej povinnosti
- neaktualizovaná príručka HACCP
- na prípravu pokrmov využívané pracovné postupy nezahrnuté do príručky HACCP
- nezabezpečená vlastná kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných surovín a hotových pokrmov
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti

Za zistené nedostatky boli uložené v 15 prevádzkach blokované pokuty v celkovej sume 1017 € (podľa zák.č. 355/2007 Z.z. 9/459 €, podľa zák.č.152/1995 Z.z. 6/558 €).

3.5. Hromadné akcie

P.č.	Miesto konania; organizátor podujatia	Názov akcie	Dátum konania
1.	Obec Vlchy	Fašiangová zabíjačka	10. 2. 2018
2.	Demänovská dolina, Eventum plus s.r.o.	KIA SNOW SHOW	3.3. 2018
3.	Mesto Liptovský Mikuláš	100. výročie osláv 1. májov	1. 5. 2018
4.	Mesto Ružomberok	XXXII. RK. Jarmok 2017	1.-2 .6. 2018
5.	Obec Liptovská Osada	Drevorubačský deň	2. 6. 2018
6.	Ružomberok, Liptov Active s. r. o.	Korýtkofest	9. 6. 2018
7.	Liptovský Mikuláš, TMG LM	Deň detí	3.6. 2018
8.	Liptovský Mikuláš, TMG LM	Všetko je hore nohami	10. 6. 2018
9.	Liptovský Mikuláš, TMG LM	Rozprávkový domček	17. 6. 2018
10.	Liptovský Mikuláš, TMG LM	Prázdniny sa blížia	24 .6. 2018
11.	Múzeum Janka Kráľa, Liptovský Mikuláš	Deň otvorených dverí	22. 6. 2018
12.-18.	Kanoe Tatra Club	areál vodného slalomu (7 pretekov)	apríl – september 2018
19.	Microfen s. r. o., Liptovský Mikuláš	Festival SOUNDGARDEN	16. 6.2018
20.	Mesto Liptovský Mikuláš	Stoličné dni 2017	14.-16.6.2018
21.	Obec Východná Národné osvetové centrum Bratislava	64. Festival Východná	28.6. - 1.7.2018
22.	OZ „Živé námestie“, Liptovský Mikuláš	Barmanská show	6. 7. 2018
23.	Región Liptov, Liptovský Mikuláš	Liptov fest	20. – 21.7.2018
24.	Región Liptov, Liptovský Ján	Za siedmimi horami	5. – 7. 7. 2018
25.	Mesto Liptovský Hrádok	XIV. Hornoliptovský jarmok	8. – 9.9. 2018
26.	Mesto Ružomberok	Nedeľa vo Vlkolínci	29. .7. 2018
27.	Obec Vavrišovo	Bitka pri Vavrišove	10. – 12.8. 2018
28.	Stolnotenisový klub Belán, Biely Potok	Belanské Gance	11.8.2018
29.	Obec Liptovské Sliache	Liptovské dni matky	28. – 29. 7. 2018
30.	Liptovská Porúbka	Výstup na Slemä	18. 8 .2018

31.	Kúpele Lúčky	Liptovský vínny festival	25. 8. 2018
32.	Občiansky klub Liptovská Ondrašová	Ondrašovská fazuľa 2018	25. 8. 2018
33.	T.A.R.G.O. – OZ, Ružomberok	RK 700	8.-9. 9. 2018
34.	Obec Partizánska Ľupča	12.remeselný jarmok, P. Ľupča	22. 9. 2018
35.	Mesto Liptovský Mikuláš	Švábkafest	7. 9. 2018
36.	Obec Dúbrava	Deň baníckej obce	8. 9. 2018
37.	Mesto Liptovský Hrádok	Dni Mesta Liptovský Hrádok	7. – 8. 9. 2018
38.	Sasazu s.r.o., Liptovský Mikuláš	Október naj Fest 2018	3. – 7.10.2018
39.	Mesto Liptovský Mikuláš	Envirojazda mestom	16. 9. 2018
40.	TMR, a. s., Liptovský Mikuláš	Liptov aréna	8.-11. 11. 2018
41.	RGB Liptov, Liptovský Mikuláš	Ochutnávka zabíjačkových špecialít	27. 10. 2018
42.	Mesto Liptovský Mikuláš	Mikulášsky jarmok	6. – 8. 12. 2018
43.	Mesto Liptovský Hrádok	Hrádocké Vianočné trhy	8. 12. 2018
44.	Mesto Ružomberok	Ružomerské Vianoce	17. – 21.12.2018
45.	Mesto Liptovský Mikuláš	Vianočné Trhy	20. - 22.12.2018

Podľa § 52 zák. č.355/2007 Z.z. bolo písomne ohlásených 45 hromadných akcií. Spolu bolo vykonaných 76 kontrol.

4.Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

- podľa § 12 ods.2 písm. n) bolo vydaných 5 zákazov činnosti;
- podľa § 55 ods. 2 písm.g) boli vydaných 5 opatrení na mieste – zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín;
- podľa § 58 neboli uplatnené náhrady nákladov;
- podľa § 57 bolo uložených 9 pokút v sume 2 250 €;
- podľa § 56 boli v priestupkovom konaní uložené 39 krát sankcie v sume 2 095 €;
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. neboli udelené blokové pokuty;

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 bolo vydaných 24 zákazov (zákaz umiestnenia potravín na trh);

podľa § 28 boli uložené 3 pokuty v celkovej sume 3 000 €;

podľa § 29 boli v priestupkovom konaní uložené 45 krát sankcie v sume 6022 €;

v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. neboli udelené blokové pokuty;

náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách neboli uložené;

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov neboli uložené pokuty;

v blokovom konaní neboli uložené blokové pokuty;

V zákonom stanovenej lehote bolo podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu o zastavení konania nakoľko bola zaslaná žiadosť o predĺženie lehoty na konanie. Zastavené konanie bolo RÚVZ zrušené v plnom rozsahu a bolo vydané súhlasné rozhodnutie na prevádzku (predajňa potravín).

5.Epidemický výskyt alimentárnych ochorení - Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Ružomberok – A059 – nešpecifikovaná bakteriálna alimentárna intoxikácia

Dňa 13.7.2018 ošetrojúca lekárka v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Ružomberok nahlásila 43 prípadov chorých s príznakmi akútnej gastroenteritídy – bolesti brucha, vracanie, hnačka. V rámci epidemiologického šetrenia bolo zistené v ÚTOS v Ružomberku, že ochorenia začali 12.7.2018 – 38 chorých, 13.7.2018 – 6 ochorení. Z celkového počtu 360 odsúdených ochorelo 43, 2 zamestnaní boli v kuchyni a zo 72 zamestnancov neochorel nikto. Jednalo sa o explozívnu epidémiu, príznaky rýchlo odozneli. Riziková bola strava podávaná pre odsúdených 11.7.2018 – Bravčové pliecko bratislavské, cestovina jako príloha. Pre zamestnancov je strava pripravovaná v druhej kuchyni. Boli odobraté T z recta s výsledkom negatívnym.

V zariadení bol vykonaný štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín a nariadené boli protiepidemické opatrenia. Kontrolou boli v čase dozoru zistené nedostatky – nevyhovujúca manipulácia s hotovými pokrmami (nedodržanie teplôt pri výdaji jedál), nedodržanie hygienických postupov pri umývaní stolového, kuchynského riadu, neodkladanie niektorých vzoriek pokrmov na požadovaný čas, neoznačenie a nevyčlenenie niektorých pracovných úsekov na oddelenú manipuláciu so surovinami a tým možnosť krížovej kontaminácie počas pracovných operácií s potravinami a pokrmami, používanie aj poškodeného a opotrebovaného náčinia v kuchyni, nevyhovujúci stavebno-technický stav niektorých priestorov, zariadení, nedostatočná čistota a udržiavanie priestorov šatne a WC pre odsúdených, nezabezpečovanie diferencovaného skladovania surovín na prípravu pokrmov v chladničke pri kuchyni. Za zistené nedostatky bola uložená na mieste sankcia v blokovom konaní. Pri šetrení epidémie bolo odobratých 8 vzoriek jedál na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhoveli 4 vzorky pre zvýšený počet koliformných baktérií a E.coli. Laboratórna analýza vzoriek bola vykonaná v akreditovanom laboratóriu v RÚVZ so sídlom v Žiline.

Hotel SNP, Sorea, Demänovská Dolina – A059 – nešpecifikovaná bakteriálna alimentárna intoxikácia

Dňa 20.9.2018 riaditeľka hotela nahlásila zvýšený výskyt gastroenteritíd u ubytovaných a zamestnancov hotela. Z celkového počtu 79 hostí ochorelo 10 (jednalo sa zväčša o ubytovaných v dôchodkovom veku) a zo 16 zamestnancov dvaja (recepčia hotela). Príznaky ochorenia udávali dňa 20.9.2018 – hnačku a bolesti brucha bez teploty. Odber biologického materiálu T z recta bol zabezpečený u jedného chorého – zamestnankyne hotela. Strava bola zabezpečená formou švédskych stolov, ako rizikový faktor udávali kuracie sotá podávané 19.9.2018 na večeru (príloha rôzna: ryža, cestoviny). V zariadení bol vykonaný štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín a boli nariadené protiepidemické opatrenia. Kontrolou v čase dozoru boli zistené hygienické nedostatky, týkajúce sa prevádzkovej hygieny, stavebno – technického stavu a nedostatky pri manipulácii s potravinami (zmrazovanie mäsa). Za zistené nedostatky bola uložená na mieste sankcia v blokovom konaní. Pri šetrení epidémie bolo odobratých 6 vzoriek jedál na mikrobiologické vyšetrenie, vzorky vyhoveli. Laboratórna analýza vzoriek bola vykonaná v akreditovanom laboratóriu v RÚVZ so sídlom v Žiline.

6.Poradne správnej výživy

- v rámci organizačnej štruktúry RÚVZ L.Mikuláš je poradňa zdravia začlenená do oddelenia podpory zdravia

7.Projekty, mimoriadne úlohy

MONITORING SPOTREBY VYBRANÝCH PRÍDAVNÝCH LÁTOK DO POTRAVIN A ARÓM

- v rámci monitoringu bola sledovaná spotreba vybraných prídavných látok (kyselina sorbová – sorbany, kyselina benzoová – benzoany, glykozidy steviolu) na základe 24 hodinového dotazníka spotreby potravín, pokrmov a nápojov u 20 respondentov.

Tabuľky boli spracované programom EXCEL a výsledky v programe WORD a boli zaslané na ÚVZ SR v samostatnom vyhodnotení projektu dňa 04.10.2018.

Mimoriadne úlohy:

I. Kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2018 v Slovenskej republike

Kontroly boli zamerané na:

1. predloženie rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva na prevádzkovanie – **nedostatky nezistené**
2. kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody je potrebné vykonávať pred schválením stánkového predaja zmrzliny pred sezónou a po akomkoľvek inom prerušení činnosti (podľa požiadaviek nariadenia vlády SR č. 247/2017 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou - **nedostatky nezistené**
3. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov (pracovný odev, šperky) – **nedostatky nezistené**
4. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatok zistený v 1 prevádzke**
5. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatky nezistené**
6. pôvod tovaru (dodacie listy) – výsledovateľnosť, vedenie evidencie, používanie surovín/polotovarov na výrobu zmrzliny bez označenia v štátnom jazyku – **nedostatky zistené v 1 prevádzke**
7. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt) – **nedostatky nezistené**
8. manipulácia so surovinami/polotovarmi/hotovými výrobkami (pracovné plochy, pracovné náčinie) – **nedostatky nezistené**
9. používanie surovín/polotovarov/potravín po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti – **nedostatky nezistené**
10. hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach (používanie jednorazových rukavíc pri manipulácii so zmrzlinovým kornútikom, prípadne obalových materiálov brániacich kontaminácii zmrzlinových kornútikov, uloženie nádobiek a oblátok na zmrzlinu tak, aby boli chránené pred znečistením z vonkajšieho prostredia, uchovávanie porcovacieho náradia v nádobe so stojacou vodou) – **nedostatky nezistené**
11. označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – informácia pre spotrebiteľa - označovanie alergénov – **nedostatky nezistené**
12. overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – **nedostatky nezistené**
13. odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín – **nedostatky zistené v 2 prevádzkach**
14. dodržiavanie prevádzkovej hygieny – **nedostatky nezistené**

15. zabezpečiť námatkový odber sterov na ich mikrobiologické vyšetrenie: **0**
16. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich mikrobiologické vyšetrenie - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti – celkovo bolo odobratých **40 vzoriek** v 19 prevádzkach, z toho **nevyhoveli 4 vzorky (2 vz. pre zvýšený obsah koliformných baktérií a kvasiniek, 1 vzorka pre zvýšený počet kvasiniek, 1 pre zvýšený obsah koliformných baktérií, kvasiniek a plesní)**
17. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich chemické vyšetrenie (prídavné látky – farbivá) - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti - **odobratých 10 vzoriek - vyhoveli**
- a) počet celkovo vykonaných kontrol - **68** (ŠZD: 38, ÚKP: 30)
- b) počet skontrolovaných zariadení - **39**
- c) najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách - neodobratie a neodloženie vzoriek vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín - vzorky zmrzliny neboli odobraté a odložené na dobu 48 hodín zo dňa ich výroby, nedokladovanie odbornej spôsobilosti, nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom, nevedená evidencia výroby, niektoré suroviny neoznačené v kodifikovanej podobe štátneho jazyka
- d) počet uložených opatrení - v zmysle § 19 ods.1 a ods.2, §20 ods.9 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.1 a ods.2 písm. g) – **9** (odoberať a odkladať vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín, zaviesť evidenciu výroby, označiť suroviny v kodifikovanej podobe štátneho jazyka, zabezpečiť pravidelnú kontrolu nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy)
- e) počet uložených blokových pokút/celková suma – **5/385 €**
- f) počet uložených sankcií/celková suma – **0**
- g) počet odobraných sterov z prostredia a rúk pracovníkov - **0**
- h) počet odberov vzoriek zmrzliny na mikrobiologické vyšetrenie - celkovo bolo odobratých **40 vzoriek** v 19 prevádzkach, z toho **nevyhoveli 4 vzorky (2 vz. pre zvýšený obsah koliformných baktérií a kvasiniek, 1 vzorka pre zvýšený počet kvasiniek, 1 pre zvýšený obsah koliformných baktérií, kvasiniek a plesní)**
- i) počet odberov vzoriek zmrzliny na chemické vyšetrenie - odobratých **10 vzoriek - vyhoveli**
- j) v prípade nevyhovujúcich vzoriek zmrzlín uviesť, koľko bolo uložených úhrad nákladov a v akej celkovej sume - **0/0**
- k) zoznam zariadení so zistenými nedostatkami:

Fotodokumentácia nebola vykonaná.

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Stánok Námorník – predaj zmrzliny, L.Trnovec	- neodobratie a neodloženie vzoriek vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín - vzorky zmrzliny neboli odobraté a odložené na dobu 48 hodín zo dňa ich výroby -nevedená evidencia výroby zmrzlín		96 € (152/1995 Z.z.)	

	-nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom			
Stánok na výrobu a predaj zmrzliny, SNP 315, L.Hrádok	-niektoré suroviny neoznačené v kodifikovanej podobe štátneho jazyka - nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom		96 € (152/1995 Z.z.)	
Výroba a predaj zmrzliny, Na Plave 440, Pribylina	- nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom		64 € (152/1995 Z.z.)	
Bella Napoli 2, Mostová 10,	- vzorky zmrzliny neboli odobraté a		96 €	

Ružomberok	odložené na dobu 48 hodín zo dňa ich výroby - nevedená evidencia výroby zmrzlín - nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viest' o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom		(152/1995 Z.z.)	
Cukráreň Bisquit cafe, Mostová 19, Ružomberok	- nepredložená odborná spôsobilosť u 1 osoby		33 € (355/2007 Z.z.)	

II. Mimoriadna kontrola hygienických požiadaviek čerpacích staníc

V rámci územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši sa nachádzajú **4** zariadenia spoločného stravovania na čerpacích staniciach, v ktorých sa pripravujú pokrmy priamo spotrebiteľovi a to:

1. OMV Slovensko, s.r.o. – ČS – OMV Hybe 1- JUH
2. OMV Slovensko, s.r.o. – ČS – OMV Hybe 2 – SEVER
3. OMV Slovensko, s.r.o. – ČS OMV, Tatranská cesta, Ružomberok
4. ČS – Slovnaft, Ivachnová č.202 71

Prehľad výsledkov kontroly dodržiavania hygienických podmienok poskytovania služieb osobnej hygieny v zariadeniach spoločného stravovania na čerpacích staniciach, v ktorých sa pripravujú pokrmy priamo spotrebiteľovi.

1. Počet prekontrolovaných PJ	4
z toho počet PJ s nedostatkami	0
2. Živnostenské oprávnenie	
chýbajúce v počte PJ	0

3. Rozhodnutie RÚVZ

vyšpecifikované požiadavky v zmysle

vyhlášky č. 533/2007 v počte PJ 0

chýbajúce rozhodnutie v počte PJ 0

4. Oddelené WC ž/m

nedostatky v počte PJ 0

5. Priamy vstup

nedostatky v počte PJ 0

6. Osvetlenie

nedostatky v počte PJ 0

7. Osobitné vetranie

nedostatky v počte PJ 0

8. Toaletný papier

chýbajúci v počte PJ 0

9. Nádobu na použité papierové utierky

chýbajúca v počte PJ 0

10. Teplá voda 0

nedostatky v počte PJ

11. Studená voda

nedostatky v počte PJ 0

12. Mydlo

chýbajúce v počte PJ 0

13. Zariadenie na osušenie rúk, resp. utierky

nedostatky v počte PJ 0

14. Funkčnosť WC	0
nedostatky v počte PJ	
15. Čistota	0
nedostatky v počte PJ	
16. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti	0
nedostatky v počte PJ	
17. Nariadenie uzatvorenia prevádzky alebo jej časti	0
počet PJ	
18. Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov	
podľa § 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.	0
nedostatky v počte PJ	
19. Oznámenie o začatí správneho konania	
vo veci uloženia pokuty	0
v počte PJ	
hodnota v €	
20. Uložené blokové pokuty	0
v počte PJ	
hodnota v €	0
21. Iné zistené nedostatky	4
nedostatky v počte PJ	

- nevyhovujúci stavebno – technický stav v zázemí prevádzky (zavlhnuté steny, opadávajúca omietka, opotrebované nátery), poškodené police v sklade potravín, znečistená maľovka, nevyhovujúci spôsob rozmrazovania mäsa – uložená bloková pokuta vo výške 32 €.

III. Žiadosť o vykonanie mimoriadnej cieľovej kontroly zameranej na prevádzky verejného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy zo surového mäsa v Slovenskej republike

- a) celkový počet vykonaných kontrol : **5**
 b) celkový počet skontrolovaných ZSS: **5**
 c) počet ZSS, v ktorých bolo zistené porušenie povinnosti podľa článku 18 nariadenia (ES) č. 178/2002 : **4**
 d) počet ZSS, v ktorých bolo zistené porušenie povinnosti podľa tabuľky č. 2.1. kontrola výsledovateľnosti (mäso pôvodom v SR): **2**
 e) počet ZSS, v ktorých bolo zistené porušenie povinnosti podľa tabuľky č. 2.2. kontrola výsledovateľnosti (mäso pôvodom z iného členského štátu): **2**
 f) počet ZSS, v ktorých bol zistený dovoz potravín živočíšneho pôvodu z tretích krajín: **0**
 g) počet ZSS, v ktorých bolo zistené nesplnenie si oznamovacej povinnosti v prípade priamej dodávky potravín živočíšneho pôvodu : **1**
 h) zoznam zariadení bez zistených nedostatkov (uviesť presný názov a adresu ZSS)
 i) zoznam zariadení so zistenými nedostatkami (uviesť v tabuľke pre správu)

Zoznam zariadení bez zistených nedostatkov

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia
Reštaurácia MAYTEX, 1.mája 1207/2, L.Mikuláš	nezistené	neuložené

Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia
Hotel Európa, Štúrova 808/15, L.Mikuláš	-manipulácia s hydínovým mäsom dodaným v chladenom stave nepovoleným spôsobom jeho zmrazovaním - kuracie stehná v množstve 7,2 kg po dobe spotreby - nezabezpečená výsledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín, rozpracovaných pokrmov	Bloková pokuta 192 € (zák.č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov) - zabezpečiť výsledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín, rozpracovaných pokrmov
MAMI STYLE, Pri stanici 503/2A, Podtureň	- bravčové karé bez kostí nedostatočne označené v množstve 11,38 kg (faktúra v poľskom jazyku, chýbajúce údaje) -nesplnenie povinnosti hlásenia priamej dodávky mäsa ŠVPS SR z Poľska - nezabezpečená	Bloková pokuta 192 € (zák.č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov) - zabezpečiť výsledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín,

	vysledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín, rozpracovaných pokrmov	rozpracovaných pokrmov
Wellness hotel Chopok, Demänovská Dolina 20, L.Mikuláš	- po dobe spotreby – morčacie prsia chladené trieda A vákuovo balené v množstve 2,083 kg, bažantie trupy bez označenia - nezabezpečená vysledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín, rozpracovaných pokrmov - nedoplnená príručka systému HACCP	Bloková pokuta 198 € (zák.č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov - zabezpečiť vysledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín, rozpracovaných pokrmov - aktualizovať, resp. doplniť príručku systému HACCP (zahnúť všetky technologické postupy, prípadne CCP, postupy na zabezpečenie vysledovateľnosti na všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie
Hotel Grand, Demänovská Dolina	- neaktualizované postupy na zabezpečenie vysledovateľnosti potravín v príručke HACCP	- aktualizovať postupy na zabezpečenie vysledovateľnosti potravín v príručke HACCP

Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa ust. § 19 ods.2 a § 20 ods.9 a ods.12 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm. a) až e) nar.(ES) č.882/2004

- v 4 prevádzkach: zabezpečiť vysledovateľnosť na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie potravín, surovín, rozpracovaných pokrmov, v 2 prevádzkach aktualizovať, resp. doplniť príručku systému HACCP (zahnúť všetky technologické postupy, prípadne CCP, postupy na zabezpečenie vysledovateľnosti na všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie.

Uložené blokové pokuty: v 3 prevádzkach v sume: 582 €

IV. Mimoriadna úradná kontrola potravín v zariadeniach spoločného stravovania „PILOT“

Termín konania kontrol: od 15.10. – 15.11.2018

Zameranie kontrol: zavedenie systému a postupov na vysledovateľnosť potravín, plnenie oznamovacej povinnosti zariadení spoločného stravovania v prípade dodávania potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na prípravu pokrmov priamymi dodávkami do prevádzky z krajín mimo SR, dodržiavanie dátumu spotreby, minimálnej trvanlivosti, skladovanie, označovanie potravín

Celkove RVPS nahlásili 4 zásielky:

- 2x zásielky živočíšneho pôvodu z iného členského štátu - Poľsko
- 1x zásielka živočíšneho pôvodu (výrobca aj dodávateľ Slovensko - CIMBAĽÁK s.r.o. - mäsovýroba, Duklianska 17A/3579, Bardejov)
- 1x zásielka rastlinného pôvodu (mrazených malín v množstve 10 kg), pôvod Poľsko

Zoznam prevádzok, v ktorých bola vykonaná ÚKP:

1.Reštaurácia LIPTOV 1713, 1.mája 1205/133, L.Mikuláš

- 2.Reštaurácia Liptovská izba, Námestie osloboditeľov 85/21, L.Mikuláš
- 3.Apartmány Crystal, Pavčina Lehota 127
- 4.Hotel Lodenica, Nábrežie J.Kráľa 8, L.Mikuláš
- 5.Grand hotel Permon, Pribylina 1486
- 6.Hotel Pieris, Pribylina 1336
- 7.Verona PIZZA & PUB, Smrečianska 680, L.Mikuláš
- 8.Cukrárenská výroba Verona, Smrečianska 680, L.Mikuláš

Uložené opatrenia a blokové pokuty v konkrétnych zariadeniach:

1. Reštaurácia LIPTOV 1713, 1.mája 1205/133, L.Mikuláš – zabezpečiť úplnú vysledovateľnosť bravčového mäsa (t.j. faktúry v slovenskom jazyku), zabezpečiť hlásenie príjmu dodávky produktov živočíšneho pôvodu príslušnej RVPS do elektronického systému ŠVPS najneskôr 24 hodín po jej prijatí – Termín: ihneď a trvale – pokuta bola uložená podľa zák.č.152/1995 Z.z. v sume 192 .-€.

2.Reštaurácia Liptovská izba, Námestie osloboditeľov 85/21, L.Mikuláš – zabezpečiť nahlasovanie príjmu dodávky produktov živočíšneho pôvodu príslušnej RVPS do elektronického systému ŠVPS najneskôr 24 hodín po jej prijatí – Termín: ihneď a trvale, pokuta bola uložená podľa zák.č.152/1995 Z.z. v sume 192 .-€

3. Hotel Lodenica, Nábrežie J.Kráľa 8, L.Mikuláš – zabezpečovať dôsledne vstupnú kontrolu surovín živočíšneho pôvodu, ako aj iných potravín dodávaných do prevádzky z hľadiska označenia a vysledovateľnosti v súlade s platnou legislatívou SR a EÚ, Termín: do 25.10.2018 a trvale – pokuta nebola uložená

4. Hotel Pieris, Pribylina 1336 - zákaz uvádzania na trh hovädzieho zadného mäsa, hlbokozmrazeného, vákuovo baleného v množstve 8,32 kg, DS: 08.11.2019, Dátum a čas uloženia opatrenia: 09.11.2018 o 17,30 hod., zaslať RÚVZ doklad o tom, ako bolo naložené so zakázaným mäsom, zabezpečiť vstupnú kontrolu dodaných potravín, Termín: do 13.11.2018, predložiť RÚVZ dodacie listy k hovädziemu mäsu z hotela Grand spolu s dokladom o vykonanej vstupnej kontrole, Termín: do 13.11.2018, pokuta bola uložená podľa zák.č.152/1995 Z.z. v sume 192 .-€

V. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike

Zameranie: na kontrolu prípravy, manipulácie a podávania pokrmov a nápojov:

- kontrolu vysledovateľnosti (t.j. pôvodu surovín),
 - kontrolu chladiaceho reťazca, teplotného reťazca,
 - kontrolu dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti surovín, potravín,
 - označovania (vrátane označenia alergénov a prídavných látok - azofarbivá),
 - kontrolu prevádzkovej hygieny,
 - kontrolu manipulácie s potravinami, pokrmami a nápojmi,
 - kontrolu skladovania potravín, pokrmov a nápojov,
 - kontrolu manipulácie s odpadom, osobitnú pozornosť venovať organickému odpadu a použitým olejom,
 - dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prichádzajúcich do styku s potravinami/pokrmami (pracovný odev, šperky),
 - kontrolu dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti,
 - námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola).
- spolu bolo vykonaných **6 kontrol, nedostatky neboli zistené, odber vzoriek nebol vykonaný.**

Predvianočné podujatia v roku 2018:

1.Mikulášsky jarmok, 6.- 8. 12. 2018, Námestie Osloboditeľov, Liptovský Mikuláš

3. Hrádocké Vianočné trhy, 8.12.2018, Námestie Františka Wisnera, Liptovský Hrádok (akcia trvala len 1 deň)

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2018

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	logická kontaminácia	kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárs. výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	4	0	0	0	0	4	42	9,52
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	7	0,00
20	Cukrárske výrobky	5	0	0	0	0	5	20	25,00
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	4	0,00

25	Voda - watercoolery	2	0	0	0	0	2	5	40,00
26	Hotové pokrmy	10	0	0	0	0	10	110	9,09
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	16	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	30	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	7	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	4	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	6	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0,00
	Spolu	21	0	0	0	0	21	267	7,87

Označovanie	0	0	0	16	1	17	0	17
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	21	0	21	0	21
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	4	0	4	0	4
Skladovanie	0	0	0	8	0	8	0	8
Manipulácia s potravinami	0	0	0	17	1	18	0	18
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	9	0	9	0	9
Iné	1	0	0	48	12	61	4	65

Prehľad výkonov posudkovej činnosti – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2018

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy								
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	20	3		8		1		32
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	1							1
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	146	11	1	33		4		195
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušená konania		16	1		1				18
7.	Zastavená konania		19	3		3				25
8.	Odborné konzultácie		594	8	3	14		1		620
9.	Iné výkony*		171	2	1	12			1	187

*iné výkony – bližšie popísané v textovej časti Výročnej správy

32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	217	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4	0	0	0	12	2	0	0	0	0	0	21

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **Entbac** – Enterobacteriaceae, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
35	Arómy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
36	Enzýmy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
38	Obalové materiály	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
40	Ostatné	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
	Spolu	9	0	0,0 0	0	0	0,0 0	1	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	2	0	0,0 0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhl'ovodíky, PCB – polychlórované bifenylly, _NZ – nitrózamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
	Spolu	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	8	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0	9	0,00	0	9	0,00	0

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO₂ - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se – selén

32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	12	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	26	0	0,00	9	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	12	0	0,00	9	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	12	0	0,00	9	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

5.4.1	rehabilitačné zariadenia - kuchyne	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2	rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3	rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6	zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	411	120	123	131	9	7	0	0	0	0	0	0	1	1	100
5.7	zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	615	24	69	16	2	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.8	predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	205	39	50	14	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
5.9	krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	159	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	28	26	31	29	4	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet		1613	252	294	246	21	8,54	0	0	0	0	0	0	2	1	50
1	Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13	výroba ostatných výrobkov	81	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26	baliareň ostatných výrobkov	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2	ostatné prevádzkare (ostatné sklady)	41	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	ostatné potravinárske predajne	705	15	48	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4	novinové stánky	59	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6	krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet		889	17	66	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Súčet		2502	269	360	312	21	6,73	2	0	0	0	0	0	2	1	50

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ L.Mikuláš - rok 2018

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.6. zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	0	0	0
Spolu	0	0	0

**Publikačná a prednášková činnosť za príslušný RÚVZ v SR
-oddelenie hygieny výživy**

Publikačná a prednášková činnosť pracovníkmi oddelenia hygieny výživy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v L.Mikuláši v roku 2018 nebola realizovaná.

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie pitnou vodou v regióne Liptov je riešené prevažne z verejných vodovodov v správe odborných vodárenských spoločností. Počet verejných vodovodov v regióne Liptov je 43, z toho 26 v okrese Liptovský Mikuláš a 17 v okrese Ružomberok. V okrese Liptovský Mikuláš sú verejné vodovody rozčlenené na 29 zásobovaných oblastí. V okrese Ružomberok je 17 zásobovaných oblastí zhodne podľa počtu vodovodov. Spolu v našom regióne je 46 zásobovaných oblastí.

V okrese Liptovský Mikuláš je zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu zabezpečené v 54 obciach z celkového počtu 56 obcí okresu Lipt. Mikuláš. Verejný vodovod nie je vybudovaný v 2 obciach a to v obci Bukovina a Veľké Borové. Obyvatelia týchto obcí sú zásobovaní z vlastných vodných zdrojov. V okrese Ružomberok je zásobovanie pitnou vodou z verejných vodovodov vo všetkých 25 obciach.

Percento zásobovanosti obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je v okrese Liptovský Mikuláš 98,4 % z celkového počtu obyvateľov okresu. V okrese Ružomberok percento zásobovanosti predstavuje 97,1 % z celkového počtu obyvateľov okresu. Údaje sú porovnateľné s predchádzajúcim obdobím.

Existujúce vodné zdroje pre jednotlivé vodovody sú prevažne podzemné. Povrchový odber je riešený pre vodovod Demänovská Dolina, kde je zdrojom vody povrchový tok Zadná voda. Voda z tohto zdroja je upravovaná v úpravni vody Jasná a slúži na zásobovanie pitnou vodou rekreačných objektov v Demänovskej Doline.

Skupinový vodovod Liptovský Mikuláš je zásobovaný krasovo-puklinovou vodou, ktorá vzniká infiltráciou vodného toku Demänovka a niektorých jej prítokov. Voda je upravovaná v úpravni vody v Demänovskej Doline.

Voda z podzemných vodárenských zdrojov – prameniská Lúžnica, Kamenistá a Kráľova Lehota, ktorá taktiež slúži na zásobovanie skupinového vodovodu Lipt. Mikuláš pitnou vodou, je upravovaná v úpravni vody Liptovská Porúbka. Prevádzkovateľom úpravni vody je Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovský Mikuláš.

Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. V úpravniach vody je vykonávané zdravotné zabezpečenie pitnej vody dávkovačmi na plynný chlór. K zmenám v spôsobe dezinfekcie oproti predchádzajúcemu roku nedošlo.

V okrese Ružomberok je verejný vodovod vybudovaný vo všetkých 25 obciach okresu. V obci Liptovská Lúžna je vybudovaný vodovod len pre časť obce. Všetky vodné zdroje sú podzemné. Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. Mesto Ružomberok má zdravotné zabezpečenie

vykonávané plynným chlórrom a chlórňanom sodným. Úprava vody v okrese Ružomberok je vykonávaná len dezinfekciou.

Prevádzkovateľmi vodovodov sú Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš (23 vodovodov), Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s., Ružomberok (14 vodovodov), 6 vodovodov je v správe obcí, resp. iných spoločností. Všetci prevádzkovatelia vodovodov predložili RÚVZ v stanovenom termíne do konca roka 2018 vypracovaný Program monitorovania pitnej vody.

V rámci územného konania bolo RÚVZ vydaných 10 záväzných stanovísk k rozšíreniu verejných vodovodov. Ku kolaudácii nových častí verejných vodovodov bolo vydaných 7 záväzných stanovísk. Jedno záväzné stanovisko bolo vydané k využívaniu vodného zdroja na zásobovanie pitnou vodou a tri vyjadrenia k spôsobu zásobovania pitnou vodou.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Prípady dlhodobého regulovania dodávky pitnej vody, resp. odstavenie vodovodov a riešenie náhradného zásobovania obyvateľov pitnou vodou v roku 2018 v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok neboli. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody nie je zisťovaná v žiadnom verejnom vodovode nášho regiónu.

V roku 2018 pokračoval prevádzkovateľ Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovský Mikuláš vo vykonávaní úpravy vody v skupinovom vodovode Žiar – Smrečany pridávaním prípravku Metaqua K 50 L, ako stabilizátora tvrdosti a inhibítora korózie, do pitnej vody.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2018 nebola v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok udelená žiadna výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok nie sú využívané žiadne verejné studne.

Medzi individuálne hygienicky významné vodovody patria vodovody Demänovská Dolina – Staré Koliesko, vodovod Podbanské, vodovod Kúpele Lúčky a vodovod Korytnica. V roku 2018 bolo odobratých 6 vzoriek pitnej vody z týchto vodovodov. Všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám na kvalitu pitnej vody.

V regióne Liptova je 73 ubytovacích zariadení cestovného ruchu a 12 reštauračných zariadení, ktoré sú zásobované pitnou vodou z vlastného vodného zdroja. Kontrolu kvality pitnej vody v týchto zariadeniach vykonávajú prevádzkovatelia uvedených zariadení. Nové zariadenia sú v prevažnej miere zásobované pitnou vodou z verejných vodovodov.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitorovanie kvality pitnej vody je vykonávané pracovníkmi oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia v jednotlivých spotrebiskách verejných vodovodov regiónu podľa vypracovaného plánu odberov. Frekvencia odberu vzoriek a rozsah vyšetrenia závisia najmä od počtu zásobovaných obyvateľov, objemu a kvality pitnej vody, stavebno – technického stavu vodohospodárskych objektov, ako aj celkovej epidemiologickej situácie.

V roku 2018 bolo v regióne Liptova odobratých 128 vzoriek pitnej vody na laboratórne vyšetrenie. Z toho 126 bolo odobratých v rámci monitoringu pitnej vody a 2 vzorky v rámci štátneho zdravotného dozoru. V 10 vzorkách odobratých v rámci monitoringu bola vykonaná úplná analýza a v 118 vzorkách minimálna analýza.

Tri vzorky nevyhoveli vo fyzikálno – chemických a súčasne v mikrobiologických ukazovateľoch, čo predstavuje 3,7 %. V prípade prekročenia medzných hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody bol odber vzorky pitnej vody a jej rozbor zopakovaný a kvalita vody overená kontrolnou vzorkou. Kvalita vody bola hodnotená podľa vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia vodovodov v roku 2018 vykonávali kontrolu kvality pitnej vody podľa vyššie citovaného nariadenia vlády. Väčšina vodovodov okresu Lipt. Mikuláš je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Liptovský Mikuláš, 3 vodovody sú v správe obcí a iných spoločností.

Väčšina vodovodov okresu Ružomberok je v správe Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s., Ružomberok, 3 vodovody sú v správe obcí.

Výrazné odchýlky vo výsledkoch kvality vody v porovnaní s vodárenskými spoločnosťami neboli zaznamenané.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2018 sa v okrese Liptovský Mikuláš a ani v okrese Ružomberok nevyskytlo žiadne ochorenie v dôsledku nevyhovujúcej kvality vody. Výskyt dusičnanovej alimentárnej methemoglobínémie nebol zaznamenaný.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V okrese Liptovský Mikuláš sa prírodné kúpalisko nachádza na vodnej nádrži Liptovská Mara. Na kúpanie bolo v roku 2018 využívané prírodné kúpalisko Liptovská Mara v Liptovskom Trnenci.

Prevádzka prírodného kúpaliska Liptovská Mara bola v LTS 2018 povolená rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši č. 2018/01011-03/217, zo dňa 8.6.2018. Začiatok kúpacjej sezóny bol 16.6.2018. Ukončenie kúpacjej sezóny bolo 2.9.2018. Kapacita kúpaliska bola stanovená na 750 osôb. Prevádzkovateľom kúpaliska bola Obec Liptovský Trnovec. Stav zariadení a priestorov kúpaliska bol na vyhovujúcej úrovni.

Monitoring vody na kúpanie zabezpečoval prevádzkovateľ kúpaliska Obec Lipt. Trnovec. Program monitorovania odberu vzoriek vôd na kúpanie bol stanovený pred LTS nasledovne na dni: 19.6.2018, 3.7.2018, 17.7.2018, 31.7.2018, 14.8.2018 a 28.8.2018 a bol dodržaný. Odbery vzoriek vôd na kúpanie boli vykonané v stanovených termínoch.

Počet vyšetrených vzoriek bol 7. Spolu bolo vyšetrených 68 ukazovateľov. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej vyhl. č. 308/2012 Z.z.). Prítomnosť cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet neprekročila

počas sezóny povolený limit. V priebehu LTS 2018 nebolo potrebné vydať zákaz používania vody na kúpanie. Výskyt ochorení v súvislosti s kúpaním v tejto lokalite nebol zaznamenaný.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V regióne Liptova je 29 kúpalísk s celoročnou prevádzkou. Medzi najvýznamnejšie patrí Aquapark Tatralandia v Liptovskom Mikuláši, Vodný park Bešeňová, Kúpele Lúčky, Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada a Kryté plavárne v Liptovskom Mikuláši, v Ružomberku a v Liptovskom Jáne. Ďalej medzi kúpaliská s celoročnou prevádzkou zaraďujeme aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. Verejnosťou najčastejšie navštevované sú bazény v Grand Hoteli Permon Podbanské a bazény v jednotlivých zariadeniach cestovného ruchu v Demänovskej Doline.

V roku 2018 bolo prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení a pracovníkmi RÚVZ vyšetrených spolu 1059 vzoriek vody na kúpanie. Počet vzoriek s prekročenou medznou hodnotou (ďalej MH) bol 52, čo predstavuje 4,91 %. Vyšetrených bolo 13 035 ukazovateľov kvality vody, z ktorých prekročenú MH malo 65, z toho 38 fyzikálno-chemických ukazovateľov a 27 mikrobiologických ukazovateľov. Najčastejšie išlo o prekročenie MH ukazovateľov viazaný a voľný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom a reakcia vody. Prekročenie MH mikrobiologických ukazovateľov bolo ihneď riešené s prevádzkovateľmi zariadení.

Aquapark Tatralandia je zariadenie s celoročnou prevádzkou.

V areáli kúpaliska je k dispozícii 14 bazénov. S celoročnou prevádzkou je 10 bazénov - 2 vonkajšie termálne bazény bez recirkulácie vody a 8 bazénov s recirkuláciou vody v krytej hale, ktoré sú napúšťané pitnou vodou. Dva z nich sú napúšťané slanou vodou. Ďalšie 4 vonkajšie bazény s recirkuláciou vody sú v prevádzke len v letných mesiacoch.

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhl.č. 308/2012 Z. z..

V roku 2018 bolo v zariadení odobratých z jednotlivých bazénov 195 vzoriek vody. Z uvedeného počtu medzným hodnotám mikrobiologických ukazovateľov nevyhoveli 3 vzorky. Prevádzkovateľ okamžite po doručení nevyhovujúcich výsledkov o kvalite vody zabezpečil vypustenie bazénov, ich mechanické vyčistenie a dezinfekciu. Po napustení bazénov predložil RÚVZ protokoly o vyhovujúcej kvalite vody z akreditovaného laboratória.

V roku 2018 boli v tomto zariadení uvedené do prevádzky Letné tobogány rozhodnutím RÚVZ č. 2018/01317-03/313, zo dňa 4.7.2018. Ide o 2 tobogány s dopadovým bazénom. Ďalej boli v roku 2018 uvedené do prevádzky rozhodnutím RÚVZ č. 2018/01304-03/569, zo dňa 10.7.2018 priestory zábavného parku Tatrapolis, svet miniatúr Tatralandia – ide o atrakcie pre deti od 3 do 10 rokov s jazierkom s plochou 36 m².

Vodný park Bešeňová je kúpalisko s celoročnou prevádzkou, ktoré je v prevádzke od roku 1997. Kapacita zariadenia bola stanovená na 6500 osôb v letnej sezóne a 3500 osôb v zimnej sezóne. V súčasnosti je v zariadení spolu 21 bazénov, 8 sezónnych a 13 s celoročnou prevádzkou.

Prevádzkovateľ EUROCOM Investment, s.r.o., Bešeňová zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhl. č. 308/2012 Z. z.

V roku 2018 bolo vyšetrených 297 vzoriek, z toho 11 vzoriek (3,7 %) nevyhovelo MH ukazovateľov kvality vody na kúpanie v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 ± 1 °C a Pseudomonas aeruginosa. Na základe uvedeného orgán verejného zdravotníctva nariadil prevádzkovateľovi tieto opatrenia: zákaz kúpania v bazénoch, v ktorých bola zistená nevyhovujúca kvalita vody, preukázateľne informovať verejnosť a návštevníkov areálu Vodný park Bešeňová o zákaze kúpania v uvedených bazénoch, vykonať opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody na kúpanie v uvedených bazénoch a kúpanie v nich umožniť až po preukázaní vyhovujúcej kvality vody na kúpanie protokolmi z akreditovaného laboratória. Išlo o rozhodnutie č. 2018/006198/HŽPZ, zo dňa 8.8.2018 – bazén č. BT4 a bazén č. 22 Divoká rieka a o rozhodnutie č. 2018/01601-01/402-HŽPZ, zo dňa 3.9.2018 – bazény BT4, BT5, BT6. Po oznámení prevádzkovateľa o vykonaní opatrení a predložení protokolov o vyhovujúcej kvalite vody v predmetných bazénoch boli tieto opäť k dispozícii návštevníkom Vodného parku.

Aqua Vital Park Lúčky v areáli Kúpeľov Lúčky je celoročne prevádzkované zariadenie, ktoré bolo uvedené do prevádzky rozhodnutím RÚVZ č. 2008/01864-04/319, zo dňa 22.8.2008.

Prevádzkovateľ, Kúpele Lúčky, a.s. Lúčky, zabezpečoval kontrolu kvality vody na kúpanie v rozsahu a početnosti podľa vyhlášky č. 308/2012 Z. z.

V roku 2018 bolo vyšetrených 51 vzoriek vody na kúpanie z jednotlivých bazénov, z toho 8 vzoriek – 4,08 % nevyhovelo limitom vyhlášky vyhl. č. 308/2012 Z. z.. Nevyhovujúce výsledky vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch boli prevažne spôsobené prirodzeným zložením geotermálnej vody (reakcia vody nedosahovala MH).

Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada celoročne prevádzkuje spoločnosť YVEX, s.r.o., Plynárska 7/A, Bratislava. V zariadení sa nachádza plavecký 25 m bazén, relaxačný bazén, detský bazén, vírivka a floating napúšťaný slanou vodou z Mŕtveho mora.

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhl.č. 308/2012 Z. z.. Vyšetrených bolo 43 vzoriek vody na kúpanie, z toho 2 vzorky nevyhoveli limitom vyhlášky vyhl. č. 308/2012 Z. z.. v mikrobiologických ukazovateľoch, čo predstavuje 4,65 %.

2.2.2 Kúpaliská so sezónou prevádzkou

Letné termálne kúpalisko TERMAL raj pri Hoteli SOREA Máj, Jánska dolina 2009 je zariadenie sezónneho charakteru, prevádzkované v LTS. Prevádzka bola povolená orgánom verejného zdravotníctva dňa 15.6.2018 rozhodnutím č. 2018/01188-03/264. Maximálna kapacita kúpaliska bola určená na 1900 osôb. V zariadení sa nachádzajú 4 termálne bazény bez recirkulácie vody (plavecký bazén, neplavecký bazén – Fontánka, detský bazén, kľudový bazén). V neplaveckom bazéne – Fontánke, detskom bazéne a v kľudovom bazéne sa výmena vody vykonávala denne. V plaveckom bazéne sa vykonávalo vypustenie vody, čistenie bazéna, dezinfekcia a výmena vody 1 x za týždeň.

Vyšetrených bolo spolu 20 vzoriek vody na kúpanie. Jedna vzorka vody nevyhovela v mikrobiologických ukazovateľoch pre prekročenie MH v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 ± 1 °C .

Zariadenie si vyžaduje stavebno-technickú obnovu priestorov, na čo bol riaditeľ zariadenia pri výkone štátneho zdravotného dozoru upozornený. Po prerokovaní situácie s majiteľom zariadenia, písomne oznámil RÚVZ, že rekonštrukcia zariadenia bude vykonaná v roku 2019 do začatia letnej kúpacej sezóny.

V priebehu mesiacov júl a august 2018 bol vykonaný štátny zdravotný dozor v penzióne Horec v Lipt. Jáne, počas ktorého bolo okrem iného zistené, že v areáli zariadenia sú k dispozícii na kúpanie pre verejnosť 2 umelo vytvorené jazierka, v ktorých sa využíva na kúpanie prepadová odpadová voda z krytej plavárne z Hotela SOREA Máj. Možnosť kúpania v týchto jazierkach prevádzkovateľ Penziónu Horec propagoval aj na svojich internetových stránkach. RÚVZ vydal okamžitý zákaz kúpania na základe nevyhovujúcich mikrobiologických ukazovateľov kvality vody na kúpanie, vyšetrených v rámci štátneho zdravotného dozoru. Účastníkovi konania bola v správnom konaní uložená sankcia

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola v roku 2018 v regióne Liptova objektívne sledovaná.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2018 boli na odd. HŽPZ prešetrené dva nové podnety zamerané na nepriaznivé pôsobenie hluku na kvalitu bývania. Ďalší podnet bol odstúpený Mestu Liptovský Mikuláš, Mestskému úradu, Odboru výstavby, pretože išlo o problematiku hluku zo stavebnej činnosti v okolí výstavby dvoch penziónov v Demänovej. Sťažovateľ bol upozornený, že riešenie problematiky hluku zo stavebnej činnosti je vecou príslušného stavebného úradu, ktorý vydáva stavebné povolenie na stavby realizované na území mesta a v stavebnom povolení určuje podmienky výstavby v súlade s platnou legislatívou v SR. Problematika je zvlášť citlivá v lokalite, kde sú umiestnené objekty na trvalé bývanie obyvateľov a preto podmienky výstavby by mali byť stanovené s ohľadom na túto skutočnosť.

Začiatkom roka sme riešili podnet obyvateľky budovy Obecného úradu v Demänovskej Doline, ktorá o.i. vo svojom podaní poukázala na sústavný hluk rôznej intenzity, ktorý sa šíril z vykurovacej sústavy a znemožňoval jej riadne užívanie nájomného bytu. Zdrojom hluku bol kondenzačný kotol upevnený na druhej strane steny jej kúpeľne. Intenzita hluku sa v priebehu dňa menila, hluk v určitých fázach dňa stúpala a klesala, značne silnel večer. Ustavičný hluk jej znemožňoval spánok, relax, a pracovné aktivity, na ktoré bolo potrebné ticho a sústredenie.

Počas štátneho zdravotného dozoru bolo možné subjektívne potvrdiť, určitý, nie výrazný, ustálený hluk, najmä v priestoroch kúpeľne a čiastočne aj v priestoroch obývacej izby. O niečo vyšší hluk bolo možné počuť v chodbovej časti priamo pri kotloch, ako aj zvuk z cirkulácie vody v plynových kotloch.

RÚVZ vyzval prenajímateľa bytu, t.j. Obecný úrad v Demänovskej Doline, aby zabezpečil akreditované meranie hluku v byte sťažovateľky. Podľa výsledkov nameranej hodnoty hluku posudzovaná hodnota pre večer a noc 28,1 dB neprekročila prípustné hodnoty pre referenčný časový interval večer a noc.

Ďalší podnet sme riešili koncom roka v obci Liptovský Ján. Išlo o podnet občana vlastníaceho nehnuteľnosť na ulici Farská v Liptovskom Jáne, na prešetrovanie hluku pochádzajúceho z blízkeho objektu situovaného oproti jeho nehnuteľnosti na ulici Starojánska.

Sťažovateľ uviedol, že, predmetná nehnuteľnosť má na strane susediacej s jeho nehnuteľnosťou realizovaný celý komplex klimatizačno-rekuperačných systémov, z ktorých sa šíri trvalý hluk rôznej intenzity 24 hodín denne a preniká hlboko do pozemku jeho nehnuteľnosti, ako aj priamo do objektu. Zvuk vyvoláva bolesti hlavy, nervozitu a v noci problémy so spánkom a táto zvýšená hladina hluku ich trvale obťažuje najmä počas relaxu a spánku. Tento stav ich donútil predčasne ukončiť pobyt a nehnuteľnosť v Pamiatkovej zóne sú nútení prestať využívať.

Podnet bol prerokovaný v RÚVZ. Počas rokovania bol predložený a prezentovaný Protokol o meraní imisíí hluku v životnom prostredí akreditovaným subjektom. Podľa výsledku merania a posúdenia zdrojov hluku v chránenom území počas referenčného obdobia noc, prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku pre kat. II. chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru $L_{A_{\text{egv.},p,noc}}$ 45,0 dB, nebola prekročená. Posudzovaná hodnota bola v čase merania 30,1 dB.

Napriek tomu, že meranie nepreukázalo prekročenie prípustných hodnôt, investor nehnuteľnosti na ulici Starojánska sa zaviazal, že pristúpi k dodatočným protihlukovým opatreniam. Zúčastnené osoby sa dohodli, že opatrenia budú vykonané v prijateľných termínoch pre obe strany.

V spolupráci s odd. PPL sme posudzovali zo zdrojov hluku v životnom prostredí zmenu navrhovanej činnosti k zámeru Mobilné drviace jednotky TEREX PEGSTON XA4000 a TEREX PEGSTON 1000 SR.

Predložená bola hluková štúdia, ktorá hodnotila akustickú situáciu v území v súvislosti s prevádzkou mobilných drviacich zariadení, ktoré budú spracovávať vyťaženu surovinu v priestore východného portálu tunela Čebrať. Ide o zmenu trasy tunela Čebrať a pokračovanie výstavby diaľnice D1 v úseku Hubová – Ivachnová. Štúdia bola spracovaná za účelom posúdenia hluku z prevádzky zariadenia na vonkajšie prostredie so zameraním na severnú časť okrajovej obytnej zástavby obce Likavka.

Umiestnenie bude v lokalite zariadenia staveniska východného portálu tunela Čebrať. Areál je od najbližších obytných objektov obce Likavka vzdialený cca 460 m a od penziónu pri ceste I/50 cca 350 m východne.

Miesto spracovania rúbaniny z tunela je od obce izolované morfológickou vyvýšeninou na jeho východnom okraji, čím dochádza k zmierneniu negatívnych prejavov činnosti. Tieto lokálne podmienky poskytujú okoliu potrebnú ochranu pred hlukom.

Z predikcie hlukovej štúdie vyplynulo, že ani v jednom zadanom výpočtovom bode sa nepredpokladá prekračovanie prípustných hodnôt hluku pre iné zdroje hluku pre referenčný časový interval deň a večer. Každé mobilné zariadenie bolo posudzované samostatne.

Vo výpočtových bodoch situovaných v chránenom obytnom území na okraji obce Likavka bola v prípade zariadenia TEREX PEGSON XA400 vypočítaná maximálna hodnota ekvivalentnej hladiny hluku pre denný a večerný čas 35,6 dB a v prípade zariadenia TEREX PEGSON 1000 SR 36,0 dB a pre Penzión Hubertus 35,2 dB. Znamená to, že prípustné hodnoty hluku v obytnom území budú pri prevádzke drviacich zariadení dodržané.

Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie v rámci predložených zámerov sme nesúhlasili s umiestnením prevádzky na Bystrickej ceste v Ružomberku na **Zariadenie na zber a výkup odpadov**, z dôvodu nepresných údajov o vzdialenosti najbližšej obytnej zástavby od navrhovanej činnosti. Predkladateľ uvádzal, že zariadenie bude prevádzkované cca 150 m od najbližšej obytnej zóny. Uvedený údaj bol nepresný. Pracovníkmi RÚVZ bolo overené, že v bezprostrednej blízkosti navrhovanej stavby sa nachádza obývaný rodinný dom vo vzdialenosti cca 35 m a ďalšia súvislá obytná zástavba rodinných domov už vo vzdialenosti cca 95 až 115 m. Pretože zber a výkup odpadov môže byť spojený s určitou hlučnosťou súvisiacou s prevádzkou zberu a výkupu odpadov, uplatnili sme požiadavku na vyhodnotenie vplyvu hluku vo vzťahu k najbližšiemu rodinnému domu vypracovaním hlukovej štúdie.

V priebehu roka sme ďalej pokračovali v riešení sťažnosti z predchádzajúcich rokov a to v podniku Mondi SCP, a.s., Ružomberok v súvislosti so sťažnosťou obyvateľa obce Lisková. V priebehu roka podnik Mondi SCP, a.s., Ružomberok monitoroval ďalšie zdroje hlučnosti v závode v spolupráci s akreditovanou meracou skupinou so zameraním na zdroje zvýšenej hlučnosti v nočnom referenčnom čase, ktorá podľa výsledkov posledných meraní bola prekročená o 2,2 dB. Výsledky v dennom a večernom referenčnom čase neboli prekročené.

V roku 2018 sme riešili 5 podnetov na hluk:

- Zdroj hluku apartmánový dom – obyvateľ v susedstve - vplyv jeho prevádzky na obývané rodinné domy v okolí. K umiestneniu apartmánového domu sa RÚVZ nevyjadroval.....
- Zdroj hluku apartmánový dom - majiteľ apartmánového domu – posúdenie vplyvu stavby na zvýšený hluk, emisie a prašnosť – k územnému konaniu sa RÚVZ nevyjadroval.....
- Hluk v byte z kúrenia, bol vykonaný ŠZD. Prenajímateľom bytu je obec, ktorá bola vyzvaná na vyjadrenie sa k problému a návrhu protihlukových opatrení. Obec zabezpečila informatívne meranie hluku v byte, posudzovaná hladina

hluku pre večer a noc nebola prekročená, o čom bola pisateľka podnetu písomne informovaná a zároveň vyzvaná na vyjadrenie sa k zistenej skutočnosti.

- Hluk zo stavieb penziónov – podnet bol odstúpený obci – stavebnému úradu, ktorý v stavebnom povolení určuje podmienky výstavby, ktorých plnenie je povinný aj kontrolovať.
- Hluk z objektu v obci zo systému klimatizačno rekuperačných jednotiek, ktorý trvá 24 hodín denne, bola vyzvaná obec, na území, ktorej sa nehnuteľnosť nachádza na vyjadrenie k obsahu podnetu a prevádzkovateľ objektu, následne bolo zvolané jednanie v RÚVZ. Prevádzkovateľ predložil protokol o meraní imisii hluku v ŽP od akreditovanej spoločnosti. Podľa výsledku merania a posúdenia zdrojov hluku, prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku pre kategóriu II Chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru nebola prekročená. Napriek výsledku prevádzkovateľ objektu pristúpi k dodatočným protihlukovým opatreniam – otočenie komínových vývodov rekuperačnej jednotky a zaizolovanie vnútorných rozvodov vzdialenejšej rekuperačnej jednotky.

4.2. Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia na zníženie hlučnosti boli prijaté v rámci posudkovej činnosti, ďalej pri riešení podnetov fyzických osôb, po vykonaní ŠZD a následnom prerokovaní problematiky v RÚVZ so sťažovateľmi a prevádzkovateľmi zdrojov hluku. Išlo o tieto opatrenia:

- zabezpečenie merania hluku akreditovaným subjektom v obytnom prostredí sťažovateľky v apartmánovom byte na Obecnom úrade v obci Demänovská Dolina
- prerokovanie zvýšenej hlučnosti z objektu novostavby na ul. Starojánskej v Lipt. Jáne, posúdenie výsledkov merania hluku, ktoré nepreukázali prekročenie prípustných hodnôt hluku a prijatie ďalších technických opatrení na zníženie hlučnosti
- posúdenie hlukovej štúdie na obytnú zástavbu obce Likavka v súvislosti s inštaláciou mobilných drviacich jednotiek, ktoré budú spracovávať vyťažенú surovinu v priestore východného portálu diaľničného tunela Čebrať
- požiadavka na vypracovanie hlukovej štúdie v súvislosti s realizáciou stavby Bytového domu s občianskou vybavenosťou na prízemí, ktorá bude umiestnená v Liptovskom Mikuláši, k.ú. Palúdzka z dôvodu možného negatívneho ovplyvnenia hlukom v danom území z existujúcich zdrojov (diaľnica D1 - navádzač, OC Kaufland + parkovisko, benzínová pumpa)
- Pri posudzovaní ďalších stavieb, ktorých prevádzka môže byť v budúcnosti zdrojom zvýšeného hluku sme v 6 prípadoch žiadali vypracovanie hlukových štúdií, najmä vo vzťahu k najbližšej bytovej zástavbe. Celkove v 19 prípadoch sme upozornili, že pri realizácii konkrétnych stavieb, ktoré budú budované v obytnej, oddychovej a rekreačnej zóne pôjde o ich možné negatívne ovplyvnenie nadmerným hlukom. Aby bolo obytné, oddychové a rekreačné prostredie čo najmenej narušené bude potrebné sa počas výstavby zamerať hlavne na ochranu proti hluku (nasadenie vhodných strojov a dopravných prostriedkov).

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- Zariadenia cestovného ruchu

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 914 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 21987 lôžok, z toho 627 rekreačno-ubytovacích objektov s kapacitou 16602 lôžok sa nachádza v okrese Liptovský Mikuláš a 287 objektov s kapacitou 5385 lôžok v okrese Ružomberok. V okrese Liptovský Mikuláš sa nachádza 1 robotnícka ubytovňa s kapacitou 16 lôžok.

V roku 2018 bolo vydaných 79 rozhodnutí na uvedenie ubytovacích zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov. Vydaných bolo 20 záväzných stanovísk k územnému konaniu zariadení cestovného ruchu, 21 záväzných stanovísk ku kolaudácii, 1 záväzné stanovisko ku zmene v užívaní stavby, 4 záväzné stanoviská k zámerom stavieb a 7 stanovísk k zariadeniam cestovného ruchu. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia sa podieľalo na výkone ŠZD v spolupráci s inými odd. (HDM, HV, OE, PPL) a vydávalo čiastkové vyjadrenia k vydaniu rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov.

- Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 795 zariadení starostlivosti o ľudské telo, z toho 494 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 301 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2018 bolo vydaných 80 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky, 5 záväzných stanovísk ku kolaudácii, 16 záväzných stanovísk ku zmene v užívaní stavby na zariadenia starostlivosti o ľudské telo a 4 vyjadrenia k prevádzke zariadení starostlivosti o ľudské telo.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené významné nedostatky. Pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sú zdravotne a odborne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností.

- Zariadenia sociálnych služieb

V regióne Liptova je evidovaných celkove 33 zariadení sociálnych služieb. Z toho je 18 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 15 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2018 bolo ohlásené zrušenie jedného zariadenia sociálnych služieb.

V rámci územného konania bolo vydané 1 záväzné stanovisko k zariadeniu sociálnych služieb a 2 rozhodnutia na uvedenie priestorov zariadení sociálnych služieb do prevádzky.

- Zdravotnícke zariadenia

Posudzovanie zdravotníckych zariadení vykonáva oddelenie epidemiológie. Pracovníci hygieny životného prostredia a zdravia spolupracujú s oddelením epidemiológie konzultačnou činnosťou pri územnom konaní a kolaudačnom konaní.

V roku 2018 boli oddelením HŽPZ vydané 3 záväzné stanoviská k územnému konaniu zdravotníckych zariadení, 2 záväzné stanoviská k zmene v užívaní stavby na zdravotnícke zariadenie, 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii zdravotníckych zariadení.

- Telovýchovno-športové zariadenia

V regióne Liptova je evidovaných 39 telovýchovných zariadení, prevažne ide o fitness centrá.

Vydaných bolo 6 záväzných stanovísk k územným konaniam, 1 záväzné stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti, 5 záväzných stanovísk ku kolaudácii telovýchovných zariadení, 2 vyjadrenia a 6 rozhodnutí na uvedenie telovýchovno-športových zariadení do prevádzky.

- Pohrebníctvo

V okrese Liptovský Mikuláš je prevádzkovaných 5 pohrebných služieb, v okrese Ružomberok 4 pohrebné služby.

V roku 2018 vydal RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši 1 vyjadrenie k rozšíreniu mestského cintorína v Ružomberku. Sankcia za nedodržanie ustanovení zák. č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve nebola v priebehu roka 2018 uložená. Problematiku medzinárodných prevozov a vydávania pasu pre mŕtvolu sme neriešili.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na internetovej stránke odboru hygieny životného prostredia a zdravia je uvedená náplň činnosti odboru, hlavné úlohy odboru a súvisiace predpisy používané v problematike HŽPZ. Uvedený je vzor žiadosti na získanie odbornej spôsobilosti. Uvedené sú aj predchádzajúce výročné správy za jednotlivé roky.

Ďalej sú na internetovej stránke z oblasti problematiky HŽPZ pre žiadateľov uvedené vzory študijných materiálov na získanie odbornej spôsobilosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a študijné materiály na získanie odbornej spôsobilosti v úpravniach vody, vodárenských zariadeniach a vôd na kúpanie. K dispozícii sú aj vzory prevádzkových poriadkov na výkon epidemiologicky závažných činností (napr. pre pracoviská kozmetiky, holičstiev, kaderníctiev, manikúr, pedikúr, masáží, telovýchovných zariadení, sáun, tetovania, piercingu, solárií, kúpalísk), ďalej vzor prevádzkového poriadku pre poskytovanie ubytovania. Samostatný zdravotno-výchovný materiál tvorí upozornenie pre užívateľov solárií o zdravotných rizikách spojených s ich používaním a podmienky využívania rybičiek garra rufa pri poskytovaní tzv. rybej pedikúry.

Na internetovej stránke sú uvedené aj údaje o riziku tetovacej farby „black“ hena a údaje o nebezpečných kozmetických výrobkoch, ktoré priebežne podľa aktuálnych zistení uvádza rýchly výstražný systém pre nepotravinárske výrobky RAPEX.

Ďalej sú na stránke informácie o riziku vzniku prenosných ochorení a dôsledkov na duševné zdravie v súvislosti s povodňami, základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách.

Verejnosť je informovaná aj o možnosti zistenia údajov o aktuálnej situácii v oblasti vôd na kúpanie, t.j. o Informačnom systéme pre vody na kúpanie, ktorý je k dispozícii na stránke www.uvzsr.sk. Ďalej údaje o kúpacej sezóne 2018 v regióne Liptova a údaje o priebehu kúpacej sezóny 2018 v spádovom území RÚVZ Liptovský Mikuláš.

V priebehu roka sme poskytli mnohým záujemcom k rôznorodým témam celkove 334 konzultácií a k otázkam týkajúceho sa Svetového dňa vody 30 konzultácií. K Svetovému dňu vody 2018 sme uverejnili na stránke oddelenia informáciu na tému Príroda pre vodu.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Počas roka 2018 sme vypracovali nasledovné správy, podklady, resp. tabuľky:

Výkazníctvo za rok 2017

Programy a projekty za r. 2017

Výročná správa 2017

Pokutové jednanie Penzión, Ružomberok

Pracovná porada v RÚVZ Žilina o akreditovanom odbere pitných vôd

Dotazník pre ombudsmanku – ŠZD v DSS, ZpS, ŠZ – za r. 2015 - 2017

Mail ad ÚVZ SR – plánované aktivity k Svetovému dňu vody 2018

2 x maily RÚVZ ZA, ÚVZ SR – sankcie za rok 2017 v soláriách

Svetový deň vody – spolu 30 konzultácií

Tabuľka ad ÚVZ SR – vyhodnotenie Svetového dňa vody 2018

20.4.2018 – školenie – verejná správa – Banská Bystrica – Efektívny manažér – vedúci odd.

Zoznam vôd na kúpanie – pripomienkovanie

Údaje k profilu Lipt. Mara pre ÚVZ SR

Ďalšia pracovná porada v RÚVZ Žilina o akreditovanom odbere pitných vôd

Správa – Pripravenosť na LTS 2018 pre ÚVZ SR

Celoslov. porada HŽPZ Veľká Domaša – vedúci odd.

Štatistický výkaz o Lipt. Mare pre ÚVZ SR

Tabuľka povodne – prvý polrok 2018 – pre RÚVZ ZA

Výkazníctvo za 1. polrok 2018

Pokutové jednanie – nepredkladanie vzoriek pitných vôd

Tabuľka-časové kroky jednotlivých činností – pre ÚVZSR

Otázky – pre týždenník MY Liptov – kúpanie, bazény, podmienky

18.9.2018 – konzultácia problematiky akreditovaného odberu PV s RÚVZ ZA

Konferencia Nový Smokovec - ŽP a zdravie- účasť 3 pracovníkov oddelenia

Konferencia Lipt. Ján – Teória a prax vo vodárenstve – účasť 2 pracovníkov oddelenia

RÚVZ Martin - soláriá, odbery PV – Krajská porada HŽPZ

Správa - Vyhodnotenie kúpacej sezóny 2018 – región Liptov – pre ÚVZ SR

Košice- vzdelávanie – Verejná správa - Vedenie hodnotiaceho rozhovoru – vedúci odd.

ÚVZ SR – meranie solárií – 4 x prevádzky Lipt. Mikuláš, 1 x prevádzka Ružomberok

Monitoring PV – VZO, MZO – počet rozborov - pre ÚVZ SR - tabuľky

RÚVZ ZA - konzultácia akreditácie odberu vzoriek pitných vôd

RÚVZ ZA – konzultácia + odbery – zabezpečenie kvality odberov pitných vôd v rámci
prípravy akreditácie odberov – pracovníčka odd. HŽPZ

Rokovanie - hluk – rekuperačné zariadenia

10.12.2018 - odber sterov v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo + kontrola sterilizátorov
(pedikúry) + odd. epidemiológie

Celoročné priebežné zadávanie údajov do IS o pitných vodách a bazénových vodách.

V r. 2018 sme boli požiadaní o poskytnutie informácií na základe zák.č. 211/2000 Z.z.
o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov v dvoch prípadoch.

Vydali sme stanovisko pre ÚVZ SR k Správe o hodnotení strategického dokumentu Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 – 2020.

Podľa potreby sme aktuálne realizovali stretnutia s pracovníkmi Laboratórií LVS, a.s., LM – koordinácia spolupráce v oblasti zásobovania obyvateľov pitnou vodou.

V priebehu roka sme sa podieľali na zabezpečení klinických cvičení a súvislej odbornej praxe pre študentov 3. ročníka odboru verejného zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku. Celkove sme na oddelení zabezpečili výuku v 16 vyučovacích dňoch, z toho teoretickú výuku v 10 dňoch a kombinovanú teoretickú výuku s praktickými ukážkami v teréne, spojenú aj s odbermi pitných a rekreačných vôd v 6 vyučovacích dňoch.

V roku 2018 oddelenie HŽP a zdravia riešilo 27 podnetov samostatne a 4 podnety v spolupráci s inými oddeleniami RÚVZ – HV, PPL, OE.

Zameranie podnetov:

hluk, emisie a prašnosť v ŽP, bezdomovci – riziko šírenia infekčných ochorení, komerčné prenajímanie apartmánov bez povolenia RÚVZ, výskyt ploštíc v penzióne, výskyt potkanov v bytovom dome, neodborné dolievanie chlóru do vodného zdroja, využívanie odpadovej vody z bazéna na kúpanie, nedostatočný počet plavčikov na kúpalisku, nevyhovujúci technický stav okálových domov v obci, nevyhovujúca hygienická úroveň ubytovania v hoteli, nevyhovujúce podmienky v izbách väzňov v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, chov hospodárskych zvierat v obytnej zástavbe, vytekanie splaškov do okolia, nelegálna prevádzka bazéna, chov zajacov v penzióne.

Spôsob riešenia podnetov:

vrátenie, odstúpenie, výkon ŠZD, prijatie opatrení na zjednanie nápravy, jednanie v RÚVZ, rozhodnutie o pokute za nelegálne prevádzkovanie zariadenia, opatrenie na výkon deratizácie priestorov bytového domu.

Jedna pracovníčka oddelenia HŽPZ zabezpečovala funkciu predsedníčky komisie na skúšanie osôb na získanie osvedčenia na výkon epidemiologicky závažných činností. V roku 2018 bolo vydaných 465 osvedčení a 29 duplikátov osvedčení, z toho 13 osvedčení pre pracovníkov pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody, 8 osvedčení pre pracovníkov v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách a 19 osvedčení pre pracovníkov v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Počas Svetového dňa vody dňa 22.3.2018 sme neodoberali vzorky pitnej vody. Poskytnutých bolo 14 telefonických konzultácií a 16 osobných konzultácií týkajúcich sa najmä zdravotného významu vyšetřovaných ukazovateľov, možností vyšetřenia minimálnych rozborov vzoriek z vlastných vodných zdrojov. Opäť došlo k sklamaniu verejnosti z dôvodu, že nebola pre verejnosť zabezpečená možnosť vyšetřenia vzoriek vody z vlastných vodných zdrojov. Tým sa z pohľadu majiteľov takýchto vodných zdrojov, stáva svetový deň vody nezaujímavý. Zabezpečili sme distribúciu materiálu Zdravá pitná voda z vlastnej studne - obecným úradom, dodávateľom pitnej vody a iným subjektom, ako aj záujemcom o problematiku zásobovania pitnou vodou z vlastných vodných zdrojov počas Svetového dňa vody.

Pre médiá sme v r. 2018 pripravili a poskytli nasledovné informácie:

Podklady pre týždenník MY Liptovské noviny k téme o čistote vody a bazénov v kúpaliskách regiónu Liptov a o plážovom kúpalisku v Lipt. Trnovec na prírodnej vodnej nádrži Liptovská Mara.

Svetový deň vody – na tému Príroda pre vodu - článok – informácia na www stránku úradu

Zo vzdelávacích akcií sa traja pracovníci oddelenia zúčastnili na XXVI. Vedecko - odbornej konferencii Životné podmienky a zdravie v Novom Smokovci a dvaja pracovníci na Konferencii v Liptovskom Jáne – Teória a prax vo vodárenstve.

Uplatňovanie procesu HIA v praxi

Uplatnenie procesu HIA v praxi sme v priebehu roka 2018 v regióne Liptova v rámci posudkovej činnosti neuplatnili.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií sa v regióne Liptova vyskytlo dňa 24.8.2018 pri úniku čpavku zo zimného štadióna v Liptovskom Mikuláši. Na zimnom štadióne prebiehali rekonštrukčné práce na systéme chladenia, pričom unikol plyný čpavok z privodného potrubia do vonkajšieho ovzdušia, kde sa aj rozptýlil. Na štadióne sa nachádzalo 23 osôb, z toho 19 žiakov, ktorých hasiči evakovali do bezpečia. K akútnej intoxikácii obyvateľstva nedošlo. Obyvatelia boli včas informovaní o vzniknutej udalosti. Opatrenia na ochranu zdravia obyvateľov boli riešené v Krízovom štábe pri Okresnom úrade v Liptovskom Mikuláši aj za účasti regionálnej hygieničky. Mimoriadna situácia pominula v daný deň.

Hromadné podujatia pre verejnosť

V r. 2018 sme neposudzovali hromadné podujatie v regióne Liptova.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V r. 2018 sme začali riešiť podnet odsúdeného v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku na problematiku týkajúcu sa informácií o základných hygienických normách v súvislosti s bežnou prevádzkou zariadení ubytovania nižšieho štandardu. Neskôr odsúdený svoju žiadosť zobral späť s odôvodnením, že nešlo o sťažnosť, resp. podnet na nedostatky v predmetnom zariadení.

RÚVZ

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

RÚVZ:

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Okres	Miesto (Obec/Zaria- denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk

Tabuľka č. 2.2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o kvalite vody na kúpanie.

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
....	Počet podnetov spolu:						1	2	2	
	<i>z toho: opodstatnených</i>						*			
	<i>neopodstatnených</i>							2	2	
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>						*	2	2	

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

* Nedá sa vyhodnotiť, podnet bol odstúpený na vybavenie stavebnému úradu obce

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)																	
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	56	5103	1	24	86	2167	74	1928	6	1920	13	1301	350	3433	41	726	627	16602
Ružomberok	8	517	3	84	52	1264	33	1122	0	0	3	142	163	1718	25	538	287	5385
Spolu :	64	5620	4	108	138	3431	107	3050	6	1920	16	1443	513	5151	66	1264	914	21987

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	1	16	0	0	1	16
Ružomberok	0	0	0	0	0	0
Spolu :	1	16	0	0	1	16

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Soláriá	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
Liptovský Mikuláš	115	4	81	32	39	14	5	69	1	83	3	1	1	46	494
Ružomberok	95	3	59	26	23	14	2	27	1	24	0	1	0	26	301
SPOLU:	210	7	140	58	62	28	7	96	2	107	3	2	1	72	795

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Liptovský Mikuláš rok 2018

Okresy	Druh zariadenia																			
	Zariadenia podporovanéh o bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializovan é zariadenia, zariadenia opatrovateľsk ej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovršili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.)		Resocializačn é stredisko		Krizové stredisko		Nocľaháreň		Útulok		Iné		Spolu	
	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a	Poče t	Kapacit a
Liptovský Mikuláš	9	582	1	14	0	0	1	15	0	0	1	8	2	30	1	12	3	115	18	776

Ružomberok	9	566	0	0	1	15	4	54	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	15	640
Spolu:	18	1148	1	14	1	15	5	69	0	0	2	13	2	30	1	12	3	115	33	1416

RÚVZ: Liptovský Mikuláš**Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií**

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Liptovský Mikuláš	5	0	1/8	1/1	0	8	1
Ružomberok	4	0	7/31	4/10	0	5	1
Spolu	9	0	8/39	5/11	0	13	2

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ:

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	0	0	0
Ružomberok	0	0	0

RÚVZ:

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	0	0	0
Ružomberok	0	0	0

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu

EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	0	0	0	0
Ružomberok	0	0	0	0

Kraj:

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

Kraj:

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

RÚVZ	Miesto (Obec/Zaria- denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Kraj:

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

RÚVZ:

Okres:

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
napr. Nitra						
Zlaté Moravce						
Šaľa						
Spolu :						

Kraj:

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
napr. Lučenec															
Rimavská Sobota															
Veľký Krtíš															
Žiar nad Hronom															
Zvolen															
SPOLU:															

**Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku
(solária uvádzať ako jednu prevádzku nie ako počet solárnych zariadení - kabín)**

Kraj:

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v kraji

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

Kraj:

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

RÚVZ	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Kraj:

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

RÚVZ	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Kraj:

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

RÚVZ	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

- Tabuľka č. 2.1** **Prehľad prírodných kúpalísk**
- Tabuľka č. 2.2** **Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk**
- Tabuľka č. 2.3** **Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou**
- Tabuľka č. 2.4** **Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou**
- Tabuľka č. 2.5** **Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**
- Tabuľka č. 2.6** **Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o kvalite vody na kúpanie.

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia , obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechni ka a pod.	mimopracov né aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
....	Počet podnetov spolu:						1	2	2	
	<i>z toho: opodstatnených</i>						*			
	<i>neopodstatnených</i>							2	2	
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>						*	2	2	

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

* Nedá sa vyhodnotiť, podnet bol odstúpený na vybavenie stavebnému úradu obce

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)																	
	Hotel		Motel/Botel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	56	5103	1	24	86	2167	74	1928	6	1920	13	1301	350	3433	41	726	627	16602
Ružomberok	8	517	3	84	52	1264	33	1122	0	0	3	142	163	1718	25	538	287	5385
Spolu :	64	5620	4	108	138	3431	107	3050	6	1920	16	1443	513	5151	66	1264	914	21987

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	1	16	0	0	1	16
Ružomberok	0	0	0	0	0	0
Spolu :	1	16	0	0	1	16

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné	Spolu
Liptovský Mikuláš	115	4	81	32	39	14	5	69	1	83	3	1	1	46	494
Ružomberok	95	3	59	26	23	14	2	27	1	24	0	1	0	26	301
SPOLU:	210	7	140	58	62	28	7	96	2	107	3	2	1	72	795

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres:

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Liptovský Mikuláš rok 2018

Okresy	Druh zariadenia									
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenie núdzového bývania	Domov na polceste	Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m)	Resocializačné stredisko	Krízové stredisko	Nočľaháreň	Útulok	Iné	Spolu

							vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.)													
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	9	582	1	14	0	0	1	15	0	0	1	8	2	30	1	12	3	115	18	776
Ružomberok	9	566	0	0	1	15	4	54	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	15	640
Spolu:	18	1148	1	14	1	15	5	69	0	0	2	13	2	30	1	12	3	115	33	1416

RÚVZ: Liptovský Mikuláš**Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií**

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mrziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Liptovský Mikuláš	5	0	1/8	1/1	0	8	1
Ružomberok	4	0	7/31	4/10	0	5	1
Spolu	9	0	8/39	5/11	0	13	2

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ:

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	0	0	0
Ružomberok	0	0	0

RÚVZ:

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	0	0	0
Ružomberok	0	0	0

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu

EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	0	0	0	0
Ružomberok	0	0	0	0

Kraj:

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

Kraj:

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

RÚVZ	Miesto (Obec/Zari a-denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Kraj:

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinsk é zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnik a a pod.	mimopracovn é aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

RÚVZ:

Okres:

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
napr. Nitra						
Zlaté Moravce						
Šaľa						
Spolu :						

Kraj:

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
napr. Lučenec															
Rimavská Sobota															
Veľký Krtíš															
Žiar nad Hronom															
Zvolen															
SPOLU:															

**Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku
(solária uvádzať ako jednu prevádzku nie ako počet solárnych zariadení - kabín)**

Kraj:

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v kraji

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

Kraj:

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

RÚVZ	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Kraj:

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

RÚVZ	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Kraj:

**6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu
EIA/SEA**

RÚVZ	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Liptovská Sielnica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Podtureň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Matiašovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ižipovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jamník	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Závažná Poruba	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Hybe	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľubeľa	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bobrovec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Huty	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Vyšná Boca	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Jakubovany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vážec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Hrádok	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malužiná	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kráľova Lehota	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Nižná Boca	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Gôtovany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lazisko	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Beharovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bobrovček	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Peter	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dúbrava	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pavlova Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pribylina	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malatíny	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Ondrej	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Beňadiková	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Kokava	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Partizánska Ľupča	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Smrečany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veterná Poruba	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	5	76	3	3,7	0	0	3	3,7	0	0

Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2018 - 31.12.2018

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
V Slovenskej republike nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

Prírodné kúpaliská

Kraj										
Okres										
Obec		Plocha				Vzorky			UK	
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu

Žilinský kraj

okres Liptovský Mikuláš

Liptovská Mara - Liptovská Sielnica	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Organizovaná			0		
Liptovská Mara - Liptovský Trnovec	Vodná nádrž	30000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	7		0	68	
Sumárne údaje za kraj						7	0	0	68	0

Kraj

Okres

Obec		Plocha								
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka	

Žilinský kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši

okres Liptovský Mikuláš

Liptovská Mara - Liptovská Sielnica	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Organizovaná	Mimo prevádzky				
Liptovská Mara - Liptovský Trnovec	Vodná nádrž	30000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	Prevádzkované	16.06.2018	02.09.2018		

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Termálne kúpalisko Liptovský Ján	20	1	5	257	1	1		
Sumárne údaje za kraj	20	1	5	257	1	1		

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu

Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši						
okres Liptovský Mikuláš						
Hotel Družba	15.02.2007		10	0	4	4
Hotel F.I.M	10.07.2002		10	0	2	2
Hotel Fis Jasná	23.12.2008		10	0	2	2
Hotel Grand Jasná	07.05.2007		20	0	3	3
Hotel Junior Jasná	26.01.2009		22	0	1	1
Hotel Repiská	03.07.2000		20	0	2	2
Hotel Tri studničky	01.01.2015		6	0	1	1
Wellness Hotel Chopok	07.12.2009		47	0	4	4
Hotel Grand Castle	08.10.2010		15	0	1	1
Hotel Alexandra	29.09.2011		61	0	2	2
Krytá plaváreň Liptovský Ján	18.05.2000		80	2	0	2
Liptovský dvor	13.09.2005		13	0	1	1
Penzión Una	08.11.2010		5	0	1	1
Relax hotel Avena	10.12.2004		20	0	1	1
Aquapark Tatralandia	31.05.2006	nie	5000	2	12	14
Hotel Jánošík	14.10.2008		10	0	2	2
Krytá plaváreň Liptovský Mikuláš	06.08.1999		120	0	2	2
Penzión Alžbeta Demänová 480	06.05.2014		15	0	3	3
Penzión Mária Bodice	18.12.2015		8	0	1	1
Relax hotel Sojka, Malatíny	22.12.2009		48	0	2	2

Hotel Permon	13.11.2009		200	0	5	5
Hotel Pieris	21.01.2015		12	0	2	2
okres Ružomberok						
Vodný park Bešeňová	29.12.2003	nie	6500	8	13	21
Turisticko - relaxačný komplex Liptovská Osada	08.12.2015		116	0	3	3
Kúpele Lúčky	22.08.2008		800	2	2	4
Hotel Áčko	23.12.2009		24	0	2	2
Krytá plaváreň Ružomberok	11.08.1971		100	0	1	1
Penzión Gejdák	29.04.2009		20	0	1	1
RZ Jazierce	20.03.2014		6	0	1	1
Sumárne údaje za kraj			13318	14	77	91

Kraj									
Okres									
Obec	Dátum						Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu	

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Termálne kúpalisko Liptovský Ján	18.06.2018	02.09.2018	nie	nie	1900	4	0	4
Sumárne údaje za kraj					1900	4	0	4

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2018 - 31.12.2018

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bešeňová	676	674	99,7
Hubová	1 078	1 050	97,4
Ivachnová	611	611	100
Kalameny	471	471	100
Komjatná	1 500	1 200	80
Likavka	3 043	3 043	100
Liptovská Lúžna	2 804	1 520	54,21
Liptovská Osada	1 642	1 642	100
Liptovská Teplá	1 013	1 010	99,7
Liptovská Štiavnica	1 155	1 154	99,91
Liptovské Revúce	1 542	1 542	100
Liptovské Sliache	3 775	3 772	99,92
Liptovský Michal	302	302	100
Lisková	2 105	2 105	100
Ludrová	996	996	100
Lúčky	1 772	1 772	100
Martinček	431	431	100
Potok	99	99	100
Ružomberok	26 992	26 992	100
Stankovany	1 176	1 173	99,74
Turík	250	250	100
Valaská Dubová	778	778	100
Ľubochňa	1 050	1 050	100
Štiavnička	770	770	100
Švošov	815	814	99,88
Spolu:	56 846	55 221	97,14

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2018 - 31.12.2018

Kraj: Žilinský

Okres: Liptovský Mikuláš

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Beňadiková	500	499	99,8
Bobrovec	1 912	1 853	96,91
Bobrovník	136	113	83,09
Bobrovček	174	167	95,98
Bukovina	116	0	0
Demänovská Dolina	296	45	15,2
Dúbrava	1 223	1 223	100
Galovany	266	265	99,62
Gôtovany	458	454	99,13
Huty	186	77	41,4
Hybe	1 474	1 472	99,86
Ižipovce	92	87	94,57
Jakubovany	372	372	100
Jalovec	296	296	100
Jamník	457	456	99,78
Konská	213	212	99,53
Kráľova Lehota	572	572	100
Kvačany	539	537	99,63
Lazisko	399	270	67,67
Liptovská Anna	87	87	100
Liptovská Kokava	966	966	100
Liptovská Porúbka	1 168	1 166	99,83
Liptovská Sielnica	598	598	100
Liptovské Beharovce	72	65	90,28
Liptovské Kláčany	390	385	98,72
Liptovské Matiašovce	309	300	97,09
Liptovský Hrádok	7 545	7 545	100
Liptovský Ján	1 059	1 059	100
Liptovský Mikuláš	31 411	31 397	99,96
Liptovský Ondrej	615	614	99,84
Liptovský Peter	1 349	1 349	100
Liptovský Trnovec	584	567	97,09
Malatíny	230	216	93,91
Malužiná	242	236	97,52
Malé Borové	127	127	100
Nižná Boca	163	69	42,33
Partizánska Ľupča	1 244	1 244	100
Pavlova Ves	259	244	94,21
Pavčina Lehota	386	385	99,74
Podtureň	1 084	1 083	99,91

Pribylina	1 306	1 279	97,93
Prosiek	201	201	100
Smrečany	637	637	100
Svätý Kríž	816	806	98,77
Trstené	230	225	97,83
Uhorská Ves	491	491	100
Vavrišovo	690	623	90,29
Važec	2 371	2 271	95,78
Veterná Poruba	377	376	99,73
Veľké Borové	60	0	0
Vlachy	610	609	99,84
Vyšná Boca	105	105	100
Východná	2 141	2 136	99,77
Závažná Poruba	1 280	1 277	99,77
Ľubňa	1 099	1 098	99,91
Žiar	454	452	99,56
Spolu:	72 437	71 258	98,37

1. Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Odd. HŽPZ RÚVZ Liptovský Mikuláš - bez účasti	0	0	0	0

Publikačná činnosť: 0

PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO A TOXIKOLÓGIA

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese

Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Stručný popis súčasnej situácie v dozorovaných prevádzkach.

Elektrotechnický priemysel - v podnikateľských subjektoch v tejto oblasti bola situácia pracovných podmienok uspokojivá. Ide o účelové objekty, v ktorých pracovné podmienky sú na dobrej úrovni, zamestnávateľa mali zabezpečenú pracovnú zdravotnú službu.

Spoločnosť **TESLA Liptovský Hrádok a.s., Liptovský Hrádok** je slovenským výrobcom širokého sortimentu strojárnských výrobkov, elektronických a elektrotechnických zariadení a komponentov a zaoberá sa vývojom a výrobou telekomunikačných zariadení.

Spoločnosť **Eltek s.r.o., Liptovský Hrádok** sa zaoberá výrobou napájacích jednotiek, usmerňovačov, kontrolných a monitorovacích jednotiek pre telekomunikačný priemysel. V roku 2018 bola predĺžená skúšobná prevádzka na uvedenie výrobných priestorov v budove Eltek I. do prevádzky, z dôvodu rozšírenia a doplnenia výrobných liniek v predmetnej hale, s čím súviselo posudzovanie a objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia. Následne boli výrobné priestory v budove Eltek I. uvedené do trvalej prevádzky a schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom, hluku, fyzickej záťaži, zároveň bolo predložené hodnotenie umelého osvetlenia.

Drevospracujúci priemysel - najvýznamnejším zamestnávateľom v regióne v drevospracujúcom priemysle je **IKEA Industry Slovakia s.r.o., OZ Jasná, Závažná Poruba**. Spoločnosť je zameraná na výrobu nábytku a nábytkových dielcov. V r. 2018 bolo RÚVZ vydané súhlasné záväzné stanovisko ku kolaudácii prístavby haly drvičky k výrobnej hale SO 01 a schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom na pracovisku Q-sorting – opravy voskom.

Ďalším významným zamestnávateľom je spoločnosť **Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok**. Predmetom činnosti spoločnosti je výroba produktov z dreva - lepené masívne platne, 3-vrstvové a masívne šalovacie platne, profilové drevo, konštrukčné drevo a rezivo pre tesárske práce a drevárske remeslá, porez ihličnatej guľatiny, výroba reziva, výroba a rozvod tepla. V r. 2018 boli orgánom verejného zdravotníctva vydané súhlasné záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb Sklad D6 a Sušiarne MAHILD – 1.etapa a súhlasným rozhodnutím boli schválené prevádzkové poriadky pre faktor práce vibrácie – pracovisko výrez, pre prácu v expozícii karcinogénnym a mutagénnym faktorom - pracovisko hala C6, pre prácu s fyzickou záťažou výrobná hala C6 - pracovisko štopľovanie a tmelenie

a výrobná hala D2 linka na výrobu drevených brikiet, linka na výrobu lamiel a lát.

Spracovanie dreva a výroba z dreva je predmetom činnosti aj menších zamestnávateľov a fyzických osôb podnikateľov, ide o prevádzky piliarskej drevovýroby, stolárske dielne, výrobu nábytku a iné.

V roku 2018 boli do skúšobnej prevádzky uvedené priestory spoločností:

Lesný komposesorát Partizánska Ľupča, s.r.o., Pílnica – Píla výrobná hala, priestory

boli obnovené po zničení a poškodení požiarom,

AUTOCHOM s.r.o., Liptovská Kokava, prevádzka na spracovanie drevného odpadu Liptovský Mikuláš,

NÁKUPNÁ s.r.o., Ružomberok, predmetom činnosti je skladanie hotových dodaných dielov, čalúnenie, balenie hotových produktov a ich expedícia,

Taper, spol. s.r.o., manipulačno – expedičný sklad drevnej hmoty, Liptovská Ondrašová.

Po ukončení skúšobnej prevádzky boli do trvalej prevádzky uvedené priestory výrobnoskladovej haly spoločnosti **DREVONAEXPORT s. r. o., Malužiná** a schválené prevádzkové poriadky pre prácu spojenú s expozíciou hluku a chemickým faktorom. Ďalšia prevádzka, ktorá bola po ukončení skúšobnej uvedená do trvalej prevádzky, je Skladovacia hala Diamír, Liptovská Ondrašová, spoločnosti **PÍLA - DIAMÍR, s.r.o.**; rozhodnutím k uvedeniu priestorov do prevádzky boli schválené aj prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku a chemickým faktorom. Pre spoločnosť **TIMBER WOOD SK s.r.o.**, boli RÚVZ schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom v prevádzke Píla, Liptovský Hrádok.

Spracovanie a výroba koží – koželužský priemysel: Najväčším zamestnávateľom je spoločnosť **SlovTan Contract Tannery, s.r.o., Liptovský Mikuláš**. V roku 2018 bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané rozhodnutie k predĺženiu skúšobnej prevádzky na uvedenie priestorov „Rozšírenie triedenia a skladovania polotovarov – modernizácia námokových a činiacich uzlov“, do prevádzky. Výrobná činnosť spoločnosti zostala nezmenená – nákup surových hovädzích koží, ich triedenie, výroba polotovaru wetblue, výroba crustu a hotových čalúnnických usní.

Ďalším koželužskými prevádzkami sú: **LIPTOSPOL s.r.o., Liptovský Mikuláš a SPLIT SLOVAKIA, s. r. o., Liptovský Mikuláš** s predmetom činnosti - orezávanie a miazdrenie štiepenkovej glejovky a koží. V spoločnosti **LIPTOSPOL, s.r.o.**, bol vykonaný štátny zdravotný dozor v súvislosti s plnením úloh v rámci spolupráce rezortov Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Na základe zistených skutočností počas ŠZD boli zamestnávateľovi uložené opatrenia týkajúce sa aktualizácie posúdenia rizika vyplývajúceho z expozície zamestnancov chemickým faktorom, zabezpečenia vhodných technických opatrení na zníženie expozície chemickému faktoru (hydroxid vápenatý).

Strojárske priemysel: Väčším zamestnávateľom je spoločnosť **HACO, a.s. Liptovský Mikuláš**. Z dôvodu zmeny prevádzkovateľa (predtým Liptovské strojárne plus a. s.) bolo vydané RÚVZ rozhodnutie do skúšobnej prevádzky.

Pre spoločnosť **GreMi KLIMA, s. r. o., prevádzka v Likavke pri Ružomberku** bolo po ukončení skúšobnej prevádzky vydané súhlasné rozhodnutie na uvedení priestorov do prevádzky, zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre expozíciu chemickým faktorom, Predmetom činnosti spoločnosti je v prevažnej miere výroba vzduchotechnických zariadení a výroba vykurovacích telies a kotlov ústredného kúrenia.

Spoločnosť **InterTechnic s. r. o., Liptovský Mikuláš** – predmetom činnosti je výroba výrobkov z gumy, plastov, z kovu, opracovanie kovu jednoduchým spôsobom, textilná výroba. Spoločnosť sa presťahovala do iných priestorov a v roku 2018 po ukončení skúšobnej prevádzky bolo vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ na uvedení priestorov do prevádzky a schválené prevádzkové poriadky pre prácu spojenú s expozíciou hluku, vibráciám, karcinogénnym a mutagénnym faktorom,

chemickým faktorom a fyzickej záťaži.

Spoločnosť

GALMM s.r.o., Ružomberok na základe uloženej povinnosti aktualizovania prevádzkového poriadku pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom na jednotlivých pracoviskách, predložila na schválenie prevádzkový poriadok pre chemické faktory, karcinogénne a mutagénne faktory. Predmetom činnosti spoločnosti je povrchová úprava kovov.

V r. 2018 boli do skúšobnej prevádzky uvedené priestory spoločnosti **SACA, a. s., Liptovský Mikuláš**. Predmetom činnosti spoločnosti je výroba a montáž jednoduchých výrobkov z kovu, výroba a montáž strojov pre hospodárske odvetvia, kovoobrábanie.

Priemysel výroby papiera a celulózy – dominantným zamestnávateľom je podnik **Mondi SCP, a. s., Ružomberok**. Na základe koordinačnej porady zástupcov orgánov štátnej správy bol dohodnutý postup a rozsah vykonania koordinovanej kontroly a ako kontrolovaný subjekt bola vybraná prevádzka – Turbogenerátor TG9.

V priebehu roka 2018 boli pre spoločnosť Mondi SCP a. s. vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov OJ Úpravňa – Balenie farebného papiera do prevádzky, ktorým bol schválený aj prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii hluku a pre prácu s fyzickou záťažou, rozhodnutie na uvedenie priestorov OJ Úpravňa – Balenie farebného papiera – linka na balenie formátu A4, A5 do skúšobnej prevádzky, rozhodnutia na schválenie prevádzkového poriadku pre prácu v expozícii hluku na pracovisku OJ Vlákňitá linka a Spracovanie dreva – Logistika dreva – prebierka dreva, na schválenie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii hluku a chemickým faktorom na pracovisku Papierenský stroj 17 – Technológia, na schválenie prevádzkového poriadku pre pracovné činnosti v expozícii hluku na pracovisku OJ Energie a obslužné činnosti – Energie – strojovňa turbín TG 1,2,7,8,9, rozhodnutie na uvedenie priestorov OJ Úpravňa – Špeciálny finishing do prevádzky a schválené boli prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii hluku a pre prácu s expozíciou fyzickej záťaži, ďalej boli vydávané záväzné stanoviská k územným a kolaudačným konaniam stavieb v areáli spoločnosti a stanoviská vydávané v súvislosti s používaním nových chemických látok a zmesí.

V objekte PS 18, priestor Finishing, spoločnosti Mondi SCP a. s. sú zriadené pracoviská spoločnosti **Obaly SOLO s.r.o.** V roku 2018 bol pre túto spoločnosť schválený rozhodnutím RÚVZ prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom a prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku. Pre spoločnosť **ISS Facility Services spol. s r. o.**, ktorá zabezpečuje čistiace a upratovacie práce vo všetkých prevádzkových priestoroch spoločnosti Mondi SCP a. s., bol v roku 2018 schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom a prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku na pracovisku Drevosklad Mondi SCP a.s.

Zamestnanci spoločnosti **OZO, a. s., Liptovský Mikuláš** vykonávajú niektoré pracovné činnosti na pracoviskách Mondi SCP a. s., v roku 2018 bol RÚVZ schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku na pracovisku OJ Regenerácia a Energie, prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom na pracovisku Drevosklad, prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku a chemickým faktorom na pracovisku Skládka odpadov Partizánska Ľupča.

Pre spoločnosť **OZO – Liptovský Mikuláš, s. r. o., Liptovský Mikuláš** boli rozhodnutím schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku a chemickým faktorom na pracovisku Prebierka dreva na vstupe č. 4, Mondi SCP a. s. Hlavnou činnosťou pracovníkov spoločnosti je zabezpečovanie odberu vzoriek privázaného dreva do spoločnosti Mondi SCP a. s., Ružomberok.

Ďalšími významnejšími prevádzkami sú: **Paul & Co. Slovensko, spol. s r. o., Ružomberok** – výroba tovaru z papiera a lepenky (dutinky), **Peter Mrázik KARTONEX, prevádzka Závažná Poruba**, ktorá je zameraná na výrobu preložíek, podložiek, papierových paliet, kartónových obalov krabíc a iných výrobkov z papiera, lepenky a kartónu, **Convert + Trade, s. r. o. Ružomberok** so zameraním na výrobu zušľachtených papierov, polymérových a kovových fólií pre celý rad studených disperzií, peelových vrstiev, laminátových fólií pre obalovú techniku a samolepiacich etikiet. Podmienky v uvedených prevádzkach sú nezmenené.

Potravínarský priemysel: K najvýznamnejším podnikom patrí **GeLiMa, a. s., Liptovský Mikuláš** (výroba želatíny pre potravinársky a farmaceutický priemysel z hovädzej štiepenky, z bravčových koží a rybacích koží a výroba koproduktov - múčka a tuky), **Liptovské pekárne a cukrárne Lippek, k. s., Liptovský Mikuláš, Pečivárne Liptovský Hrádok, s. r. o., Liptovská Porúbka, SNICO s. r. o., Bratislava, prevádzka Liptovský Mikuláš** (produkcia známych slovenských horčíc a kečupov), **AQUA PRO s. r. o., Korytnica – Pančava, Liptovská Osada** (plnenie pramenitej vody do galónov), **PROTEIN SLOVAKIA a. s., Liptovský Mikuláš** (spracovanie koží do produktu hovädzích kolagén) – podmienky práce v týchto spoločnostiach sú nezmenené.

Savencia Fromage & Dairy SK, a. s., Liptovský Mikuláš. Výrobná činnosť spoločnosti spočíva v spracovaní mlieka, z ktorého sa následne vyrába syr a syrové výrobky. Spoločnosť bola uložená pokynom povinnosť hodnotiť zdravotné riziko vyplývajúce z fyzickej záťaže na pracoviskách parené syry a baliareň syrov. V r. 2018 bolo na stredisku parených syrov zabezpečené merania lokálnej svalovej záťaže a celkovej fyzickej záťaže a predložené posúdenie rizika pre prácu s expozíciou fyzickej záťaže. Zároveň požiadal prevádzkovateľ o predĺženie termínu na predloženie posúdenia rizika pre fyzickú záťaž na stredisku baliarne. Nakoľko spoločnosť nepredložila v požadovanom termíne posúdenia rizika pre fyzickú záťaž na stredisku baliarne a na zaslanú výzvu RÚVZ nereagovala, bolo začaté správne konanie a uložená pokuta. V r.2018 bol súhlasným rozhodnutím schválený prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou hluku na pracovisku masliarne.

V spoločnosti **ST. NICOLAUS, a. s., Liptovský Mikuláš** (výroba liehovín a pochutín) bola v r. 2018 vymenená plniaca linka Krones za novú plniacu linku Manex, následne prevádzkovateľ zabezpečil objektivizáciu fyzikálneho faktora hluku a predložil na schválenie orgánu verejného zdravotníctva prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou hluku.

Ďalšími posudzovanými a dozorovanými prevádzkami v spolupráci s oddelením hygieny výživy sú výrobné mäsových výrobkov, pekárne, menšie prevádzky výroby mliečnych výrobkov, plniarne minerálnych a pramenitých vôd a iné. V roku 2018 bolo pre Poľnohospodárske družstvo Važec vydané súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov Bitúnok - rozrábka do prevádzky.

Poľnohospodárstvo: Situácia oproti r. 2017 nie je významne zmenená, evidujeme 10 poľnohospodárskych družstiev, 4 roľnícke družstvá, 1 a. s., 8 s. r. o. a 2 fyzické osoby. Zoonózy v poľnohospodárskom sektore neboli prešetrované.

V r. 2018 bolo pre **Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Smrečanoch** vydané záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby „Modernizácia farmy dojníc – Žiar“ v areáli hospodárskeho dvora Žiar.

V areáli Poľnohospodárskeho družstva Ludrová, hospodársky dvor Liptovská Štiavnica boli uvedené do skúšobnej prevádzky priestory zariadenia na zhodnocovanie odpadov, pre spoločnosť **Bio-waste, s.r.o., Zvolen**. V priestoroch sa spracováva biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný

odpad, ktorý sa po rozdrvení zhomogenizuje a hygienizuje a následne samostatným potrubím expeduje do homogenizačnej nádrže bioplynovej stanice, čím sa využíva na výrobu tepla na vykurovanie objektov v areáli Poľnohospodárskeho družstva Ludrová.

V spolupráci s oddelením hygieny výživy bolo pre biofarmu **Farma Východná p. d.**, vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov Baliareň a sklady do prevádzky, v ktorých bude vykonávané balenie sušených bylinných zmesí a jednodruhových čajov, predaj čerstvého a baleného sušeného drobného ovocia. Pre túto biofarmu bolo vydané aj rozhodnutie RÚVZ na uvedení priestorov Výrobná hala Bylinky do skúšobnej prevádzky, v predmetných priestoroch bude vykonávané sušenie rastlín a drobného ovocia – čučoriedky, arónia, čierne ríbezle, rakytník, maliny, zemolez, amelanchier atď.

V lesnom hospodárstve sú prevažujúcim zamestnávateľom spoločnosť **Lesy SR Banská Bystrica š. p., OZ Liptovský Hrádok**. Ide o zamestnávateľa, u ktorého profesie piliarov vykonávajú samostatne zárobkovo činné osoby, vlastných zamestnancov – piliarov závod zamestnáva na pracoviskách expedičných skladov, na ktorých sú práce piliarov zaradené do 3. kategórie z hľadiska fyzickej záťaž, hluku a vibrácií.

Stavebníctvo: V regióne Liptov evidujeme stavebné firmy, ktoré sú zamerané na stavebnú činnosť, výrobu prefabrikátov, tvárnic, výrobu cementu a stavebných prvkov z plastu (plastové okná, výroba stavebného polystyrénu, výroba stavebných netkaných textílií). Uvádzame spoločnosti, ktorých priestory boli v r. 2018 uvedené do prevádzky a pre ktoré boli schválené prevádzkové poriadky:

STADREKO, s. r. o., prevádzka výroby betónových výrobkov, k. ú. Lisková. RÚVZ vydal po skončení skúšobnej prevádzky rozhodnutie na uvedení priestorov „Sklad-výrobná betónových výrobkov“ a „Sociálne zariadenia, sklad“ v k. ú. Lisková do prevádzky, zároveň boli schválené prevádzkové poriadky pre fyzikálny faktor hluku, chemické faktory a predložený posudok o riziku pre prácu z expozície záťažou teplom a chladom. RÚVZ vydal záväzné stanovisko k územnému konaniu stavby Administratívna budova –STADREKO, k. ú. Lisková.

BOŠKO s. r. o., Okoličné - výroba geotextílií. Po skončení skúšobnej prevádzky boli priestory Výrobná, údržbárske, opravárenské stredisko uvedené do prevádzky a bol schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku.

CESTY SK s. r. o., Košice - výstavba inžinierskych a dopravných stavieb. Pre spoločnosť bolo vydané súhlasné rozhodnutie na uvedení priestorov spoločnosti v Liptovskom Mikuláši do prevádzky po ukončení skúšobnej prevádzky a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti pokladacej čaty spojené s expozíciou hluku, vibráciám, karcinogénnym a mutagénnym faktorom. Pre menovanú spoločnosť bolo vydané rozhodnutie na uvedení priestorov mobilného obal'ovacieho centra EASYBATCH 140, k. ú. Okoličné do skúšobnej prevádzky v termíne do 30. 6. 2019.

ZMZV, s. r. o., Liptovský Mikuláš – výroba, montáž a predaj plastových a hliníkových okien a dverí. RÚVZ vydal rozhodnutie na uvedení priestorov spoločnosti do prevádzky, po ukončení skúšobnej prevádzky a schválil prevádzkové poriadky pre prácu s expozíciou hluku, vibráciám, chemickým látkam, karcinogénom a mutagénom.

KAMEŇOLOMY Liptovské Kľačany, s. r. o.- vrtanie dier pred odstreľom, samotný odstreľ, drvenie kameniva na 6 frakcií, odvoz kameniva. Po ukončení skúšobnej prevádzky RÚVZ vydal rozhodnutie na uvedení priestorov kameňolomu do prevádzky, vrátane

schválenia prevádzkových poriadkov.

Spoločnosti **Bekam s. r. o., Žilina** bolo vydané rozhodnutie na uvedení priestorov Štrkováňa Liptovská Mara do skúšobnej prevádzky. Predmetom činnosti je ťažba, spracovanie a predaj kameniva.

Pre spoločnosť **Cestné stavby Liptovský Mikuláš, spol. s r. o.** bol schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku na pracoviskách: Obaľovacia súprava Kráľova Lehota, Pokladacia čata, Laboratórium, Stavebná mechanizácia, prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom na pracovisku Obaľovacia súprava Kráľova Lehota a prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom na pracoviskách: Obaľovacia súprava Kráľova Lehota, Laboratórium.

Pre spoločnosť **Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja, Žilina** bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov závodu Liptov – stredisko Liptovský Mikuláš do prevádzky a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu spojenú s expozíciou hluku a prevádzkový poriadok pre prácu spojenú s expozíciou chemickým faktorom. V samostatnom konaní bol rozhodnutím RÚVZ schválený prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou vibráciám.

SLOVKOREKT, spol. s r. o. - činnosť spoločnosti je zameraná na opravy živičných povrchov komunikácií a mostov a výrobu asfaltovej emulzie. Rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou hluku a prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou chemickým faktorom na pracoviskách pokladacej čaty a emulgačnej stanice.

Novovzniknuté prevádzky v r. 2018:

FDK, s. r. o., Bratislava, prevádzka Liptovský Mikuláš – výroba protipožiarnych okien a žalúzií na základe zákaziek.

STONE COMPANY s. r. o., Ružomberok - výroba kuchynských pracovných dosiek z kameňa a minerálneho plastu Corian.

Fiberplast, s. r. o., Ružomberok – komplexné služby vo výrobe sklolaminátových dielov a výrobkov podľa najrôznejších špecifikácií zákazníkov. Priestory menovaných spoločností boli uvedené do skúšobnej prevádzky.

Prevádzky výroby výrobkov z gumy a plastu:

Spoločnosť **ESOX-PLAST, s. r. o. Uhorská Ves** sa zaoberá konštrukciou a výrobou vstrekovacích foriem pre plasty a lisovacích nástrojov, výrobou plastových výliskov, prevažne pre automobilový a elektrotechnický priemysel. V r. 2018 na základe vydaného pokynu predložil prevádzkovateľ na schválenie prevádzkové poriadky pre prácu s expozíciou chemickým faktorom, karcinogénnym a mutagénnym faktorom a posudok o riziku pre prácu s expozíciou záťaži teplotom.

GERGONNE SLOVENSKO s.r.o., Liptovský Mikuláš – predmetom činnosti je výroba a spracovanie lepiacich pások a matricovo vysekávaných komponentov z gumy a plastových pien. V roku 2018 spoločnosť aktualizovala posúdenie rizika z expozície zamestnancov chemickým faktorom na pracoviskách a zabezpečila posúdenie fyzickej záťaže pri práci, čím splnila opatrenia uložené na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru spoločne s Inšpektorátom práce Žilina v r.2017. Rozhodnutiami orgánu verejného zdravotníctva boli schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom, karcinogénnym a mutagénnym faktorom a prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou fyzickej záťaži.

Priestory novovzniknutej prevádzky spoločnosti **FLOP Plast s. r. o., Ružomberok** boli rozhodnutím RÚVZ uvedené do skúšobnej prevádzky.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť:

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš. U zamestnávateľa sú schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou ionizujúcemu žiareniu, biologickým faktorom, chemickým faktorom, faktorom hluku a umelému optickému žiareniu na jednotlivých oddeleniach. Práce na pracoviskách sú z hľadiska expozície jednotlivým faktorom zaradené do 2. kategórie. U zamestnávateľa sú evidované rizikové práce 3. kategórie pre rizikové faktory – cytostatiká a biologický faktor. V r. 2018 boli v spolupráci s oddelením epidemiológie uvedené do prevádzky priestory ambulancie klinickej onkológie a schválený prevádzkový poriadok pre činnosti spojené s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci s cytostatikami v ambulancii klinickej onkológie.

V rámci štátneho zdravotného dozoru na základe žiadostí bola posúdená 1 verejná lekáreň v Liptovskom Mikuláši a vydané bolo záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby Lekáreň Dr. Max v OC Kaufland Ružomberok.

Sociálna starostlivosť: V tomto rezorte sú zastúpení najmä zamestnávateľia domovov dôchodcov, sociálnych služieb a špecializovaných zariadení pre deti a dospelých. V súčasnosti evidujeme v tejto oblasti pracoviská, na ktorých sú vyhlásené rizikové práce z hľadiska rizikového faktoru – psychická pracovná záťaž.

Školstvo: Ide o rezort, v ktorom štátny zdravotný dozor je zabezpečovaný oddelením HDM. V súčasnosti evidujeme 2 stredné odborné školy, v ktorých sú orgánom verejného zdravotníctva vyhlásené rizikové práce z hľadiska expozície fyzikálnemu faktorom hluku, zaradené do 3. kategórie.

Predmetom štátneho zdravotného dozoru boli aj menšie zamestnávateľské subjekty – lekárne, prevádzky predajní a služieb, nákupné centrá, veterinárne ambulancie, zubné techniky, čerpace stanice, zberné suroviny, výkupne, skladové a administratívne priestory, autoopravovne, servisy a pneuservisy a iné. Ide o zdanlivo menej významné prevádzky, avšak často krát je nutné v nich presadzovať základné hygienické požiadavky na pracovné prostredie (požiadavky na denné a umelé osvetlenie, zariadenia na osobnú hygienu, zásobovanie pitnou vodou a teplou vodou, požiadavky na prácu v stojí a pod.). Významnou súčasťou ŠZD bolo aj posudzovanie chránených pracovísk.

Zhoršenie situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a závažné zmeny v pracovnom prostredí sme nezaznamenali.

Zdravotný dohľad prostredníctvom PZS u existujúcich prevádzok je zabezpečený, v prípade uvádzania novovzniknutých priestorov do prevádzky sú zamestnávateľia upozornení na túto povinnosť.

Závažné zmeny v pracovnom prostredí, vrátane vzniku, resp. zrušenia prevádzok.

Závažné zmeny v dozorovaných prevádzkach v charaktere pracovného prostredia neboli zistené.

Mimoriadne a havarijné situácie.

Mimoriadne a havarijné situácie RÚVZ v r. 2018 neevidoval.

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb.

V r. 2018 nedošlo k zhoršeniu pracovných podmienok, ani k zániku väčších zamestnávateľov. Väčší zamestnávatelia mali zabezpečené služby PZS, čím je dosiahnutá primeraná úroveň ochrany zdravia pri práci. Pokračuje sa v hodnotení fyzickej záťaže u zamestnávateľov, u ktorých je táto záťaž aktuálna.

Hlavné príčiny zlepšenia alebo zhoršenia situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a predpokladaný vývoj v najbližších rokoch.

Predpokladaný vývoj v najbližších rokoch je značne závislý od legislatívnych požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pri práci a možností ich uplatňovania v praxi zamestnávateľov, čo predpokladá vyššiu ponuku odborne zdatných služieb PZS. Problematika je úzko spojená s ekonomickou situáciou jednotlivých zamestnávateľov.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktoré je potrebné riešiť vo všeobecnosti a priamo v okrese, osobitne so zameraním na problematiku samostatne zárobkovo činných osôb vrátane samostatne hospodáriacich roľníkov.

Pozorovali sme snahu zamestnávateľov podhodnocovať pracovné riziká vyplývajúce z expozície faktorov práce a pracovných podmienok za účelom ich zaradenia do nerizikovej 2. kategórie. Niektorí zamestnávatelia prejavujú o uvedení problematiku vyšší záujem, čo postupne sa môže premietnuť do vyššej miery záujmu o tvorbu priaznivých pracovných podmienok zamestnancov.

Situácia v dozore u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) sa nezmenila – RÚVZ nedisponuje údajmi o týchto osobách a ich činnostiach do doby, kým nepožiadajú o uvedenie priestorov do prevádzky. Pokiaľ SZČO vykonávajú činnosti u iných subjektov oprávnených na podnikanie, ich činnosť je posudzovaná s ohľadom na všeobecné požiadavky ochrany zdravia pri práci, v rámci požiadavky na posúdenie zdravotných rizík.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v SR.

Vyhlásené rizikové práce podľa vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 448/2007 Z. z.“) s faktormi práce a pracovného prostredia, ktoré sa nenachádzajú v číselníkoch ASTR, boli zaslané na adresu: milos.janousek@uvzs.sk ÚVZ SR dňa 31.01.2019.

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	119	17	1	1	120	18
B	Ťažba a dobývanie	14	0	0	0	14	0
C	Priemyselná výroba	2 418	409	60	5	2 478	414
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	0	0	1	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania	110	10	0	0	110	0
F	Stavebníctvo	63	0	3	0	66	0
H	Doprava a skladovanie	7	0	0	0	7	0
P	Vzdelávanie	5	1	0	0	5	1
Q	Zdravotníctvo a sociálna výpomoc	218	158	0	0	218	158
R	Umenie, zábava a rekreácia	11	0	0	0	11	0
	SPOLU	2 966	595	64	6	3 030	601

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		Celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby spojené s tým súvisiace	78	11	1	1	79	12
02	Lesníctvo a ťažba dreva	41	6	0	0	41	6
08	Iná ťažba a dobývanie	14	0	0	0	14	0
10	Výroba potravín	104	110	2	0	106	110
11	Výroba nápojov	72	30	0	0	72	30
15	Výroba kože a kožených výrobkov	257	58	37	5	294	63
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	810	165	10	0	820	165
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	518	12	0	0	518	12
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	0	0	1	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	34	18	0	0	34	18
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	32	0	0	0	32	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	149	3	4	0	153	3
27	Výroba elektrických zariadení	19	0	0	0	19	0
28	Výroba strojov, zariadení i.n.	32	0	7	0	39	0

29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	9	1	0	0	9	1
31	Výroba nábytku	375	12	0	0	375	12
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	6	0	0	0	6	0
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	0	0	1	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	52	0	0	0	52	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	9	0	0	0	9	0
38	Zber, spracovanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	49	10	0	0	49	10
42	Inžinierske stavby	30	0	0	0	30	0
43	Špecializované stavebné práce	33	0	3	0	36	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	7	0	0	0	7	0
85	Vzdelávanie	5	1	0	0	5	1
86	Zdravotníctvo	4	3	0	0	4	3
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	214	155	0	0	214	155
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	11	0	0	0	11	0
SPOLU		2 966	595	64	6	3 030	601

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1.stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	1	0	0	0	1	0
Fyzická záťaž	311	76	4	0	315	76
Hluk	2 224	304	10	0	2 234	304
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	197	33	6	0	203	33
Chemické látky a zmesi	327	63	43	6	370	69
Psychická pracovná záťaž	214	155	0	0	214	155
Vibrácie	102	0	2	0	104	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (1. a 2.stupeň)

Rizikový faktor (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor						
Tuberkulóza	1	0	0	0	1	0
Fyzická záťaž						
Pracovná poloha	20	0	0	0	20	0
Dynamická záťaž	2	0	0	0	2	0
Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	289	76	4	0	293	76
Hluk						
Ustálený	8	0	0	0	8	0
Premenný	2 210	304	10	0	2 220	304
Impulzový	6	0	0	0	6	0
Psychická pracovná záťaž						
Psychická pracovná záťaž	214	155	0	0	214	155
Vibrácie						
Prenášané na ruky	92	0	2	0	94	0
Prenášané na celé telo	10	0	0	0	10	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi (2.stupeň triedenia)

Chemická látka (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	124	9	8	5	132	14
dermatotropný	90	27	28	5	118	32
dráždivé	188	21	25	0	213	21
chemické karcinogény	134	18	6	0	140	18
jedovaté – toxické	56	4	0	0	56	4
mutagény	74	7	3	0	77	7
pevné aerosóly	232	47	13	1	245	48
reprodukčne toxické látky	29	14	3	0	32	14
veľmi jedovaté – veľmi toxické	80	4	10	0	90	4
žieravé	64	0	39	0	103	0

Komentár:

Predpokladané príčiny zmien oproti predchádzajúcemu roku /rokom.

K 31. 12. 2018 je v regióne Liptov evidovaných **109** právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov s vyhlásenými rizikovými prácami. Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v tretej a štvrtej kategórii – **3 030** z toho **601 žien**; v štvrtej kategórii sú práce zaradené u 9 podnikateľských subjektov s celkovým počtom zamestnancov 64, z toho 6 žien.

Oproti r. 2017 došlo v r. 2018 k zvýšeniu počtu zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do 3. kategórie o 79; u prác zaradených do 4. kategórie sa zvýšil počet o 3 pracovníkov. Z celkového počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce vzrástol počet žien v 3. kategórii o 13 a v 4. kategórii sa znížil počet o 1 pracovníčku.

Zvýšenie počtu pracovníkov exponovaných jednotlivým faktorom práce a pracovných podmienok (najviac vibráciám o 50) bolo zaznamenané predovšetkým v dôsledku prehodnotenia (aktualizácie) zdravotných rizík v dozorovaných prevádzkach a na základe zaradenia prác do rizikových kategórií v Slovenskom vodohospodárskom závode, š. p. Piešťany, Správa povodia horného Váhu. U faktoru hluk a fyzická záťaž došlo k miernemu navýšeniu počtu pracovníkov (o 22) a u faktorov chemické látky a zmesi, chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky k podstatnému zníženiu počtu pracovníkov (o 123). Najviac evidovaných zamestnancov, ktorí sú exponovaní rizikovému faktoru hluk, sú na pracoviskách spracovania dreva, výroby výrobkov z dreva a výroby papiera (IKEA Industry Slovakia, s.r.o., OZ Jasná, Závažná Poruba, Rettenmeier Tatra Timber, s. r.o., Liptovský Hrádok, Mondi SCP, a. s., Ružomberok).

Do 31.12.2018 bolo Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydaných **20** rozhodnutí vo veci zaradenia, vyradenia alebo zmeny rizikových prác, z toho:

- 18 rozhodnutí bolo vydaných k zaradeniu prác do kategórií
- 4 rozhodnutia boli vydané k zmene zaradenia pracovných činností do príslušných kategórií (z tretej kategórie do druhej kategórie práce)
- 7 rozhodnutí na zaradenie prác do štvrtej kategórie (existujúce pracoviská, každoročne vydávané rozhodnutie, vyhlásenie nových pracovísk)
- 2 rozhodnutia boli vydané vo veci vyradenia prác z tretej kategórie z dôvodu ukončenia výrobných činností.

Návrhy na určenie rizikových prác sú vypracovávané v súlade s vyhláškou MZ SR

č. 448/2007 Z.z.

Situácia pri určovaní rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) a samostatne hospodáriacich roľníkov, vrátane zabezpečenia cielených lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci:

Posúdenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky. V regióne sú evidované dve fyzické osoby – podnikatelia, ktoré nezamestnávajú iné osoby a vykonávajú rizikové práce. Ide o SZČO vykonávajúcu reguláciu živočíšnych škodcov a SZČO vykonávajúcu výrobu okien. V rámci štátneho zdravotného dozoru na rizikových pracoviskách bola požadovaná písomná dohoda o tom, kto zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v prípade, že zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku.

Stav pri určovaní rizikových prác - faktor psychická pracovná záťaž (trend vývoja, predpokladané príčiny zmien, hlavné problémy a návrhy riešení, konzultovanie návrhov na určenie rizikových prác s ÚVZ SR):

V r. 2018 nedošlo k žiadnym zmenám v počte pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce zaradené do 3. kategórie rizika, rizikový faktor psychická záťaž. Psychická pracovná záťaž bola v predchádzajúcich rokoch hodnotená na pracoviskách školy, kde je poskytovaná výchova

a vzdelávanie deťom s mentálnym postihnutím rôzneho stupňa a deťom s viacnásobným postihnutím a ťažkým viacnásobným postihnutím, a to nepriamo prostredníctvom charakteristík práce a pracovného prostredia a charakteristík subjektívnej odozvy zamestnanca na psychickú pracovnú záťaž. Na hodnotenie boli použité metódy na hodnotenie psychickej pracovnej záťaže z hľadiska úrovne pracovných podmienok, metóda subjektívneho hodnotenia práce podľa Meistera, metóda na hodnotenie zrakových ťažkostí pri práci a test pozornosti. Posúdenie vykonal pracovný psychológ a PZS.

Návrhy na určenie rizikových prác neboli konzultované s ÚVZ SR.

Stav pri určovaní a prehodnocovaní rizikových prác – faktor ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach.:

RÚVZ neeviduje rizikové práce z hľadiska ionizujúceho žiarenia v zdravotníckych či iných zariadeniach. V r. 2018 RÚVZ neurčoval a neprehodnocoval rizikové práce – faktor ionizujúce žiarenie.

Zhodnotenie plnenia povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods. 1 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z.:

Uvedenú povinnosť splnilo 80 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 73 % z celkového počtu zamestnávateľov s vyhlásenými rizikovými prácami, čo je porovnateľné s predchádzajúcim rokom.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z.z.

V r. 2018 v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru kontroloval RÚVZ plnenie povinností zamestnávateľov v súlade s § 30 zákona č. 355/2007 Z. z., pri uvádzaní priestorov do prevádzky pre nové subjekty zároveň upozorňoval na plnenie týchto povinností. Väčšina zamestnávateľov povinnosť zabezpečenia zdravotného dohľadu pre zamestnancov plnila, u zamestnávateľov, kde sú vyhlásené rizikové práce, je zdravotný dohľad zabezpečovaný prostredníctvom tímu PZS. Na pracoviskách zamestnávateľov, kde zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 2. kategórie bol vykonaný počas r. 2018 štátny zdravotný dozor. Počas štátneho zdravotného dozoru neboli zistené závažné porušenia povinností zamestnávateľov, vyplývajúce z § 30 ods.1 písm. a) – k) a § 30 ods. 2 písm. a) – d) zákona č. 355/2007 Z. z. -šesť kontrolovaných subjektov zabezpečilo zdravotný dohľad prostredníctvom PZS a päť kontrolovaných subjektov zabezpečilo zdravotný dohľad prostredníctvom autorizovaných bezpečnostných technikov. Zamestnávatelia, ktorým zabezpečovali zdravotný dohľad ABT nemali vedomosť o novele zákona č. 355/2007 Z. z. zo dňa 1.12.2017, ktorou vznikla zamestnávateľom povinnosť posudzovania zdravotných rizík v spolupráci s PZS službou podľa § 30a ods. 3 cit. zákona. O povinnostiach vyplývajúcich z tejto novely boli počas ŠZD poučení. Možno konštatovať, že všetci kontrolovaní zamestnávatelia nemali vedomosť o nových povinnostiach vyplývajúcich z § 30 ods. 1 písm. c) a d), konkrétne o povinnosti zabezpečiť posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia na pracovisku, na ktorom zamestnanci vykonávajú prácu zaradenú do druhej kategórie najmenej raz za 18 mesiacov a o povinnosti zabezpečiť vypracovanie písomného záznamu o posúdení rizika, ak pracovná zdravotná služba nezistila zmenu pracovných podmienok, ktorá by mohla mať vplyv na mieru zdravotného rizika alebo kategóriu práce z hľadiska zdravotného rizika. Taktiež boli o povinnostiach vyplývajúcich z tejto

novely boli počas ŠZD poučení. Zároveň boli evidované subjekty, ktoré majú zabezpečenú PZS svojimi vlastnými zamestnancami.

Zabezpečovanie LPP vo vzťahu k práci vlastnými lekármi pracujúcimi v tíme PZS evidujeme v pracovných zdravotných službách regiónu – TeamPrevent Santé, s. r. o., pobočka Liptovský Mikuláš GAJOS s. r. o., Liptovský Mikuláš, ÚVN SNP Ružomberok. Niektoré PZS zabezpečujú výkon LPP vo vzťahu k práci prostredníctvom všeobecných lekárov, ktorí aj v minulosti tieto lekárske prehliadky vykonávali, na základe zmluvných vzťahov. Výkon a frekvencia LPP vo vzťahu k práci je zabezpečovaná v súlade s § 30e zákona č. 355/2007 Z.z.

PZS TeamPrevent Santé, s.r.o., ÚVN SNP Ružomberok a GAJOS, s.r.o. majú zriadené v okrese ambulancie pracovného lekárstva, v ktorých sú lekármi PZS vykonávané LPP vo vzťahu k práci a ktoré boli posúdené RÚVZ.

Úroveň zdravotného dohľadu nad pracovným prostredím vykonávaným pracovnými zdravotnými službami všeobecne: RÚVZ má možnosť hodnotiť prácu tímov PZS zväčša prostredníctvom predkladaných dokumentov zamestnávateľmi – posudky o riziku, prevádzkové poriadky, návrh na zaradenie prác do kategórií. Odborná úroveň podaní sa v porovnaní s minulým obdobím zlepšila u tímov PZS, stále pretrvávajú nižšia odborná zdatnosť pri návrhoch prevádzkových poriadkov pre faktory práce a pracovného prostredia, ktoré predkladajú PZS vykonávajúce samostatne dodávateľským spôsobom niektoré činnosti PZS – dohľad nad pracovnými podmienkami zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do kategórií 1 a 2. V týchto návrhoch, napr. v posúdení rizika prevláda všeobecnosť podania, neaplikovanie vedomostí o riziku vo vzťahu ku konkrétnym profesiám, nízka znalosť a schopnosť analýzy pracovných postupov vo vzťahu k rizikám pre zdravie a k hodnoteniu expozícií, obzvlášť tam, kde nie všetky chemické faktory sú merateľné, alebo merané. PZS sa vo všeobecnosti pri svojej činnosti snažia neuplatňovať také riešenie rizík, ktoré predstavujú pre zamestnávateľov finančnú záťaž. A ak áno, tak k takýmto hodnoteniam pristupujú vtedy, ak RÚVZ uvedené opatrenie nariadi rozhodnutím. Ak vstupný audit k hodnoteniu faktorov práce a pracovného prostredia je nedostatočný v otázke bližšieho poznania konkrétnych pracovných podmienok a úrovne expozícií príslušným faktorom, vzniká skryté riziko expozícií zamestnancov skutočne rizikovým faktorom (kat. 3 alebo 4), čo sa uplatňuje najmä v oblasti fyzickej záťaže, ktorej hodnotenie je časovo, metodicky a najmä finančne najnáročnejšie.

Tabuľka č.13a

PZS vlastnými zamestnancami							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov	Počet zamestnancov	Počet subjektov	Počet zamestnancov
L.Mikuláš	4	28	0	16	35	3	7

Tabuľka č.13b

PZS dodávateľským spôsobom							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov
L.Mikuláš	229	5265	415	-	-	14	33

Tabuľka č.13c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
L.Mikuláš	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 13d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty				
na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
L. Mikuláš	-	-	-	-

Tabuľka č. 13e

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty				
na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
L. Mikuláš	-	-	-	-

Počas r. 2018 bol vykonaný štátny zdravotný dozor podľa § 30d ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z.z. v dvoch pracovných zdravotných službách (PZS) vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu plnenia povinností PZS podľa § 30d ods. 1 písm. d až g) zákona č. 355/2007 Z. z. Pre kontrolu plnenia týchto povinností boli v čase dozoru náhodne vybratí zamestnávateľa, ktorí prevádzkujú prevádzkarne v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok, ktorým kontrolované PZS zabezpečujú služby PZS osobitne pre zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do prvej a druhej kategórie a osobitne pre zamestnancov, ktorých práce sú zaradené do tretej a štvrtej kategórie. Je možné konštatovať, že kategorizácia práce je vykonávaná zväčša administratívne a vychádza z predpokladaných odhadov, bez objektívneho posúdenia zdravotných rizík. Zo strany PZS pretrváva neuplatňovanie takého posudzovania rizík, ktoré predstavuje najmä finančnú záťaž pre zamestnávateľov. Objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia je zväčša zabezpečená zamestnávateľom až po jej nariadení rozhodnutím RÚVZ. V konečnom dôsledku posúdenie zdravotných rizík je povinnosťou zamestnávateľov v spolupráci s PZS, na čo sa viažu ich vzájomné zmluvné podmienky, na ktoré kontrolované PZS poukazovali. RÚVZ v r. 2018 neuložil sankciu za správny delikt súvisiaci so zabezpečením PZS a činnosťou PZS.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V r. 2018 bolo prešetrovaných 6 prípadov podozrení na chorobu z povolania. Žiadosti o šetrenie pracovnej anamnézy, vykonávaných prác a pracovných podmienok boli zaslané v piatich prípadoch Univerzitnou nemocnicou Martin, Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie a v jednom prípade zaslal žiadosť o šetrenie dermatovenerológ.

Štyri prípady prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania sa týkali ochorenia z DNJZ – položka č. 29 zoznamu chorôb z povolania, jeden prípad sa týkal toxickkej dermatitídy – položka č. 22 a jeden prešetrovaný prípad profesionálneho ochorenia lumbosakrálnej chrbtice - položka č. 47 zoznamu chorôb z povolania. V troch prípadoch boli priznané choroby z povolania, v jednom prípade choroba z povolania nebola uznaná a v dvoch prípadoch nie sú t. č. známe výsledky. V uvedených prípadoch prešetrovania podozrení na chorobu z povolania bola posledným zamestnávateľom šetrených pracovníkov zaslaná požiadavka o poskytnutie údajov o posudzovanej osobe vrátane súvisiacej dokumentácie. Na základe zaslaných údajov RÚVZ konštatuje, že dostupnosť potrebnej dokumentácie je nevyhovujúca. Pri prešetrovaní prípadov podozrení na chorobu z povolania boli zamestnávateľom nariadené opatrenia, a to prostredníctvom PZS hodnotiť fyzickú záťaž s ohľadom na polohovú záťaž horných končatín osobitne pre pravú a ľavú ruku s prihliadnutím na manipulované hmotnosti, zabezpečiť realizovanie preventívnych ochranných opatrení (technické, organizačné) a následne predložiť RÚVZ na schválenie prevádzkového poriadku o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci. Opatrenia boli nariadené na základe nedostatočného alebo absentujúceho zhodnotenia fyzickej záťaže prešetrovaných profesií.

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet preš.	číslo položky Zoznam CHzP	dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
1.	29-2	Impingment sy.	ISO & spol. s.r.o., L. Mikuláš	robotník, šofér	N	41
2.	22	Dermatitis toxica	SlovTan Contract Tannery, L.M	robotník	S	37
3.	29-2	Syndróm canalis carpi	Mondi SCP, a.s., Ružomberok	papiernik - operátor	S	45
4.	29-2	Epikondylitis	HACO, a.s., L. Mikuláš	maliar - lakovač	S	35
5.	29-4	Syndróm canalis carpi	Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., L. Hrádok	robotník	N	48
6.	47	VAS LS chrbtice	LNsP A.Stodolu L.Mikuláš	sestra	S	36
SPOLU	6					

5. Choroby z povolania

V r. 2018 boli priznané 3 choroby z povolania v položke 29 zoznamu chorôb z povolania.

Prvá choroba z povolania bola priznaná u zamestnávateľa v papierenskom priemysle. Zamestnávateľ má zabezpečený zdravotný dohľad pracovnou zdravotnou službou. U tohto zamestnávateľa bola choroba z povolania priznaná po prvý krát. Druhá choroba z povolania bola priznaná u zamestnávateľa v strojárskom priemysle, ktorý má zabezpečený zdravotný dohľad pre zamestnancov pracovnou zdravotnou službou. U tohto zamestnávateľa bola choroba z povolania priznaná po druhý krát. Tretia choroba z povolania bola priznaná u zamestnávateľa v drevospracujúcom priemysle. Zamestnávateľ má zabezpečený zdravotný dohľad pracovnou zdravotnou službou. U tohto zamestnávateľa bola choroba z povolania priznaná po tretí krát.

V jednom prípade sa pri šetrení práce a pracovných podmienok u zamestnávateľa v stavebnom priemysle nepreukázala príčinná súvislosť medzi ochorením a vykonávanou prácou. Prípad bol následne posúdený v kolektíve lekárov Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie so záverom, že profesionálne ochorenie sa nepotvrďuje.

B. Ďalšie dva prípady prešetrovaných chorôb z povolania boli odstúpené na regionálnu komisiu na posudzovanie kožných chorôb z povolania a na celoslovenskú komisiu. T. č. nie sú RÚVZ známe závery z uvedených komisií.

U šetrených zamestnávateľov sa počas r. 2018 nevyskytlo viac chorôb z povolania.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Problematika toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí bola sledovaná pri uplatňovaní NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1272/2008 najmä pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a pri uvádzaní priestorov do prevádzky. RÚVZ na tomto úseku cielene sleduje používanie nebezpečných chemických faktorov na pracoviskách a expozíciu zamestnancov pri každom výkone ŠZD a taktiež pri uvádzaní priestorov do prevádzky.

V r. 2018 bol v poľnohospodárskom sektore vykonaný štátny zdravotný dozor u 2 subjektov, ktorý bol zameraný aj na zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Zásadné nedostatky neboli zistené, nakoľko v poľnohospodárskom sektore pretrváva tendencia nepoužívať, alebo minimálne používať prípravky na ochranu rastlín, ktoré sú klasifikované ako toxické. V rámci regiónu evidujeme 2 sektory, ktoré prešli v rámci svojej činnosti na ekologické hospodárstvo. Na chemickú ochranu rastlín sa používajú len také prípravky, ktoré sú evidované v platnom zozname povolených prípravkov na daný kalendárny rok, ich spotreba je evidovaná. Zásoby chemických prípravkov na ochranu rastlín sú v družstvách minimálne.

Možno konštatovať, že používanie veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí sa v praxi u zamestnávateľov redukuje. Konzultácie k problematike sú priebežne poskytované. Pri uvádzaní priestorov do prevádzky bolo zistené, že sú používané veľmi toxické a toxické látky a zmesi v koželužskom priemysle, elektrotechnickom, celulózopapierenskom priemysle, v lekárnach (reagenčný aparát). Účastníci konania týchto prevádzok boli upozornení na povinnosť vyplývajúcu z § 6 ods. 2 písm. d) nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov – zaradiť zamestnancov na výkon riadiacej práce alebo samostatnej práce, ak získali odbornú spôsobilosť na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami v zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. Uvedená povinnosť bola zo strany účastníkov konania plnená.

Mimoriadne situácie a havárie RÚVZ neevidoval.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Situácia v evidencii zamestnancov pracujúcich v riziku karcinogénnych a mutagénnych faktorov sa v priebehu r. 2018 v porovnaní s r. 2017 príliš nezmenila. Významné použitie karcinogénnych a mutagénnych látok je aktuálne v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš pri podávaní cytostatík. Práce súvisiace s prípravou, riedením a podávaním cytostatík na Internom oddelení – ambulancii poliklinického onkológa a ambulancii klinickej onkológie sú zaradené do 3. kategórie. V databáze sú ďalej evidovaní zamestnávatelia, kde sa používajú technológie asfaltovania ciest a chodníkov za tepla, pri prácach vo vonkajšom teréne, kedy môžu byť zamestnanci exponovaní PAU /benzo(a)pyrén/ – 3. a 4. kategória prác, spaľovňa nebezpečného odpadu (pevný aerosól - sadze, 3. kategória práce), laboratória pri vykonávaní laboratórných analýz a práce pri povrchovej úprave kovov (2. kategória práce). Zároveň sú používané karcinogénne a mutagénne látky ako súčasť reagenčného aparátu v lekárnach, kde je expozícia minimálna.

Oproti r. 2017 nastala zmena v preradení prác spojených s expozíciou formaldehydu vykonávaných v drevárskom závode z 3. kategórie do 2. kategórie prác, nakoľko zamestnávateľ zabezpečil plnenie organizačných a technologických opatrení a následnú objektivizáciu formaldehydu v pracovnom ovzduší. Z výsledkov merania vyplynulo, že úroveň expozície zamestnancov nie je zdravotne nevýznamná a vzhľadom k tomu, že ide o obávaný nebezpečný chemický faktor, ktorý je klasifikovaný ako karcinogénna látka kategórie 1B (môže spôsobiť rakovinu) je potrebné, aby zamestnávateľ plánoval náhradu používaných chemických zmesí, ktoré obsahujú formaldehyd za také chemické zmesi, ktoré neobsahujú uvedenú nebezpečnú chemickú látku a do času tohto opatrenia zabezpečoval 1x ročne objektivne meranie expozícií zamestnancov tomuto nebezpečnému chemickému faktoru, za účelom overenia podmienok spĺňajúcich zaradenie práce do druhej kategórie. Taktiež nastala zmena v zaradení prác spojených s expozíciou prachu z tvrdého dreva (buk, dub), ktorým sú exponovaní zamestnanci v dvoch závodoch – na základe vykonaných objektivizácií boli práce zaradené do 3. a 4. kategórie.

Expozícia karcinogénnym a mutagénnym faktorom je u zamestnancov, ktorí vykonávajú odstraňovanie azbestových materiálov alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Zamestnávatelia si plnia povinnosť oznamovacej činnosti a predkladajú RÚVZ oznámenia o začatí prác odstraňovania azbestových materiálov zo stavieb (tabuľka 5b).

V r. 2018 nebol v rámci plánovaných kontrol rizikových prác vykonaný štátny zdravotný dozor na pracoviskách, kde sú práce zaradené do 3. alebo 4. kategórie práce pre karcinogénne a mutagénne faktory. Dozor na pracoviskách s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom bol vykonaný pri uvádzaní priestorov do prevádzky a pri schvaľovaní prevádzkových poriadkov pre prácu s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi.

Register zamestnávateľov, u ktorých sa používajú karcinogénne a mutagénne faktory je vedený. Tento bude doplnený o register zamestnávateľov, u ktorých sú používané reprotoxické látky z dostupných podkladov o hodnotení rizík pri práci s chemickými faktormi.

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR					
- najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	cytostatiká	proces	3	3	1
2.	PAU benzo(a)pyrén	karc.1B mut.1B	16	0	2
3.	pevný aerosól (sadze)	karc. 1	7	0	1
4.	azbest	karc.1A	65	0	16

*K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,

M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek,

M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,

proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru	Počet
podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č.355/2007 Z.z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	77
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	4

Komentár:

V r. 2018 bolo posúdených celkovo **70** návrhov na činnosti spojené s odstraňovaním a likvidáciou materiálov obsahujúcich azbest, z toho **60** návrhov bolo na odstraňovanie a likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest v exteriéri, **6** návrhov v interiéri a **4** návrhy v bytových jadrách v budovách na bývanie.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné / nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	204/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	130 /1		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	3/0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	-		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	-		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	70/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	20/0		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		
- ostatné	50/0		
S p o l u:	384/1		
B. Rozhodnutia – pokyny - opatrenia	0 84		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzné stanoviská :			
- § 13 ods. 2 zákona č.355/2007 Z.z. s prihliadnutím na zákon č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné	-		

prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č.39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	7		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	43		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		

Komentár:

V r. 2018 bolo okrem uvedeného v tabuľke spracovaných ďalších 158 písomností (odpovede, výzvy, správy, oznámenia, upozornenia, vyjadrenia, pozvánky, správy zo šetrení podozrení na CHzP, stanoviská). Z počtu 130 vydaných rozhodnutí k návrhu na schválenie prevádzkových poriadkov bolo 28 rozhodnutí vydaných súčasne aj k uvedeniu priestorov do prevádzky. 23 rozhodnutiami boli schválené prevádzkové poriadky pre viac faktorov súčasne. Pre prácu s expozíciou biologickým faktorom boli schválené 3 prevádzkové poriadky pre dve veterinárne ambulancie a jednu ambulanciu pracovného lekára, na vyžiadanie boli predložené posudky o riziku dvoch pľúcnych ambulancií. Prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti s expozíciou biologickým faktorom boli vypracované podľa § 4 a § 18 nariadenia vlády SR č. 83/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci a na základe posúdenia expozície pracovníkov biologickým faktorom boli práce v profesii veterinárny lekár, lekár a sestra zaradené do 2. kategórie.

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	255
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	15
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	918
Poradenstvo - individuálne - skupinové	-
Iné činnosti*	-

Komentár:

Sťažnosti: Odd. preventívneho pracovného lekárstva neriešilo.

Petície: Odd. preventívneho pracovného lekárstva neriešilo.

Podnety: V r. 2018 bolo evidovaných 15 podnetov, na základe ktorých bol vykonaný štátny zdravotný dozor.

- Písomný podnet občanov na preverenie odbornej spôsobilosti a zdravotnej nezávadnosti pri manipulácii s nebezpečným odpadom – azbestocementovým (AZC) kanalizačným potrubím a zdravotnej nezávadnosti použitých materiálov v bytovom dome v Ružomberku. K demontáži stúpačkových AZC kanalizačných a vetracích rúr v bytovom dome v Ružomberku bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané súhlasné rozhodnutie pre spoločnosť, ktorá má oprávnenie na odstraňovanie AZC materiálov a ktorá si splnila povinnosť oznámiť orgánu verejného zdravotníctva začiatok a ukončenie výkonu odstraňovania AZC materiálov. Počas vykonaného štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky, zároveň bol doložený certifikát preukázania zhody o vhodnosti použitia medených rúr na inštalačné domové rozvody pitnej vody. Podnet bol neopodstatnený.
- Písomný podnet nájomníkov priestorov v objekte obchodného domu Prior Liptovský Mikuláš na prešetrenie nevyhovujúcich pracovných podmienok (dezolátny stav a neupratovanie zariadení na osobnú hygienu, nedostatočné vykurovanie v zimnom období). Počas štátneho zdravotného dozoru zameraného na nedostatky poukázané v podnete bolo zistené, že zo strany prevádzkovateľa OD Prior v Liptovskom Mikuláši nedošlo k porušeniu povinností vyplývajúcich z NV SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko. Podnet bol neopodstatnený.
- Písomný podnet (anonymný) na preverenie spoločnosti Blesk servis, Ružomberok v súvislosti splnenia povinnosti uvedenia priestorov do prevádzky, v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. Z dokumentácie nachádzajúcej sa v RÚVZ a počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že na uvedenie priestorov spoločnosti do prevádzky boli orgánom verejného zdravotníctva vydané súhlasné rozhodnutia. Podnet bol neopodstatnený.
- Písomný podnet obyvateľa bytového domu v Liptovskom Mikuláši na neúnosnú situáciu týkajúcu sa rušenia kľudu predpokladaným sústavným praním v nočných hodinách neidentifikovaným susedom. RÚVZ požiadal o vyjadrenie k predmetu podania správcu predmetného bytového domu, ktorý nezistil žiadne skutočnosti potvrdzujúce rušenie kľudu v bytovom dome zvukmi z nadmerného prania. Zároveň bolo obyvateľovi bytového domu oznámené, že RÚVZ nemá kompetencie riešiť problematiku rušenia nočného pokoja súkromnými osobami v bytovom dome a odporúčané v prípade pretrvávajúcej nepriaznivej situácie domáhanie sa svojich práv prostredníctvom Mesta Liptovský Mikuláš. Podnet bol neopodstatnený.
- Ústny podnet anonymnej zákazníčky predajne potravín Lippek Včela, Liptovský Mikuláš, ktorý poukazuje na nedostatočné vykurovanie predajne. V predajni bol vykonaný štátny zdravotný dozor a na základe požiadavky orgánu verejného zdravotníctva bolo v predajni vykonané meranie tepelno-vlhkostnej mikroklímy v chladnom období roka Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline – Odbor laboratórnych analýz a Národné referenčné centrum pre kozmetické výrobky. Z výsledkov merania vyplynulo, že pre príslušnú triedu práce bola dodržaná prípustná operatívna teplota, prípustná rýchlosť prúdenia vzduchu a relatívna vlhkosť vzduchu. Podnet bol neopodstatnený.
- Telefonický podnet na nezabezpečenie odbornej demontáže AZC strechy z rodinného domu. Počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že časť eternitovej strechy bola zdemontovaná, nebezpečný odpad sa na dostupnom a viditeľnom priestranstve nenachádzal. Podľa vyjadrenia starostu obce boli práce demontáže AZC strechy

pozastavené Okresným úradom – odborom životného prostredia Liptovský Mikuláš a majiteľ rodinného domu bol upozornený na povinnosť vykonania týchto prác firmou oprávnenou na odstraňovanie AZC materiálov. V súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. RÚVZ nemá kompetencie riešiť problematiku súkromných osôb, nakoľko nemá oprávnenie vstupovať na ich pozemky, zisťovať skutkový stav a ukladať opatrenia na zjednanie nápravy.

- Podnet odstúpený Okresným úradom Ružomberok – Odbor starostlivosti o životné prostredie. Podnet bol anonymný, pisateľ požadoval vykonanie kontroly z dôvodu rozoberania eternitovej strechy rodinného domu osobami, ktoré na to nemajú oprávnenie. Počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že strešná AZC krytina bola demontovaná svojpomocne a odpad bol uskladnený v humne, demontáž nevykonávala právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ. Majiteľ rodinného domu bol upozornený na zabezpečenie odstránenia nebezpečného AZC odpadu prostredníctvom osoby alebo spoločnosti, ktorá vlastní oprávnenie na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest.
- Písomný podnet na kontrolu mikroklimatických podmienok v prevádzke BILLA s.r.o., OD PRIOR, Liptovský Mikuláš, z dôvodu dlhodobo nízkych teplôt pri výkone práce. RÚVZ vyzval prevádzkovateľa priestorov na podanie vyjadrenia k plneniu povinností zamestnávateľa na úseku ochrany zdravia pri práci, v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 355/2007 Z. z. (zabezpečenie opatrení pred nepriaznivými mikroklimatickými podmienkami, posúdenie zdravotného rizika s príslušnou kategorizáciou práce z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, predloženie posudku o riziku a prevádzkového poriadku na účel ochrany zdravia pred chladom ak bol vypracovaný, predloženie protokolu o meraní mikroklimatických podmienok v chladnom období roka). Do požadovaného termínu prevádzkovateľ nepredložil požadované vyjadrenie a príslušné doklady. V prevádzke bol vykonaný štátny zdravotný dozor a prevádzkovateľovi bola daná možnosť vyjadriť sa k otázkam posúdenia rizika o ochrane zdravia zamestnancov pred záťažou chladom pri práci. Prevádzkovateľ zaslal vyjadrenie k zápisnici z dozoru ale argumenty uvedené vo vyjadrení nebolo možné v celom rozsahu akceptovať. Z uvedeného dôvodu bolo začaté správne konanie a prevádzkovateľovi bola uložená pokuta za porušenie povinností podľa ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. Podnet bol opodstatnený.
- Anonymný podnet na prešetrenie odborného odstránenia materiálov obsahujúcich azbest z budovy drevostavby v Liptovskom Mikuláši. K návrhu na vykonanie odbornej sanácie azbestu z predmetnej budovy RÚVZ vydal súhlasné rozhodnutie pre spoločnosť, ktorá má oprávnenie na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Na mieste bol vykonaný štátny zdravotný dozor a podnet bol z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti odstúpený Ministerstvu dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Útvar vedúceho hygienika rezortu. RÚVZ eviduje oznámenie začatia a ukončenia výkonu odstraňovania azbestu z predmetnej stavby. Podnet bol neopodstatnený.
- Podnet odstúpený z ÚVZ SR Bratislava, ktorý poukazoval na nevyhovujúce mikroklimatické podmienky v predajni VITALIT, Liptovský Mikuláš. Počas štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky, prevádzkovateľovi bolo uložené opatrenie na zabezpečenie posúdenia záťaže teplom v teplom období roka.
- Anonymný podnet na preskúmanie činnosti podnikateľských subjektov na prízemí bytového domu v Ružomberku. Podnikateľský subjekt na základe výzvy RÚVZ predložil rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k zmene v užívaní časti bytu na kancelárie a rozhodnutie mesta k zmene v užívaní stavby. Podnet bol neopodstatnený.

- Písomný podnet – oznámenie o prevádzke stolárskej dielne v Liptovskom Hrádku, ktorá nespĺňa základné hygienické kritériá. Z dokumentácie nachádzajúcej sa v RÚVZ a na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že predmetná prevádzka je orgánom verejného zdravotníctva schválená a pracovné podmienky sú riešené v súlade s NV SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko. Podnet bol neopodstatnený.
- Telefonický podnet zákazníčky novo otvoreného obchodného centra na chýbanie vonkajších odpadkových košov pri parkovisku pred objektom obchodného centra a chýbanie zariadení na osobnú hygienu pre verejnosť. Sťažovateľke boli telefonicky oznámené údaje o zariadeniach na osobnú hygienu pre verejnosť, ktoré sú v predmetnom obchodnom centre zriadené. Podnet bol neopodstatnený.
- Písomný podnet na nevyhovujúce pracovné podmienky v spoločnosti SVI Slovakia s. r. o., Liptovský Hrádok (unikanie neznámeho prášku pri odizolovaní káblov, minimálna bezpečnosť pri práci). Na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že predmetné priestory boli orgánom verejného zdravotníctva posúdené a uvedené do prevádzky, zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom. Podľa predloženej karty bezpečnostných údajov separačného prášku nachádzajúceho sa medzi plášťami kábla tento nie je klasifikovaný ako nebezpečný. Časť podnetu týkajúca sa bezpečnosti pri práci bola odstúpená Inšpektorátu práce Žilina. Podnet bol neopodstatnený.
- Písomný podnet na nevyhovujúce pracovné podmienky v prevádzke HACO a. s., Liptovský Mikuláš, pri pravidelnom brúsení tmelu a striekaní strojov syntetickou farbou mimo striekacích boxov, na konci montážnych liniek a na pracovisku výstupnej kontroly, kde nie je žiadne priemyselné odsávanie. Počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že povrchová úprava – striekanie sa vykonáva v striekacích kabínach, za kabínami sú vykonávané len prípadné drobné opravy, subjektívne nebolo zistené znečistené ovzdušie v hale. Zamestnávateľ bol upozornený na povinnosť vyplývajúcu z § 39 zákona č. 355/2007 Z. z. Objektívne zhodnotenie pracovného prostredia bude môcť byť vykonané až po posúdení rizika, čomu predchádzali vykonané merania. Tieto povinnosti boli uložené zamestnávateľovi v rozhodnutí na uvedenie priestorov spoločnosti do skúšobnej prevádzky.

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie		-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	3	1400,- €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-

Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Komentár:

V dvoch prípadoch boli pokuty uložené za dopustenie sa správneho deliktu podľa § 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z. (účastník konania nezabezpečil posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a nezabezpečil vypracovanie písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou podľa § 30 ods. 1 písm. b) č.355/2007 Z.z.). Pokuty boli uložené v celkovej sume 700,- €.

Jedna pokuta bola uložená za správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z., kedy účastník konania nepredložil na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva opatrenia alebo návrhy podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z.z. a do času kladného posúdenia sa nezdržal vykonávanie posudzovaných opatrení alebo činností v sume 700,- €.

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2018									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)	Kontrolné listy	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Poznámky
	rozhodnutí	stanov.				(aké, koľko)	(aké, koľko)	(aké, koľko)	
LM	13	10	8	31	27	8 Z	žiadne	žiadne	

Komentár:

Na kontrolovaných pracoviskách v už posúdených prevádzkach pracuje spolu 27 zamestnancov so zdravotným postihnutím. Druh zdravotného postihnutia - ochorenie podporno-pohybového aparátu, kardiovaskulárne ochorenie, metabolické ochorenie, zrakové postihnutie. Počas kontroly neboli zistené nedostatky a neboli uložené žiadne opatrenia.

Štátny zdravotný dozor bol vykonaný na základe metodického usmernenia ÚVZ SR na výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách, bolo kontrolované aj plnenie povinností zamestnávateľa zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom.

Pracovníci chránených dielní majú vytvorené okrem šatní aj oddychové miestnosti, kde majú možnosť oddychu kedykoľvek počas pracovnej doby. Pracovné tempo je voľné, práca nie je úkolovaná a pracovníci môžu pracovné činnosti kedykoľvek počas pracovnej doby prerušiť. Zamestnávateľia zároveň zohľadňujú meniace sa okolnosti a zabezpečujú na pracoviskách podmienky v súlade s ergonomickými, fyziologickými a psychologickými požiadavkami práce, pracovníci majú možnosť vykonávať pracovné činnosti v pracovných polohách ktoré dovoľuje ich zdravotný stav, taktiež nie sú zamestnávateľom obmedzovaní v absolvovaní lekárskeho vyšetrení a prehliadok vo vzťahu k ich zdravotnému postihnutiu.

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Liptovský Mikuláš			30	35						

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Komentár:

V r. 2018 boli distribuované anonymné dotazníky informovanosti zamestnancov o rizikách súvisiacich s expozíciou chemickým faktorom pri práci v počte 30 kusov a dotazníky informovanosti zamestnancov o rizikách súvisiacich s expozíciou hluku pri práci v počte 35 kusov. Z výsledkov ich vyhodnotenia vyplynulo, že zamestnanci sú informovaní o vplyve ich práce a pracovných podmienok na zdravie.

9. Podpora zdravia pri práci

Prerokované boli otázky súvisiace s hodnotením rizík pri práci a prevencie chorôb z povolania u zamestnávateľov, u ktorých boli hlásené choroby z povolania vplyvom faktorov DNJZ. Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík pri práci boli zabezpečované prostredníctvom konzultácií priebežne.

Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík zo životného štýlu zamestnancov boli zabezpečené v r. 2018 prostredníctvom aktivít poradne zdravia v 13 podnikoch, firmách, školách a iných organizáciách. Celkovo bolo vyšetrených 171 zamestnancov.

V oblasti prevencie chronických neinfekčných ochorení (srdcovo - cievnych, nádorových a cukrovky) boli realizované nasledovné intervenčné aktivity: vyšetrenie krvi, meranie tlaku krvi a pulzu, zisťovanie osobnej a rodinnej anamnézy, meranie antropometrických parametrov, poskytovanie poradenstva v oblasti rizikových faktorov spôsobu života so zameraním sa na oblasť výživy, pohybovej aktivity a nefajčenia.

Vyšetrovanie zamestnancov bolo vykonávané prístrojmi: Omron – analyzátor stavby tela, tlakomer OMRON- ic-10, Reflotron Plus a Accutrend.

Podľa zistených hodnôt a údajov bolo niektorým zamestnancom vypočítané celkové rizikové skóre (podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013), ktorým sa určuje pravdepodobnosť ochorenia na diabetes mellitus v najbližších 10 rokoch. Klientom bolo poskytované poradenstvo v oblasti nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku.

Pri výkone ŠZD je súbežne vedené poradenstvo najmä u menších zamestnávateľov, ktorí o problematike legislatívnych požiadaviek na ochranu zdravia pri práci nie sú dostatočne informovaní. Fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie najčastejšie zaujíma problematika postupu RÚVZ pri schvaľovaní chránených pracovísk, problematika vyhlasovania rizikových prác a otázky kategorizácie prác.

V rámci Európskej kampane Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie, ktorá prebieha každý rok v mesiaci október (43. kalendárny týždeň), sa v dňoch 22 - 28. októbra 2018 uskutočnil Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši prostredníctvom svojej webovej stránky pozval odbornú a laickú verejnosť na „Deň otvorených dverí“ oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, dňa 24. októbra 2018 v čase od 9.00 do 14.00 hod. Pracovníci odboru preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie poskytovali poradenstvo v otázkach týkajúcich sa právnych predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, preventívneho hodnotenia zdravotných rizík z faktorov práce a pracovného prostredia, obmedzovania pôsobenia zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia a ich negatívneho pôsobenia na zdravie zamestnancov. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši sa taktiež zapojil do kampane Zdravé pracoviská na obdobie rokov 2018-2019 „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“. V rámci kampane boli na webovej stránke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši zverejnené informácie o uvedenej kampani a pracovníci oddelenia preventívneho pracovného lekárstva poskytovali poradenstvo a materiály ku kampani počas celého roka 2018.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahrančné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
2	100	-	-	-	-

Komentár:

V rámci pregraduálnej výchovy je v RÚVZ zabezpečovaná odborná prax pre študentov fakulty verejného zdravotníctva KU Ružomberok; oddelenie PPL sa podieľa na vedení praxe študentov 2. a 3. ročníka bakalárskeho štúdia.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce.

V rámci koordinovanej kontroly vykonávanej orgánmi štátnej správy podľa § 24 ods. 3), 15), 16) zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol v súlade s plánom koordinovanej kontroly vykonaný v dňoch 11.10.2018 a 23.11.2018 štátny zdravotný dozor v prevádzke Turbogenerátor TG 9, spoločnosti Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok. Predmetom kontroly bolo dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. a NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, kontrola druhov používaných chemických látok a chemických zmesí a kontrola spôsobu manipulácie, prepravy a skladovania. V rámci koordinovanej kontroly nebolo zistené porušenie zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, avšak bolo zistené porušenie ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. Z uvedeného dôvodu RÚVZ začal dňa 29.11.2018 správne konanie vo veci porušenia predpisov na ochranu verejného zdravia a zdravých životných podmienok u účastníka konania Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok, ktoré nie je ukončené.

V r. 2018 bola v rámci spoločných dozorných aktivít orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vykonaná spoločná previerka v dňoch 29.05.2018 a 12.06.2018

v spoločnosti LIPTOSPOL, s.r.o., Priemyselná 1, Liptovský Mikuláš, ktorej predmetom činnosti je spracovanie surových koží – triedenie, žmýkanie, orezávanie, vápnenie, solenie koží, ktoré sú distribuované na ďalšie spracovanie v potravinárskom priemysle. Náplňou previerky bolo plnenie povinností zamestnávateľa v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov. Zo strany RÚVZ boli zamestnávateľovi uložené opatrenia – aktualizovať posúdenie rizika vyplývajúceho z expozície pracovníkov chemickým faktorom, zabezpečiť plnenie technických, organizačných a iných opatrení, ktoré vylúčia alebo znížia na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú mieru expozície zamestnancov chemickým faktorom a zabezpečiť úpravu podláh vo výrobných priestoroch, v termíne do 31.12.2018.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č.128/2015 Z.z.)				
Kraj	Previerka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
	RÚVZ Liptovský Mikuláš	Mondi SCP, a.s., Ružomberok	B	0

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	56	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0

Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	70	0
---	----	---

Komentár:

V r. 2018 orgán verejného zdravotníctva vydal spolu 40 rozhodnutí v oblasti chemických faktorov, z toho 24 návrhov bolo k uvedeniu pracovných priestorov do prevádzky spolu s prevádzkovými poriadkami pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom a 16 návrhov na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. Okrem toho bolo vydaných 16 rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky pre expozíciu chemickým faktorom.

V súvislosti s NV SR č. 355/2006 Z.z. si zamestnávateľia plnili povinnosť zisťovať prítomnosť nebezpečných chemických faktorov na pracovisku a následne posúdiť akékoľvek riziko vyplývajúce z expozície týmto faktorom. Zamestnávateľia najčastejšie hodnotili riziko vyplývajúce z expozície chemickým látkam a chemickým zmesiam a expozíciu pevným aerosólom v pracovnom prostredí.

Hodnotená bola expozícia chemickým faktorom, ktoré sú kategorizované ako dráždivé, senzibilizujúce, škodlivé, toxické a veľmi toxické pre zdravie človeka. Prevažne išlo o nebezpečné chemické prípravky, ktoré sú balené, uskladnené a predávané v originálnom balení od dodávateľa. Do priameho kontaktu s chemickými látkami a zmesami pracovníci prichádzajú najmä vo výrobnom procese – koželužstvo, výroba papiera a pod.

Uplatňovanie chemickej legislatívy je kontrolované aj pri posudzovaní prevádzkových poriadkov pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom. Chemické látky a expozícia chemickým látkam je posudzovaná priebežne u každého zamestnávateľa v súlade s platnou chemickou legislatívou.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	144

Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	-	0	0
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

13. Personalistika

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
	2			1			3

Komentár:

Regionálna hygienička - lekárka so špecializáciou z hygieny práce a chorôb z povolania odborne usmerňuje oddelenie a podieľa sa na činnosti oddelenia. Na oddelení pracuje jedna magistra verejného zdravotníctva, jedna bakalárka verejného zdravotníctva a jedna AHE. Oproti r. 2017 nastal pokles pracovníkov oddelenia PPL, po ukončení materskej a rodičovskej dovolenky bola 1 magistra verejného zdravotníctva preradená na oddelenie epidemiológie. Špecializácia jednotlivých kategórií pracovníkov sa nezmenila.

14. Ostatné tabuľky

Tabuľka č.9

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov v r. 2018						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		54	2			56
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		4				4
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu		58	2			60
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		90	48	11	3	152
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia		1				1
Akciová spoločnosť		7	4	2	5	19
Družstvo		1	4	2		7
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.			1			1
Štátny podnik						
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia						
Príspevková organizácia						
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						

Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		1	2			3
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		101	59	15	8	183
S p o l u :		159	61	15	8	243

VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu je samostatné oddelenie, organizačne podriadené regionálnej hygieničke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Súčasťou oddelenia je Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré sa člení na poradne:

1. Základná poradňa
2. Nadstavbové poradne:
 - a) Poradňa zdravej výživy,
 - b) Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity,
 - c) Poradňa odvykania od fajčenia,
 - d) Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia pracovali v roku 2018 na plný pracovný úväzok dve pracovníčky: lekárka a doktorka prírodných vied (odbor verejné zdravotníctvo).

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci oddelenia podpory zdravia sa zúčastnili v priebehu kal. roka 2018 nasledovných vzdelávacích aktivít:

Metodicko-odborný seminár pri príležitosti ukončenia pilotného prieskumu a zahájenia hlavného prieskumu NAPPPA v RÚVZ so sídlom v Trenčíne, dňa 14.03.2018, zúčastnená MUDr. Benková,

Medzinárodná vedecká konferencia "Ošetrovatel'stvo a zdravie XI.", konaná dňa 19.04.2018, v Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka, zúčastnená RNDr. Štěpánková,

Celoslovenská porada vedúcich odborov Výchovy k zdraviu, RÚVZ so sídlom v Bojniciach, konaná dňa 18.04.2018, zúčastnená MUDr. Benková,

Zasadnutie krajskej porady vedúcich oddelení VkJ Žilinský kraj, RÚVZ so sídlom v Martine, konaná dňa 24.04.2018, zúčastnená MUDr. Benková,

Vedecká konferencia „40. Dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu“ Trnava, konaná dňa 6.a7.6.2018, zúčastnená MUDr. Benková,

Dni praktickej obezitológie a metabolického syndrómu, Kongres konaný v dňoch 21. a 22.06.2018, Hotel WELLNESS Chopok, zúčastnená MUDr. Benková a RNDr. Štěpánková,

Zasadnutie krajskej porady vedúcich oddelení VkJ RÚVZ Žilinský kraj, RÚVZ so sídlom v Martine, zúčastnená MUDr. Benková,

11. Zasadnutie pracovnej skupiny Pohybová aktivita, prevencia nadváhy a obezity, dňa 11.10.2018, Bratislava ÚVZ SR, zúčastnená MUDr. Benková,

XXVI. Vedecko - odborná konferencia s medzinárodnou účasťou: „Životné podmienky a zdravie“, dňa 02.10.2018, Nový Smokovec,

Odborná a vedecká konferencia V. Fórum verejného zdravotníctva „ Zdravý životný štýl a rizikové faktory životného a pracovného prostredia“ 25.10.2018, MZ SR, Limbová 2, Bratislava, zúčastnená RNDr. Štěpánková,

Odborný seminár- Prevencia onkologických ochorení RÚVZ so sídlom v Trenčíne, konaný dňa 12.11.2018 zúčastnená MUDr. Benková.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity

V rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA) bolo realizované vyšetovanie študentov v rámci plnenia úlohy č. 5.1.1. Cieľom projektu bola objektivizácia vybraných biochemických ukazovateľov zdravia, hodnotenie telesnej zdatnosti a držania tela. Projektu sa zúčastnilo celkovo 77 študentov I. ročníkov nasledovných škôl:

- Evanjelická spojená škola - Gymnázium Juraja Tranovského a EZŠ biskupa Jura Janošku, Komenského 500/10, Liptovský Mikuláš (32 vyšetrených študentov: z toho 11 chlapcov a 21 dievčat),
- Hotelová akadémia Ul. čs. brigády 1804/6, Liptovský Mikuláš (45 vyšetrených študentov: z toho 27 chlapcov a 18 dievčat).

Komplex meraní obsahoval:

- antropometrické merania: meranie telesnej výšky a hmotnosti, stanovenia pomeru telesnej hmotnosti k telesnej výške (*BMI – Body mass index*), merania % kostrového svalstva a bazálneho metabolizmu, obvodu pása a bokov, výpočtu pomeru obvodu pása k telesnej výške, merania % telesného tuku pomocou kalipera (*meranie 4 kožných rias na ramene z oboch strán, pod lopatkou a na brucho*) a z predklonu zo stoja vzpriameného,
- merania krvného tlaku a pulzu: monitorovaného v kľude a pri záťažových testoch,
- vyšetrenia biochemických ukazovateľov, prístrojom REFLOTRON, ktoré spočívali v odbere kapilárnej krvi z prsta a zistení hodnôt celkového a ochranného cholesterolu, glykémie a triacylglycerolov.
- hodnotenie držania tela, ktoré zahŕňalo posúdenie jednotlivých častí tela (*hlava a krk, hrudník, brucho a panva, dolné končatiny*), a zakrivenia chrbtice.
- spirometrické vyšetrenie, ktoré sa vykonávalo v sede, ktoré patrí medzi funkčné vyšetrenie pľúc. Pozostáva z 2-3 pokusov maximálneho úsilného kľudového výdychu do spirometra a interpretácie nameraných výstupných hodnôt.
- testovanie telesnej zdatnosti realizovanej prostredníctvom Ruffierovho testu, ktorý spočíval vo vykonaní 30 - tich drepov počas 30-45 sekúnd. Monitorovanými parametrami bol kľudový, záťažový a pozáťažový pulz, ktorým sa sledovala odozva srdcovo-cievneho systému na záťaž.

Pre Úrad verejného zdravotníctva SR bol vypracovaný podklad "Oslovenie rodičov" pre úlohu 5.1.3.

Fyzická inaktivita ako významný rizikový faktor vzniku vývoja chronických ochorení bola tématickou oblasťou skupinových zdravotno-výchovných aktivít. Podporovanie fyzickej aktivity bolo v roku 2018 realizované nasledovne: Vo vekovej skupine detí a mládeže bolo realizovaných 6 aktivít motivujúcich študentov k optimálnej pohybovej aktivite. Počet edukovaných 101.

Edukačné aktivity (prednášková činnosť a pohybová inštruktáž) boli realizované v nasledovných školských zariadeniach:

Základné školy:

- ZŠ s MŠ Lúčky 521,
- ZŠ s MŠ Lipt. Osada, Školská 57,
- ZŠ s MŠ Lipt. Kokava 391.

Stredné školy:

- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš.

Zdravotno-výchovné aktivity: prednášková činnosť a pohybová inštruktáž bola realizovaná u 6 – tich študentov. Počet zdravotno-výchovných aktivít: **6** Počet edukovaných **101** osôb.

Ozdravenie výživy

Zvyšovanie zdravotného povedomia v zmysle zásad správnej výživy bolo realizované formou prednáškovej činnosti v cieľovej skupine detí a mládeže a u občanov produktívneho a poproduktívneho veku.

Oblasť výživy:

V oblasti zmeny výživových návykov sa celkovo uskutočnilo 55 zdravotno-výchovných skupinových aktivít. Celkový počet edukovaných: **1261** osôb.

V cieľovej skupine detí a mládeže: bolo vykonaných **52** aktivít v nasledovných školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

- ZŠ s MŠ Lúčky 521,
- ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57,
- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Nábrežie Dr. A Stodolu, Lipt. Mikuláš (Škola so 100% rómskymi žiakmi, žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia),
- ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina,
- Evanjelická spojená škola, Komenského 10, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Lubľa 161,
- ZŠ Janka Kráľa, Žiarska 679/13, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Miloša Janošku, Ulica Čs. brigády 4, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ M.R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla 1936/23, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ, ul. Černovských martýrov 29/8406, Ružomberok – Černová.
- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, 031 01, Lipt. Mikuláš,

Počet edukovaných **1153** žiakov.

V cieľovej skupine produktívny vek: edukačných aktivít sa zúčastnilo **87** osôb. Išlo o pedagogických pracovníkov, ktorí sa zúčastňovali spolu so žiakmi na edukačných aktivitách a o klientov Centra sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš, prevádzka - Útulok Nábrežie 1177/82, Lipt. Mikuláš. **V cieľovej skupine poproduktívny vek:** boli vykonané 2 aktivity s počtom edukovaných **63** osôb. Edukačné aktivity boli vykonané v subjektoch:

- Domov sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš,
- Základná organizácia - Jednoty dôchodcov Slovenska v Závažnej Porube.

Témy edukačných aktivít: Vnútrob brušný tuk ako riziko v prevencii KVO, Výživa v prevencii obezity u detí, Pitný režim (riziká sladených nápojov ako následok vzniku obezity), Nutrienty zeleniny a ovocia, Výživa v prevencii civilizačných ochorení, Správna výživa školáka, Chyby v stravovacích návykoch školáka, Pitný režim seniorov počas letných dní, Výživa v období telesného vývoja a rastu, Výživa v prevencii diabetes mellitus a obezity, Správne a nesprávne tuky pre dospelávajúci organizmus.

Zdravá rodina

V rámci tematického okruhu zdravá rodina sa v roku 2017 uskutočnili aktivity, ktoré sú zamerané na realizáciu projektov: „Národný program aktívneho starnutia“ a „Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygienu“.

„Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia“

Pre všetky základné organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok bola odoslaná ponuka zdravotno-výchovných intervencií na tému: Rizikové faktory spôsobu života v prevencii chronických neinfekčných ochorení. Zlepšenie úrovne zdravotného uvedomenia seniorov bolo realizované skupinovými intervenčnými aktivitami v počte **16** v uvedených základných organizáciách Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS):

- JDS v obci Závažná Poruba,
- Klub seniorov 2, Vajanského 11, Lipt. Mikuláš,
- Centrum sociálnych služieb, Riadok 8, Ružomberok,
- Centrum sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš,
- Klub dôchodcov, Riadok, Ružomberok.

Témy realizovaných edukačných aktivít: Úrazy seniorov, príčiny a ich prevencia, Osteoporóza, príčiny, riziká, následky a prevencia, Nádorové ochorenia - kolorektálny karcinóm, jeho výskyt, vývojové štádiá ochorenia a stravovanie v prevencii nádorových ochorení, Ozdravenie výživy seniorov, Význam očkovania seniorov proti chrípke, Aktívne starnutie - teória starnutia, zdravé starnutie a životný štýl seniora a zásady správneho užívania liekov. Počet edukovaných seniorov: **280**.

„Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena“

Na zlepšení ústneho zdravia detskej populácie sa pracovníci oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu podieľali realizáciou **5** – tich zdravotno-edukačných aktivít (prednášky, demonštrácia čistenia chrupu a použitie DVD). Zdravotno-výchovné aktivity boli vykonané v nasledovných zariadeniach:

- ZŠ s MŠ Lúčky 521,
- Súkromná materská škola LOBELKA, SNP 9, Lipt. Mikuláš,
- MŠ Hrabovská cesta 2, Ružomberok.

Témy edukačných aktivít: Dodržiavanie hygieny dutiny ústnej, Technika čistenia zubov ako prevencia vzniku zubného kazu, Výživa v prevencii zubného kazu, Výživa a starostlivosť o chrup ako prevencia vzniku zubného kazu. Celkový počet edukovaných: **103** osôb, zúčastnení boli aj pedagogickí pracovníci školských zariadení.

Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V rámci prevencie užívania legálnych návykových látok (alkohol, tabak) a vzniku závislosti na legálnych drogách boli realizované zdravotno- výchovné aktivity (prednášky, besedy) pre deti a mládež.

A./Realizácia prednášok v oblasti užívania tabaku

Počet zdravotno-výchovných aktivít: **33**, počet edukovaných **919** osôb.

Skupinové edukačné aktivity boli zamerané na zvýšenie zdravotnej uvedomenosti v prevencii užívania tabakových výrobkov. Aktivity boli realizované v nasledovných školských zariadeniach:

Základné školy:

- ZŠ Sládkovičova ul. č. 10, Ružomberok,
- ZŠ s MŠ Lúčky 521,
- ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57,
- Súkromná základná škola, Štiavnická cesta 80, Ružomberok,
- ZŠ Bystrická cesta 14, Ružomberok,
- ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina,
- ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš,
- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ Apoštola Pavla, ul. J. Janošku 11, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ, ul. Černovských martýrov 29/8406, Ružomberok – Černová,
- ZŠ s MŠ Ľubeľa 161,
- ZŠ s MŠ Kokava 391,
- Spojená škola J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš.

Stredné školy:

- Obchodná akadémia, Nábrežie K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš,
- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš,
- Hotelová akadémia Čs. brigády 1804, L. Mikuláš,
- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš;

Témy edukačných aktivít: Vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, Vplyv cigaretového dymu na ľudský organizmus, Závislosť na nikotíne, Pasívne fajčenie, Zdravotné riziká vodnej fajky a elektronickej cigarety, Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme a Zákon č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiara. V rámci skupinových aktivít bol meraný smokerlyzénom CO vo vydychovanom vzduchu u **169** osôb.

B./ Realizácia prednášok v oblasti prevencie nadmerného užívania alkoholu

Počet a druh realizovaných preventívnych aktivít: **23**.

V priebehu inervenčných aktivít boli využívané zdravotno-výchovné pomôcky: simulátor opitosti, dve modelové bábky (fetálny alkoholový syndróm a syndróm závislosti) a DVD: „Alkohol skrytý nepriateľ“. Edukačné aktivity boli realizované v nasledovných školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

Základné školy:

ZŠ Bystrická cesta 14 a Dončova ul. č.4, Ružomberok,

ZŠ, ul. Černovských martýrov 29/8406, Ružomberok – Černová,

ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,

ZŠ Apoštola Pavla, ul. Janošku 11, Liptovský Mikuláš.

Stredné školy:

- Školský internát, Nám. A. Hlinku 76, Ružomberok,
- Stredná odborná škola elektrotechnická, Lipt. Hrádok,
- Stredná odborná škola lesnícka a drevárska, Hradná 534, Lipt. Hrádok,
- Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok.

Celkový počet zdravotno-výchovných aktivít: **23** Celkový počet edukovaných: **462** osôb.

Témy edukačných aktivít: Abúzus alkoholu a jeho vplyv na ľudský organizmus, Dôsledky chronického užívania alkoholu, Akútna otrava alkoholom, Závislosť na alkohole Zmeny v mozgu v dôsledku užívania legálnych drog, Nadmerná konzumácia alkoholu a poškodenie duševného zdravia a Fetálny alkoholový syndróm. **Cieľová skupina:** žiaci, študenti stredných škôl, študenti Katolíckej univerzity v Ružomberku, v rámci odbornej praxe a pedagógovia.

Znevýhodnené skupiny

Aktivity v tejto oblasti v roku 2016 neboli pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši realizované, pretože „Program podpory zdravia znevýhodnených skupín rómskych komúnít“ realizujú len vybrané RÚVZ v SR.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

4. február „Svetový deň proti rakovine“

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity vo forme prednáškovej činnosti (3) boli realizované v dvoch školských zariadeniach ZŠ s MŠ Lúčky 521 a ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57.

Témy edukačných aktivít: Následky nevyváženej stravy - kolorektálny karcinóm, Príčiny vzniku kolorektálneho karcinómu. Počet edukovaných: **54** žiakov a **5** pedagogických pracovníkov.

12.-18. marec „Európsky týždeň mozgu“

V rámci „Týždňa mozgu“ boli vykonané nižšie uvedené intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity:

Miesto realizácie:	Názov prednášky:	Počet edukovaných:
ZŠ Bystrická cesta 14, (elokované pracovisko Dončova ul. 4) Ružomberok	Nadmerná konzumácia alkoholu a poškodenie duševného zdravia.	27 žiakov II. stupňa ZŠ a 3 pedagógovia
ZŠ Bystrická cesta 14, Ružomberok	Zmeny v mozgu v dôsledku užívania legálnych drog.	88 žiakov II. stupňa ZŠ, 6 pedagogických pracovníkov a 2 študentky Katolíckej univerzity (v rámci praktickej výučby)
Školský Internát, Námestie A. Hlinku 76, Ružomberok	Mozog, stavba a funkcie mozgu, Vplyv abúzu alkoholu na rozvoj psychóz.	25 študentov stredných škôl

ZŠ, Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš	Praktické precvičovanie pamäti a logického myslenia podľa predlohy ÚVZ SR „Aktivity vhodné pre deti“.	40 žiakov II. stupňa ZŠ a 2 pedagogickí pracovníci
--	---	--

Iné aktivity:

- Na web stránke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bol daný materiál k medzinárodnej aktivite „Týždeň mozgu“;
- V priestoroch úradu bola zhotovená nástenka k uvedenej problematike.

Celkový počet edukovaných osôb: **193**.

7. apríl „Svetový deň zdravia“

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity v rámci Svetového dňa zdravia boli zamerané na tému: **Prevenca nadváhy a obezity**.

V rámci mediálizácie výchovy k zdraviu na webovú stránku RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bol zverejnený oznam o mieste konania akcie v rámci „Svetového dňa zdravia“. V priestoroch Poradne zdravia RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláš boli vyšetrovaní klienti, ktorým boli určované nasledovné parametre:

1. Antropometrické meranie (Výška, váha, obvod pása, obvod bokov, WHR a WHtR);
2. Somatické vyšetrenie: (krvný tlak a pulz);
3. Analýza stavby tela: (BMI, Bazálny metabolizmus, viscerálny tuk, %celkového tuku a kostrové svalstvo);
4. Biochemické vyšetrenie krvi (CHOL, TG, GLU, HDL, LDL) bolo vykonané u jednej klientky ktorá opakovane navštevuje poradňu zdravia.

Počet vyšetrených a edukovaných klientov: 8 (7osôb v produktívnom veku a 1 osoba 12 ročná). Siedmim klientom bolo poskytnuté aj poradenstvo pri úprave stavovacích zvyklostí a jednému klientovi bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti zvýšenia pohybovej aktivity.

Klientom bolo vypočítané riziko Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013 a poskytnuté letáky k predmetnej problematike a poskytnuté poradenstvo v prevencii diabetes mellitus II.

26. máj „Svetový deň mlieka“

Intervenčné zdravotno - výchovné aktivity :

Prednášková činnosť na tému: Význam mlieka a mliečnych výrobkov pre zdravie

Miesta realizácie aktivít: Spojená škola, J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš

ZŠ Nábřežie Dr. Aurela Stodolu 1863/49, Lipt. Mikuláš.

Počet edukovaných : 95 žiakov, 10 pedagógov

31. máj „Svetový deň bez tabaku“

Intervenčné zdravotno - výchovné aktivity

Prednášková činnosť- témy edukačných aktivít: Vplyv fajčenia na ľudský organizmus, Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme , Zákon 377/2004 o ochrane nefajčiara, Vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, Pasívne fajčenie.

Edukačné aktivity boli realizované v nižšie uvedených školských zariadeniach:

Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš,
Obchodná akadémia, Nábrežie K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš,
ZŠ s MŠ, Okoličianska 404/8C,
ZŠ sMŠ Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš,
ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina,
ZŠ Bystrická cesta 14, Ružomberok,
ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57,

ZŠ Bystrická cesta 14, Ružomberok, elokované pracovisko Dončova ul č.4,
Katolícka univerzita, Ružomberok,

Počet edukovaných : 364

26. jún „Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi“

V súvislosti s plnením úloh Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi bol, na základe požiadavky Strednej odbornej školy stavebnej v Liptovskom Mikuláši, v priestoroch školy vykonaný kvíz pre študentov navštevujúcich prvé až štvrté ročníky školy. Cieľom kvízu bolo preverenie vedomostí u študentov ohľadom zdravotných rizík tabakových výrobkov na ľudský organizmus.

Do danej aktivity sa zapojila vyššie uvedená škola, ktorá je zároveň zaradená do projektu: **Škola bez tabaku, alkoholu a drog, čo je** grantový program Odboru školstva Žilinského samosprávneho kraja, ktorého cieľom je zabezpečiť systematickú podporu realizovaných preventívnych aktivít v stredných školách, nadviazať spoluprácu školy s odbornými zariadeniami v kraji a eliminovať počet sociálno-patologických javov mládeže.

Počet edukovaných: 180 študentov (9 tried);

Témy edukačných aktivít:

- Zdravotné následky fajčenia na ľudský organizmus,
- Nebezpečne chemické látky v cigaretovom dyme,
- Zákon 377/2004 Z.z.,
- Význam zanechania fajčenia pre ľudský organizmus,
- Vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie.

Vyšetrenie smokerlyzerom: vydýchnutého vzduchu na hladinu oxidu uhoľnatého a percento karboxyhemoglobínu.

Počet vyšetrených: 80 študentov;

Iné aktivity:

- Poskytnutie letáčikov o otestovaní sa na závislosti od nikotínu, a o linke na odvykanie od fajčenia.

9. 9. 2018 „Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme“

Preventívne aktivity realizované pri príležitosti Medzinárodného dňa povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme: Cieľovou skupinou boli študenti stredných škôl a pedagogickí pracovníci. Odprednášaná téma: Fetálny alkoholový syndróm

Forma : Beseda

Tabuľka aktivít :

Názov školy	Počet edukovaných
Stredná odborná škola elektrotechnická, Celiny 536 Liptovský Hrádok	58
Stredná odborná škola elektrotechnická, Celiny 536 Liptovský Hrádok,	46
Stredná odborná škola lesnícka a drevárska, Hradná 534, Liptovský Hrádok	26
Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok	28

Celkový počet edukovaných študentov stredných škôl : 158

September – „mesiac Alzheimerovej choroby“

Pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby boli realizované nižšie uvedené zdravotno-výchovné aktivity, cieľovou skupinou ktorých boli študenti stredných škôl a pedagogickí pracovníci. Odprednášaná téma: Alzheimerova choroba, vznik, vývoj a príznaky ochorenia

Tabuľka aktivít: názov školy a počet edukovaných :

Názov školy	Počet edukovaných
Stredná odborná škola elektrotechnická, Celiny 536 Liptovský Hrádok	58
Stredná odborná škola elektrotechnická, Celiny 536 Liptovský Hrádok,	46
Stredná odborná škola lesnícka a drevárska, Hradná 534, Liptovský Hrádok	26

Celkový počet edukovaných študentov stredných škôl: 130.

16. október „Svetový deň výživy“

Intervenčné zdravotno - výchovné aktivity :

Prednášková činnosť - témy edukačných aktivít: Význam jednotlivých nutrientov pre telesný rast a vývoj školáka, Pestrá strava školáka, Význam jednotlivých živín pre organizmus, Ochorenia z nesprávnej výživy.

Miesta realizácie aktivít:

ZŠ, ul. Černovských martýtov 29/8406, Ružomberok – Černová
ZŠ M.R. Martákovej, Nábřežíe 4. apríla 1936/23, Liptovský Mikuláš

Október - Mesiac úcty k starším

Aktivity vykonané pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sú uvedené v tabuľke :

Názov edukačnej aktivity	Miesto realizácie	Počet edukovaných
Rakovina hrubého čreva Očkovanie seniorov	Klub seniorov 2, Vajanského 11, L. Mikuláš	42
Pohybová aktivita ako prevencia vzniku osteoporózy Očkovanie seniorov	Centrum sociálnych služieb, Riadok 8, Ružomberok	12

Pre vyššie uvedené skupiny seniorov boli využité letáky zamerané na problematiku seniorov :

Očkovanie seniorov, Pády seniorov, Rakovina hrubého čreva, Pohybová aktivita seniorov.

14.11. Svetový deň diabetu

Pri príležitosti Svetového dňa diabetu boli realizované nižšie uvedené aktivity :

- Propagácia Svetového dňa diabetu na web stránkach RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši,
- Tématický panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši
- Edukačné aktivity pre študentov školských zariadení boli realizované nasledovne:

Zariadenia :

Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok,

Katolícka univerzita, Fakulta verejného zdravotníctva,

Počet intervenčných aktivít: 3

Počet edukovaných: 30

3. novembrový týždeň „Európsky týždeň boja proti drogám“

V súvislosti s plnením úloh v rámci Európskeho týždňa boja proti drogám boli vykonané intervenčné zdravotno-výchovné aktivity zamerané na oblasť legálnych drog: alkohol a nikotín.

Cieľovou skupinou boli žiaci základných škôl, študenti stredných škôl a pedagogickí pracovníci.

Zdravotno - výchovné vzdelávania boli realizované v piatich školských zariadeniach.

Forma aktivity : beseda s využitím DVD

Celkový počet edukovaných : 183 jedincov

Tabuľka - prehľad edukačných intervencií

miesto	Počet intervencií	Počet edukovaných
ZŠ Zárevúca 18, Ružomberok	4	47
ZŠ Zárevúca 18, Ružomberok	4	42
SOŠ stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš	1	19
ZŠ Apoštola Pavla, ul. J. Janošku 11, Liptovský Mikuláš	2	22
ZŠ s MŠ Eubeľa 106	1	38
ZŠ Kokava	1	15

Prehľad edukačných intervencií v jednotlivých zariadeniach so zameraním na odprednášané témy :

- ZŠ Kokava 391

Téma : Účinky zložiek cigaretového dymu na telesný a duševný vývoj

Počet edukovaných 16.

- ZŠ Zárevúca 18, Ružomberok :

Odprednášané témy :

Fajčenie -rizikový faktor onkologických ochorení

Nadužívanie alkoholu - rizikový faktor nádorových

Závislosť na alkohole, závislosť na nikotíne

Počet edukovaných : 89

- ZŠ Apoštola Pavla, ul. J. Janošku 11, L.Mikuláš

Odprednášané témy : Nadužívanie alkoholu, Závislosť na alkohole

Počet edukovaných:17

- SOŠ stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš

Odprednášané témy: Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme, vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, riziká e-cigarety, vodnej fajky.

merania CO vo vydýchnutom vzduchu u 15 žiakov 16 ročných

Počet zúčastnených: 20

- ZŠ Apoštola Pavla, Ul. Jura Janošku 11, Liptovský Mikuláš

Odprednášané témy: Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme, vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, riziká e-cigarety, vodnej fajky.

Počet zúčastnených: 16

- ZŠ s MŠ Ľubeľa 106

Odprednášané témy: Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme, vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, riziká e-cigarety, vodnej fajky.

Počet zúčastnených: 40

merania CO vo vydýchnutom vzduchu u 10 žiakov 15 ročných

Na zdravotno-výchovnej akcii „PROTIDROGOVÝ VLAK“ v Liptovskom Mikuláši sa zúčastnili dve pracovníčky OPZ dňa 06.11.2018.

1. december, „Svetový deň boja proti AIDS“

Aktivity k Svetovému dňu boja proti AIDS :

Počet subjektov, kde prebehli aktivity: 7

Hotelová akadémia, Ul. čs. brigády 1804, Lipt. Mikuláš;

Obchodná akadémia Scota Viatora 4, Ružomberok;

Katolícka univerzita v Ružomberku

Základná škola Zarevúca 18, Ružomberok

Základná škola, Okoličianska 404, Lipt. Mikuláš

Obchodná akadémia Nábrežie K. Petroviča, Lipt. Mikuláš;

Základná škola biskupa Jura Janošku, Komenského 10, Lipt. Mikuláš;

Celkový počet edukovaných: 212 osôb

Cieľová skupina: žiaci 8. a 9. ročníkov ZŠ a študenti SOŠ.

Témy edukačných aktivít:

- Cesty prenosu HIV,
- Možnosti otestovania sa prítomnosť vírusu HIV,
- AIDS,
- Imunitný systém človeka.

Iné:

- Použitie DVD nahrávky „Príbehy anjelov“;
- Poskytnutie letáčikov pre žiakov a pedagogických pracovníkov „Fakty o HIV“ a brožúrky „Ako sa ženy chránia pred AIDS“.

3.Výskumná a prieskumná činnosť

1.Prieskumná činnosť vo forme dotazníkov bola realizovaná v rámci projektu Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity, v rámci ktorého vyplnili študenti dvoch stredných škôl 77 dotazníkov zameraných na monitorovanie viacerých oblastí spôsobu života. Do prieskumu boli zapojení študenti I. ročníkov dvoch stredných škôl :

- Evanjelická spojená škola - Gymnázium Juraja Tranovského a EZŠ biskupa Jura Janošku, Komenského 500/10, Liptovský Mikuláš (32 vyšetrených študentov: z toho 11 chlapcov a 21 dievčat),
- Hotelová akadémia Ul. čs. brigády 1804/6, Liptovský Mikuláš (45 vyšetrených študentov: z toho 27 chlapcov a 18 dievčat).

2. V rámci preventívnych opatrení bol realizovaný skrining zvýšených hodnôt glykémie, v rámci ktorého boli vykonané :

- vyšetrenia hodnoty glukózy z kvapky krvi,
- výpočet rizika Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013 na pravdepodobnosť vzniku ochorenia na DM II. v najbližších 10- tich rokoch,
- merania hodnoty: BMI, obvod pása , tlak krvi,
- zisťovanie anamnézy výskytu DM II. a hypertenzie v príbuzenstve,
- poskytnutie poradenstva v oblasti výživy a pohybovej aktivity.

Počet vyšetrených obyvateľov regiónu Liptova: 35.

3. Prieskum stravovacích zvyklostí bol realizovaný dotazníkmi Poradne zdravej výživy, ktoré boli vyplnené v tomto roku počtom klientov: 137.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Pracovníci oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu spolupracovali pri realizácii nasledovných projektov:

1. Projekt „Školský program“.

Všeobecným cieľom Školského programu je zvýšiť konzumáciu ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, vplývať na zmenu stravovacích návykov a predchádzať chronickým neprenosným ochoreniam.

Cieľová skupina: žiaci I. a II. stupňa deviatich základných škôl okresov Lipt. Mikuláš a Ružomberok.

Zdravotno-výchovné aktivity: prednášková činnosť **45** besied.

Témy edukačných aktivít: Nutrienty zeleniny a ovocia, Výživa v období rastu, Výživa v prevencii obezity u detí, Význam zdravých potravín a pravidelnej stravy pre detský organizmus, Riziká z nesprávnej výživy (DM II., obezita, zubný kaz) a Potravinová pyramída.

Počet edukovaných: **640** žiakov a **41** pedagógov.

2. Projekt „Viem čo zjem“

Cieľom projektu je motivácia žiakov základných škôl k vyváženému životnému štýlu, k správnym stravovacím návykom a podpora ich záujmu o pohybové aktivity. V rámci edukačných aktivít, žiaci mali pochopiť dôležitosť hlavných nutrientov v strave pre ich zdravý telesný rast a vývoj ako aj následky z nevyváženej stravy na ľudský organizmus.

Cieľová skupina: žiaci 3. - 6. ročníka základných škôl okresu Lipt.Mikuláš.

Zdravotno-výchovné aktivity: interaktívne prednášky s praktickým cvičením (vyplňanie pracovných listov). **Počet výchovno - vzdelávacích aktivít:** **21**. **Témy edukačných aktivít:** Pestrá strava školáka, Význam jednotlivých živín pre organizmus, Ochorenia z nesprávnej výživy (obezita, nutrienty v prevencii zubného kazu, kolorektálny karcinóm, DM II, anorexia a podvýživa). **Počet edukovaných :** **493** žiakov a **23** pedagógov.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom prebiehala v súvislosti s realizáciou zdravotno- výchovných intervencií.

Celkový počet aktivít v rámci zabezpečenia priebehu intervencií v nižšie uvedených spolupracujúcich organizáciách: 101.

Do procesu podpory zdravia boli zainteresované:

Orgány štátnej správy a samosprávy:

Edukačná zdravotno - výchovná činnosť v oblasti rizikových faktorov spôsobu života bola realizovaná v nasledovných subjektoch okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok :

Materské a základné školy: počet

- ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina,
- ZŠ Sládkovičova ul. č.10, Ružomberok,
- ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57,
- ZŠ s MŠ Lúčky 521,
- Spojená škola, J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Bystrická cesta 14, Ružomberok, elokované pracovisko Dončova ul č.4,
- ZŠ Milana Rúfusa, Hlavná 189, Závažná Poruba,
- ZŠ Bystrická cesta 14, Ružomberok,
- ZŠ Nábrežie Dr. A Stodolu, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Lipt. Mikuláš,
- MŠ Bystrická cesta 70, Ružomberok,
- ZŠ, ul. Černovských martýtov 29/8406, Ružomberok – Černová,
- ZŠ M.R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla 1936/23, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ s MŠ Ľubeľa,
- ZŠ Apoštola Pavla, ul. J. Janošku 11, L.Mikuláš,
- MŠ Hrabovská cesta 2, Ružomberok,
- ZŠ J. Kráľa, Žiarska 679/13, Lipt. Mikuláš.

Stredné školy:

- Hotelová Akadémia, Čsl. brigády 1804, Lipt. Mikuláš,
- Evanjelická spojená škola Komenského 10 v Lipt. Mikuláš, organizačná zložka, Evanjelické gymnázium Juraja Tranovského,
- Gymnázium, Hradná, 23, Liptovský Hrádok;
- Gymnázium Š. Moyzesa 21, Ružomberok,
- Stredná zdravotnícka škola, Vrbická 632, 031 01 Lipt. Mikuláš,
- Obchodná akadémia, Nábrežie K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš,
- SOŠ stavebná, Školská 120/8, Lipt. Mikuláš,
- Stredná odborná škola elektrotechnická, Celiny 536, Lipt. Hrádok,
- Gymnázium M. M. Hodžu, Hodžova 860/9, 031 01 Lipt. Mikuláš,
- Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok,
- Školský internát, námestie A. Hlinku 76, Ružomberok,
- SOŠ lesnícka a drevárska, J. D. Matejovie, Lipt. Hrádok,
- Obchodná Akadémia, Nábrežie K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš.

Vysoká škola

- Katolícka univerzita, Hrabovská cesta 1, Ružomberok.

Iné organizácie:

- Hypermarket, Kamenné pole 4447/2, Lipt. Mikuláš,
- DUGE CATERING, Jánošíkova 536, Lipt. Mikuláš,
- Mondi SCP, a.s. Tatranská cesta 3, Ružomberok,
- St. Nicolaus. a.s. 1. Mája 113, Lipt. Mikuláš,
- GAJOS, s.r.o, M. Pišúta 4020, Lipt. Mikuláš,
- COOP JEDNOTA Spotrebné družstvo, ul. 1. mája 54, L. Mikuláš,
- PROENERGY s. r. o., Priemyselná 1, Liptovský Mikuláš,

- Súkromná materská škola LOBELKA, SNP 9, Lipt. Mikuláš,
- Slovenská pošta a.s. M.M. Hodžu 1209/3 Lipt. Mikuláš,
- CSS ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš, prevádzka -Útulok Nábregie 1177/82, Lipt. Mikuláš,
- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta Liptovský Mikuláš, Palúčanská 219,
- Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Školská ul. 4, Lipt. Mikuláš,
- Mestský úrad, Lipt. Mikuláš, Štúrova 1989/41 Lipt. Mikuláš, Školský úrad,
- Mestská polícia, Lipt. Mikuláš, Komisia pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- Mestský úrad Ružomberok, Námestie A. Hlinku 1, Oddelenie školstva a športu,
- Mestský úrad, Lipt. Hrádok, ul. Hviezdoslavova 170, Úsek školstva,
- Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa, Tranovského 111/3, Lipt. Mikuláš,
- Centrum sociálnych služieb, Riadok 8, Ružomberok,
- Jednota dôchodcov Slovenska v obci Závažná Poruba,
- Klub seniorov 2, Vajanského 11, L. Mikuláš,
- Súkromná základná škola Ružomberok, Štiavnická cesta 80.

Spolupráca s ÚVZ SR a RÚVZ v SR:

Spolupráca s ÚVZ SR

Odoslaná pošta - Odpočty :

Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme

Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi

Akrylamid v potravinách

Svetový deň boja proti rakovine

Svetový deň Alzheimerovej choroby

Európsky týždeň mozgu

Mesiac úcty k starším

Deň zdravia v Lipt. Mikuláši

Svetový deň zdravia

Linka odvykania od fajčenia - odpočet za rok 2017

Európsky týždeň boja proti drogám

Iná odoslaná pošta ÚVZSR

Dotazník životnej pohody – využiteľnosť

Projekt "Viem čo zjem" odoslanie zoznamu škôl, termínov intervencií

Aktualizácia kontaktných údajov Poradenských centier ochrany a podpory zdravia

Spolupráca s RÚVZ v SR

RÚVZ so sídlom v Martine – odoslaná pošta

Chýbajúce materiálo- technické vybavenie PCOPZ

Personálne obsadenie oddelenia podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

RÚVZ so sídlom v Žiline - odoslaná pošta

Školské ovocie 2017/2018 – zaslanie odpočtu

RÚVZ Spišská Nová Ves – odoslaná pošta
NAPPPA - dotazník spätná väzba
Nefunkčný TZS
Archivácia TZS - nefunkčný TZS
Metodický pokyn k úlohe 5.1.1 projekt NAPPPA - návrh

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici - odoslaná pošta
Nefunkčný TS

Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov ...)

Lekárka oddelenia podpory zdravia je členkou :

- Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš,
- Pracovnej skupiny odboru podpory zdravia ÚVZ SR k podpore pohybovej aktivity, prevencii obezity a nadváhy.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

7.1 Základná poradňa

V základnej poradni zdravia bolo vyšetrených celkovo **304** klientov, z toho bolo 84 mužov a 220 žien vo vekových kategóriách uvedených v nasledovnej tabuľke:

	Muži	Ženy	Spolu	poznámka
0-14	1	3	4	
15-19	38	40	78	77 štud.NAPPPA
20-24	1	10	11	
25-34	6	18	24	
35-44	16	46	62	
45-54	8	61	69	
55-64	11	38	49	
65 a viac	3	4	7	
spolu	84	220	304	

Biochemické vyšetrenia boli realizované pomocou prístroja Reflotron. Vyšetované parametre: biochemické hodnoty v krvi (cholesterol, triacylglyceroly, glukóza a HDL) meranie tlaku krvi, pulzu, anamnéza a antropometria.

Biochemické ukazovatele vo vyšetrovanej krvi

Biochemický ukazovateľ:	Počet vyšetrených klientov v poradni zdravia
Celkový cholesterol	176
HDL cholesterol	137
LDL cholesterol	115
Triacylglyceroly	139
Glukóza	133

Počty ďalších výkonov a meraní v poradni zdravia:

Meranie tlaku krvi a pulzu	273 (vrátane 77 meraní u študentov v rámci projektu NAPPPA)
Zisťovanie osobnej a rodinnej anamnézy	304 (vrátane 77 meraní u študentov v rámci projektu NAPPPA)
Antropometrické meranie: výška	268
Antropometrické meranie: váha	251
Antropometrické meranie: BMI	213
Antropometrické meranie: obvod pása a bokov	267
Antropometrické meranie: WHR	122
Antropometrické meranie: WHtR	122
Vyšetrenie smokerlyzerom	169
Vyšetrenie spirometrom	78
Odborné poradenstvo a konzultácie:	233
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení :	4
Založenie karty klienta pre TZS:	63

V rámci výjazdov do terénu bolo realizované individuálne intervenčné aktivity pre zamestnancov. Vyšetrovanie krvi a poradenstvo v oblasti zmeny spôsobu života zamerané na ozdravenie výživy a optimalizáciu pohybovej aktivity sa uskutočnilo v nižšie uvedených zariadeniach :

- Mondi SCP,a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok,
- St. Nicolaus. 1. mája 113, Lipt. Mikuláš,
- Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Školská ul. 4, Lipt. Mikuláš,
- GAJOS, s.r.o, M. Pišúta 4020, Lipt. Mikuláš,
- Slovenská pošta,a.s. M.M. Hodžu 1209, Liptovský Mikuláš,
- Hotelová Akadémia, Ul. Čs. brigády, Lipt. Mikuláš.

Z dôvodu poruchy funkčnosti Testu zdravého srdca na oddelení Podpory zdravia a Výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši nebolo možné vytlačiť výstupné tabuľky Testu zdravého srdca. O riešenie tohto problému bola požiadaná pracovníčka zodpovedná za aktualizáciu TZS RÚVZ Banská Bystrica. Neodpovedala na požiadavku. Len vďaka informatikovi z RÚVZ Spišská Nová Ves bolo možné vytlačiť výstupné tabuľky. Archiváciu Testu zdravého srdca za RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bolo možné vykonať opäť len vďaka informatikovi z RÚVZ Spišská Nová Ves .

Analýza stavby tela

V rámci výjazdov do terénu bola analýza stavby tela s následným poradenstvom realizovaná u zamestnancov v nasledovných firmách:

- Hypermarket TESCO, Hrabovská cesta 5270, Ružomberok,
- Allianz slovenská poisťovňa, Štúrova 17, Lipt. Mikuláš,
- Školský internát, Námestie A. Hlinku 76, Ružomberok,
- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C , Lipt. Mikuláš,
- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Palúčanská 219,Lipt. Mikuláš,
- GAJOS, s.r.o, M. Pišúta 4020, Lipt. Mikuláš,
- Liptovská galéria P. M. Bohúňa, Tranovského 111/3 L. Mikuláš,
- Slovenská pošta, a.s. M.M. Hodžu 1209/3, Lipt. Mikuláš,
- Hotelová Akadémia, Ul. Čs. brigády, Lipt. Mikuláš.

Počet klientov, ktorým boli analyzátorom tela zisťované parametre: **195**. V rámci projektu NAPPPA bolo vyšetrených, analyzátorom stavby tela **77** študentov.

7.2 Nadstavbové poradne

Poradenstvo v oblasti zmeny spôsobu života bolo poskytované klientom v nadstavbových poradniach :

1. Poradňa zdravej výživy (PZV)
2. Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity (POPA)
3. Poradňa odvykania od fajčenia (POF)
4. Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi (PNOTK)

Celkový počet klientov s rizikovým životným štýlom v **špecializovaných** poradniach, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo: **225**

1. Poradňa zdravej výživy (PZV)

Poradňa zdravej výživy

Poradňu zdravej výživy navštívilo 213 klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo na základe vyplneného dotazníka.

Karta klienta bola založená **136** - tím klientom, ktorí vyplnili dotazník o stravovacích zvyklostiach. Ďalších 77 klientov tvorili študenti stredných škôl, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo na základe nedostatkov v stravovaní uvedených v dotazníku distribuovanom v rámci projektu NAPPPA.

Poradenstvo bolo poskytované v priestoroch ambulancie Poradne zdravia RÚVZ alebo v prevádzkach, kde bolo vyšetrenie realizované:

- Allianz slovenská poisťovňa, Štúrova 17, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Okoličianska , Lipt. Mikuláš,
- Školský internát, Námestie A. Hlinku 76, Ružomberok,
- HM TESCO, Hrabovská cesta 5270, Ružomberok,
- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta Lipt. Mikuláš, Palúčanská 219,
- GAJOS, s.r.o, M. Pišúta 4020, Lipt. Mikuláš,
- Hotelová Akadémia, Čsl. brigády 1804, Lipt. Mikuláš,.
- St. Nicolaus. a.s. 1. Mája 113, Lipt. Mikuláš,
- Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa, Tranovského 111/3, Lipt. Mikuláš,
- COOP JEDNOTA Spotrebné družstvo, ul 1. mája 54, L. Mikuláš,
- Slovenská pošta a.s. M.M. Hodžu 1209/3 Lipt. Mikuláš,
- Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Školská ul. 4, Lipt. Mikuláš,
- Hotelová Akadémia, Ul. čs. brigády 1804, Lipt. Mikuláš,
- Evanjelická spojená škola - Gymnázium Juraja Tranovského, Lipt.Mikuláš.

2. Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity (POPA)

Poradenstvo bolo poskytnuté **131** klientom s nedostatočnou pohybovou aktivitou.

Karta klienta bola založená **54** klientom, ktorý vyplnili dotazník o pohybovej aktivite. Išlo o zamestnancov nasledovných prevádzok, kde bolo vyšetrenie vykonávané v rámci výjazdov do terénu:

- Allianz slovenská poisťovňa, Štúrova 17, Lipt. Mikuláš,
- Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa, Tranovského 111/3, Lipt. Mikuláš,
- COOP JEDNOTA Spotrebné družstvo, ul 1. mája 54, L. Mikuláš,
- Slovenská pošta a.s. M.M. Hodžu 1209/3 Lipt. Mikuláš,
- HM TESCO, Hrabovská cesta 5270, Ružomberok,
- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta Lipt. Mikuláš, Palúčanská 219,
- GAJOS, s.r.o, M. Pišúta 4020, Lipt. Mikuláš,
- Hotelová Akadémia, Ul. čs. brigády 1804, Lipt. Mikuláš,
- Evanjelická spojená škola - Gymnázium Juraja Tranovského, Lipt. Mikuláš.

Študentom prvých ročníkov (počet 77) Hotelovej Akadémie a Gymnázia J. Tranovského bolo poskytnuté individuálne poradenstvo na základe uvedených vyšetrení projektu NAPPPA:

V rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA) bolo realizované vyšetrenie študentov v rámci plnenia úlohy č. 5.1.1. Cieľom projektu bola objektivizácia vybraných biochemických ukazovateľov zdravia, hodnotenie telesnej zdatnosti a držania tela. Projektu sa zúčastnilo celkovo 77 študentov, prvých ročníkov nasledovných škôl:

- Evanjelická spojená škola - Gymnázium Juraja Tranovského a EZŠ biskupa Jura Janošku, Komenského 500/10, Liptovský Mikuláš (32 vyšetrených študentov: z toho 11 chlapcov a 21 dievčat),
- Hotelová akadémia Ul. čs. brigády 1804/6, Liptovský Mikuláš (45 vyšetrených študentov : z toho 27 chlapcov a 18 dievčat).

Komplex meraní obsahoval:

antropometrické merania: meranie telesnej výšky a hmotnosti, stanovenia pomeru telesnej hmotnosti k telesnej výške (*BMI – Body mass index*),
merania % kostrového svalstva a bazálneho metabolizmu, obvodu pása a bokov, výpočtu pomeru obvodu pása k telesnej výške,
merania % telesného tuku pomocou kalipera (*meranie 4 kožných rias na ramene z oboch strán, pod lopatkou a na bruchu*) a z predklonu zo stoja vzpriameného,
vyšetrenie funkčnej zdatnosti, meranie spirometrom, meranie flexibility, hodnotenie držania tela, meranie kožných rias.

Hodnotenie držania tela zahŕňalo posúdenie jednotlivých častí tela (*hlava a krk, hrudník, brucho a panva, dolné končatiny*), a zakrivenia chrbtice.

Spirometrické vyšetrenie patrí medzi funkčné vyšetrenie pľúc, vyšetrenie sa vykonávalo v sede . Pozostávalo z 2-3 pokusov maximálneho úsilného kľudového výdychu do spirometra a interpretácie nameraných výstupných hodnôt.

Testovanie telesnej zdatnosti bolo realizované prostredníctvom Ruffierovho testu, ktorý spočíval vo vykonaní 30 - tich drepov počas 30-45 sekúnd. Monitorovanými parametrami bol

kľudový, záťažový a pozáťažový pulz , ktorým sa sledovala odozva srdcovo-cievneho systému na záťaž.

Poradňa odvykania od fajčenia

Poradenstvo bolo poskytnuté **6** – tim klientom, ktorým bola založená aj karta klienta.

Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi: Poradenstvo bolo poskytnuté **29** - tim klientom, z toho jeden klient bol odoslaný k lekárovi.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši
tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva	1	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	Verejné zdravotníctvo	1	1
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2018

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	6	94	0	7	0	0	6	101
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	52	1153	1	87	2	63	55	1301
		Prevenia sociálne patologických javov								
		- Fajčenie	33	881	0	38	0	0	33	919
		- Alkohol	23	435	0	27		0	23	462
		- Drogy – látkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0
		- nelátkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	0	0	0	0	0	0	0	0
Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	2	60	0	7	0	0	2	67		

Zdravé starnutie	0	0	0	0	5	21	5	21
Duševné zdravie	18	380	0	16	0	0	18	396
Prevenca úrazov a prvá pomoc	6	150	0	15	2	54	8	219
Prevenca sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	13	259	0	17	0	0	13	276
Stomatohygiena	5	92	0	11	0	0	5	103
Prevenca civilizračných ochorení								
- srdco-cievne	11	245	0	21	0	0	11	266
- diabetes mellitus	6	84	0	6	0	0	6	90
- osteoporóza	0	0	0	0	2	33	2	33
- onkologické ochorenia	20	428	1	36	3	55	24	519
- alergické ochorenia	0	0	0	0	0	00	0	0
- iné	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	10	194	1	33	2	54	13	281
SPOLU	205	4455	3	321	16	280	224	5054

		Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)	58	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)	139	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	2
		Rozhlas	0
		Printové médiá	0
		Webová stránka RÚVZ	6
		Iné formy	0
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...	1
		Brožúry, manuály...	0
		Informačné panely	7
		Iné	0
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií	
		0	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní	
		1	
		Počet absolvovaných školení	

		Aktívna účasť	Pasívna účasť	
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... <i>(pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)</i>	regionálne	2	3
		celoštátne	0	4
		medzinárodné	1	4
		v rámci RÚVZ	1	2
		SPOLU	4	13

pokračovanie tab. č 2.

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	10

		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	0
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	0
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviest' len číslo v kol'kých pracovných skupinách ste)		Počet členstiev 1
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov 101
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	1
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	4
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	21
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	9
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho	Počet študentov	Počet dní

vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je $3 \times 5 = 15$ dní)

59

756

Tab. č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2018 do 31.12.2018

VEKOVÁ SKUPINA	Základné - prvé vyšetrenie								
	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
20-24	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8	1	1,6	3,1
25-34	3	27,3	26,3	4	7,8	7,4	7	11,3	7,9
35-44	2	18,2	22,8	14	27,5	12,2	16	25,8	10,9
45-54	3	27,3	26,3	14	27,5	12,2	17	27,4	11,1
55-64	3	27,3	26,3	17	33,3	12,9	20	32,3	11,6
65 a viac	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8	1	1,6	3,1
SPOLU:	11	100,0		51	100,0		62	100,0	
CELKOM:	11			51			62		

Počet návštev	Pohlavie	Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
	Muži				3	2	3	3		11
	Ženy			1	4	14	14	17	1	51
1	SPOLU:			1	7	16	17	20	1	62
	CELKOM:			1	7	16	17	20	1	62

Tab. č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Okres: Liptovský Mikuláš

Kraj: Žilina

VEKOVÁ SKUPINA	Základné - prvé vyšetrenie								
	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
25-34	1	25,0	42,4	2	7,7	10,2	3	10,0	10,7
35-44	2	50,0	49,0	7	26,9	17,0	9	30,0	16,4
45-54	0	0,0	0,0	8	30,8	17,7	8	26,7	15,8
55-64	1	25,0	42,4	8	30,8	17,7	9	30,0	16,4
65 a viac	0	0,0	0,0	1	3,8	7,4	1	3,3	6,4
S P O L U :	4	100,0		26	100,0		30	100,0	
C E L K O M :	4			26			30		

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Počet	Rel.	+-%	Počet	rel.	+-%	Počet	rel.	+-%
základné	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8	1	1,6	3,8
učňovské	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8	1	1,6	3,8
stredoškolské s maturitou	2	18,2	22,8	26	51,0	13,7	28	45,2	13,7
vysokoškolské	9	81,8	22,8	22	43,1	13,6	31	50,0	13,6
Neregistrované	0	0,0	0,0	1	2,0	3,8	1	1,6	3,8
C E L K O M :	11	100,0		51	100,0		62	100,0	

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Tab.č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	1	1	38	41	1	2	2	25	3	21	4	57	2	2	2	2	204
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	1	1	38	41	1	2	2	25	3	21	4	57	2	2	2	2	204
	Počet návštev	2	3	38	41	1	2	2	25	3	21	4	57	2	2	2	2	207
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	1	1	1	1	1	9	0	20	3	16	7	35	5	30	2	4	136
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku	1	1	39	40	1	9	0	20	3	16	7	35	5	30	2	4	213
	Počet návštev	2	3	39	40	1	9	0	20	3	16	7	35	5	30	2	4	217
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	1	1	0	0	0	7	0	7	1	11	1	17	1	3	1	3	54
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	1	1	38	39	0	7	0	7	1	11	1	17	1	3	1	3	131
	Počet návštev	2	3	38	39	0	7	0	7	1	11	1	17	1	3	1	3	134
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	0	0	0	1	6
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	0	0	0	1	6

Tabuľka č. 7 Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2018

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):</p>	Antropometrické meranie	63	205
	- výška		
	- váha	63	188
	- BMI	63	150
	- obvod pása	63	204
	- obvod bokov	63	204
	- WHR	63	59
	- WHtR	0	122
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	0	193
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	0	195
	Biochemické vyšetrenia	40	136
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	38	99
- LDL cholesterol	38	77	

	- Triacylglyceroly	39	100
	- Glukóza	55	78
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0	0
	Somatické vyšetrenia	63	210
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzérom	0	169
	Vyšetrenie spirometrom	0	78
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	63	0
	Osobná a rodinná anamnéza	63	247
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	0	0
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	63	0
	Odborné poradenstvo a konzultácie	63	173
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0	0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	4
	Iné	0	1

pokračovanie tab.č.7

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov:136	Odborné poradenstvo	213
	Založenie karty klienta	136
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	136
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	3
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBP KV)	0
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov:6	Odborné poradenstvo	6
	Založenie karty klienta	6
	Meranie spirometrom	0
	Meranie smokerlyzérom	0
	Meranie krvného tlaku, pulzu	5
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	6
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	0
	Iné	0
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo	131
	Založenie karty klienta	54

Počet klientov:54	Meranie spirometrom	0
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	77
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	0
	Vyšetrenie EKG	0
	Meranie flexibility	77
	Držanie tela	77
	Pohybová inštrukčaz	83
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení	0
	Iné	0
5. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	0
	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
Počet klientov:		
6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	0
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
Počet klientov:		

		0
--	--	---

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov:	Odborné poradenstvo	31
	Odber krvi na HIV/AIDS	22
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov:	Odborné poradenstvo	0
	Vyšetrenie pracovného rizika	0
	Založenie karty klienta	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
SPOLU počet výkonov		4858

Tab. č. 8a

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018

MUŽI

Veková skupina TC / HDL		TG / HDL		Cholesterol LDL / HDL		Glukóza BMI		Triglyceridy WHR		HDL		LDL		N
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
25-34	abs.	2	1	2	0	3	0	1	1	2	0	2	0	2
	rel.	40,0	20,0	40,0	0,0	50,0	0,0	100,0	12,5	50,0	0,0	100,0	0,0	50,0
	+-%	42,9	35,1	42,9	0,0	40,0	0,0	0,0	22,9	49,0	0,0	0,0	0,0	49,0
35-44	abs.	1	1	2	0	0	2	0	2	0	1	0	2	0
	rel.	20,0	20,0	40,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0	25,0	0,0	28,6	0,0
	+-%	35,1	35,1	42,9	0,0	0,0	49,0	0,0	30,0	0,0	42,4	0,0	33,5	0,0
45-54	abs.	1	1	1	0	1	1	0	2	1	1	0	2	0
	rel.	20,0	20,0	20,0	0,0	16,7	25,0	0,0	25,0	25,0	25,0	0,0	28,6	0,0
	+-%	35,1	35,1	35,1	0,0	29,8	42,4	0,0	30,0	42,4	42,4	0,0	33,5	0,0
55-64	abs.	1	2	0	1	2	1	0	3	1	2	0	3	2
	rel.	20,0	40,0	0,0	100,0	33,3	25,0	0,0	37,5	25,0	50,0	0,0	42,9	50,0
	+-%	35,1	42,9	0,0	0,0	37,7	42,4	0,0	33,5	42,4	49,0	0,0	36,7	49,0
SPOLU: (100%)		5	5	5	1	6	4	1	8	4	4	2	7	4

Tab. č. 8 b

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018

ŽENY

Veková skupina TC / HDL		TG / HDL		Cholesterol LDL / HDL		Glukóza BMI		Triglyceridy WHR		HDL		LDL		N
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
20-24	abs.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	5,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	9,6	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0	1	1	1
	rel.	10,0	0,0	5,7	0,0	7,1	0,0	5,9	5,3	8,3	0,0	6,7	4,8	6,3
	+-%	13,1	0,0	7,7	0,0	9,5	0,0	11,2	10,0	11,1	0,0	12,6	9,1	11,9
35-44	abs.	8	6	8	1	11	3	9	4	10	3	9	4	9
	rel.	40,0	31,6	22,9	33,3	39,3	30,0	52,9	21,1	41,7	25,0	60,0	19,0	56,3
	+-%	21,5	20,9	13,9	53,3	18,1	28,4	23,7	18,3	19,7	24,5	24,8	16,8	24,3
45-54	abs.	6	4	10	2	9	1	1	8	6	3	2	7	3
	rel.	30,0	21,1	28,6	66,7	32,1	10,0	5,9	42,1	25,0	25,0	13,3	33,3	18,8
	+-%	20,1	18,3	15,0	53,3	17,3	18,6	11,2	22,2	17,3	24,5	17,2	20,2	19,1
55-64	abs.	3	8	13	0	6	5	6	5	6	5	3	8	3
	rel.	15,0	42,1	37,1	0,0	21,4	50,0	35,3	26,3	25,0	41,7	20,0	38,1	18,8
	+-%	15,6	22,2	16,0	0,0	15,2	31,0	22,7	19,8	17,3	27,9	20,2	20,8	19,1
65 a viac	abs.	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	0,0	5,3	2,9	0,0	0,0	10,0	0,0	5,3	0,0	8,3	0,0	4,8	0,0
	+-%	0,0	10,0	5,5	0,0	0,0	18,6	0,0	10,0	0,0	15,6	0,0	9,1	0,0
ŠPOLU: (100%)		20	19	35	3	28	10	17	19	24	12	15	21	16

Tab. č. 9

Výsledky vyšetření u prvýkrát vyšetřovaných klientů vo věku od 0 do 99 rokov
za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018

Vyšetřovaný ukazovateľ	MUŽI									ŽENY								
	Normálne			Hraničné			Kritické			Spolu (100 %)	Normálne			Hraničné				
	abs	rel	+-%	abs	rel	+-%	abs	rel	+-%		abs	rel	+-%	abs	rel	+-%		
Cholesterol	5	50,0	31,0	4	40,0	30,4	1	10,0	18,6	10	20	51,3	15,7	11	28,2	14,1		
Glukóza	5	83,3	29,8	0	0,0	0,0	1	16,7	29,8	6	35	92,1	8,6	1	2,6	5,1		
Triglyceridy	6	60,0	30,4	1	10,0	18,6	3	30,0	28,4	10	28	73,7	14,0	8	21,1	13,0		
HDL	1	11,1	20,5	***			8	88,9	20,5	9	18	50,0	16,3	***				
TC/HDL	2	22,2	27,2	***			7	77,8	27,2	9	15	41,7	16,1	***				
TG/HDL	4	44,4	32,5	***			5	55,6	32,5	9	16	44,4	16,2	***				
BMI	5	50,0	31,0	4	40,0	30,4	1	10,0	18,6	10	23	47,9	14,1	15	31,3	13,1		
WHR	5	55,6	32,5	***			4	44,4	32,5	9	46	95,8	5,7	***				
Tlak krvi - S	3	30,0	28,4	3	30,0	28,4	4	40,0	30,4	10	21	42,0	13,7	17	34,0	13,1		
Tlak krvi - D	2	20,0	24,8	3	30,0	28,4	5	50,0	31,0	10	17	34,0	13,1	14	28,0	12,4		

Kritické hodnoty vyšetřovaných ukazovateľov

HDL		Cholesterol BMI	Glukóza WHR	Triglyceridy Tlak krvi - S	HDL Tlak krvi - D	C / HDL	TG / HDL	LDL /	
	Hraničné	5	6	1,9	*	*	*	*	25,5
MUŽI									
	Kritické 30	6,5 0,95	6,1 135	2,3 85	1,2	4	1	3	
	Hraničné	5	6	1,9	*	*	*	*	25
ŽENY									
	Kritické 30	6,5 0,8	6,1 135	2,3 85	1,4	4	1	3	

Tab. č. 10

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	18,6
2. Normálny	abs.	0	0	0	2	1	1	0	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	50,0	50,0	0,0	0,0	40,0
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	69,3	69,3	0,0	0,0	30,4
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	10,0
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	18,6
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	0	1	2	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	66,7	0,0	30,0
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	53,3	0,0	28,4
6. Hypertenzia III	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	10,0
(>179 or >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	18,6
S P O L U	abs.	0	0	0	3	2	2	3	0	10
	abs.	0	0	0	0	0	1	3	0	4
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	30,4
Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	1	3	4	5	2	1	16
	rel.	0,0	0,0	100,0	75,0	30,8	35,7	11,8	100,0	32,0
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	25,1	25,1	15,3	0,0	12,9
2. Normálny	abs.	0	0	0	0	5	4	4	0	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	38,5	28,6	23,5	0,0	26,0
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	26,4	23,7	20,2	0,0	12,2
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	1	1	3	1	0	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	7,7	21,4	5,9	0,0	12,0

(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	14,5	21,5	11,2	0,0	9,0
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	2	2	7	0	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	14,3	41,2	0,0	22,0
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	19,6	18,3	23,4	0,0	11,5
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	1	0	3	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	17,6	0,0	8,0
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	0,0	18,1	0,0	7,5
S P O L U	abs.	0	0	1	4	13	14	17	1	50
	abs.	0	0	0	0	3	2	10	0	15
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	14,3	58,8	0,0	30,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	18,3	23,4	0,0	12,7
CELKOM	abs	0	0	1	7	15	16	20	1	60

Tab. č. 11

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u posledný raz vyšetrených

klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

	Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	18,6
2. Normálny	abs.	0	0	0	2	1	1	0	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	50,0	50,0	0,0	0,0	40,0
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	69,3	69,3	0,0	0,0	30,4
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	10,0
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	18,6
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	0	1	2	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	66,7	0,0	30,0
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	53,3	0,0	28,4
6. Hypertenzia III	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	10,0

(>179 or >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	18,6
S P O L U	abs.	0	0	0	3	2	2	3	0	10
	abs.	0	0	0	0	0	1	3	0	4
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	40,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	30,4

Ženy

Počet klientov vo vekových skupinách:

Spolu

		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	1	3	4	5	2	1	16
	rel.	0,0	0,0	100,0	75,0	30,8	35,7	11,8	100,0	32,0
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	25,1	25,1	15,3	0,0	12,9
2. Normálny	abs.	0	0	0	0	5	4	4	0	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	38,5	28,6	23,5	0,0	26,0
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	26,4	23,7	20,2	0,0	12,2
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	1	1	3	1	0	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	7,7	21,4	5,9	0,0	12,0
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	14,5	21,5	11,2	0,0	9,0
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	2	2	7	0	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	14,3	41,2	0,0	22,0
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	19,6	18,3	23,4	0,0	11,5
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	1	0	3	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	17,6	0,0	8,0
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	0,0	18,1	0,0	7,5
S P O L U	abs.	0	0	1	4	13	14	17	1	50
	abs.	0	0	0	0	3	2	10	0	15
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	14,3	58,8	0,0	30,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	18,3	23,4	0,0	12,7
CELKOM	abs	0	0	1	7	15	16	20	1	60

Tab. č. 12

Štatistika parametrov u vyšetovaných klientov za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018

Parameter Št. odchýlka	Skupina počtu dní	Počet	Maximum	Minimum	Priemerná hodnota	+-	+-	+-	+-	Št. odchýlka	Priemer	+-				
Parameter Št. odchýlka	Skupina počtu dní				Priemerná hodnota	+-	+-	Št. odchýlka	Priemer	+-						
					Priemerná	+-	+-	počtu dní	+-	Št. odchýlka						
Cholesterol	Muži	10	10	6,69	6,69	3,69	3,69	5,15	5,15	0,727	0,727	1,173	1,173	0,00	0,00	0,000
	Ženy	37	37	7,26	7,26	3,07	3,07	5,16	5,16	0,381	0,381	1,183	1,183	0,00	0,00	0,000
	SPOLU:	47	47	7,26	7,26	3,07	3,07	5,16	5,16	0,334	0,334	1,168	1,168	0,00	0,00	0,000
Glukóza	Muži	6	6	6,42	6,42	4,67	4,67	5,38	5,38	0,502	0,502	0,627	0,627	0,00	0,00	0,000
	Ženy	38	38	7,78	7,78	2,04	2,04	4,75	4,75	0,343	0,343	1,079	1,079	0,00	0,00	0,000
	SPOLU:	44	44	7,78	7,78	2,04	2,04	5,06	5,06	0,309	0,309	1,047	1,047	0,00	0,00	0,000
Triglyceridy	Muži	10	10	5,80	5,80	0,80	0,80	1,90	1,90	0,948	0,948	1,530	1,530	0,00	0,00	0,000
	Ženy	36	36	2,73	2,73	0,80	0,80	1,44	1,44	0,169	0,169	0,518	0,518	0,00	0,00	0,000
	SPOLU:	46	46	5,80	5,80	0,80	0,80	1,67	1,67	0,244	0,244	0,844	0,844	0,00	0,00	0,000
HDL	Muži	9	9	1,39	1,39	0,26	0,26	0,85	0,85	0,246	0,246	0,377	0,377	0,00	0,00	0,000
	Ženy	34	34	2,29	2,29	0,26	0,26	1,33	1,33	0,157	0,157	0,468	0,468	0,00	0,00	0,000
	SPOLU:	43	43	2,29	2,29	0,26	0,26	1,09	1,09	0,146	0,146	0,489	0,489	0,00	0,00	0,000
LDL	Muži	8	8	4,82	4,82	1,87	1,87	3,27	3,27	0,842	0,842	1,214	1,214	0,00	0,00	0,000
	Ženy	34	34	5,32	5,32	1,25	1,25	3,24	3,24	0,347	0,347	1,034	1,034	0,00	0,00	0,000
	SPOLU:	42	42	5,32	5,32	1,25	1,25	3,25	3,25	0,319	0,319	1,054	1,054	0,00	0,00	0,000

	Muži	10	10	166,00	166,00	110,00	110,00	131,50	131,50	10,835	10,835	17,482	17,482	0,00	0,00	0,000
	Ženy	46	46	155,00	155,00	80,00	80,00	120,78	120,78	5,261	5,261	18,205	18,205	0,00	0,00	0,000
TKS	SPOLU:	56	56	166,00	166,00	80,00	80,00	126,14	126,14	4,818	4,818	18,394	18,394	0,00	0,00	0,000
	Muži	10	10	116,00	116,00	73,00	73,00	87,80	87,80	7,373	7,373	11,896	11,896	0,00	0,00	0,000
	Ženy	46	46	108,00	108,00	50,00	50,00	81,46	81,46	3,574	3,574	12,368	12,368	0,00	0,00	0,000
TKD	SPOLU:	56	56	116,00	116,00	50,00	50,00	84,63	84,63	3,254	3,254	12,423	12,423	0,00	0,00	0,000
	Muži	9	9	19,65	19,65	3,09	3,09	7,64	7,64	3,463	3,463	5,300	5,300	0,00	0,00	0,000
	Ženy	34	34	17,73	17,73	2,17	2,17	4,56	4,56	0,909	0,909	2,704	2,704	0,00	0,00	0,000
C / HDL	SPOLU:	43	43	19,65	19,65	2,17	2,17	6,10	6,10	1,065	1,065	3,564	3,564	0,00	0,00	0,000
	Muži	9	9	10,74	10,74	0,67	0,67	3,35	3,35	2,176	2,176	3,331	3,331	0,00	0,00	0,000
	Ženy	34	34	6,46	6,46	0,41	0,41	1,35	1,35	0,365	0,365	1,085	1,085	0,00	0,00	0,000
T / HDL	SPOLU:	43	43	10,74	10,74	0,41	0,41	2,35	2,35	0,576	0,576	1,927	1,927	0,00	0,00	0,000

OPZ a VkJ
Publikačná a prednášková činnosť

Prednášková činnosť - v roku 2018

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Lubica Benková	Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	XXVI. Vedecko - odborná konferencia s medzinárodnou účasťou : Životné podmienky a zdravie	Nový Smokovec	2.10.2018
Lubica Benková	Pohybová aktivita v prevencii chronických ochorení, Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	Pracovné stretnutie pedagógov stredných odborných škôl a gymnázií v súvislosti s plnením projektu Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	RÚVZ so sídlom v Liptovskom.Mikuláši	27.02.2018
Lubica Benková	Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	Odborný seminár RÚVZ	RÚVZ so sídlom v Liptovskom.Mikuláši	26.6.2018

Výročná správa z výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) nad kozmetickými výrobkami (KV) v roku 2018

I. Charakteristika RUVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

1	2	3	
výdavky na výkon ŠZD nad KV. RUVZ, ktoré nesleduje výdavky na KV samostatne, urobí odhad.	výdavky na laboratórne testovanie KV. (vyplní len RÚVZ BA, PP a ZA) *	počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad KV v prepočte na plný pracovný čas (FTE)	
16.258.-€		počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV v prepočte na FTE**:	FTE=0,6
		počet zamestnancov, ktorí vykonávajú laboratórne analýzy KV v prepočte na FTE** (len RÚVZ BA, PP, ZA):	

Vysvetlivky k

* Do výdavkov sa zarátavajú náklady na mzdy zamestnancov, náklady na chemikálie a iné náklady spojené s prevádzkou laboratória.

** Počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV / analýzy KV v prepočte na FTE sa vypočítava podľa nasledujúceho vzorca: $FTE = \frac{\text{počet odpracovaných hodín pri výkone ŠZD nad KV alebo laboratórnom testovaní KV v rámci ŠZD za rok}}{\text{počet pracovných hodín na 1 zamestnanca za rok 2018}}$ má pri 7,5 hodinovom pracovnom čase 249 pracovných dní, t.j. 1867.5 pracovných hodín. S platenými sviatkami má rok 261 pracovných dní, t.j. 1957.5 pracovných hodín.

II. Výkon ŠZD

Výkon ŠZD	Výroba	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom	
Subjekty					
počet hospodárskych subjektov, ktoré podliehajú ŠZD	3	- ■	145	515	663
počet hospodárskych subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	3	-	17	7	27
Inšpekcie					
Počet inšpekcí vykonaných u hospodárskych subjektov 2*	1	-	246	53	300
v rámci inšpekcí počet vykonaných kontrol spolu	4		251	53	308
z toho					
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	-	x	x	x	-
- informačnej zložky o výrobku	-	-	x	x	-
- internetového predaja výrobkov	-	-	1	-	1
- na základe podnetov	-	-	-	-	-
- na základe hlásení zo systému RAPEX	-	-	240	53	293
- počet kontrol vykonaných na povinné označovanie výrobkov 3*	2	-	4	-	6
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	2	-	6	-	8
- počet kontrol v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (zákon č. 102/2014 Z. z., 147/2001 Z. z., 250/2007 Z. z.)	-	-	-	-	-
- iné, uveď	-	-	-	-	-
Výrobky					
počet skontrolovaných KV	6	-	12	-	18
z toho počet KV	x	x	x	x	x
- na povinné označovanie 3*	2	-	4	-	6
- na pravdivosť tvrdení 4*	2	-	6	-	8
- na fyzikálno-chemické ukazovatele v rámci cieľených sledovaní	6/2●	-	9/5●	-	15/7●
- na mikrobiologickú čistotu	6/2●	-	7/3●	-	13/5●
- na úroveň konzervácie	2/2●	-	4/0●	-	6/2●
- predávaných cez internet	-	-	1	-	1
- pri kontrole informačnej zložky	-	-	-	-	-

- pri kontrole dovozu z tretich krajín v spolupráci s CS SR	x	-	x	x	-
- na základe podnetov	-	-	-	-	-
- iné, uveď.....	-	-	-	-	-
Nevyhovujúce KV (bez nevyhovujúcich s vážnym rizikom)					
počet nevyhovujúcich KV	-	-	2	-	2
z toho počet KV s nedostatkami	x	x	x	x	x
- v povinnom označení	-	-	-	-	-
- v povinnom označení v slovenskom jazyku	-	-	-	-	-
- v tvrdeniach	-	-	-	-	-
- v zložení	-	-	2▲	-	2▲
- v mikrobiologickej čistote	-	-	-	-	-
- v úrovni konzervácie	-	-	-	-	-
- s nedostatkami v informačnej zložke	-	-	x	x	-
- hlásené na základe podnetov	-	-	-	-	-
- iné, uveď.....	-	-	-	-	-
Nevyhovujúce výrobky s vážnym rizikom					
- počet druhov (nie kusov) KV s vážnym rizikom, zistené v rámci výkonu ŠZD	-	-	-	-	-
- Počet (druhov/kusov) KV s vážnym rizikom nájdené v SR na základe hlásenia zo systému RAPEX	-	-	-	-	-
Opatrenia dobrovoľne prijaté hospodárskym subjektom					
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých z trhu	-	-	-	-	-
počet druhov/ks KV dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	-	-	-	-	-
počet iných opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, uveď konkrétne opatrenia.....	-	-	-	-	-
Opatrenia uložené RUVZ v SR					
počet druhov/ks KV, v prípade ktorých RUVZ vydali príkaz na ich stiahnutie z trhu	-	-	-	-	-
počet druhov/ks KV, v prípade ktorých RUVZ vydali príkaz na ich stiahnutie od spotrebiteľa	-	-	-	-	-
počet iných opatrení, ktoré uložili RUVZ, uveď konkrétne opatrenia.....	-	-	-	-	-
počet prípadov, v ktorých boli uložené opatrenia v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (č. 102/2014 Z. z., č. 147/2001 Z. z., č. 250/2007 Z. z.)	-	-	-	-	-
- priemerný počet dní (kalendárnych) od začiatku riešenia prípadu					

do jeho ukončenia					
počet prípadov, v ktorých boli uložené pokuty v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa (č. 102/2014 Z. z., č. 147/2001 Z. z., č. 250/2007 Z. z.)	-	-	-	-	-
počet prípadov, v ktorých boli uložené opatrenia v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z.	-	-	-	-	-
Počet prípadov, v ktorých boli uložené pokuty / výška pokuty v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z.	-	-	-	-	-

■ Podľa zoznamu zodpovedných osôb (CPNP) zaslaného ÚVZ SR - RÚVZ neregistruje žiadnych dovozcov:

- **Lussil Cosmetics, s.r.o, Družstevná 5, Liptovský Mikuláš (zmena obchodného názvu spoločnosti – t.č. zestyGroup, s.r.o., Družstevná 5, Liptovský Mikuláš) registrovaná ako dovozca kozmetického výrobku – sérum na mihalnice, dovoz z USA, už dlhodobo nevykonáva dovoz a predaj kozmetických výrobkov**

- ALPHA-H SLOVAKIA, s.r.o., Belanská 577/28, 033 01 Liptovský Hrádok, registrovaná ako dovozca výrobkov na pokožku – Austrália je distribútor KV (austrálsky výrobca dováža produkty do EÚ cez Veľkú Britániu, ZO do EÚ je Alpha-H EU, 6 Gordon Avenue, Twickenham, TW1 1NQ United Kingdom)

● **kontrolované kozmetické výrobky / počet vyhodnotených KV s laboratórnymi výsledkami**

▲ **laky na nechty (prítomnosť zakázaných látok, prevádzka bola zrušená, RÚVZ opatrenia neuložil, odstúpené ÚVZ SR)**

Vysvetlivky k

- * **Počet skontrolovaných hospodárskych subjektov** v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia (ES) č. 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) č. 655/2013. Každý hospodársky subjekt môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero inšpekcií.
- 2* **Inšpekcie** sú pravidelné a náhodné kontroly hospodárskych subjektov v sídle alebo v prevádzke, na internete, alebo osobne alebo inou formou kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré sú zamerané na overenie bezpečnosti KV a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol (kontrola označovania KV, SVP, informačnej zložky ...), toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Kontrola trvajúca nepretržite niekoľko dní sa zarátava ako jedna inšpekcia. Odber vzoriek KV + kontrolu označenia odobratých vzoriek KV je možné zarátať ako inšpekciu. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam. **Samotný odber vzoriek KV a odstúpenie podnetu na riešenie inému RÚVZ sa za inšpekciu nepovažuje. POZOR – počet inšpekcií nemusí byť totožný so sumou jednotlivých kontrol.**
- 3* **Povinné označenie** – uvedie sa počet kontrol, v rámci ktorých boli KV kontrolované na označenie podľa čl. 19 nariadenia (ES) č. 1223/2009 (KV analyzované v laboratóriách + KV, ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV).
- 4* **Pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol, ktoré boli vykonané podľa čl. 20 nariadenia (ES) č. 1223/2009 a nariadenia (EÚ) č. 655/2003.
- 5* Ak sa niektorá vzorka KV opakovane analyzovala, v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek KV/počet opakovane analyzovaných vzoriek KV, napríklad na analýzu sa odošle 5 vzoriek KV a jedna vzorka KV sa opakovane analyzuje, v tabuľke sa uvedie 5/6.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, v ktorých sa vyrábajú KV. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou KV ako takých.

Dovoz – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú KV priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

Sektor služieb: zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechťový dizajn. Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z. z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.

Počet hospodárskych subjektov podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad KV, ktoré ohlásili svoju činnosť, ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

III. Výsledky cielených sledovaní

FYZIKÁLNO-CHEMICKÉ ANALÝZY	KV		
	laboratóriu/ posúdené v mieste	nevyhovujúce	zistené nedostatky
	počet	počet	uviesť konkrétne nedostatky
ZAKÁZANÉ LÁTKY			
ťažké kovy			
ftaláty	2/0	2	<p>1. Lak na nechty IKO Beauty, Color 129, výrobca China: dibutylphthalate výsledok 79,5 mg.kg⁻¹, neakred.skúška</p> <p>bis (2-ethylhexyl)phthalate 52,0 mg.kg⁻¹, neakred.sk.</p> <p>2. Lak na nechty IKO Beauty, Color 82, výrobca China:</p> <p>dibutylphthalate výsledok 63,4 mg.kg⁻¹, neakred.sk.</p> <p>Zodpovedná osoba uvedená na obale výrobkov: Dovozca/dodávateľ: MKKU s.r.o., Miletičova 63, 821 09, SR</p> <p style="text-align: center;">▲</p>
hormóny, glykokortikoidy, hydrochinón	-	-	-
konzervačné látky - parabény	10/0	-	Pozn. neukončené lab. skúšky u 8 vzoriek KV
UV filtre - PABA	-	-	-
farby na vlasy/mihalnice – fenylédiamíny, o-aminofenol	-	-	-

MMA	-	-	-
DEG	-	-	-
REGULOVANÉ LÁTKY			
konzervačné látky	10/0	-	Pozn. neukončené lab. skúšky u 8 vzoriek KV
vonné látky	4/0	-	Pozn. neukončené lab. skúšky u 4 vzoriek KV
UV filtre	-	-	-
formaldehyd	2/0	-	-
fluór, H ₂ O ₂	-	-	-
farby na vlasy/mihalnice	-	-	-
farbivá na pokožku - príloha IV	0/1	-	-

▲ Lak na nechty IKO Beauty, Color 129: neregulovaná látka dietylphthalate 65,0 mg.kg⁻¹, neakred.skúška

Lak na nechty IKO Beauty, Color 82. neregulovaná látka dietylphthalate 48,1 mg.kg⁻¹, neakred.skúška

Odber vzoriek bol vykonaný v prevádzke, ktorá bola následne zrušená, **RÚVZ opatrenie neuložil, odstúpené ÚVZ SR.**

MIKROBIOLÓGIA	KV				
	analyzované v laboratóriu	nevyhovujúce	zistené nedostatky		
			CPM	patogénne mikroorganizmy	úroveň konzervácie
	počet	počet	počet	počet	počet
13	-	-	-	-	

13 vzoriek vyšetrených na mikrobiologickú čistotu (5 ukončených lab. výsledkov)

z toho 6 vzoriek zároveň vyšetrených na účinnosť konzervácie (2 ukončené lab. výsledky)

TVRDENIA	KV		zistené nedostatky
	laboratóriu/ posúdené v mieste	nevyhovujúce	
	počet	počet	uviest' konkrétne nedostatky
KV deklarujúce tvrdenia o koenzýme Q10	3/3	0	Pozn. AMETÉ Body Milk FIRMING Q10, zodp. osoba ČR: na obale v názve, ingrediens uvedený koenzým Q10, laboratórne vyšetrenie: < LOD (medza detekcie LOD je 16,4 mg/kg, informačná zložka nie je k dispozícii). RÚVZ opatrenie neuložil, odstúpené ÚVZ SR.
výrobky deklarujúce tvrdenia o konzervačných látkach	-	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o parabénoch	-	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o pH	-	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o ftalátoch	-	-	-
KV deklarujúce tvrdenia o alergénoch	-	-	-
KV kontrolované v médiách	0/1	-	-
KV kontrolované na internete	0/1	-	-

* Ak do dátumu odoslania správy RÚVZ nebude mať výsledky laboratórných analýz zo všetkých odobratých vzoriek KV, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek KV/počet vyhodnotených vzoriek KV, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek KV , v stĺpci uvedie5/3.

OZNAČOVANIE	KV		porušenia						
	posúdené	nevyhovujúce	chýba adresa ZO v EÚ	pôvodu	DMT	zložky	bezpečnostné údaje	obsah	funkcia
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19 nariadenia 1223/2009 vrátane povinných údajov v slovenskom jazyku	6	-	-	-	-	-	-	-	-
povinné údaje v slovenskom jazyku	x	-	x	x	-	x	-	-	-

IV. Nevyhovujúce výrobky

Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom, zistené na území SR na základe výkonu ŠZD

názov KV	krajina pôvodu	počet kusov KV stiahnutých z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ
-				
-				
-				

Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

názov KV	krajina pôvodu	počet kusov KV, ktoré boli stiahnuté z obehu	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RÚVZ
-				
-				
-				

Zoznam nevyhovujúcich KV (bez KV s vážnym rizikom) zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

názov KV	krajina pôvodu	označiť relevantný nedostatok			
		zloženie	mikrobiológia	označovanie	tvrdenia
-					
-					
-					

V. Správna výrobná prax

Zoznam kontrolovaných výrobcov

výrobca	uviesť zistené nedostatky
-	
-	
-	

VI. Informačná zložka o výrobku

Zoznam kontrolovaných výrobcov/dovozcov a KV

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov KV, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	vybrať relevantnú činnosť		označiť relevantný nedostatok	
		výroba	dovoz	bez dokumentácie	neúplná dokumentácia
-					
-					
-					

VII Testy na zvieratách (v rámci kontroly informačnej zložky)

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov KV, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná
-	
Testy na zvieratách - označiť relevantný údaj	
zložky KV boli testované na zvieratách na účely iného právneho predpisu	KV bol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009
zložky KV neboli testované na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	KV nebol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009
KV bol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	KV bol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009 do platnosti zákazov
KV bol testovaný na zvieratách na účely predpisu platného v krajine výrobcu	KV bol testovaný na zvieratách na účely predpisu platného v krajine výrobcu
výsledky z testov na KV zvieratách, vykonaných po zákaze, neboli použité na posúdenie bezpečnosti KV	výsledky z testov na KV zvieratách, vykonaných po zákaze, neboli použité na posúdenie bezpečnosti KV
Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že KV bol testovaný na zvieratách	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že KV bol testovaný na zvieratách
Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že zložky boli testované na zvieratách	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že zložky boli testované na zvieratách

KONTROLA, DOZOR A SŤAŽNOSTI

1. Prehľad:

- Petícií: 0
- sťažností: odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti – 0

2. Zamerania opodstatnených sťažností: 0

3. Prijaté opatrenia: 0

4. Podania: 90

5. Protispoločenská činnosť: 0

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie: 0

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke: (tabuľka „C“)

Z celkového počtu 90 podaní – podnetov bolo 15 anonymných, 18 bolo odstúpených na vybavenie inými orgánmi a organizáciami. Na ich riešení sa podieľali jednotlivé oddelenia RÚVZ nasledovne:

Hygiena výživy – riešila 46 podnetov

Hygiena životného prostredia a zdravia – 27 podnetov

Hygiena detí a mládeže: 3 podnety

Preventívne pracovné lekárstvo: 14 podnetov

Oddelenie epidemiológie: sa podieľalo na riešení 2 podnetov z celkového počtu - 1 x v spolupráci s odd. Hygieny životného prostredia a zdravia a 1 x v spolupráci s oddelením Hygieny výživy.

Podnety boli zamerané na tieto okruhy problémov:

- HV - prevádzkovanie ZSS bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, nedostatočná prevádzková hygiena v ZSS, poskytovanie stravovacích služieb v neskolaudovanej kuchyni, nevyhovujúce skladovanie surovín, nevyhovujúce podmienky na prípravu jedál, výskyt hlodavcov, klamlivý zavádzajúci názov výrobku, tráviace ťažkosti po konzumácii jedla, prevoz výrobkov v aute bez chladenia
- HŽP: hluk, emisie a prašnosť v ŽP, bezdomovci, komerčné prenajímanie apartmánov bez povolenia RÚVZ, výskyt pľasíc, výskyt potkanov, neodborné dolievanie chlóru do vodného zdroja, využívanie odpadovej vody na kúpanie, nedostatočný počet plavčiek na kúpalisku, nevyhovujúci technický stav okálových domov, nevyhovujúca hygienická úroveň ubytovania

- HDM: nevyhovujúci hygienický stav priestorov školského zariadenia, hygienické nedostatky v školskej kuchyni a jedálni
- PPL : nedostatočné vykurovanie v pracovnom prostredí, neoprávnená demontáž azbestocementovej krytiny, nevyhovujúce mikroklimatické podmienky v pracovnom prostredí, nevyhovujúce hygienické podmienky na pracovisku, preverenie odbornej spôsobilosti na prácu s azbestom
- Spoločne riešené podnety: nelegálna prevádzka, odpad a infekčné ochorenia v rómskej osade, prevádzkovanie kuchyne v ubytovacom zariadení, hygienické nedostatky v ubytovacej a stravovacej časti hotela

Tabuľka "C" - Údaje o počtoch iných podaní

(Žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok 2018

RÚVZ Lipt. Mikuláš ul. Štúrova 36 031 80 Liptovský Mikuláš		Ministerstvo* ÚOŠS*	organizácie	OÚ	organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	Celkom		90		
1.1.	z toho z r. 2017		0		
1.2.	z toho za rok 2018		90		
1.3.	vybavených v r. 2018		90		
1.4.	nevybavených (k 31.12. 2018)		0		

8.Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ: 4

- mimoriadne kontroly: 0

- predmet vykonaných kontrol:

1. Kontrola uplatňovania predbežnej finančnej kontroly pri nákupoch tovaru v hotovosti so záverom : Na všetkých skontrolovaných pokladničných dokladoch bola vykonaná predbežná finančná kontrola pri ktorej neboli zistené nedostatky.
2. Kontrola pokladničnej hotovosti a dodržiavanie denného pokladničného limitu - bez zistenia nedostatkov
3. Kontrola plnenia lehôt pri žiadostiach účastníkov konania – bez zistenia nedostatkov
4. Kontrola výkonu štátneho zdravotného dozoru (účasť 2 zamestnancov na obhliadke zariadenia) – bez zistenia nedostatkov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši
Prednášková činnosť - v roku 2018

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Eubica Benková Oddelenie podpory zdravia	Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	XXVI. Vedecko - odborná konferencia s medzinárodnou účasťou : Životné podmienky a zdravie	Nový Smokovec	2.10.2018
Eubica Benková Oddelenie podpory zdravia	Pohybová aktivita v prevencii chronických ochorení, Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	Pracovné stretnutie pedagógov stredných odborných škôl a gymnázií v súvislosti s plnením projektu NAPP	RÚVZ so sídlom v Liptovskom.Mikuláši	27.02.2018
Eubica Benková Oddelenie podpory zdravia	Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	Odborný seminár RÚVZ	RÚVZ so sídlom v Liptovskom.Mikuláši	26.6.2018
MUDr. Gabriela Guráňová	Posudzovanie zdravotných rizík súvisiacich s expozíciou pracovníkov elektromagnetickými poliami na pracoviskách zdravotníckych zariadení	Celoslovenská porada odborov PPLaT RÚVZ v SR	Lesnica	25.-26.4.2018
MUDr. Gabriela Guráňová	Zákon č. 289/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 355/2007 Z.z.	Konferencia spoločnosti údržby, výroby a montáží podnikov chemického a farmaceutického priemyslu Bratislava	Tále – Hotel Stupka	26.9.2018
MUDr. Gabriela Guráňová	Spoločné úradné kontroly vybraných RÚVZ a RVPS zamerané na výsledovateľnosť potravín živočíšneho pôvodu dodávaných do ZSS	Porada regionálnych hygienikov	Spišská Nová Ves	12.-13.12.2018
Eva Ižariková	Európsky imunizačný týždeň	Odborný seminár	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	23.4.2018
Eva Ižariková	Kampaň „Hygiena rúk 2018“	Odborný seminár	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	23.5.2018

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účasť aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	23.4.2018	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	Európsky imunizačný týždeň	aktívna	Ižariková
2.	23.5.2018	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	Kampaň „ Hygiena rúk 2018 “	aktívna	Ižariková
3.	9.5.2018	RÚVZ L.Mikuláš	Odborný seminár	aktívne	Ižariková,Mravcová